ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Β'
ΑΡ. 39/211

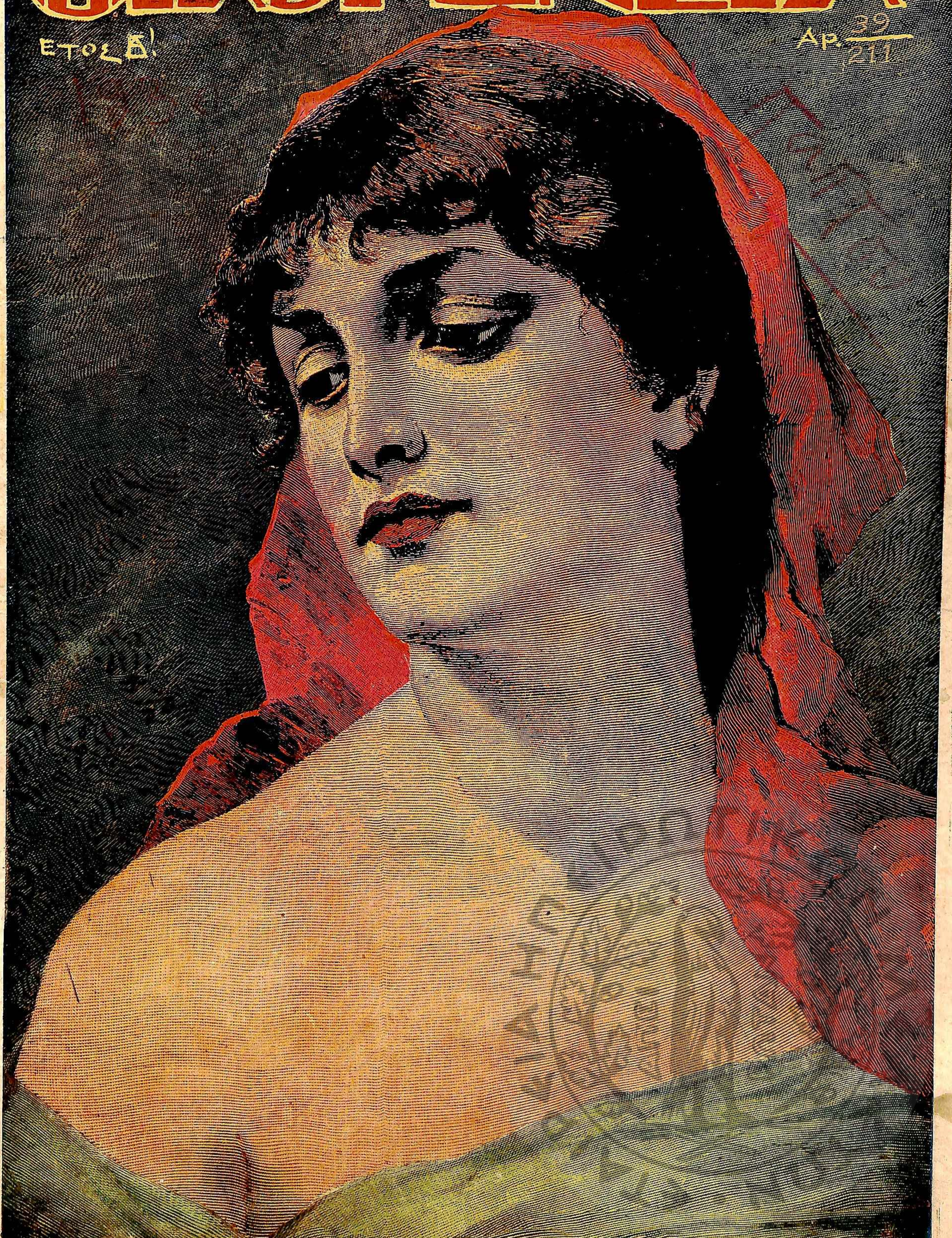

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

SPERO

Νεωτάτη δι' ὁρμονῶν θεραπεία

— **Πλουτίζει τοὺς γεννητικοὺς ἀδένας.**
— **Τονικὴ ἀναγέννησις ἐκεῖ ὅπου ἐλάττωσις.**
— **Ἐπαναφέρει τὴν φυσιολογικὴν ἱκανότητα.**
— **Ἐνισχύει τὰ κέντρα τῶν νευρικῶν συστημάτων.**
— **Συντελεστὴς ἄριστος εἰς τὴν θεραπείαν τῆς Διανοητικῆς κοπώσεως καὶ Νευρασθενείας.**

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ φαρμακεῖα τῆς Ἑλλάδος
Βιβλιογραφία δωρεὰν Pharmaco Company
Θεμιστοκλέους 28. Ἀθῆναι

PUBLIBURO

Embrodanya

ΕΛΑΤΤΩΝΕΙ ΤΟ ΠΑΧΟΣ ΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
Ταχέως — ἀσφαλῶς — χωρὶς δίαιταν, χωρὶς ἀσκήσεις
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 6ΗΝ ΗΜΕΡΑΝ
Ἀπολύτως ἀβλαβὴς χρῆσις ἐξωτερική.
ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
ΕΙΣ ΦΙΑΛΑΣ ΤΩΝ 100 ΓΡΑΜΜΑΡΙΩΝ
LABORATOIRES DETECTA PARIS
Ἀντιπροσωπεία—Παρακαταθήκη
ΦΡ. ΜΑΡΧ. Εὐαγγελιστρίας 7, Ἀθῆναι.
Διὰ Μακεδονίαν καὶ Θράκην
Γ. Χρ. Πέντζος, πλατ. Ἐμπορίου, Θ)νίκη
Ζητήσατε ὁδηγίας ἀπὸ τὰ φαρμακεῖα καὶ τὸν ἀντιπρόσωπον.

ODO-RO-NO

Ὑγρὸν ODO-RO-NO, ἀβλαβές, ἀμερικανικὸν ἀντιϊδρωτικόν, σταματᾷ τὸν ἱδρῶτα ἐφόσον τὸ μεταχειρίζεσθε. Ἑκάστη ἐπάλειψις διαρκεῖ τρεῖς ἡμέρας.

ΚΡΕΜΑ ODO-RO-NO

Ἐξουδετερώνει τὴν ἐκ τοῦ ἱδρῶτος προερχομένην ὀσμὴν τοῦ δέρματος.

Ἐπιλατουὰρ ODO-RO-NO ἀρωματικόν. Ἀφαιρεῖ συντόμως τὰς τρίχας καὶ ἄνευ ἐρεθισμοῦ τοῦ δέρματος.

Πωλοῦνται παντοῦ.

Πώλησις λιανικὴ καὶ μονοπώλιον χονδρικῆς πωλήσεως, Καταστήματα
Μ. ΜΑΤΣΟΥΚΑ
Βουλῆς 14, Κανάρη 10.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ : ΦΕΙΔΙΟΥ 3 - ΤΗΛΕΦ. 60-98
ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1930—1931

ΜΟΥΣΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ
Εἰς τὰ Ἐκπαιδευτήρια :
1) Μ. ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΥ, Λ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ 14.
2) Α. ΖΕΡΒΟΥ—ΛΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΧΑΡΟΚ. ΚΑΛΛΙΘΕΑ.
3) Μ. ΠΙΤΙΔΗ ΠΑΓΚΡΑΤΙ
4) ΛΕΟΝΤΕΙΟΝ ΛΥΚΕΙΟΝ, ΑΛΥΣΣΙΔΑ—ΠΑΤΗΣΙΑ.
5) ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ, ΠΑΤΗΣΙΩΝ 36.
6) Δ. ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ΑΧΑΡΝΩΝ—ΣΟΥΡΜΕΛΗ.
7) Λ. ΨΑΛΤΩΦ, ΝΕΑ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑ
8) Δ. ΜΕΛΑ, ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ
9) Μ. ΠΕΤΡΑΚΗ—ΒΑΛΣΑΜΙΔΟΥ, ΠΕΙΡΑΙΑ.
10) ΜΑΡΚΟΥ καὶ ΜΑΚΡΗ, Ν. ΦΑΛΗΡΟΝ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ
1) ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
2) ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ ΚΟΡΙΝΘΟΥ
3) ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ ΧΑΛΚΙΔΟΣ
4) ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (ΚΡΗΤΗΣ).
5) ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ ΧΑΝΙΩΝ
6) ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ ΒΟΛΟΥ
7) ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ ΧΙΟΥ
8) ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΩΔΕΙΟΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΚΥΠΡΟΥ).

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ
9—1 π. μ. καὶ 4—8 μ. μ.
Τὰ μαθήματα ἀπὸ τῆς 15ης Σεπτεμβρίου

Κανονισμὸς ἀποστέλλεται δωρεὰν τῷ αἰτοῦντι.

ΝΑΤΑΛΙΝΗ
ΔΡ. Η. LAPORTE, PARIS
ΒΑΦΗ ΤΡΙΧΩΝ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ

Θαυματουργὸν ὑγρὸν ἀρωματικόν, σχεδὸν ἄχρουν, τελείως ΑΚΙΝΔΥΝΟΝ, τὸ ἴδιον δι' ὅλους τοὺς χρωματισμούς. Χρῆσις ἁπλουστάτη, διαρκείας ἑνὸς λεπτοῦ τῆς ὥρας ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας. Ἀποτελέσματα ἐκπληκτικά. Ἰδεώδης καὶ ἀπαράμιλλος δι' ὅσους ἤρχισαν νὰ λευκαίνωνται αἱ τρίχες των, καὶ δὲν ἐπιθυμοῦν τὴν σκοτοῦραν, ρυπαρότητα καὶ ἀπώλειαν χρόνου καὶ χρήματος τῶν συνήθων βαφῶν. Οἰκονομικωτάτη εἰς χρῆσιν, τονώνει τὰ μαλλιὰ καὶ τὰ διατηρεῖ εὐλύγιστα δι' ὀνδουλασιόν. Δοκιμάσατε τὴν ΝΑΤΑΛΙΝΗΝ καὶ θὰ σᾶς ἱκανοποιήσῃ τελείως.

Πωλεῖται εἰς τὰ καλὰ Κομμωτήρια, Μυροπωλεῖα καὶ εἰδικὰ Καταστήματα καὶ παρὰ τοῖς Γεν. Ἀντιπροσώποις
Ζ. ΛΑΟΥΤΑΡΗ καὶ Α. ΦΑΛΟΥΚΑ
22 Ρόμβης 22, Βον Πάτωμα, ἀριθ. 5.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ Δωμάτιον πολυτελῶς ἐπιπλωμένον εἰς τιμὴν λογικήν.(Μαμάη 7) Πάροδος Ἀχαρνῶν.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τιμὴν συμφέρουσαν μηχανήματα βιβλιοδετείου. Πληροφορίαι ὁδὸς Λέκα 7, Γραφεῖα περιοδικοῦ «Μπουκέτου».

ΠΑΛΛΑΔΙΟΝ ΛΥΚΕΙΟΝ

Τοῦ διδάκτορος τῆς Φιλολογίας
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Π. ΧΑΤΖΗΕΜΜΑΝΟΥΗΛ
ΟΔΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ - ΣΟΥΡΜΕΛΗ
ΕΤΟΣ 19ον

ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΝ, ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΕΞΑΤΑΞΙΑ

Προσωπικὸν ἄριστον, ἐπιτυχία τῶν μαθητῶν τῆς ἕκτης τοῦ Γυμνασίου πρὸ τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας πλήρης.

Ἐργασία σύντονος καὶ καρποφορωτάτη.
Διδασκαλία τῆς Γαλλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς ἐπιμεμελημένη καὶ ὑποχρεωτική.
ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣΤΑΤΟΝ, ΕΥΡΥΧΩΡΟΤΑΤΟΝ, ΥΓΙΕΙΝΟΤΑΤΟΝ, ΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΟΛΙΓΩΝ ΑΡΙΣΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑΤΩΝ.
Αἱ ἐγγραφαὶ ἤρχισαν. Κανονισμὸς ἀποστέλλεται τῷ αἰτοῦντι.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

Νὰ βάψετε μόνη Σας τὰ περσινά Σας φορέματα μὲ Γερμανικὰς βαφὰς μάρκας
ARTI
καὶ θὰ γίνουν ἐντελῶς καινούργια.
Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας εἰς 50 μοδέρνους χρωματισμούς.
Γεν. Ἀντιπρόσωπος :
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

ΕΤΟΣ Δ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. —ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 39 (211) ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 3.00

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ.	150
» ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	80
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ	1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ.........ΔΟΛΛΑΡΙΑ	6
ΑΦΡΙΚΗΣ..........ΣΕΛΙΝΙΑ	30
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ.......»	30

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ, 28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1930

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ. : ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52—03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ» :
Ἐν Ἀμερικῇ Mr **D. Stroumbos** 261 w. 85th Str New-York U. S. A.
Ἐν Αἰγύπτῳ ὁ κ. ***Χρ. Σαράφης*** 12 Cheikh Soliman Pacha. Alexandrie.
Ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. ***Γ. Ἀντωνιάδης*** B. P. 445 Elisabethville Congo-Belge

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ
Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

Απο Οτι Βλεπω Και Ακουω

ΚΑΚΟΥΡΓΙΑΙ

Οἱ Ἕλληνες συγγραφεῖς ὑφίστανται.... πρωτοφανῆ καὶ ἀπάνθρωπα μαρτύρια στὸν Νέο Κόσμο! Τὰ ἔργα τους ἐκδίδουνται μὲ ἀλλαγμένους τίτλους, μὲ ξένα ἄγνωστα ὀνόματα, πετσοκομμένα, σφαγιασμένα, ἀγνώριστα. Ἔτσι ὁ κ. Ξενόπουλος.... διαμελίζεται ἐν Ν. Ὑόρκῃ ἀσπλάχνως, ὁ κ. Μωραΐτινης.... ἀποκεφαλίζεται, ὁ ἀείμνηστος Πολύβ. Δημητρακόπουλος δεινοπαθεῖ καὶ μετὰ θάνατον. Μ' ὅλα αὐτὰ τὰ πρωτάκουστα φιλολογικὰ ἢ μᾶλλον ἐκδοτικὰ ἐγκλήματα, οἱ Ἕλληνες τοῦ Νέου Κόσμου τσεπώνουν ἀρκετὰ δολλάρια. Ἐπειδὴ ὅμως πρόκειται γιὰ τὸν ἱδρῶτα καὶ τὴν περιουσία τῶν λογίων μας, ἐπειδὴ πρόκειται γιὰ τὴν πενιχρὴ νεοελληνικὴ φιλολογία ποὺ ἀφανίζεται ἔτσι καὶ χάνεται καὶ κατεξευτελίζεται, ἐλπίζουμε ὅτι θὰ ἐπέμβῃ, ἐπὶ τέλους, τὸ Κράτος. Εἶνε σκληρὸ καὶ πρωτάκουστο νὰ πληρώνουμε ἀφ' ἑνὸς ποσοστὰ σ' ὅλους τοὺς συγγραφεῖς τῆς ὑφηλίου καὶ νὰ μὴν μποροῦν ἀφ' ἑτέρου οἱ Ἕλληνες λόγιοι νὰ προστατέψουν τὴν πνευματική τους ἰδιοκτησία ἔξω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὰ τὰ περιοδικὰ —ἰδιαιτέρως τὸ «Μπουκέτο» καὶ ἡ «Οἰκογένεια» — λεηλατοῦνται ἀγρίως στὴν Ἀμερική. Καὶ ἀποζημίωσις γιὰ τὴ λεηλασία αὐτὴ.... μηδέν! Νὰ μᾶς παρεῖχε τοὐλάχιστον καὶ ἡ Ἀμερικὴ παρομοίαν πνευματικὴν πανδαισίαν. Ἀλλὰ ποῦ τέτοιο πρᾶγμα.... Μόνον γαμπροὺς μᾶς στέλνει... Πάλι καλὰ ὅμως..

......

ΚΑΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Ἡ τεραστία ἀμάθεια ποὺ ἐπικρατεῖ σήμερα ἀποδίδεται ἀπὸ ὅλους στὸν περιορισμὸν τῶν ὡρῶν τῶν μαθημάτων εἰς τὰ σχολεῖα κατὰ τὴν πολεμικὴν καὶ μεταπολεμικὴν περίοδον, λόγῳ τοῦ ὅτι τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ εἶχαν ἐπιταχθεῖ. Καὶ σὰν νὰ μὴν ἔφτανε αὐτὸ ἐλήφθη ἤδη ἀπόφασις νὰ περιορισθῇ ἡ διδασκαλία εἰς τὰ γυμνάσια μόνον στὰς πρωϊνὰς ὥρας, τῶν ἀπογευματινῶν ἀφιερουμένων εἰς τὴν φυσικὴν ἀγωγὴν τῶν μαθητῶν. Ἔτσι ἡ ἀμάθεια θὰ διαιωνισθῇ καὶ οἱ νεαροὶ μαθηταί, βγαίνοντας ἀπ' τὸ γυμνάσιο δὲν θὰ ξέρουν ἀπολύτως τίποτε. Ὅσο γιὰ τὴν φυσικὴν ἀγωγὴν τῶν μαθητῶν, αὐτὴ ἔχει νὰ χάσῃ μᾶλλον μὲ τὴν ὑποχρεωτικήν της ἐπιβολὴν εἰς τὰ Γυμνάσια. Σήμερα οἱ νέοι εἶνε ὅλοι σχεδὸν φίλαθλοι καὶ ἀναπτύσσονται ἀθλητικῶς μόνοι τους, ἐνῶ, ἀλλοίμονο! μόνοι τους δὲν μποροῦν νὰ μορφωθοῦν...

......

ΑΚΑΤΑΜΑΧΗΤΟΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑ

Τὴν περασμένη ἑβδομάδα εἶχε ὁδηγηθεῖ πρὸ τοῦ ἐπ' αὐτοφώρῳ Πταισματοδικείου κάποιος νεαρὸς ὀπωροπώλης ἀπ' τὰ περίχωρα, ὁ ὁποῖος εἶχε συλληφθῆ γιατὶ ξυλοκοποῦσε τὸ φτωχὸ γάϊδαρό του. Ὁ Πρόεδρος, ἀφοῦ τὸν ἐπέπληξε γιὰ τὰ ἐλάχιστα φιλόζωα αἰσθήματά του, τὸν ἐκάλεσε νὰ ἀπολογηθῇ. Τότε ὁ κατηγορούμενος μὲ τὸ θάρρος τῆς ἡλικίας του, εἶπε πρὸς τὸν Πρόεδρο :

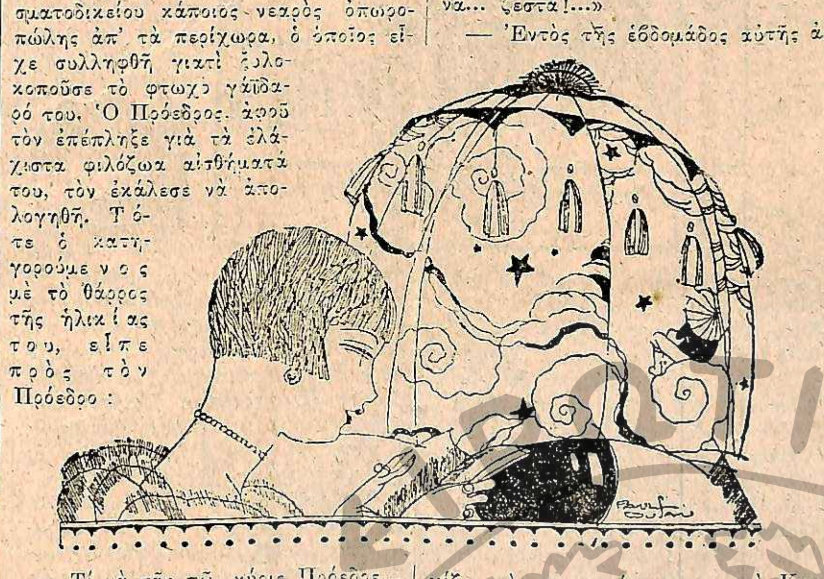

— Τί νὰ σᾶς πῶ, κύριε Πρόεδρε... Χαλάσατε τὸν κόσμο γιατὶ ἔδειρα τὸ γαϊδοῦρι μου... Ἐμένα ὅμως ὅταν ἤμουν μικρὸς καὶ μ' ἔδερνε ὁ πατέρας μου, ἦρθε ποτὲ κανένας ἀπὸ σᾶς τοὺς δικαστὲς νὰ λάβῃ τὸ μέρος μου;

Τὸ ἐπιχείρημα ἦτο ἀκαταμάχητον. Ἐφ' ᾧ καὶ ὁ κατηγορούμενος ἠθωώθη!...

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Στὸ σημερινό μας ἐξώφυλλο δημοσιεύεται ὁ γνωστὸς πίναξ τοῦ Οὔγγρου ζωγράφου Φράντς Κόλνερ, μὲ τὸν τίτλο ἡ «Οὐγγαρέζα».

ΠΕΝΝΙΕΣ

Οἱ καστανάδες, τὰ χελιδόνια τοῦ χειμῶνος, ἔκαναν ἤδη τὴν ἐμφάνισί τους, ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχουμε ἐντελῶς καλοκαιριάτικες ζέστες.

— Ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς ἐγκατέστησαν στὶς κεντρικὲς γωνίες τὶς φουφοῦδες των καὶ ἄλλοι τριγυρίζουν στοὺς δρόμους, φωνάζοντας: «Κάστανα... ζεστά!...»

— Ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος αὐτῆς ἀρχίζει τὰς παραστάσεις του στὸ Κεντρικὸν ὁ διερχόμενος ἐξ Ἀθηνῶν Τουρκικὸς θίασος τοῦ Ἐρτογροὺλ Μαξίν.

— Ὅπως λέγεται, ὁ θίασος αὐτὸς εἶνε πρώτης τάξεως. Παίζει ἔργα ὅλων τῶν μεγάλων συγγραφέων τοῦ Σίλλερ, τοῦ Σαίξπηρ, τοῦ Μολλιέρου, τοῦ Ἴψεν, τοῦ Τολστόϊ κτλ.

— Πρόκειται μάλιστα νὰ ἀνεβάσῃ καὶ ἀρχαίους συγγραφεῖς. Ἐμεῖς, δυστυχῶς, ἐπὶ τοῦ παρόντος, στερούμεθα τέτοιου θιάσου.

— Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐνέκρινε ἀστυνομικὴν διάταξιν διὰ τῆς ὁποίας θὰ καταδιώκωνται ποινικῶς ὅσοι βλασφημοῦν τὰ θεῖα.

— Δόξα σοι ὁ Θεός!...

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΔΙΑΘΗΚΗ ΕΝΟΣ ΒΑΣΑΝΙΣΜΕΝΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ

Δημοσιεύουμε παρακάτω τὸ κείμενο μιᾶς περίεργης διαθήκης, τὴν ὁποίαν ἄφησε πεθαίνοντας κάποιος ἀτυχὴς Ἄγγλος σύζυγος. Ἰδοὺ αὐτό :

«Ἐπειδὴ κατὰ κακὴν τύχην ἀποφάσισα νὰ συζευχθῶ τὴν Ἐλισσάβετ Μ.

Ἐπειδή, ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα τοῦ γάμου μας, ἡ γυναῖκα μου ἄρχισε νὰ μὲ βασανίζῃ καὶ νὰ μοῦ κάνῃ τὸ βίο μαρτυρικό.

Ἐπειδὴ ἐπλάστηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ γιὰ νὰ μὲ διώξῃ μιὰ ὥρα ἀρχήτερα ἀπὸ τὸν ἐφήμερο αὐτὸ κόσμο.

Ἐπειδή, οὔτε ἡ ρώμη τοῦ Σαμψών, οὔτε τὸ πνεῦμα τοῦ Ὁμήρου, οὔτε ἡ φρόνησις τοῦ Αὐγούστου, οὔτε ἡ ὑπομονὴ τοῦ Ἰώβ, θὰ ἀρκοῦσε νὰ δαμάσῃ τὸ δύστροπο χαρακτῆρα της.

Ἐπειδὴ καμμιὰ ἀνθρώπινη δύναμις δὲν μπορεῖ νὰ τῆς ἀλλάξῃ τὶς γνῶμες.

Ἐπειδὴ στὸ διάστημα τῶν δέκα ὀχτὼ ἐτῶν ποὺ ζήσαμε μαζὺ τὸ μόνο ποὺ ἀπήλαυσα ἀπ' αὐτὴν ἦταν ἡ ἀπώλεια τοῦ γυιοῦ μου, τὸν ὁποῖον αὐτὴ ἔπεισε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν πατρικὸ οἶκο.

Διὰ ταῦτα, σκεφθεὶς ψυχραίμως καὶ λαβὼν ὅλα τὰ ἀνωτέρω ὑπ' ὄψιν, ἀποφάσισα καὶ κληροδοτῶ στὴ σύζυγό μου Ἐλισσάβετ Μ. ἕνα... σελίνιο!».

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κυκλοφορεῖ ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου, σὲ πολυτελῆ ἔκδοσι καὶ μὲ καλλιτεχνικὸ ἐξώφυλλο, ἕνα ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος νέο βιβλίο τοῦ γνωστοῦ Σμυρναίου λογογράφου κ. Σωκρ. Προκοπίου, μὲ τὸν τίτλο «Νεοέλληνες στὴν Ἀσία καὶ Ἀφρικὴ πρωτοπόροι τοῦ Πολιτισμοῦ».

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ τὸ ἀποκτήσουν, δύνανται ν' ἀπευθύνωνται στὸν συγγραφέα — Ὁδὸς Τριβωνιανοῦ 57 — Ἀθήνας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Μετ' εὐχαριστήσεως πληροφορούμεθα ὅτι ὁ ἐκλεκτός μας φίλος κ. Ἰωάννης Κοντράκης, συνιδιοκτήτης τοῦ λαμπροῦ Ξενοδοχείου τοῦ Καΐρου «Γκλόρια» ἐγένετο πατὴρ ἑνὸς χαριτωμένου κοριτσιοῦ. Ἡ «Οἰκογένεια» συγχαίρει θερμῶς τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΗΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

ΟΙ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ, ΟΙ ΔΥΝΑΜΙΤΙΣΤΑΙ, ΟΙ ΣΥΝΩΜΟΤΑΙ, ΟΙ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ, Η ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΑΤΑΝΙΚΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΟΛΕΜΟ

Σελίδες ἀφθάστου ἐνδιαφέροντος, φρίκης καὶ τρόμου. Καταπληκτικὲς ἀποκαλύψεις καὶ περιπέτειες. Σελίδες αἵματος καὶ θανάτου, βγαλμένες ἀπὸ τὰ περιφημότερα Γαλλικά, Ἀγγλικά, Γερμανικὰ καὶ Ἀμερικανικὰ βιβλία κατασκοπείας.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΑΔΡΙΑΝΗΣ ΚΑΜΠΡΥ

ΟΤΑΝ ΓΝΩΡΙΣΤΗΚΑΝ

'Επιστολὴ τοῦ Γουσταύου Λαφὶς στὴν ἀδελφή του 'Οκταβία Φλερύ.

«'Αγαπητή μου ἀδελφή,

Νά με ἐπὶ τέλους στὴν ἐξοχή, ὅπου τόσον καιρὸ λαχταροῦσα νὰ βρεθῶ, γιὰ νὰ ξεκουραστῶ καὶ νὰ ἡσυχάσω γιὰ μερικὲς ἑβδομάδες! Πιστεύω, ὅτι θὰ εἶσαι εὐχαριστημένη κι' ἐσύ... Σοῦ ὑπόσχομαι, καλή μου ἀδελφή, ὅτι καθ' ὅλο τὸ διάστημα κατὰ τὸ ὁποῖο θὰ μείνω ἐδῶ, δὲν θὰ ἐργασθῶ καθόλου. Θὰ συνεχίσω τὸ δρᾶμα, τὸ ὁποῖο γράφω στὸ Παρίσι, ὅταν ἐπιστρέψω ἐκεῖ μὲ τὸ καλό! Λοιπὸν ἐδῶ εἶνε ὅλα ὡραῖα... Δέντρα, λουλούδια, νερά... Μόνον κάποια συνάντησι μὲ ἀπογοήτευψε ἀπὸ τὸ πρῶτο βράδυ. Ποιὰ νομίζεις ὅτι βρίσκεται ἐδῶ; "Αχ, Θεέ μου! 'Ενῶ περπατοῦσα στὴν δεντροστοιχία τοῦ σταθμοῦ, συνάντησα τὴν κυρία Μαρία Ντὲ Λόρμ! Τὴν ἀγέρωχη χήρα, τὴν ὁποία τόσο ἀντιπαθῶ!... Τί σύμπτωσις! "Οταν τὴν εἶδα αἰσθάνθηκα ἕνα κρύο ρῖγος... 'Η ἐξοχὴ μοῦ φάνηκε ἄνοστη γιὰ μιὰ στιγμή. Τί ἀποκρουστική, τί κρύα γυναῖκα αὐτὴ ἡ χήρα Ντὲ Λόρμ! 'Απὸ τὴν ἀπογοήτευψι ποὺ αἰσθάνθηκα ὅταν τὴν εἶδα, δὲν εἶχα τὴ δύναμι νὰ τὴν χαιρετήσω. Θεέ μου, πῶς μὲ κύτταξε μὲ τὸ περήφανο, τὸ παγερό της βλέμμα!... Εὔχομαι νὰ μὴ τὴν ξαναϊδῶ... Δὲν θὰ ξαναπάω περίπατο πρὸς τὸ μέρος τοῦ σταθμοῦ. Μὰ ἀρκετὰ μ' ἀπασχόλησε ἡ κυρία Μαρία Ντὲ Λόρμ. Δὲν ἄξιζε τὸν κόπο νὰ σοῦ γράψω τόσα γι' αὐτή. Λοιπόν, 'Οκταβία μου, σὲ φιλῶ. Φίλησέ μου τὰ παιδιά».

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ

* * *

'Επιστολὴ τῆς κυρίας Μαρίας Ντὲ Λὸρμ στὸν ἀδελφό της Φίλιππο Πρενάρ.

«'Αγαπητέ μου Φίλιππε,

Νά με ἐπὶ τέλους, ἀγαπημένε μου ἀδελφέ, στὴν ἐξοχὴ ὅπου τόσο καιρὸ λαχταροῦσα νὰ ἔρθω νὰ μείνω λίγες βδομάδες... 'Εγκαταστάθηκα σὲ μιὰ μικρὴ θαυμασία καμαρούλα στὸ καλύτερο ξενοδοχεῖο. 'Ωραία θέα, μοναξιά, ἡσυχία. Δὲν μποροῦσα νὰ βρῶ τίποτα καλύτερο καὶ ἀναπαυτικώτερο γιὰ τὰ κουρασμένα μου νεῦρα. "Εχω ἀποφασίσει ἐνόσῳ μένω ἐδῶ νὰ μὴ συναναστραφῶ κανένα. Θὰ περνῶ τὸν καιρό μου ρεμβάζοντας, περπατῶντας, καὶ παίζοντας λίγο πιάνο. "Α, ὅλα κι' ὅλα! Τὴν ἀγαπημένη μου μουσικὴ δὲν μπορῶ νὰ τὴν ἀπαρνηθῶ. "Ωστε, καθὼς καταλαβαίνεις, εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ἐδῶ. Μόνο ποὺ χτὲς τὸ βράδυ εἶχα μία συνάντησι ὄχι καὶ τόσο εὐχάριστη. Εἶδα ξαφνικὰ μπρός μου τὸν Γουσταῦο Λαφίς, καθὼς περπατοῦσα μόνη μου, στὴν δεντροστοιχία τοῦ σταθμοῦ. Τί ἀντιπαθητικός, τί ἀγέρωχος, τί κρύος ἄνθρωπος! Φαντάσου, ὅτι ἐνῶ εἶχε τὴν ἀναίδεια νὰ μὲ κυττάξη κατάματα, δὲν μὲ χαιρέτησε! Τί ἄνθρωπος! Δὲν ξέρω κανέναν ἄλλο τόσο κακοανατεθραμένο σὰν κι' αὐτόν. Τὸν ἀντιπαθῶ ἀνέκαθεν καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἔχω ἄδικο... Τέλος, ἀρκετὰ σὲ ἀπασχόλησα μὲ τὸν ἀποκρουστικὸ αὐτὸ κύριο Λαφίς. Εὔχουμαι νὰ μὴ τὸν συναντήσω ξανά. Δὲν θὰ πάω πειὰ νὰ περπατήσω στὴν δενδροστοιχία τοῦ σταθμοῦ. Σὲ ἀσπάζομαι, καλέ μου ἀδελφέ, μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά».

ΜΑΡΙΑ

* * *

'Επισταλὴ τοῦ Γουσταύου Λαφὶς στὴν ἀδελφή του 'Οκταβία Φλερύ.

«'Αγαπητή μου ἀδελφή,

'Επὶ τέλους! Βρῆκα ἕνα θαυμάσιο δωματιάκι, στὸ καλύτερο ξενοδοχεῖο. Θέα λαμπρά, ἀνάπαυσις, καθαριότης. 'Αλλά... Δὲν φαντάζεσαι τὴν ἀπογοήτευσί μου, ὅταν ἀνεκάλυψα ὅτι στὸ ἴδιο αὐτὸ ξενοδοχεῖο μένει καὶ ἡ κυρία Ντὲ Λόρμ. 'Ακοῦς, ἀδελφή μου; Πῶς θὰ μπορῶ τώρα νὰ τὴν ἀποφεύγω; "Ηθελα νὰ φύγω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο, ἀλλὰ μοῦ λένε ὅτι ὅλα τὰ ἄλλα ξενοδοχεῖα εἶνε γεμᾶτα. Δὲν ξέρω τί μ' ἔχει πιάσει μ' αὐτὴ τὴν κυρία Ντὲ Λόρμ! Πάντα δὲν μποροῦσα νὰ τὴν ὑποφέρω γιὰ τὴν περηφάνειά της, τὴν ψυχρότητά της, τὸ ἀγέρωχο ὕφος της. Νομίζει ὅτι αὐτὴ εἶνε τὸ πᾶν στὸν κόσμο. 'Επειδὴ εἶνε λίγο νόστιμη φαντάζεται ὅτι εἶνε ἡ 'Αφροδίτη τῆς Μήλου!... Νὰ ἤξερε πόσο εἶνε γελοία! "Αν ἔξαφνα ἐχάνονταν ὅλες ἡ γυναῖκες ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ δὲν ἔμενε παρὰ μόνον αὐτή, πάλι δὲν θὰ ἤθελα οὔτε νὰ τὴν κυττάξω! 'Ο καϋμένος ὁ ἄντρας της!... Εἶμαι βέβαιος ὅτι προτίμησε νὰ πεθάνη γιὰ νὰ μὴ ζῆ μ' αὐτὸ τὸ κρυόπλασμα. Εἶμαι βέβαιος ἐπίσης ὅτι αὐτὴ ἡ γυναῖκα θὰ εἶνε τελείως ἀναίσθητη! Ματαιόδοξη καὶ φιλάρεσκη, ναί. 'Αναξία γιὰ ὁποιοδήποτε αἴσθημα. Χαῖρε...»

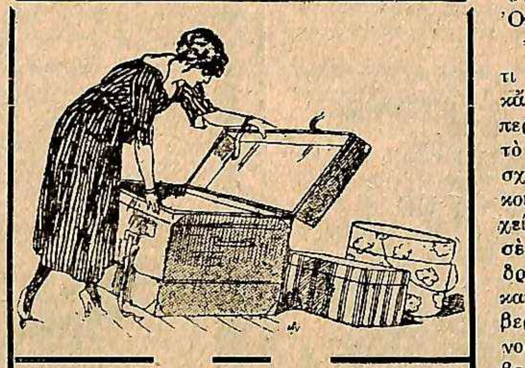

'Εγκαταστάθηκα σὲ μιὰ μικρὴ θαυμασία καμαρούλα...

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ

* * *

'Επιστολὴ τῆς κυρίας Μαρίας Ντὲ Λόρμ στὸν ἀδελφό της Φίλιππο Πρενάρ.

«'Αγαπητέ μου Φίλιππε,

Σοῦ ἔγραψα πόσο εἶμαι εὐχαριστημένη στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ μένω. 'Αλλὰ μὴν τὰ ρωτᾶς τί ἀπογοήτευσις μὲ περίμενε ἄξαφνα. 'Εδῶ, στὸ ξενοδοχεῖο ποὺ μένω κι' ἐγώ, ἦρθε καὶ κάθησε κι' ὁ Γουσταῦος Λαφίς. Μάλιστα. Αὐτὸς ὁ κρύος, ὁ ἀντιπαθητικὸς Γουσταῦος Λαφίς! "Ετσι μοῦ ἔρχεται νὰ πάω σ' ἄλλο ξενοδοχεῖο. Μὰ εἶνε ὅλα γεμᾶτα. Γιὰ σκέψου... Νὰ εἶμαι ὑποχρεωμένη νὰ τὸν βλέπω κάθε μέρα!... Εἶνε τρομερό!.. Τὸν ἀντιπαθῶ φοβερὰ γιὰ τὸ παγερό, ἀγέρωχο ὕφος του. Πῶς μὲ κυττάζει! Λὲς καὶ εἶνε ὁ κυρίαρχος τοῦ Σύμπαντος, κι' ἐγὼ δὲν εἶμαι παρὰ ἕνα μυρμηγκάκι, τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ τοῦ χρωστάη καὶ χάρι γιατί δὲν τὸ συντρίβει κάτω ἀπ' τὰ παπούτσια του. Εἶμαι βέβαιη, ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ νοιώση κανένα τρυφερὸ αἴσθημα μέσα του. Κανένα, κανένα... Χαῖρε».

ΜΑΡΙΑ

* * *

'Επιστολὴ τοῦ Γουσταύου Λαφὶς στὴν ἀδελφή του 'Οκταβία Φλερύ.

«'Αγαπητή μου 'Οκταβία,

"Ακουσε κάτι παράξενο, κάτι ποὺ δὲν τὸ περίμενα. Χτὲς τὸ βράδυ ὅλοι σχεδὸν οἱ ἔνοικοι τοῦ ξενοδοχείου ἔλειπαν σὲ κάποια ἐκδρομή. 'Εγὼ καθόμουν στὴν βεράντα τοῦ ξενοδοχείου. 'Η βεράντα αὐτὴ συγκοινωνεῖ μ' ἕνα μικρὸ σαλονάκι. Κάπνιζα μόνος κυττάζοντας ἀφηρημένα τὸ φεγγάρι, ὅταν ἄξαφνα ἄκουσα μιὰ θεία μουσική. Κάποιος ἔπαιζε πιάνο στὸ σαλονάκι. Καὶ τί σύμπτωσις! "Ηταν τὸ ἀγαπημένο μου κομμάτι: Τὸ «Μενουέτο» τοῦ Παντερέφσκυ. "Ακουγα λοιπὸν ἐκστατικός. Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία ὅτι αὐτὸς ποὺ ἔπαιζε ἦταν ἕνας ἀληθινὸς καλλιτέχνης. Ποτὲ τὸ «Μενουέτο» δὲν μοῦ φάνηκε τόσο ὡραῖο! "Ω, πῶς τὸ ἐχρωμάτιζε ὁ ἄγνωστος αὐτὸς πιανίστας!... Μὲ τί πάθος! Μὲ τί τρυφερότητα! Μὲ τί εὐγένεια! Σὲ βεβαιῶ εἶχαν γεμίσει δάκρυα τὰ μάτια μου. Γιὰ μιὰ στιγμὴ μάλιστα δὲν κρατήθηκα καὶ πῆγα στὸ σαλονάκι γιὰ νὰ ἰδῶ ποιὸς παίζει ἔτσι ἀριστουργηματικά. Λοιπόν; Μπορεῖς νὰ μαντέψης ποιὸς ἦταν; "Ηταν ἡ κυρία Ντὲ Λόρμ! Μάλιστα, ἀδελφούλα μου. 'Η κυρία Ντὲ Λόρμ! Αὐτή, τὴν ὁποία νόμιζα ἀναίσθητη, κρύα, μαρμαρωμένη... Δὲν πίστευα στὰ μάτια μου. Καὶ μήπως μόνον ἡ μουσική της ἦταν θαυμασία αὐτὴ τὴ στιγμή. Εἶχε μιὰ τέτοια ἔκφρασι τὸ πρόσωπό της, ὥστε νόμισα ὅτι τὸ ἔβλεπα γιὰ πρώτη φορά. Δὲν ἦταν τὸ ψυχρὸ πρόσωπο ποὺ ἤξερα ὡς τώρα. Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ περιγράψω τὴν παθητικότητα, τὴν γλυκύτατη ἔκφρασι τῆς μορφῆς της, αὐτὴ τὴ στιγμή. Τί ἀποκάλυψις, ἀδελφούλα μου! Εἶδα δὲ ἄξαφνα τὸ ἄγαλμα νὰ ζωντανέψη μπροστά μου. Εἶδα μιὰ ψυχή. Δὲν μπόρεσα λοιπὸν νὰ κρατηθῶ καὶ τῆς εἶπα μόλις τελείωσε: —«Κυρία μου, δεχθῆτε τὰ θερμά μου συγχαρητήρια. Εἶμαι μαγευμένος ἀκόμα ἀπὸ τὴ θεία μουσική σας. Δὲν ἤξερα ὅτι εἶσθε τόσο τελεία μουσικός». Τότε ἡ κυρία Ντὲ Λὸρμ χαμογέλασε γλυκά, μὰ πόσο γλυκά, καὶ μοῦ εἶπε, δίνοντάς μου νὰ τῆς φιλήσω τὸ χέρι: —«Κι' ἐγώ, κύριε, δὲν ἤξερα ὅτι ἀγαπᾶτε τόσο τὴν μουσική...» Δὲν μὲ ἤξερε δηλαδὴ καὶ δὲν τὴν ἤξερα! Καταλαβαίνεις, ἀδελφούλα μου; "Ω, δὲν πρέπει ποτὲ κανεὶς νὰ ἐκφέρη γνώμη γιὰ ὅσους δὲν γνωρίζει καλά... Χαῖρε, ἀδελφούλα μου».

Μοῦ εἶπε δίνοντάς μου νὰ τῆς φιλήσω τὸ χέρι...

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ

* * *

'Επιστολὴ τῆς κυρίας Μαρίας Ντὲ Λόρμ στὸν ἀδελφό της Φίλιππο Πρενάρ.

«'Αγαπητέ μου Φίλιππε,

Μὲ ρωτᾶς, ἀδελφέ μου, στὸ γράμμα σου, ἂν σκέπτωμαι ν' ἀλλάξω ξενοδοχεῖο ἕνεκα τοῦ κυρίου Γουσταύου Λαφίς. Τί νὰ σοῦ πῶ; Νομίζω ὅτι εἶχα ἄδικο νὰ τὸν ἀντιπαθῶ τόσο. "Ενα βράδυ ἐνῶ ἔπαιζα τὸ ἀγαπημένο μου «Μενουέτο» τοῦ Παντερέφσκυ, μὲ ἄκουγε μὲ δάκρυα στὰ μάτια! Ναί. Δὲν ἐφανταζόμουν ποτὲ ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μποροῦσε νὰ νοιώθη τόσο βαθειὰ τὴ μουσική. Τὸ συνήθως κρύο πρόσωπό του ἦταν ἐκφραστικώτατο. Εἶνε τώρα τρεῖς βραδυὲς ποὺ καθόμαστε οἱ δυό μας, μόνοι, σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς βεράντας καὶ συνομιλοῦμε. Καὶ σιγὰ-σιγὰ φανερώσαμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο τὴν ψυχή μας. Φαντάσου. Μοῦ ἐφέρετο ἄλλοτε τόσο ψυχρὰ γιατί μὲ νόμιζε κρύα καὶ περήφανη καὶ φανταζόταν ὅτι δὲν ἔχω καρδιά. Κι' ἐγὼ πάλι τὸν νόμιζα ἀναίσθητο καὶ ἀγέρωχο! Τί ἀμοιβαία παρεξήγησις!... Τοῦ ἄνοιξα σιγὰ-σιγὰ τὴν καρδιά μου. Τοῦ εἶπα ὅτι ἀπέφευγα τὸν κόσμο, ὄχι ἀπὸ περηφάνεια, ἀλλὰ γιατί εἶμαι κουρασμένη ψυχικῶς, γιατί ἤμουν πολὺ ἄτυχη στὸ γάμο μου, τόσο, ὥστε νὰ φοβᾶμαι πειὰ νὰ ξανασυνδεθῶ μὲ ἄλλον ἄντρα. Μολαταῦτα ἡ ψυχή μου διψᾶ μιὰν ἀληθινὴ ἀγάπη. Κι' ἐκεῖνος; 'Ο κ. Γουσταῦος; Λαχταρᾶ, λέει, τόσο μιὰ ψυχὴ ποὺ νὰ νοιώθη τὴν δική του!... Τὸ βράδυ μὲ παρακαλεῖ νὰ τοῦ παίζω τὰ ἀγαπημένα του κομμάτια στὸ πιάνο. Κι' αὐτὸς πάλι μοῦ διαβάζει κάποιο δρᾶμα του, τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει τελειώσει ἀκόμα. 'Αλλὰ μοῦ λέει ὅτι ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν μουσική μου κι' ὅτι τὸ ἔχει ἤδη τελειώσει μέσα στὸ νοῦ του, ἐντελῶς διαφορετικὰ ἀπὸ ὅ,τι ὑπελόγιζε πρίν. Δηλαδή, μὲ ἄλλους λόγους, εἶμαι ἡ Μοῦσα του!... Πόσο εἶμαι περήφανη γι' αὐτό, ἀδελφέ μου!.... Μὰ θὰ ἤμουν ἀκόμα πιὸ εὐτυχισμένη ἄν.... 'Αλλ' ὄχι, ὄχι, δὲν τολμῶ νὰ τὸ πῶ...»

ΜΑΡΙΑ

* * *

'Επιστολὴ τοῦ Γουσταύου Λαφὶς στὴν ἀδελφή του 'Οκταβία Φλερύ.

«'Αδελφούλα μου... Εἶμαι ὁ εὐτυχέστερος τῶν θνητῶν. 'Αγαπῶ τὴν κυρία Μαρία Ντὲ Λόρμ καὶ μ' ἀγαπᾶ! Πρὸ ὀλίγου τὴν ζήτησα σὲ γάμο καὶ δέχτηκε, χωρὶς κανένα δισταγμό. Πόσο θὰ τὴν ἀγαπήσης κι' ἐσὺ ὅταν τὴν γνωρίσης, ἀδελφούλα μου!... Τὴν λατρεύω! Δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς αὐτή. Τί ἄγγελος!... Τί γυναῖκα!... Τί θεία γυναῖκα!...»

ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ

* * *

'Επιστολὴ τῆς κυρίας Μαρίας Ντὲ Λόρμ στὸν ἀδελφό της Φίλιππο Πρενάρ.

«'Αδελφούλη μου,

Εἶμαι πανευτυχής!... Βρίσκουμαι στὰ οὐράνια!... Τὸν ἀγαπῶ! Τὸν λατρεύω! Παντρευόμαστε! "Ελα τὸ γρηγορώτερο...»

ΜΑΡΙΑ

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΥΓΜΑΧΙΑΣ

'Η πυγμαχία κατὰ τὴν ἀρχαιότητα. 'Ο πανένδοξος Διαγόρας ὁ Ρόδιος. Οἱ υἱοὶ τοῦ Διαγόρα. Πυγμάχοι εἰρηνικοὶ καὶ πυγμάχοι ἀποτρόπαιοι. Μιὰ αἱματηρὰ καὶ ἀνατριχιαστικὴ πυγμαχία. 'Ο ἀκατάβλητος Ρωμαῖος Μελαγκόμας. Πῶς πυγμαχοῦσε. 'Ο "Ελλην Γλαῦκος. Στὴν 'Ολυμπία. «Χτύπα, παιδί μου!...». 'Η νίκη, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

'Η πυγμαχία ἀνάγεται εἰς παλαιοτάτους χρόνους καὶ ἀναφέρεται κι' ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν "Ομηρο. Οἱ ἀρχαῖοι "Ελληνες ἔτρεφαν ἀρκετὴ ἐκτίμησι πρὸς τὸ εἶδος αὐτὸ τῶν ἀθλητικῶν ἐπιδείξεων καὶ φρόντιζαν νὰ κάμουν τὰ παιδιά τους καλοὺς πυγμάχους, παίρνοντάς τους εἰδικοὺς δασκάλους γυμναστικῆς, τοὺς λεγομένους «παιδοτρίβας».

'Αργότερα ἡ πυγμαχία εἰσήχθη καὶ στοὺς μεγάλους ἐθνικοὺς ἀγῶνας καὶ ἀπόκτησε πολὺ περισσοτέρους ὀπαδοὺς ἂν καί, καθὼς θὰ ἰδοῦμε παρακάτω, διεξάγονταν καὶ τότε μὲ ἀφάνταστη βαρβαρότητα.

Μεταξὺ τῶν πρώτων πυγμάχων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης συγκαταλέγονται ὁ Σμυρναῖος 'Ονόμαστος καὶ ὁ Διαγόρας ὁ Ρόδιος. 'Ο τελευταῖος ἔχει ὑμνηθῆ πολλάκις ἀπὸ τὸν Πίνδαρο καὶ ἔλαβε ἀπείρους στεφάνους δάφνης γιὰ ἐπανειλημμένες νίκες του. Στὸ τέλος μάλιστα τῆς ζωῆς του εὐτύχησε νὰ ἰδῆ νικητὰς στοὺς 'Ολυμπιακοὺς ἀγῶνας καὶ τοὺς δυό του γυιοὺς καὶ νὰ ἀποθάνη πανευδαίμων μέσα στὸν δίκαιο πατρικὸ θρίαμβό του ἀπ' τὴ μεγάλη συγκίνησί του.

Κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους ἡ πυγμαχία διεξήγετο ὡς ἑξῆς: 'Ο πυγμάχος ἔκλινε πρὸς τὰ πίσω γιὰ νὰ προφυλαχτῆ, καὶ προσπαθοῦσε συγχρόνως νὰ χτυπήση τὸν ἀντίπαλό του στὸ πρόσωπο γιὰ νὰ τὸν ζαλίση καὶ νὰ τὸν ρίξη κάτω. Τὸ τελευταῖο ἀποτελεσματικὸ χτύπημα, ἄφινε συνήθως ἡμιθανῆ τὸν ἡττημένο.

Δυστυχῶς ὅμως οἱ τοιούτου εἴδους ἀγῶνες ἔλαβαν ἀργότερα πιὸ ἄγρια καὶ ἀπάνθρωπη τροπή, ὅπως ἡ περίφημη ἐκείνη πυγμαχία μεταξὺ Κρεύγαντος καὶ Δαμοξένους στὰ Νέμεα.

Οἱ δυὸ αὐτοὶ ἀντίπαλοι, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ πρῶτος καταγότανε ἀπὸ τὴν 'Επίδαμνο καὶ ὁ δεύτερος ἀπὸ τὰς Συρακούσας, ἦσαν ἀμφότεροι εὐρωστότατοι καὶ ἀκατάβλητοι. Παλεύαν ἐπὶ ὁλόκληρες ὧρες καὶ κόντευε νὰ νυχτώση, χωρὶς νὰ νικήση οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος.

'Επειδὴ λοιπὸν προέβλεπαν ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἦταν δύσκολο νὰ βγῆ, ἀναγκάστηκαν νὰ συνάψουν μιὰ συμφωνία. 'Αποφάσισαν δηλαδὴ νὰ μὴν ἀποκρούουν πλέον τὶς ἐπιθέσεις ἀναμεταξύ τους, ἀλλὰ νὰ χτυπιοῦνται στὰ τυφλά, ἀπροφύλακτοι.

Κατόπιν αὐτοῦ πρῶτος ὥρμησε κατὰ τοῦ Δαμοξένους ὁ Κρεύγας, τοῦ ὁποίου ἡ γροθιὰ κατέβηκε σὰν σφυρὶ ἀπάνω στὸ κεφάλι τοῦ ἀντιπάλου του. 'Αλλὰ ὁ Δαμοξένης ὑπέμεινε τὸ φοβερὸ χτύπημα χωρὶς νὰ κλονιστῆ. 'Ακολούθως ὥρμησε κι' αὐτὸς κατὰ τοῦ ἀντιπάλου του καὶ μὲ μιὰ καὶ μόνη τρομερὴ γροθιὰ βύθισε ὁλόκληρο τὸ χέρι του μέσα στὴν κοιλιά του καὶ τοῦ ἀπέσπασε σπαρταριστὰ τὰ ἐντόσθια, τὰ ὁποῖα ἐσκόρπισε στὸ στίβο!...

Οἱ παρευρισκόμενοι κριταὶ τοῦ ἀγῶνος κατελήφθησαν ἀπὸ φρίκη μπρὸς στὸ πρωτοφανὲς αὐτὸ κακούργημα, τὸ ὁποῖο τοὺς ἔκαμε νὰ ἀγανακτήσουν.

'Επειδὴ ὅμως δὲν εἶχαν δικαίωμα νὰ ἐπιβάλουν βαρύτερη τιμωρία στὸν ἔνοχο, τὸν μὲν Δαμοξένη τὸν ἐξώρισαν ἀπὸ τὴν πατρίδα του, τὸ δὲ στεφάνι τῆς νίκης τὸ ἀπένειμαν στὸ νεκρὸ παλαιστή.

* * *

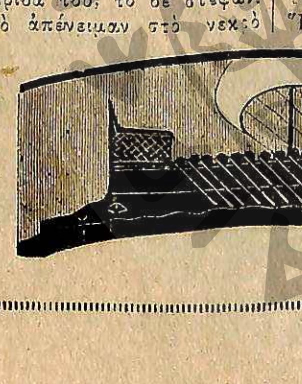

'Υπῆρχαν ὅμως καὶ ἄλλοι πυγμάχοι, πιὸ πολιτισμένοι αὐτοί, οἱ ὁποῖοι ἀπέφευγαν νὰ δίνουν θανάσιμα χτυπήματα καὶ προσπαθοῦσαν νὰ κερδίσουν τὴ νίκη ἐξαντλῶντας τὸν ἀντίπαλό τους κάτω καὶ τερματίζοντας τὸν ἀγῶνα χωρὶς αἵματα. Στὸ εἶδος αὐτὸ τῆς πυγμαχίας περίφημος εἶχε καταστῆ ὁ Μελαγκόμας, ὁ ὁποῖος ζοῦσε ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Τίτου.

Διηγοῦνται γι' αὐτὸν ὅτι μποροῦσε νὰ μείνη ἐπὶ ὁλόκληρες ὧρες μὲ τὰ χέρια τεντωμένα μπρὸς στὸν ἀντίπαλό του, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νὰ βρῆ μέρος κατάλληλο νὰ τὸν χτυπήση, στὸ τέλος ἀναγκαζόταν νὰ σταματήση κουρασμένος καὶ νὰ ἀναγνωρίση ἑαυτὸν νικημένον.

"Αν καὶ θὰ φανῆ ἀπίστευτο, ἐν τούτοις εἶνε γεγονὸς ὅτι ὁ Μελαγκόμας ἦταν ἱκανὸς νὰ παραμείνη ἐπὶ δυὸ μέρες συνεχῶς στὴν ἐπίπονη αὐτὴ θέσι, στὴν ὁποία κάθε ἄλλος θὰ ἀπαυδοῦσε καὶ θὰ παρεῖχε τὴ νίκη στὸν ἀντίπαλό του. "Ετσι πολλὲς φορὲς ὁ ἔξοχος αὐτὸς Ρωμαῖος ἀθλητὴς ἔβγαινε νικητὴς ἀπὸ τὸν ἀγῶνα, χωρὶς νὰ δώση οὔτε μιὰ γροθιά, θεωρῶντας μιὰ τέτοια νίκη ὡς τὴν ἐνδοξώτερη καὶ τὴν εὐγενέστερη κάθε ἄλλης.

'Ο αὐτοκράτωρ Τίτος λυπήθηκε παρὰ πολὺ στὸ θάνατό του, ἐπειδὴ τὸν ἐκτιμοῦσε ὑπερβολικά, καὶ ἔδωσε ἐντολὴ στοὺς καλυτέρους του ρήτορας νὰ τοῦ ἐκφωνήσουν πανηγυρικοὺς ἐπικηδείους.

* * *

Τὴ μέθοδο αὐτὴ τοῦ Μελαγκόμα τὴν ἀκολούθησαν ἀργότερα διάφοροι "Ελληνες, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρεται καὶ ὁ περίφημος Γλαῦκος. 'Ο Γλαῦκος εἶχε ἀναδειχθῆ νικητὴς σὲ πολλὰ ἀγωνίσματα καὶ μετὰ τὸ θάνατό του ἀξιώθηκε νὰ τοῦ στείλουν στὴν 'Ολυμπία ἀνδριάντα, ὅπου παρίσταται στὴν ἀμυντικὴ στάσι τοῦ Ρωμαίου συναδέλφου του.

'Εν τούτοις ὁ Γλαῦκος σὲ μερικὲς περιπτώσεις ποὺ δὲν ἔφερνε ἀποτέλεσμα ἔτσι, κατέφευγε σὲ μιὰ ἄλλη, προχειρότερη καὶ εὐκολώτερη, μέθοδο. Μεταχειριζόταν δηλαδὴ τὸ ἕνα του χέρι ὡς ρόπαλο καὶ τότε ἄφινε ἀνεξάλειπτα σημάδια στὸ μέρος τοῦ σώματος ὅπου τὸ κατέφερε.

'Ο Γλαῦκος ἐπιδόθηκε στὴν πυγμαχία ἐξ αἰτίας ἑνὸς τυχαίου περιστατικοῦ. Μιὰ μέρα ἐπρόκειτο νὰ συνώση στὸ ξύλο τοῦ ἀλετριοῦ του τὸ ὑνί, καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε μαζύ του σιδερένιο σφυρί, ἄρχισε νὰ χτυπάη μὲ τὸ χέρι του ὥσπου κατώρθωσε νὰ τὸ προσαρμόση. 'Ο πατέρας του βλέποντας αὐτὸ τὸ κατόρθωμα προεῖδε τὴ δόξα ποὺ τὸν περίμενε καὶ τὸν παρακίνησε νὰ πάη στοὺς ἀγῶνας.

'Ο Γλαῦκος τωόντι μετέβη στὰ 'Ολύμπια γιὰ νὰ λάβη μέρος στὸ ἀγώνισμα τῆς πυγμαχίας, ἀλλὰ ἐπειδὴ ἦταν ἀκόμη πρωτόπειρος ἐκινδύνευε νὰ καταβληθῆ ἀπὸ τὸν ἐπιδέξιο ἀντίπαλό του. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὅμως ὁ πατέρας του, ὁ ὁποῖος τὸν παρακολουθοῦσε μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους θεατάς, εἶχε τὴν ἔμπνευσι νὰ τοῦ φωνάξη:

— Χτύπα, παιδί μου! Χτύπα δυνατώτερα ὅπως στὸ ἀλέτρι!...

'Η ὑπόμνησι αὐτὴ ἐδιπλασίασε τὸ ζῆλο καὶ τὴ δύναμι τοῦ ἀθλητικοῦ νέου, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε ἐπὶ τέλους νὰ νικήση τὸν ἀνταγωνιστή του.

Μεταξὺ τῶν πυγμάχων ποὺ ἀποτροπιάζοντο τὰς βαρβάρους μεθόδους συγκαταλέγεται καὶ ὁ 'Ηλεῖος 'Ιππόμαχος, ὁ ὁποῖος κατέβαλε τρεῖς ἀντιπάλους ἀλληλοδιαδόχως, χωρὶς νὰ χύση οὔτε μιὰ σταλαμματιὰ αἵματος, ἀφίνοντας ἔτσι μοναδικὸ παράδειγμα στὴν ἱστορία τῆς πυγμαχίας.

Τὶς περισσότερες ὅμως φορὲς οἱ ἀντίπαλοι χρησιμοποιοῦσαν ἀπάνθρωπα μέσα γιὰ νὰ νικήσουν καὶ στὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος ἔβγαιναν κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὸ στίβο μὲ παραμορφωμένο πρόσωπο, μὲ πληγωμένα μέλη, καταματωμένοι, ἐλεεινοί, ἀξιοθρήνητοι!...

***ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ** σὲ καλὴ τιμὴ παλαιὰ ἡμερολόγια φιλολογικά, γελοιογραφικά, ἐγκυκλοπαιδικὰ κ.λ.π. κ.λ.π. καθὼς καὶ **Καζαμίας** πρὸ τοῦ **1900** ἐκδοθέντας. Γράψατέ μας: «Οἰκογένειαν», Λέκα 7—'Αθήνας.*

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΤΟΥ "ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗ,,

Στὸ φτωχικὸ σπιτάκι τοῦ Θερβαντές. Εὐχάριστα καὶ δυσάρεστα νέα. Πεῖνα καὶ δυστυχία. Γιὰ ν' ἀναγνωρισθῆ ὁ Δὸν Κιχώτης! Ἡ ἀνώνυμη σάτυρα ποὺ προκαλεῖ τὴ σύλληψι τοῦ Θερβαντές. Ὁ πονόματος τοῦ βασιλέως. Ὁ μυστηριώδης ἀναγνώστης του. Τὰ γέλια τοῦ Φιλίππου τοῦ 3ου. Πῶς ἀποκαλύφθηκε μιὰ ἀπάτη. Ὁ θάνατος τοῦ Θερβαντές, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1614, στὸ Τολέδο τῆς Ἱσπανίας, μέσα σὲ μιὰ μικρὴ κάμαρα ποὺ δὲν περιεῖχε παρὰ ἕνα κρεββάτι, μερικὰ καθίσματα, ἕνα καπέλλο μὲ φτερά, ἕνα πιστόλι κι' ἕνα ξίφος, κάποιος ἄνθρωπος μὲ μεγάλα μαλλιὰ καὶ πυκνὰ γένεια, κάτισχνος καὶ συντριμμένος ἀπὸ τὶς συμφορές, καθόταν μπρὸς σ' ἕνα τραπέζι κουτσοπόδαρο σκεπασμένο ἀπὸ βιβλία καὶ ἐπιστολές.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Δὸν Κιχώτου», δὸν Μανουὲλ Θερβαντές, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγου καιροῦ εἶχε γίνει φροντιστὴς στὸ στρατὸ τοῦ Φιλίππου 3ου χάρις στὴν προστασία τοῦ φίλου του ὑπουργοῦ κόμητος Λέμον. Ἡ θέσις αὐτὴ δὲν ἦταν σπουδαία, ἀλλ' ὁπωσδήποτε δὲν τὸν ἄφινε νὰ πεθάνη ἀπὸ τὴν πεῖνα.

Ἀλλὰ ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀθανάτου «Δὸν Κιχώτη», ὁ ὁποῖος δὲν ἐνδιαφερόταν παρὰ μόνο γιὰ τὸ ἔργο του, ἐθεωροῦσε αὐτὴ τὴν ἡμέρα τὸν ἑαυτό του ὡς τὸν εὐτυχέστερο τῶν θνητῶν. Εἶχε λάβει πρὸ ὀλίγου πέντε μεταφράσεις τοῦ ἀριστουργήματός του σὲ εὐρωπαϊκὲς γλῶσσες καὶ εἶχε μπροστά του τριάντα ἐπιστολές, στὶς ὁποῖες οἱ ἐνδοξότεροι συγγραφεῖς καὶ κριτικοὶ τῆς Γαλλίας, τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ἰταλίας τὸν παρέβαλαν μὲ τὸν Ὅμηρο, μὲ τὸ Βιργίλιο καὶ μὲ τὸν Ὀβίδιο.

Λησμονῶντας λοιπὸν πῶς ἦταν νηστικὸς καὶ πῶς ἔτρεμε ἀπὸ τὸ κρύο, τυλίχτηκε ὑπερήφανα στὸ μανδύα του, ἔφερε τὸ χέρι του στὸ παληὸ σπαθί του, ποὺ τόσο τὸν εἶχε ἐξυπηρετήσει στὴν περίφημη ναυμαχία τῆς Ναυπάκτου κι' ἄρχισε νὰ βηματίζη μὲ μεγάλα βήματα μέσα στὸ δωμάτιο.

Σὲ λίγο μπῆκε μέσα καὶ μιὰ γυναῖκα ὡραία ἀκόμα, ἀλλὰ πολὺ λυπημένη.

— Δές, Κατερίνα, τὴ δόξα μας! τῆς φώναξε ὁ ποιητὴς μ' ἐνθουσιασμό, δείχνοντας στὴ δόνα Θερβαντές, τὴ γυναῖκα του, τὸ δέμα τῶν βιβλίων καὶ τῶν ἐπιστολῶν.

— Ἡ δόξα μας! ἐπανέλαβε θλιβερὰ ἡ σενιόρα Κατερίνα μὲ δακρυσμένα μάτια. Δὲς ὅμως τώρα κι' ἐσὺ τὴν ἄλλη ὄψι τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ νομίσματος...

Καὶ ἔδωσε στὸ σύζυγό της τρεῖς νέες ἐπιστολές. Ἡ πρώτη ἦταν τοῦ ἐκδότου του ἀπ' τὴ Μαδρίτη, ὁ ὁποῖος τὸν εἰδοποιοῦσε ὅτι δὲν ἀγόραζαν πειὰ τὸν «Δὸν Κιχώτη» παρὰ γιὰ νὰ τὸν περιπαίζουν καὶ ὅτι τοῦ ἔμενε χρεώστης 2.000 ριαλίων, τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ τοῦ στείλη ἀμέσως.

— Τυφλὴ καὶ ἀχάριστη πατρίδα! φώναξε ὁ Θερβαντὲς κι' ἔπεσε δύσθυμα σ' ἕνα κάθισμα. Ἐνῶ μὲ μεταφράζουν καὶ μὲ θαυμάζουν σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη, εἶμαι παραγνωρισμένος στὸν τόπο μου! Ὡραία ἀνταμοιβὴ γιὰ τὸ αἷμα ποὺ ἔχυσα σὲ τόσες μάχες!

Στὴ δεύτερη ἐπιστολὴ ὁ φίλος του ὑπουργὸς κόμης Λέμον τὸν εἰδοποιοῦσε ὅτι οἱ ἐχθροί του τὸν εἶχαν συκοφαντήσει ὅτι κατεχρᾶτο τὰ δημόσια χρήματα καὶ ὅτι, ἂν δὲν ἐπενέβαινε αὐτός, ὁ βασιλεὺς θὰ τὸν ἔπαυε ἀπὸ φροντιστὴ τοῦ στρατοῦ του.

— Κι' ἄλλο χτύπημα ἀπ' τὸν κακό μου δαίμονα, τὸν Ἀβελλενέδα! εἶπε ὁ Θερβαντὲς ἀνοίγοντας τὴν τρίτη ἐπιστολή, μέσα στὴν ὁποία ὁ σπιτονοικοκύρης τοῦ ἔγραφε ἢ νὰ πληρώση τὸ νοίκι ἢ νὰ φύγη.

Ὅλα ὅμως αὐτὰ δὲν ἐνδιέφεραν καὶ τόσο πολὺ τὸν Θερβαντές. Γι' αὐτό, ὅταν ἡ γυναῖκα του τοῦ εἶπε πῶς οἱ μπακάληδες δὲν τοὺς ἐπίστωναν πειὰ καὶ πῶς θὰ ἐγευμάτιζε μ' ἕνα ξεροκόμματο, δὲν ἔδειξε καμμιὰ στενοχώρια. Ἐκεῖνο ποὺ τοῦ ἀπασχολοῦσε τὴ σκέψι ἦταν πῶς νὰ βγάλη ἀπὸ τὴν ἀφάνεια τὸ ἀριστούργημά του ποὺ κόντευε νὰ περάση ἀπαρατήρητο στὴν Ἱσπανία.

— Εὕρηκα! εὕρηκα! φώναξε σὲ μιὰ στιγμή. Ἔτσι θὰ ἀναγκάσω ὅλη τὴν Ἱσπανία καὶ τὸ βασιλῆ ἀκόμα νὰ προσέξουν τὸν ἀτυχῆ περιπλανώμενο ἱππότη μου!...

Συγχρόνως ἀγκάλιασε τὴ γυναῖκα του μ' ἕνα εἶδος θερμῆς παραφορᾶς.

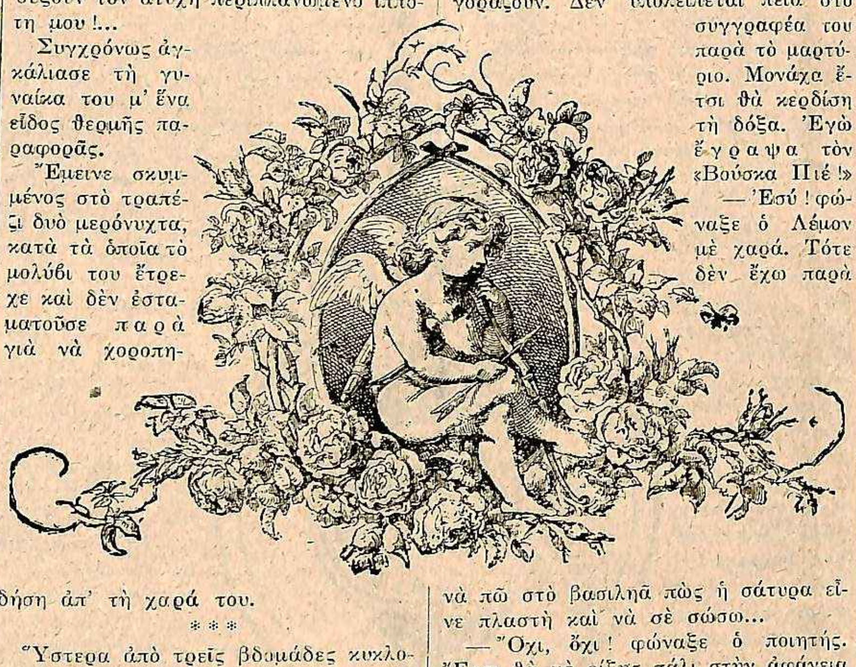

Ἔμεινε σκυμμένος στὸ τραπέζι δυὸ μερόνυχτα, κατὰ τὰ ὁποῖα τὸ μολύβι του ἔτρεχε καὶ δὲν ἐσταματοῦσε παρὰ γιὰ νὰ χοροπηδήση ἀπ' τὴ χαρά του.

* * *

Ὕστερα ἀπὸ τρεῖς βδομάδες κυκλοφοροῦσε στὴ Μαδρίτη μιὰ ἀνώνυμη σάτυρα ὑπὸ τὸν τίτλο «Βούσκα Πιέ», ἡ ὁποία συνετέλεσε νὰ πουληθοῦν μέσα σὲ σαρανταοχτὼ ὧρες τρακόσια ἀντίτυπα τοῦ «Δὸν Κιχώτη».

Σὲ τί ὠφείλετο ἡ μεταβολὴ αὐτή; Θὰ τὸ μάθουμε ἀμέσως ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὑπουργοῦ κόμητος Λέμον, ὁ ὁποῖος τὴν ἑπομένη ἔσπευσε νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν προστατευόμενό του στὸ σπίτι του.

Μόλις μπῆκε μέσα ὁ Λέμον πρόσφερε στὸ Θερβαντὲς ἕνα βαλάντιο γεμᾶτο χρήματα καὶ τοῦ εἶπε:

— Φύγε γρήγορα πρὶν σὲ ὁδηγήσουν στὴ φυλακή!

— Στὴ φυλακή! φώναξε μὲ τρόμο ἡ δόνα Κατερίνα.

— Ναί. Στὴ Μαδρίτη ἐξεδόθη ἕνα φυλλάδιο ποὺ θὰ φέρη τὴν καταστροφή σου. Ὁ ἀνώνυμος συγγραφεὺς διατείνεται, ὅτι ὁ «Δὸν Κιχώτης» σου εἶνε σάτυρα καὶ ὅτι κάτω ἀπ' τὰ ὀνόματα τῶν ἡρώων σου κρύβονται ὁ βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας καὶ οἱ πρῶτοι μεγιστάνες τῆς Αὐλῆς!

— Ἔκαμε κρότο λοιπὸν αὐτὴ ἡ σάτυρα; ρώτησε ὁ ποιητὴς εἰρωνικὰ ἀπ' τὸ κρεββάτι του, ὅπου βρισκόταν ἐξαντλημένος ἀπ' τὴν κούρασι.

— Βέβαια. Τρέχουν ὅλοι γιὰ νὰ τὴν ἀγοράσουν καὶ οἱ περισσότεροι παίρνουν καὶ τὸ βιβλίο γιὰ νὰ ἰδοῦν ἂν εἶνε ἀληθινοὶ οἱ ἰσχυρισμοί της... Ὁ θόρυβος ὅμως αὐτὸς ἔγινε αἰτία νὰ ἐκδοθῆ διαταγὴ τῆς συλλήψεώς σου...

— Πολὺ ὡραῖα! εἶπε ὁ Θερβαντές. Τέλος πάντων πέτυχα ἐκεῖνο ποὺ ἤθελα. Ὡς τώρα οἱ Μαδριλένοι δὲν καταδεχόντουσαν νὰ ξεφυλλίσουν τὸν «Δὸν Κιχώτη». Μόλις ὅμως ἄκουσαν πῶς σατυρίζει μεγάλα πρόσωπα, ὅλοι τὸν ἀγοράζουν. Δὲν ὑπολείπεται πειὰ στὸ συγγραφέα του παρὰ τὸ μαρτύριο. Μονάχα ἔτσι θὰ κερδίση τὴ δόξα. Ἐγὼ ἔγραψα τὸν «Βούσκα Πιέ!»

— Ἐσύ! φώναξε ὁ Λέμον μὲ χαρά. Τότε δὲν ἔχω παρὰ νὰ πῶ στὸ βασιλῆ πῶς ἡ σάτυρα εἶνε πλαστὴ καὶ νὰ σὲ σώσω...

— Ὄχι, ὄχι! φώναξε ὁ ποιητής. Ἔτσι θὰ μὲ ρίξης πάλι στὴν ἀφάνεια μαζὺ μὲ τὸ βιβλίο μου... Ἄφησέ με ν' ἀποκτήσω τὴ φήμη μὲ τὸ σκάνδαλο καὶ τὸν κατατρεγμὸ τοὐλάχιστον! Δὲν εἶνε οὔτε δικό μου οὔτε δικό σου φταίξιμο, ἂν ἡ πονηρία ἔχει σήμερα μεγαλείτερη πέρασι ἀπὸ τὴ μεγαλοφυΐα!

Ὁ κόμης τότε τὸν ἐθαύμασε καὶ τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τηρήση σιωπή.

— Ὅταν ὅλη ἡ Ἱσπανία, πρόσθεσε ὁ ποιητής, θὰ διαβάση τὸν «Δὸν Κιχώτη», τότε θὰ ἀποδειχτῆ ὅτι εἶνε πραγματικὰ ἀριστούργημα...

Τὴν ἴδια βραδυὰ ὁ Θερβαντὲς συνελήφθη καὶ κλείστηκε στὶς εἱρκτὲς τοῦ Τολέδου.

Ἀλλὰ ἡ ἀσυνειδησία τοῦ κοινοῦ καὶ τὸ μῖσος τῶν ἀντιζήλων του ὑπερενίκησαν τὴ δύναμι τοῦ πνεύματος. Ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες οἱ Ἱσπανοὶ βρῆκαν τὸ «Δὸν Κιχώτη» ὄχι συμβολικό, ὅπως εἶχε παρασταθεῖ, κι' ἔπαψαν νὰ τὸν διαβάζουν. Ὁ Ἀβελλενέδα ἐξ ἄλλου, ὁ ἀποτρόπαιος αὐτὸς ἐχθρὸς τοῦ Θερβαντές, δημοσίευσε συνέχεια τοῦ μυθιστορήματος, γραμμένη σὲ ἄθλιο ὕφος, στὴν ὁποία ἐξηκόντιζε ἀναρίθμητες ὕβρεις κατὰ τοῦ ποιητοῦ καὶ ἡ ὁποία ἐπευφημήθη ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἱσπανοὺς φιλολόγους, τοὺς καθηγητὰς καὶ τοὺς κριτικοὺς τῆς ἐποχῆς.

Στὸ μεταξὺ ὁ Θερβαντές, κλεισμένος μέσα στὴ φυλακή, ξαναπῆρε τὸ μολύβι καὶ κάτω ἀπ' τοὺς σκοτεινοὺς καὶ πνιγηροὺς θόλους τοῦ κελλιοῦ του, ἔγραψε τὴν πραγματικὴ συνέχεια τοῦ μυθιστορήματος, τὸ δεύτερο μέρος ποὺ ἦταν ὡραιότερο κι' ἀπὸ τὸ πρῶτο.

* * *

Ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες ὁ βασιλεὺς Φίλιππος 3ος ἔτυχε νὰ προσβληθῆ ἀπὸ πονόματο καὶ ὑποχρεώθηκε νὰ μείνη μὲ τὰ μάτια δεμένα ἐπὶ ἕνα μῆνα. Ἐπειδὴ δὲν εἶχε πῶς ἀλλοιῶς νὰ διασκεδάση τὴν πλῆξι του, ζήτησε ἀπὸ τὸν ὑπουργό του κόμητα Λέμον νὰ τοῦ ὑποδείξη ἕναν καλὸ ἀναγνώστη κι' ἕνα ἀπ' τὰ καλύτερα νέα βιβλία. Ὁ κόμης τοῦ βρῆκε τὸν ἀναγνώστη ποὺ ζητοῦσε καὶ τὸ βιβλίο ποὺ τοῦ διάλεξε ἦταν ὁ «Δὸν Κιχώτης».

Κατὰ τὴν πρώτη μέρα, ἂν καὶ ὁ ἀναγνώστης ἐποίκιλε καὶ μετέβαλε σὲ πολλὰ σημεῖα τὸ ἔργο σὰν νὰ αὐτοσχεδίαζε, ὁ βασιλεὺς ἔμεινε εὐχαριστημένος. Κατὰ τὴν ἑπομένη ὅμως ὁ ἀναγνώστης διάβασε μὲ τόσο κέφι καὶ ὁ μονάρχης βρῆκε τόσο ζωντανὴ τὴν περιγραφή, ὥστε στὸ τέλος τοῦ ξέφυγε ἕνα «μπράβο!».

Ἀλλά, κατὰ τὴν τρίτη μέρα, ἡ ἐπιτυχία ἔφτασε στὸ ἀποκορύφωμα. Ὁ βασιλεὺς ἐλησμόνησε τὰ πάντα μέσα στὴν εὐθυμία του καὶ γέλασε τόσο πολύ, ὥστε ἀπὸ τὰ γέλια τοῦ σκυθρωποῦ αὐτοῦ μονάρχου ἀντηχοῦσε γιὰ πρώτη φορὰ ὅλο τὸ παλάτι.

Ἡ εἴδησις αὐτὴ ἔκαμε κρότο στὰ ἀνάκτορα καὶ στὴν πρωτεύουσα. Σὲ λίγο ὅλοι εἶχαν μάθει πῶς ὁ βασιλῆς εἶχε γελάσει καὶ πῶς αἰτία τῆς εὐθυμίας του ἦταν, ὅπως ἔλεγαν οἱ αὐλικοί, ὁ «Δὸν Κιχώτης» τοῦ Ἀβελλενέδα!

Ὅσο γιὰ τὸν τελευταῖο, αὐτὸς ἐκαμάρωνε γιὰ τὸ θρίαμβό του καὶ θαρροῦσε πῶς εἶχε φτάσει στὸν κολοφῶνα τῆς δόξης του. Συγχρόνως ὅμως δὲν παρέλειπε, τῇ συνεργασίᾳ καὶ τῶν φίλων του, νὰ βρίζη σὲ σκωπτικὰ ἐπιγράμματα τὸ θανάσιμο ἐχθρό του, τὸ φυλακισμένο τοῦ Τολέδου.

Γιὰ ἕνα μόνο στενοχωριόταν ὁ Ἀβελλενέδα, γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ γνωρίση καὶ νὰ φιλήση τὸν ἀναγνώστη ποὺ διάβαζε τόσο θαυμάσια τὸ σύγγραμμά του. Ὁ ἀναγνώστης αὐτὸς μπαινόβγαινε στὸ βασιλικὸ θάλαμο συνοδευόμενος πάντοτε ἀπὸ τὸν κόμητα Λέμον κι' ἐπιμένει νὰ παραμένη ἄγνωστος ἀπὸ μιὰ ἀνεξήγητη μετριοφροσύνη.

Ἡ ἀνάγνωσις ἐξακολουθοῦσε καθημερινῶς καὶ διαρκοῦσε περισσότερη ὥρα τώρα. Ὁ βασιλεὺς δὲν εἶχε αὐτιὰ παρὰ μόνο γιὰ τὸ «Δὸν Κιχώτη». Εἶχε λησμονήσει τὶς Ἱσπανίες καὶ τὶς

Ἰνδίες του, τοὺς προγόνους του καὶ τὶς ἐθιμοτυπίες, καὶ γελοῦσε, γελοῦσε ἀδιάκοπα μ' ὅλη τὴν καρδιά του.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ὅτι γιατρεύτηκε πολὺ γρήγορα καὶ ὥρισε τὴν ἡμέρα τῆς γενικῆς παρουσιάσεως καὶ τοῦ χειροφιλήματος μιὰ ἑβδομάδα νωρίτερα. Οἱ κάτοικοι τῆς Μαδρίτης ἐφανέρωναν τὴ χαρά τους μὲ διαδηλώσεις καὶ ὁ Ἀβελλενέδα εἶχε παραγγείλει μιὰ ὁλόχρυση φορεσιὰ γιὰ νὰ ἐμφανισθῆ ἐνώπιον τοῦ ὑψηλοῦ θαυμαστοῦ του.

Ἡ μεγάλη ἡμέρα ἔφτασε καὶ πλῆθος ἄπειρο παρήλασε μπρὸς ἀπ' τὸ μονάρχη. Σὲ λίγο φάνηκε νἄρχεται, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὸν κόμητα Λέμον, ὁ Ἀβελλενέδα, φορῶντας χρυσοκέντητο μανδύα μεγιστᾶνος καὶ κρατῶντας στὰ χέρια του ἕνα χρυσόδετο ἀντίτυπο τοῦ «Δὸν Κιχώτη» του, τὸ ὁποῖον προσέφερε γονατιστὸς στὸ Φίλιππο.

— Πές μου τί θέλεις, τοῦ εἶπε ἐκεῖνος, καὶ θὰ τὸ ἔχης!

Ὁ Ἀβελλενέδα ἔκρινε τότε καλὸ νὰ ζητήση τὴν κενὴ θέσι τοῦ Θερβαντὲς στὸ Τολέδο μὲ προαγωγὴ καὶ μὲ διπλάσιο μισθό. Ἐνῶ ὅμως ὁ μονάρχης ἦταν ἕτοιμος νὰ ἐκπληρώση τὴν αἴτησί του, πλησίασε ἐκ νέου ὁ κόμης Λέμον ὁδηγῶντας ἕναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ἦταν ντυμένος φτωχικά, καὶ στοῦ ὁποίου τὴ θέα οἱ παριστάμενοι ἔβγαλαν ὅλοι μαζὺ τὴν ἴδια ἀναφώνησι:

— Ὁ Θερβαντὲς ἐδῶ!

— Ναί, εἶνε ὁ Θερβαντές, ἀπάντησε ὁ κόμης πρὸς τὸ βασιλέα, ὁ συγγραφεὺς καὶ ὁ ἀναγνώστης τοῦ ἀληθινοῦ «Δὸν Κιχώτη», ὁ ὁποῖος σᾶς κατεγοήτευσε ἐπὶ τρεῖς ἑβδομάδες καὶ μὲ τὸν ὁποῖον δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι ὁ Ἀβελλενέδα. Συγχωρήσατέ με μόνο ποὺ ἐτόλμησα νὰ ἀπελευθερώσω ἕνα δέσμιό σας γιὰ νὰ σᾶς ἀποκαλύψω ὅτι συκοφαντήθηκε στὴ μεγαλειότητά σας...

Ὁ Θερβαντὲς ἐγχείρισε τότε τὸ ἀνέκδοτο χειρόγραφο τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ ἔργου του στὸ βασιλέα καὶ ὡμολόγησε ὅτι αὐτὸς εἶχε γράψει τὴν πολύκροτη ἐκείνη σάτυρα, τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενο ἀπέβλεπε στὸ γνωστὸ σκοπό.

— Πολὺ καλά, εἶπε ὁ Φίλιππος. Καὶ τώρα πές μου τί θέλεις;

— Θέλω νὰ τυπωθῆ τὸ βιβλίο μου ὁλόκληρο δαπάναις τοῦ δημοσίου, ἀποκρίθηκε ὁ μετριόφρων ποιητής, μαζὺ μὲ τὶς σημειώσεις καὶ τὰ σχόλια τῶν ξένων ποὺ τὸ ἐκτίμησαν πρὶν ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες μου...

— Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι, ἀπάντησε ὁ Φίλιππος ἁπλώνοντας τὸ χέρι του πρὸς τὸν ποιητή. Θὰ σοῦ παραχωρήσω συγχρόνως καὶ ὅσα πρὸ ὀλίγου ἤμουν ἕτοιμος νὰ παραχωρήσω στὸν Ἀβελλενέδα. Ὁ συκοφάντης! Ἀφοῦ σοῦ ἔκλεψε τὸ βιβλίο, ἤθελε νὰ πάρη καὶ τὴ θέσι σου! Θὰ τὴ λάβη, ἀλλά... στὴ φυλακὴ τοῦ Τολέδου!

Ἔτσι ἱκανοποιήθηκε ὁ Θερβαντὲς καὶ ἐτιμωρήθηκε ὁ ἀνάξιος λογοκλόπος του.

Ἀλλά, ἀλλοίμονο, ἦταν πεπρωμένο νὰ μὴν κατορθώση οὔτε ὁ βασιλεὺς νὰ γλυτώση τὸν μεγάλο συγγραφέα ἀπὸ τὴν κακὴ μοῖρα του.

Ὁ Ἀβελλενέδα κατώρθωσε νὰ βγῆ ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ νὰ γίνη πάμπλουτος, ἐνῶ ὁ μεγαλοφυὴς ποιητὴς τοῦ ἀθανάτου «Δὸν Κιχώτη», τοῦ ἀριστουργήματος αὐτοῦ τῶν αἰώνων, πέθαινε ἐλεεινὸς καὶ ἐγκαταλειμμένος σ' ἕνα μοναστῆρι, σὲ ἡλικία 69 ἐτῶν, στὶς 23 Ἀπριλίου 1616.

ΑΠΟ ΔΩ ΚΙ' ΑΠΟ ΚΕΙ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΣΤΡΟΛΟΓΩΝ

Πῶς τιμωροῦσε τοὺς ψευδοπροφήτας ὁ αὐτοκράτωρ Τιβέριος. Πῶς ξέφυγε ὁ Θράσυλλος ἀπὸ τὴν παγίδα. Ὁ Δανὸς ἀστρονόμος ποὺ εἶχε προβλέψει τὴν παραμόρφωσί του. Γιὰ νὰ μὴν πάη στὸν ἄλλο κόσμο πεινασμένος!, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ Τιβέριος βρισκόταν ἐξόριστος ἀπὸ τὴ Ρώμη, καλοῦσε συχνὰ διαφόρους ἀστρολόγους ἀπὸ τὰ πιὸ μακρυνὰ μέρη καὶ τοὺς συμβουλευόταν γιὰ τὸ μέλλον του. Ὅταν ὅμως ἔβλεπε ὅτι ἡ ἀπαντήσεις τους ἦσαν σκόπιμοι ἢ ψευδεῖς, διάταζε τοὺς δούλους του νὰ τοὺς ὁδηγήσουν σ' ἕναν ψηλὸ βράχο κι' ἀπὸ κεῖ νὰ τοὺς γκρεμίσουν στὴ θάλασσα.

Κάποτε προσκάλεσε καὶ τὸν περίφημο ἀστρολόγο τῆς ἐποχῆς του Θράσυλλο, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶχε προείπει τὴν ἀνάρρησί του στὸ θρόνο καὶ πολλὰ ἄλλα περιστατικὰ τῆς ζωῆς του, καὶ τὸν ρώτησε:

— Ἀφοῦ μπορεῖς νὰ διαβάζης τὰ ἄγνωστα, μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς πόσος καιρὸς σοῦ ὑπολείπεται ἀκόμη νὰ ζήσης;

Ὁ Θράσυλλος, ὁ ὁποῖος εἶχε μάθει τὴν τύχη ὅλων τῶν προηγηθέντων συναδέλφων του, ἀντελήφθη τὴν παγίδα τοῦ αὐτοκράτορος. Ἀλλά, χωρὶς νὰ δείξη καθόλου τὴν ταραχή του, κύτταξε ἐπὶ πολλὴ ὥρα προσεχτικὰ τὰ ἄστρα καὶ στὸ τέλος φώναξε ἔντρομος:

— Μεγαλειότατε, αὐτὴ τὴ στιγμὴ βλέπω ὅτι διατρέχω μεγάλον κίνδυνον!

— Ὁ Τιβέριος εὐχαριστήθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὴ συνετὴ ἀπάντησί του καὶ τὸν ἐκράτησε μαζύ του, θεωρῶντας τον ἔκτοτε ὡς ἕναν ἀπὸ τοὺς καλυτέρους φίλους του.

* * *

Ἐπίσης καὶ ὁ διάσημος Δανὸς ἀστρονόμος Μπαχέ, ὁ ὁποῖος ἐπίστευε τυφλὰ στὴν ἀστρομαντεία, εἶχε προβλέψει ὅτι τὸ πρόσωπό του θὰ παραμορφωνόταν κι' εἶχε ἀνακοινώσει ἐκ τῶν προτέρων τὴν παρατήρησί του σὲ πολλοὺς φίλους του.

Πράγματι δὲ σὲ κάποιο ταξεῖδι του στὴ Γερμανία τσακώθηκε καὶ βρίστηκε χυδαῖα μ' ἕνα συνάδελφό του ἐξ αἰτίας ἑνὸς ... γεωμετρικοῦ θεωρήματος, στὸ ὁποῖο δὲν συμφωνοῦσαν ἡ γνῶμες των. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς φιλονεικίας αὐτῆς ἦταν ὅτι ἐπακολούθησε μονομαχία, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Μπαχὲ ἔχασε τὴ μύτη του κι' ἔγινε τερατωδῶς ἄσχημος, ὅπως ἄλλωστε εἶχε προβλέψει κι' ὁ ἴδιος.

Ὁ ἴδιος σοφός, κατὰ τὴν ἀρχὴ τῆς ἀσθενείας του, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο νὰ τὸν στείλη στὸν τάφο, προέβλεψε τὸ θάνατό του, ἀρνήθηκε νὰ ὑπακούση στὶς συστάσεις τῶν γιατρῶν του, οἱ ὁποῖοι τὸν εἶχαν συμβουλέψη νὰ μὴν τρώη.

— Γιατὶ νὰ μὴ φάω; τοὺς ἔλεγε. Ξέρω καλὰ πῶς θὰ πεθάνω. Θέλετε λοιπὸν νὰ πάω στὸν ἄλλον κόσμο πεινασμένος;...

* * *

Αὐθεντικὸ ἐπίσης εἶνε καὶ τὸ κάτωθι χαρακτηριστικὸ περιστατικό.

Κάποιος ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς ἐκδότας Καζαμιῶν περιώδευε στὴν Ἑλβετία κι' ἔκανε μακρυὲς ἐκδρομὲς στὰ περίχωρα. Μιὰ μέρα, ἐνῶ ὁ οὐρανὸς ἦταν ξάστερος, ὁ περιηγητὴς ἀποφάσισε ν' ἀνεβῆ σὲ κάποιο γειτονικὸ βουνὸ κι' ἑτοιμάστηκε γιὰ τὴν πορεία.

Ἀλλὰ πρὶν ἀναχωρήση, ὁ ξενοδόχος του τὸν ἐπλησίασε καὶ τὸν παρακάλεσε ν' ἀναβάλη τὴν ἐκδρομή του, γιατὶ εἶχε συμβουλευθῆ τὸν καζαμία του καὶ συνεπέρανε ὅτι προμηνυόταν δυνατὴ βροχή.

Ἐκεῖνος ὅμως δὲν θέλησε νὰ τὸν ἀκούση κι' ἔφυγε, γιὰ νὰ γυρίση πίσω ὕστερ' ἀπὸ δυὸ ὧρες μουσκεμένος ὡς τὸ κόκκαλο ἀπὸ τὴν καταιγίδα. Πῆγε τότε στὸν ξενοδόχο καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τοῦ δείξη τὸν καζαμία ποὺ εἶχε συμβουλευτῆ καὶ ποὺ εἶχε βγῆ τόσο ἀληθινός.

Ὁ ξενοδόχος τότε τοῦ παρουσίασε τὸν καζαμία ποὺ εἶχε συντάξει γι' ἐκεῖνο τὸ χρόνο ὁ ... ἴδιος καὶ τοῦ ἐξήγησε:

— Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὸν ἔβγαλε εἶνε τόσο ψεύτης, ὥστε παίρνω τὸ ἀντίθετο ἀπ' ὅ,τι γράφει κι' ἔτσι εἶμαι σίγουρος ὅτι δὲν θὰ πέσω ἔξω. Σήμερα ἔγραφε πῶς θα χάνη καλὸν καιρό. Δὲν εἶχα λοιπὸν δίκηο ποὺ σᾶς εἶπα νὰ μὴ βγῆτε;...

ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕ ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ

Ἂν θέλετε τὰ λουλούδια σας νὰ διατηρήσουν τὸ φυσικὸ χρωματισμό καὶ τὴ δροσιά τους ἐπὶ ἕνα μῆνα τοὐλάχιστο, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ τὰ βάζετε μέσα σὲ νερὸ ἀναμιχτο σὲ ἀμμωνιακὸ ἅλας. Διὰ τοῦ μέσου αὐτοῦ μπορεῖτε νἄχετε διαρκῶς λουλούδια δροσερὰ καὶ ἀμάραντα.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Τ' ΑΣΤΕΡΙΑ

Τὸ ἡλιόγερμα ξεφύλλισε τὰ ρόδα του
(στὴ γῆ
γιὰ νὰ στολίση, λὲς μ' αὐτὰ τὴν πε-
(θαμένη μέρα
κι' εὐθὺς τριγύρω ἁπλώθηκε μαγευ-
(τικὴ σιγή,
καθὼς τὴ φύσι ἐσκέπαζεν ἡ κουρα-
(σμένη ἑσπέρα.

* * *

Μὰ ἔτσι, καθὼς ἁπλώθηκε στὴ γῆ
(τὸ δειλινὸ
καὶ τὰ καντήλια τ' οὐρανοῦ μοιάζον-
(τας μ' ἀχνοκέρια
ἀναβοσβύναν, ἔξαφνα στὸν μπλάβον
(οὐρανὸ
κυλίσανε καὶ χάθηκαν στὸ Ἄπειρο
(δυὸ ἀστέρια.

* * *

Κι' ἔλεγα: Ποῦ νὰ πέσανε τ' ἀστέ-
(ρια τὰ καϋμένα;
κι' ὧρες βασάνιζα κρυφὰ γιὰ νὰ τὸ
(βρῶ τὸ νοῦ.
Μὰ ὡς εἶδα ἀγνάντια μου γλυκὰ δυὸ
(μάτια ἀγαπημένα
εἶπα: Στὴ γῆ ἐπέσανε τ' ἀστέρια τ'
(οὐρανοῦ...

ΕΙΝΕ ΤΟΣΟ ΜΑΚΡΥΑ!..

Ἄφησα τὴν καρδιά μου μακρυὰ
σ' ἕνα ὠμορφοπλούμιστο νησάκι,
ποὺ τὸ στολίζουν ρόδα, γιασεμιὰ
κι' ἕνα τριανταφυλλένιο προσωπάκι.

Ἄ! τὸ νησάκι ποὖνε μακρυὰ
καὶ κλεῖ γιὰ μένα τώρα τόσες χάρες,
ποὺ μὲ τὴν πράσινή του τὴ θωριά,
γεννάει τόσες στὴν ψυχὴ λαχτάρες,

καθὼς τὰ μαγεμένα δειλινὰ
στεφανωμένοι ἀπ' τὴ φωτοπλημμύρα
τρέχουν οἱ νηοὶ κι' ἡ νηὲς γιὰ νὰ
(λουστοῦν
στοῦ σούρουπου τὴ δρόσο καὶ τὰ μῦρα,

ἐνῶ μὲ μελιστάλαχτη λαλιὰ
σκορποῦν ἀπὸ τὶς στέγες καὶ τὰ δέν-
(τρα
νοσταλγικά, τριγύρω τὰ πουλιὰ
τὰ βραδυνὰ παθητικὰ κονσέρτα...

Κι' ὡς βγῆ ἡ σελήνη πέρ' ἀπ' τὰ
(βουνὰ
βγαίνουν καὶ τὰ ἐρωτικὰ ζευγάρια
καθὼς ὁ μπάτης πνέει ἁπαλὰ
καὶ θροΐζουνε τὰ φύλλα στὰ κλωνά-
(ρια.

Κι' εἶνε τώρα μακρυά, τόσο μακρυὰ
τ' ὠμορφοπλούμιστο μικρὸ νησάκι
ποὺ κλεῖ μὲ τὴ δική μου τὴν καρδιὰ
κι' ἕνα τριανταφυλλένιο προσωπάκι...
(Χίος)

ΓΙΩΡΓΟΣ Π. ΜΟΥΤΑΦΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ὁ δικαστής. — Λοιπὸν ὁμολογεῖ; ὅτι τοῦ ἔσπασε τὸ ποτῆρι στὸ κεφάλι.

Ὁ κατηγορούμενος. — Μάλιστα, ἀλλὰ μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι τὸ ποτῆρι ἦταν ραγισμένο!...

ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ GEORGES FERNIÈ

Η ΘΕΪΚΗ ΤΙΜΩΡΙΑ

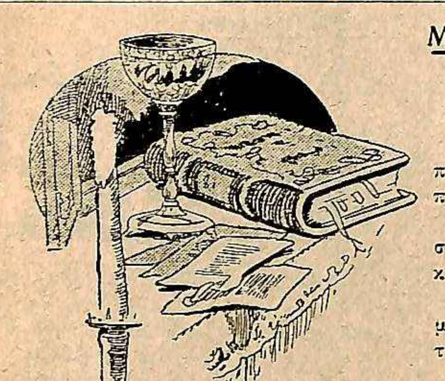

— Ὅταν στὰ 1832 ἐνέσκηψε στὸ Παρίσι ἡ τρομερὴ ἐπιδημία τῆς χολέρας, ἄρχισε νὰ διηγεῖται ὁ γιατρὸς Σοβριέρ, ἐγὼ εἶχα προσληφθεῖ σὲ κάποιο νοσοκομεῖο χολερικῶν. Ἡ ἐπιδημία ἔκανε πραγματικὴ θραῦσι καὶ οἱ ἀσθενεῖς, ποὺ μᾶς ἐρχόντουσαν κάθε στιγμὴ σχεδόν, ἔπρεπε νὰ περιμένουν ἀπέξω στὴ σειρά, ὥς ὅτου ν' ἀδειάση ὁ θάνατος κανένα κρεββάτι.

Ἕνα πρωΐ, ἐνῶ εἶχα τελειώσει τὴν ἐπίσκεψι τῆς αἰθούσης μου, ποὺ περιελάμβανε τριάντα τρεῖς θέσεις, ὁ νοσοκόμος μοῦ ἔδωσε ἕνα χαρτὶ μὲ τὸ ὄνομα καὶ τὴ διεύθυνσι κάποιου ἀρρώστου. Ἀνέβηκα ἀμέσως σ' ἕνα ἁμάξι κι' ὕστερα ἀπὸ δέκα λεπτὰ βρισκόμουν μπρὸς σ' ἕνα ἀπ' τὰ ὡραιότερα σπίτια τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Αἰκατερίνης.

Ὅταν ἐμπῆκα μέσα, σταμάτησα κάπως σαστισμένος. Εἶδα μπροστά μου δώδεκα κορίτσια ποὺ ἦταν ὅλα ντυμένα καὶ χτενισμένα ὅμοια καὶ ἔμοιαζαν καταπληκτικὰ μεταξύ τους. Μόλις μὲ εἶδαν, ἔπαψαν ἀμέσως τὴ φασαρία ποὺ ἔκαναν καὶ μὲ κύτταξαν μὲ περιέργεια. Τότε ὁ οἰκοδεσπότης κι' ἡ γυναίκα του ἦρθαν κοντά μου καὶ μ' ὡδήγησαν μπρὸς σ' ἕνα ἄλλο κορίτσι. Ἡ νέα αὐτὴ καθόταν ἀπάνω σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ φαινόταν σὰν ξυλιασμένη.

Κατάλαβα ἀμέσως τὰ συμπτώματα τῆς ἀσθενείας καὶ ἔσπευσα νὰ ἐνεργήσω μιὰ ἀφαίμαξι, ἡ ὁποία, πρὸς μεγάλη μου ἔκπληξι, ἔφερε εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα. Τὰ ἀκίνητα μέλη τῆς ἄρρωστης ξαναβρῆκαν τότε τὴ ζωηρότητά τους, τὸ πρόσωπό της πῆρε κάποια κοκκινάδα καὶ ὁ σφυγμός της ἔγινε κανονικώτερος.

— Ξαπλῶστε την γρήγορα ἀπάνω σ' ἕνα κρεββάτι, εἶπα στὴ μητέρα, καὶ προσέξτε νὰ μὴν τὴ σκεπάσετε πολύ. Δῶστε μου ἀμέσως κι' ἕνα χαρτὶ γιὰ νὰ γράψω μιὰ συνταγή. Ἴσως ὑπάρχει ἀκόμη κάποια ἐλπίδα σωτηρίας...

— Τί λέτε, γιατρέ, ἔχει χολέρα; μὲ ρώτησε ἡ μητέρα τῆς ἄρρωστης.

— Βεβαιότατα! Δὲν τὸ ξέρατε;

Δὲν εἶχα τελειώσει τὴν ἀπάντησί μου, καὶ ἡ γυναίκα ἐκείνη ἄρχισε νὰ ξεφωνίζη σὰν τρελλὴ καὶ νὰ τρέχη πέρα—δῶθε σὰν δαιμονισμένη.

— Ἔχει χολέρα, ἔχει χολέρα! οὔρλιαζε. Δὲν τὴ θέλω ἐδῶ.... Ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι μου! Νὰ τὴν πάρουν γρήγορα... Τί κάθεστε, κορίτσια μου; Φευγᾶτε ἀπὸ δῶ μέσα! Ἡ αἴθουσα εἶνε μολυσμένη... Δὲν ἀκοῦτε; Ἄ, τὴ γρουσούζα! Ἔχει χολέρα... Θὰ μοῦ σκοτώση τὰ κορίτσια... Νὰ τὴ βγάλουν ἀπὸ δῶ!...

Φώναξε τότε τὴν ὑπηρέτρια, ἡ ὁποία ἔφτασε ἀμέσως καὶ τῆς εἶπε μὲ προσταχτικὴ φωνή:

— Βγάλ' την ἔξω... Δὲν τὴ θέλω στὸ σπίτι μου... Ἔλα, γρήγορα, τί κάθεσαι;...

Ἡ ὑπηρέτρια ἑτοιμάστηκε νὰ πραγματοποιήση τὴ διαταγή της, ἀλλὰ τότε ἀναγκάστηκα νὰ ἐπέμβω ἐγώ.

— Κυρία μου, τῆς εἶπα, ἡ νέα βρίσκεται σὲ τέτοια κατάστασι ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ μεταφερθῇ. Βγάζοντάς την ἔξω, τὴν καταδικάζετε σὲ βέβαιο θάνατο. Πρέπει νὰ τὴν ξαπλώσετε ἀμέσως στὸ κρεββάτι της...

Ἐκείνη ὅμως δὲν ἤθελε ν' ἀκούση τίποτε κι' ἐκραύγαζε ὁλοένα:

— Πάρτε την ἀπὸ δῶ, πάρτε την ἀπὸ δῶ! Θὰ μοῦ σκοτώση τὰ κορίτσια...

— Δὲν ἔχει λοιπὸν γονεῖς αὐτὴ ἡ κοπέλλα; ρώτησα. Ἐσεῖς τί τὴν ἔχετε;

— Τί τὴν ἔχω; μοῦ ἀπάντησε ἐκείνη μὲ μιὰ ἀπερίγραπτη ἔκφρασι μίσους. Κόρη μου εἶνε, πανάθεμά την, ἡ στρίγγλα! Μαύρη νᾶναι ἡ ὥρα ποὺ τὴν ἔκανα... Δυστυχία μου, δυστυχία μου!...

— Ὢ δυστυχία μου!... φώναξε ἡ Ἐσθήρ.

Κατάλαβα τότε πῶς ἡ δυστυχισμένη νέα θἄβρισκε περισσότερη περιποίησι σ' ἕνα νοσοκομεῖο, παρὰ κοντὰ σ' αὐτὴν τὴν μέγαιρα ποὺ τὴν εἶχε γεννήσει. Εἰδοποίησα λοιπὸν νἄρθῃ ἕνα φορεῖο, ἔβαλα ἀπάνω τὴν ἄρρωστη καὶ τὴ μετέφερα στὸ νοσοκομεῖο ὅπου ὑπηρετοῦσα.

Πρὶν φύγω ὅμως δὲν μπόρεσα νὰ μὴ ρίξω μιὰ περιφρονητικὴ ματιὰ στὴν ἄκαρδη μητέρα καὶ νὰ τῆς πῶ:

— Ἔννοια σου, θὰ σὲ τιμωρήση ὁ Θεός!...

* * *

Ἡ χολερικὴ νέα ἦταν κόρη τοῦ κυρίου Ντυμέγ, ἑνὸς εἰσοδηματίου, πενηντάρη περίπου, ὁ ὁποῖος ὑπάκουε τυφλὰ στὴ γυναίκα του καὶ τίποτε δὲν ἀποφάσιζε νὰ κάνη χωρὶς τὴ συγκατάθεσί της.

Ὁ ἀγαθὸς αὐτὸς ἄνθρωπος ἦταν πατέρας δεκατριῶν κοριτσιῶν, τὰ ὁποῖα εἶχαν προέλθει ἀπὸ ἐφτὰ τοκετούς. Τὰ δώδεκα κορίτσια, γιὰ τὰ ὁποῖα σᾶς ἀνέφερα στὴν ἀρχή, πόσο ἔμοιαζαν μεταξύ τους, ἦσαν δίδυμα.

Μονάχα ἕνα παιδὶ τῆς οἰκογενείας αὐτῆς εἶχε ἔρθει στὸν κόσμο μονάχο του καὶ αὐτὸ ἦταν ἡ Ἐσθήρ, ἡ ἄρρωστη, ποὺ τὴν ἔλιωχνε τόσο σκληρὰ ἡ μητέρα της ἀπ' τὸ σπίτι της.

Ἡ Ἐσθὴρ εἶχε συμπληρώσει τότε τὰ δεκάξη της χρόνια. Ἀντιθέτως πρὸς τὶς ἀδελφές της, ἦταν ἀποφασιστικὴ καὶ γενναία καὶ παρουσιαζόταν ἐντελῶς ἀλλοιώτικη ἀπ' αὐτές. Ἐνῶ οἱ γονεῖς της ἦσαν κι' οἱ δυὸ μικρόσωμοι, αὐτὴ εἶχε ψηλὸ καὶ λυγερὸ ἀνάστημα καὶ ξεχώριζε ἀνάμεσα στὶς ἀδελφές της.

Ἡ μητέρα της αἰσθανόταν μιὰ ἀκατανίκητη ἀντιπάθεια πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ἔβαζε νὰ κάνη τὶς πιὸ ταπεινωτικὲς ἐργασίες τοῦ σπιτιοῦ, ἐκεῖνες ποὺ κι' οἱ ὑπηρέτες ἀκόμη τὶς ἐκτελοῦσαν μὲ μεγάλη δυσφορία. Τὴν ὑποχρέωνε νὰ βουρτσίζη τὰ ροῦχα τῶν ἀδελφῶν της, νὰ σαρώνη τὴν κάμαρά τους, νὰ καθαρίζη τὶς λάμπες καὶ ἄλλα παρόμοια.

Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ πᾶνε σὲ καμμιὰ ἐπίσκεψι ἢ νὰ βγοῦνε περίπατο, τὴν Ἐσθὴρ τὴν ἄφιναν στὸ σπίτι. Ἡ μητέρα της ἔλεγε γι' αὐτὴ πῶς ἦταν κακή, ἀνόητη, βρώμικη καὶ πῶς ντρεπόταν ποὺ τὴν εἶχε κόρη της.

Ὁ σύζυγός της, ποὺ δὲν ἦταν κατὰ βάθος κακοῦ χαρακτῆρος, ἐπεχείρησε κάποτε νὰ τῆς κάνη μερικὲς παρατηρήσεις σχετικά, ἀλλὰ ἀναγκάστηκε νὰ κλείση μετανοιωμένος τὸ στόμα του, μπρὸς στὸ ἀκατάσχετο ὑβρεολόγιο τῆς γυναίκας του.

Κάποτε ἡ κυρία Ντυμὲγ πῆρε γιὰ τὶς κόρες της δασκάλες ζωγραφικῆς καὶ μουσικῆς. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔβλεπε πῶς ἡ Ἐσθὴρ ἐσημείωνε μεγαλείτερη πρόοδο ἀπὸ τὶς ἄλλες ἀδελφές της, τὴν ἀπέκλεισε ἀπὸ τὰ μαθήματα, μὲ τὴ δικαιολογία ὅτι ἄδικα θὰ ἔχανε τὸν καιρό της.

Ἡ Ἐσθὴρ ἀναγκάστηκε νὰ ὑποκύψη καὶ σ' αὐτὸν τὸν κατατρεγμὸ τῆς μητέρας της καὶ ἀποφάσισε νὰ μελετᾷ μόνη της, χωρὶς νὰ τὴν πάρουν εἴδησι ἡ ἄλλες. Ἐπειδὴ δὲ ἦταν προικισμένη μὲ σπανία νοημοσύνη κι' εὐαισθησία, σὲ λίγον καιρὸ εἶχε μάθει νὰ παίζη τέλεια πιάνο καὶ νὰ ζωγραφίζη ἀρκετὰ ἐπιδέξια.

Ἡ κακὴ συμπεριφορὰ τῆς κυρίας Ντυμὲγ πρὸς τὴν κόρη της κατὰ τὴν ἀλησμόνητη ἐκείνη σκηνή, μ' ἔκανε νὰ αἰσθανθῶ ζωηρὴ συμπάθεια πρὸς τὴν ἄρρωστη. Ἂν καὶ δὲν εἶχα παρὰ πολὺ λίγες ἐλπίδες γιὰ τὴ σωτηρία της, ἀγρύπνησα ὁλόκληρες νύχτες ἀπάνω ἀπ' τὸ προσκέφαλό της, ζητῶντας κάθε τόσο τὶς συμβουλὲς τῶν ἀνωτέρων μου.

Ἡ τύχη θέλησε νὰ μὴν ἀνταμείψη μὲ ἀπογοήτευσι καὶ πικρία τὶς προσπάθειές μου αὐτὲς καὶ νὰ μὴ στερήση τὴ ζωὴ τῆς ἀγαπημένης μου ἄρρωστης. Σιγὰ—σιγὰ λοιπὸν ἡ ὑγεία της ἄρχισε νὰ βελτιώνεται καὶ γλύτωσε ἀπ' τὸν κίνδυνο.

Ὅταν ἔγινε ὁπωσδήποτε καλά, γιὰ νὰ μὴν εἶνε ἐκτεθειμένη σὲ νέα μόλυνσι, ἀναγκάστηκα νὰ τὴν πάρω ἀπ' τὸ νοσοκομεῖο καὶ νὰ τὴν μεταφέρω στὸ σπίτι της.

Καθὼς ὅμως μπήκαμε μέσα, δὲν εἴδαμε παρὰ τὸν κύριο Ντυμέγ, ὁ ὁποῖος βρισκόταν σωριασμένος στὸ πάτωμα καὶ θρηνοῦσε ἀπαρηγόρητος.

— Πατέρα, πατέρα! φώναξε ἡ Ἐσθήρ, ὁρμῶντας πρὸς αὐτὸν καὶ πνίγοντάς τον στὰ φιλιά της. Νά με, ἦρθα! Ποῦ εἶνε ἡ μητέρα μου, ἡ ἀδελφές μου;...

— Ἡ ἀδελφές σου! ἀπάντησε ἐκεῖνος πεσμένος πάντα κάτω καὶ κλαίγοντας. Μὰ δὲν ξέρεις πῶς πέθαναν ἡ δέκα κι' ἀπόμειναν μόνο δυό;... Ἡ μητέρα σου λέει πῶς ἐσὺ τὶς ἐσκότωσες...

— Ὢ! δυστυχία μου! φώναξε ἡ Ἐσθήρ.

Κι' ἐνῶ ἐγὼ περιποιόμουν τὸν πατέρα της, χωρὶς ν' ἀκούση περισσότερα, ἡ ἄτυχη νέα ἔτρεξε πρὸς τὰ δωμάτια τῶν ἀδελφῶν της, ὅπου δὲν ὑπῆρχαν παρὰ μόνο δυὸ κρεββάτια, ἀπάνω στὰ ὁποῖα βρισκόντουσαν ἡ δυὸ τελευταῖες κόρες τῆς οἰκογενείας, ἄρρωστες κι' αὐτές, τὶς ὁποῖες περιποιόταν ἡ κυρία Ντυμέγ.

Ὅταν τὴν εἶδα, δυσκολεύτηκα νὰ τὴ γνωρίσω. Εἶχε γεράσει κατὰ εἴκοσι τοὐλάχιστο χρόνια καὶ εἶχε χάσει τὴν ὄψι της ἡ δυστυχισμένη!

Ἐν τούτοις, μόλις ἀντίκρυσε τὴν Ἐσθήρ, ρίχτηκε ἀπάνω της κι' ἔμπηξε τὰ νύχια στὸ πρόσωπό της, πολεμῶντας νὰ τὴν καταξεσχίση σὰν ὕαινα.

Μπῆκα ἐγὼ τότε στὴ μέση καὶ μὲ μεγάλο κόπο κατώρθωσα νὰ ἀποσπάσω τὴ νέα ἀπὸ τὰ χέρια τῆς ἐξαγριωμένης μητέρας της, ποὺ ἀπειλοῦσε νὰ τὴν κατασπαράξη, φωνάζοντας:

— Φόνισσα! Φόνισσα! Ἐσὺ μοῦ τὶς σκότωσες!...

Βλέποντας πῶς ἡ Ἐσθὴρ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μείνη στὸ σπίτι της, τὴν ἐπῆγα στὸ σπίτι τῆς ἀδελφῆς μου, ὅπου ἔπεσε ἄρρωστη ἀπὸ τὴ στενοχώρια της κι' ἔμεινε κρεββατωμένη ἄλλους δυὸ μῆνες.

Στὸ μεταξὺ ἡ χολέρα εἶχε θερίσει καὶ τὶς δυὸ τελευταῖες θυγατέρες τῆς κυρίας Ντυμὲγ καὶ ἔπειτα ἀπὸ μιὰ βδομάδα ἔστειλε στὸν τάφο καὶ τὴν ἴδια.

Μέσα στὸ ἀπέραντο ἐκεῖνο σπίτι ἀπόμεινε μόνος ὁ πατέρας, ὁ ὁποῖος εἶχε προσβληθεῖ ἀπὸ ἕνα εἶδος βλακείας καὶ δὲν καταλάβαινε τίποτε...

— Καλά, καὶ ἡ Ἐσθὴρ τί ἀπόγινε; ρώτησε κάποιος ἀπὸ τοὺς παριστάμενους τὸ γιατρό.

— Ἄ, ἡ Ἐσθήρ; Ἔγινε γυναῖκα μου!

GEORGES FERNIE

ΓΑΜΗΛΙΑ ΕΘΙΜΑ

ΤΑ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΑ ΤΩΝ ΜΝΗΣΤΗΡΩΝ

Στὴν Ἀλσατία, ὅταν ἀποφασιστῇ ὁ γάμος μεταξὺ δυὸ νέων καὶ τελεσθοῦν οἱ ἀρραβῶνες των, ὁ μνηστὴρ παραλαμβάνει τὴ μνηστή του καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους του, ἀνεβαίνει στὸ πλησιέστερο βουνό.

Πρῶτος ἀπὸ ὅλη τὴ συνοδεία βαδίζει ἕνας νέος κρατῶντας ψηλὰ μιὰ ἄσπρη σημαία, ἀπάνω στὴν ὁποία εἶνε κεντημένες μὲ χρυσάφι δυὸ καρδιὲς τρυπημένες ἀπὸ ἕνα βέλος.

Ἀπάνω στὸ βουνὸ ὑπάρχει ἕνα εἶδος πέτρινου βωμοῦ, ὁ ὁποῖος στολίζεται μὲ λουλούδια καὶ μὲ βοτάνια κι' ἀπάνω στὸν ὁποῖον καῖνε ξερὰ ξύλα ἀπὸ πεῦκα.

Οἱ μελλόνυμφοι πλησιάζουν στὸ βωμὸ κρατῶντας στὸ χέρι τους ἀπὸ ἕνα περιστέρι. Πνίγουν τότε ἀμέσως τὰ περιστέρια καὶ τὰ ρίχνουν στὴν ἀναμμένη φωτιά, ἐνῶ οἱ παριστάμενοι ζητωκραυγάζουν καὶ πυροβολοῦν.

Μετὰ τὴν τέλεσι τῆς θυσίας αὐτῆς, ἐπιστρέφουν στὸ σπίτι τῶν γονέων τῆς μνηστῆς καὶ μετὰ δυὸ βδομάδες γίνεται ὁ γάμος.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Κανένα πρᾶγμα δὲν εἶνε ἀκατόρθωτο γιὰ ὅποιον ξέρει νὰ περιμένη.

Λαμπρυγὲρ

Ἡ μουσικὴ τῶν γαμηλίων τελετῶν μοῦ θυμίζει τὴ μουσικὴ ποὺ συνοδεύει τοὺς στρατιῶτες ὅταν πᾶνε στὸν πόλεμο.

Χάϊνε

Καὶ ἡ πιὸ εὐτυχισμένη ζωὴ μοιάζει μὲ τὴ γαλήνια ἐπιφάνεια τοῦ νεροῦ ποὺ ἀρκεῖ γιὰ νὰ τὴ διαταράξη τὸ πέσιμο ἑνὸς φύλλου.

Νέκκερ

Ἡ ἀρετὴ πρέπει νὰ ἔχη τὴ θρασύτητα τῆς κακίας.

Σώης

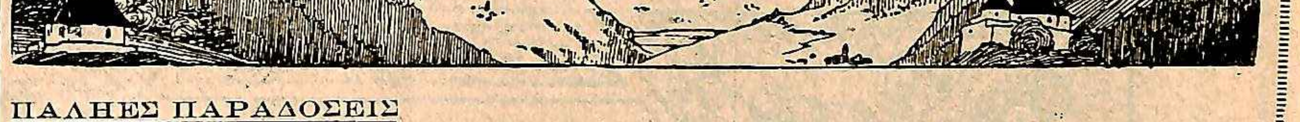

ΠΑΛΗΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ

Ἡ δυὸ Παναγίες. Τί λέει ἡ παράδοσις. Ἡ ἐπανάστασις τοῦ Βλαχάβα. Τ' ὄνειρο τοῦ Γιωργούση. Ὁ μπάτσος τῆς Θεοτόκου. Ὁ Βλαχάβας πείθεται. Ἡ αἰχμαλωσία κι' ὁ θάνατός του. Τὸ θαυματουργὸ εἰκόνισμα. Πῶς ξαναγύρισε στὴν ἐκκλησία του, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Στὸ χωριὸ Σαμαρίνα τῆς Μακεδονίας ὑπάρχει ἕνας ναὸς τῆς Θεοτόκου, γνωστὸς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία τῆς Φανερωμένης, μέσα στὸν ὁποῖον φυλάσσονται δυὸ παλαιὲς εἰκόνες τῆς Παναγίας. Ἡ ἱστορία τῶν εἰκόνων αὐτῶν ἀνάγεται στὰ χρόνια τοῦ τυράννου Ἀλῆ πασᾶ καὶ ἔχει ὡς ἑξῆς σύμφωνα μὲ μιὰ τοπικὴ παράδοσι.

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ οἱ καπεταναῖοι τοῦ Ὀλύμπου μὲ τὸν ξακουστὸ Θύμιο Βλαχάβα ἢ Παπαθύμιο ἐπὶ κεφαλῆς, ἄρχισαν νὰ μαζεύουν παλληκάρια μὲ τὸ σκοπὸ νὰ σηκώσουν ἐπανάστασι. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔμαθαν πῶς ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἑτοιμαζόταν νὰ στείλη στρατὸ ἀπὸ τὰ Γιάννενα νὰ τοὺς χτυπήση, ἀποφάσισαν ν' ἀναβάλουν γι' ἀργότερα τὸ κίνημα.

Τότε παρουσιάστηκε μιὰ νύχτα ἡ Παναγιὰ στὸν ὕπνο τοῦ ἐπιτρόπου τῆς Φανερωμένης ποὺ τὸν ἔλεγαν Γεωργούση καὶ τοῦ εἶπε:

— Ξύπνα καὶ τράβα μὲ τ' ἄλογό σου στὴ Σμόλια ὅπου βρίσκεται ὁ Παπαθύμιος. Τράβα καὶ πές του νὰ ἑνωθῇ μαζὺ μὲ τοὺς καπετάνιους καὶ νὰ σηκώσουν ἐπανάστασι.

Ὁ Γεωργούσης δὲν ἔδωσε σημασία στ' ὄνειρο γιὰ πρώτη φορά. Ἀλλὰ τὴν ἄλλη νύχτα ἡ Παναγία παρουσιάστηκε πάλι στ' ὄνειρό του. Τοῦ εἶπε πῶς δὲν ἔκανε καλὰ νὰ παρακούση καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα δυνατὸ μπάτσο στὰ μάγουλα.

Ὁ μπάτσος ἦταν τόσο γερός, ὥστε ὁ ἐπίτροπος πετάχτηκε ξαφνισμένος ἀπ' τὸ στρῶμα του. Ὅταν ξημέρωσε δέ, προσκύνησε τὴν εἰκόνα τῆς Παρθένου, καβαλλίκεψε τ' ἄλογό του καὶ τράβηξε γιὰ τὴ Σμόλια.

Ὁ δρόμος ἦταν μακρὺς κι' ἔκαμε μέρες γιὰ νὰ φτάση. Τέλος ἔφτασε κι' ὅταν τὸν εἶδε ὁ Παπαθύμιος ξαφνιάστηκε γιατὶ εἶχε καιρὸ νὰ τὸν ἰδῇ.

— Τί ἀέρας σ' ἔφερε ἀπὸ δῶ, κὺρ Γιωργούση; τὸν ρώτησε.

Ὁ Γεωργούσης τοῦ διηγήθηκε τότε τ' ὄνειρο τῆς πρώτης βραδυᾶς, ἀλλὰ ὁ Παπαθύμιος δὲν τὸν πίστεψε, γιατὶ φοβήθηκε μήπως ἦταν βαλτὸς ἀπ' τοὺς ἐχθρούς του γιὰ νὰ τὸν παρασύρη σ' ἐπανάστασι καὶ νὰ χάση τὸ κεφάλι του. Ὅταν ὅμως ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἀνέφερε γιὰ τὸ μπάτσο, ὁ καπετάνιος σταυροκοπήθηκε κι' εἰδοποίησε, χωρὶς νὰ χάση καιρό, τοὺς συντρόφους του νᾶναι ἕτοιμοι.

Ἔτσι σὲ λίγον καιρὸ ἄνοιξε τὸ τουφέκι. Πλάκωσαν οἱ Ἀρβανιτάδες κι' ἄρχισε μεγάλος σαματᾶς μὲ τοὺς κλέφτες. Οἱ δικοί μας βαστοῦσαν γενναῖα, ἀλλὰ τ' ἀσκέρια τῶν Ἀρβανιτάδων ἦσαν πολλὰ καὶ στὸ τέλος ὁ Παπαθύμιος πιάστηκε μὲ μπαμπεσιὰ κι' ὡδηγήθηκε στὰ Γιάννενα δεμένος μὲ τὰ σίδερα.

— Ἐσὺ εἶσαι, ὡρέ, ὁ Παπαθύμιος, τοῦ φώναξε ὁ Ἀλῆς, ποὺ μοῦ σήκωσες κεφάλι καὶ πῆρες στὸ λαιμό σου καὶ τοὺς ἄλλους; Καὶ πῶς τόλμησες, ὡρέ, νὰ κάνης ἐπανάστασι καὶ νὰ τὰ βάλης ἐσὺ μὲ τὸν Ἀλῆ ποὺ τὸν τρέμει ἡ Φραγκιὰ ὅλη;

Ὁ Ἀλῆ Πασᾶς

(Σπανιωτάτη εἰκὼν)

— Ἔτσι θέλησε ἡ Παναγιά μας! ἀποκρίθηκε ὁ αἰχμάλωτος.

— Καὶ ποῦ τὴν εἶδες, ὡρέ, τὴν Παναγιά;

— Δὲν τὴν εἶδα ἐγώ, ἀλλὰ τὴν εἶδε ὁ Γεωργούσης καὶ τὸ ἴδιο κάνει...

Ἀμέσως ὁ Ἀλῆς ἔστειλε ἀνθρώπους στὴ Σαμαρίνα νὰ τοῦ φέρουν τὸ Γεωργούση. Ὁ ἐπίτροπος παρουσιάστηκε στὸν Ἀλῆ, τοῦ διηγήθηκε τὸ ὄνειρο ποὺ εἶδε καὶ τοῦ εἶπε καὶ γιὰ τὸ μπάτσο ποὺ εἶχε φάει ἀπ' τὴν Παναγιὰ ποὖταν ζωγραφισμένη στὴν εἰκόνα.

Τότε ὁ Ἀλῆς διάταξε νὰ τοῦ φέρουν στὰ Γιάννενα τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ στὴ θέσι της ἔβαλε μιὰ ἄλλη ποὺ ζωγράφισαν στὸ μεταξύ.

— Αὐτὴ ἡ εἰκόνα σοῦ μίλησε, ὡρὲ Γεωργούση; ρώτησε ὁ Ἀλῆς κοροϊδευτικὰ τὸν ἐπίτροπο. Μὰ αὐτὴ δὲν ἔχει ψυχή, ὡρέ. Πῶς μπορεῖ νὰ μιλήση;

Ἔπειτα ἔβαλε νὰ κομματιάσουν τὸν Παπαθύμιο καὶ τὸ Γιωργούση καὶ τὰ κομμάτια τους τὰ κρέμασε σὲ ὀχτὼ μεριὲς γύρω ἀπὸ τὰ Γιάννενα, γιὰ νὰ τὰ βλέπουν οἱ ἄλλοι ραγιάδες καὶ νὰ τρομάζουν.

Ὕστερ' ἀπὸ τὸ σκοτωμὸ ἔστειλε τὴν εἰκόνα στὴν πατρίδα του τὸ Τεπελένι. Ἀλλὰ ἡ Παναγιὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ἀφήση ἀτιμώρητο γιὰ τὴν ἀσέβειά του κι' ἔστειλε μεγάλο θανατικὸ στοὺς ἀνθρώπους του καὶ χαλάζι στὰ σπαρτά.

Σὲ λίγον καιρὸ μάλιστα πῆγαν στὸν Ἀλῆ τὸ μαντᾶτο πῶς ἡ ἀρρώστεια μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους εἶχε θερίσει κι' ἕνα γυιό του ποὺ βρισκόταν στὸ χαρέμι.

Τότε ὁ Ἀλῆς, τρομαγμένος ἀπὸ τὴν ὀργὴ τῆς Παναγίας, διέταξε τὸν παπᾶ τοῦ Ἀργυροκάστρου νὰ ἔλθη μὲ τοὺς παπάδες του, νὰ πάρη τὴν εἰκόνα ἀπὸ τὸ Τεπελένι καὶ νὰ τὴν πάη μὲ πομπὴ στὴν πρώτη θέσι της.

Μαζὺ μ' αὐτοὺς ἔστειλε ὁ πασᾶς καὶ διακόσιους δικούς του Ἀρβανιτάδες ποὺ ἀποτέλεσαν τιμητικὴ φρουρὰ καὶ τοὺς συνώδεψαν ὥς τὴν Σαμαρίνα.

Τότε οἱ κάτοικοι τῆς Σαμαρίνας ἄφησαν ὅλοι τὰ σπίτια τους καὶ βγῆκαν μαζὺ μὲ τὰ γυναικόπαιδα γιὰ νὰ προϋπαντήσουν τὴν εἰκόνα.

Ἡ δυὸ συνοδεῖες ἀνταμώθηκαν δυὸ ὧρες ἔξω ἀπ' τὸ χωριὸ σὲ μιὰ βρύση ποὺ τὴ λένε «Βρύση τοῦ Ρωμιοῦ», γιατὶ τὴν ἔφτιασαν ἀπὸ τὰ χρήματα κάποιου Ρωμιοῦ ποὺ ἦταν ἄρρωστος καὶ πῆγε καὶ πέθανε ἐκεῖ κοντὰ στὸ κρουσταλλένιο της νερό.

Ἡ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου ξαναμπῆκε ἔτσι στὴν πρώτη θέσι της, χωρὶς νὰ βγάλουν καὶ τὴν ἄλλη εἰκόνα τοῦ Ἀλῆ, καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἐκκλησιὰ τῆς Φανερωμένης ἔχει δυὸ Παναγίες.

Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΡΩΜΑΙΑ ΕΥΓΕΝΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Εὐγένιος γονάτισε κάτω, ἔκαμε τὸ σταυρό του, ζήτησε τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τράβηξε ἥσυχος καὶ γαλήνιος γιὰ τὸ κελλὶ τῆς Μελανίας.

Μόλις ἔφτασε ἐκεῖ χτύπησε τὴν πόρτα καὶ περίμενε...

Ἄκουσε τότε ἀπὸ μέσα βογγητά. Αὐτὸ τὸν ξεγέλασε καὶ τὸν ἀνάγκασε ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα καὶ νὰ μπῇ μέσα.

Ἡ Μελανία ἦταν ξαπλωμένη στὸ κρεββάτι της μὲ τὰ μάτια κλειστά. Δὲν ἔδειξε ἂν ἄκουσε ἢ ὄχι τὴν πόρτα ποὺ ἄνοιξε. Βογγοῦσε κι' ἀνάσαινε μὲ δυσκολία...

Ὁ Εὐγένιος πλησίασε στὸ κρεββάτι της καὶ τὴν ρώτησε:

— Ὑποφέρεις, ἀδελφή;

Ἡ Μελανία δὲν τοῦ ἔδωσε ἀπάντησι. Ἐξακολουθοῦσε νὰ φαίνεται μισοκοιμισμένη.

Ὁ Εὐγένιος ἄρχισε νὰ στενοχωριέται. Ἅπλωσε ὡστόσο κι' ἔπιασε τὸ χέρι τῆς μοναχῆς. Τὸ χέρι της ἔκαιγε...

Ἡ σύμπτωσις αὐτὴ ἔκαμε τὸν Εὐγένιο νὰ πιστέψῃ πῶς πραγματικῶς ἡ Μελανία ἦταν βαρειὰ ἄρρωστη. Σίμωσε πιὸ πολὺ κοντά της κι' ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸ μέτωπό της.

Τὸ ἄγγιγμα αὐτὸ ἔκαμε τὴν Μελανία ν' ἀνατριχιάσῃ. Ἄνοιξε τὰ μάτια της καὶ τὰ στύλωσε πάνω στὸν Εὐγένιο.

* * *

Ὁ Εὐγένιος τρόμαξε.

Ἡ ὑποψία τοῦ δάγκωσε τὴν καρδιά.

Μὰ ἦταν ἀργὰ πειά.

Δὲν μποροῦσε νὰ φύγῃ.

Τράβηξε τὸ χέρι του ἀπ' τὸ μέτωπο τῆς Μελανίας καὶ τὴ ρώτησε μὲ φωνὴ γεμάτη συμπόνεσι:

— Εἶσαι πολὺ ἄρρωστη, ἀδελφή;

Ἡ Μελανία τὸν κύτταζε, χωρὶς ν' ἀπαντᾷ.

— Ὑποφέρεις, ἀδελφή; ξαναρώτησε ὁ Εὐγένιος.

Ἡ Μελανία κούνησε τὸ κεφάλι της.

— Πῶς μπορῶ νὰ σ' ἀνακουφίσω, πές μου, ἀδελφή...

Ἡ Μελανία δὲν τοὔδωσε ἀμέσως ἀπάντησι. Ἐξακολούθησε νὰ τὸν κυττάζῃ ἀρκετὴ ὥρα καὶ τέλος ψιθύρισε μὲ φωνὴ ὑπόκωφη, σβυσμένη, ποὺ λὲς κι' ἐρχόταν ἀπὸ ἄλλον κόσμο:

— Πεθαίνω!

Ὁ Εὐγένιος τὴν λυπήθηκε.

— Μὴ χάνῃς τὶς ἐλπίδες σου, ἀδελφή, τῆς εἶπε. Δὲν ἔχεις τίποτε. Θὰ γίνῃς καλά. Ὁ Θεὸς θὰ σοῦ δώσῃ τὴν ὑγεία σου.

Ἡ Μελανία κούνησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι της καὶ εἶπε:

— Δὲν θέλω νὰ ζήσω!

— Γιατί, ἀδελφή; Γιατὶ μιλᾶς ἔτσι;

— Δὲν τὴν θέλω πειὰ τὴ ζωή!...

— Ἡ ζωή μας, ἀδελφή, δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μᾶς. Ὁ Θεὸς μᾶς τὴν ἔδωσε καὶ μόνος αὐτὸς μπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ πίσω, ὅταν εὐδοκήσῃ...

— Ὁ Θεός!... ψιθύρισε ἡ Μελανία εἰρωνικά, μὲ πεῖσμα...

Ὁ Εὐγένιος σταυροκοπήθηκε.

— Ἐμένα ὅμως, συνέχισε ἡ ἄρρωστη, μὲ φωνὴ ποὺ ὅλο καὶ δυνάμωνε, δὲν μὲ ρώτησε ὁ Θεός, ἂν τὴ θέλω τὴ ζωὴ ποὺ μοῦ χάρισε... Γιατὶ νὰ μοῦ τὴ δώσῃ;

— Μὴ βλαστημᾶς, ἀδελφή.

— Δὲν βλαστημάω. Λέω τὸ παράπονο τῆς καρδιᾶς μου. Δὲν θέλω νὰ ζήσω πειά.

— Θὰ ζήσῃς.

— Ὄχι, εἶπα. Δὲν τὴ θέλω τὴ ζωή...

— Εἶσαι νέα ἀκόμα, ἀδελφή, καὶ θὰ ζήσῃς... Πρέπει νὰ ζήσῃς...

— Γιατὶ πρέπει νὰ ζήσω; Θὲς νὰ ζήσω; Τὸ θὲς ἐσὺ αὐτό, ἅγιε ἡγούμενε; Λὲς ἀλήθεια;...

— Ναί, ἀδελφή.

— Ἀφοῦ θὲς νὰ ζήσω γιατὶ μοῦ φαρμακώνεις τὴ ζωή; Γιατὶ μὲ κάνεις νὰ ζητάω τὸ θάνατο; Γιατὶ δὲν μὲ λυπᾶσαι, Εὐγένιε;...

Ὁ Εὐγένιος τραβήχτηκε πίσω. Στὸ πρόσωπό του, τὸ τόσο γαλήνιο, ζωγραφίστηκε ἡ βδελυγμία κι' ὁ ἀποτροπιασμός.

— Σώπα!... Ἂν πῇς μιὰ ἀκόμα λέξι φεύγω! τῆς φώναξε ἀποφασισμένα.

Ἡ Μελανία κάρφωσε τὰ μάτια της ἀπάνω του.

Κατάλαβε ὅτι κινδύνευε νὰ χάσῃ τὸ παιχνίδι.

Ὁ Εὐγένιος εἶχε πλησιάσει κιόλας στὴν πόρτα.

Ἂν ἔφευγε ὅλα ἦσαν χαμένα.

Ἔπρεπε νὰ τὸν συγκρατήσῃ, νὰ τὸν ξεγελάσῃ μὲ κάθε τρόπο.

Ἀπὸ τέτοια ὅμως ἦταν συνηθισμένη.

Ἄφισε τὸ κεφάλι της νὰ πέσῃ πρὸς τὰ πίσω, κρέμασε τὰ χέρια της ἄτονα ἔξω ἀπ' τὸ κρεββάτι κι' ἄρχισε ν' ἀνασαίνῃ μὲ δυσκολία.

Ὁ Εὐγένιος κοντοστεκόταν διστακτικός.

Τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ;

Νὰ φύγῃ;

Ἀσφαλῶς ναί. Αὐτὸ ἦταν τὸ καλύτερο. Νὰ φύγῃ καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποβολὴ τῆς Μελανίας ἀπὸ τὸ μοναστήρι, ἀφοῦ δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἡσυχάσῃ πειά.

Πρὶν φύγῃ ὅμως πλησίασε στὸ κρεββάτι καὶ εἶπε στὴ Μελανία:

— Θὰ σᾶς στείλω τὴ γιάτρισσα, ἀδελφή. Προσπαθῆστε νὰ γίνετε γρήγορα καλά...

Μέσα ἀπ' τὶς κατεβασμένες βλεφαρίδες της, ἡ Μελανία εἶδε τὸν Εὐγένιο ποὺ πλησίασε κοντά της κι' ἄξαφνα, μ' ἕνα πήδημα, σηκώθηκε ἀπάνω, σάλταρε κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι, ἔτρεξε στὴν πόρτα, τὴν κλείδωσε κι' ἔχωσε τὸ κλειδὶ στὸν κόρφο της.

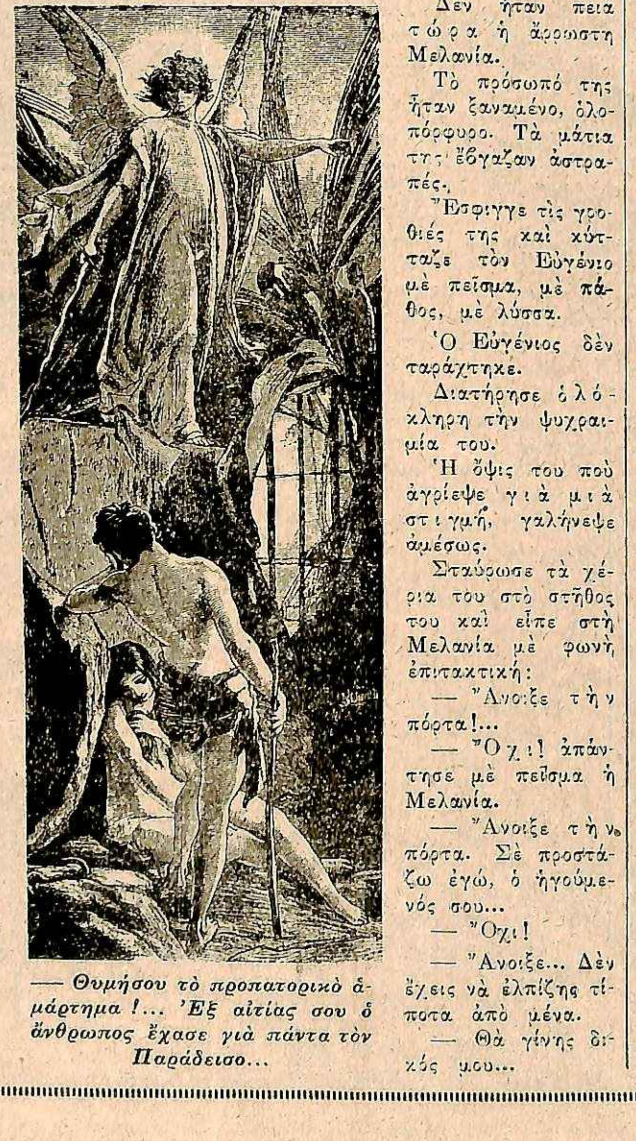

— Θυμήσου τὸ προπατορικὸ ἁμάρτημα!... Ἐξ αἰτίας σου ὁ ἄνθρωπος ἔχασε γιὰ πάντα τὸν Παράδεισο...

Δὲν ἦταν πειὰ τώρα ἡ ἄρρωστη Μελανία.

Τὸ πρόσωπό της ἦταν ξαναμμένο, ὁλοπόρφυρο. Τὰ μάτια της ἔβγαζαν ἀστραπές.

Ἔσφιγγε τὶς γροθιές της καὶ κύτταζε τὸν Εὐγένιο μὲ πεῖσμα, μὲ πάθος, μὲ λύσσα.

Ὁ Εὐγένιος δὲν ταράχτηκε.

Διατήρησε ὁλόκληρη τὴν ψυχραιμία του.

Ἡ ὄψις του ποὺ ἀγρίεψε γιὰ μιὰ στιγμή, γαλήνεψε ἀμέσως.

Σταύρωσε τὰ χέρια του στὸ στῆθος του καὶ εἶπε στὴ Μελανία μὲ φωνὴ ἐπιτακτική:

— Ἄνοιξε τὴν πόρτα!...

— Ὄχι! ἀπάντησε μὲ πεῖσμα ἡ Μελανία.

— Ἄνοιξε τὴν πόρτα. Σὲ προστάζω ἐγώ, ὁ ἡγούμενός σου...

— Ὄχι!

— Ἄνοιξε... Δὲν ἔχεις νὰ ἐλπίζῃς τίποτα ἀπὸ μένα.

— Θὰ γίνῃς δικός μου...

— Ποτέ!... Ἀκοῦς; Ποτέ!...

— Τότε θ' ἀφανιστῇς καὶ σὺ μαζύ μου.

— Εἶσαι τρελλή!

— Δὲν εἶμαι τρελλή. Σ' ἀγαπῶ· αὐτὸ εἶν' ὅλο...

— Μὴ ζητᾷς τ' ἀδύνατα.

— Σ' ἀγαπῶ!

— Κι' ἐγὼ σὲ μισῶ, σὲ βδελύσσομαι, κόρη ἁμαρτωλή, κόρη τοῦ σατανᾶ, κολασμένη!...

— Εὐγένιε, μὴ μοῦ σπαράζῃς τὴν καρδιά... Τί κακὸ σοὔχω κάμει; Σ' ἀγαπῶ!... Λυπήσου με, Εὐγένιε!...

— Ἄνοιξέ μου τὴν πόρτα.

— Ὄχι, δὲν θὰ τὴν ἀνοίξω, πρὶν γίνῃς δικός μου.

— Τρελλή... εἶσαι τρελλή!...

— Ναί, ἀφοῦ τὸ θὲς εἶμαι τρελλή, εἶμαι θεότρελλη. Μὰ ποιὸς φταίει γι' αὐτό; Φταῖς ἐσύ, Εὐγένιε.

— Τὸ πάθος σου σὲ τυφλώνει καὶ δὲν ξέρεις τί λές.

— Ναί, Εὐγένιε, ἔτσι εἶνε ὅπως τὸ εἶπες: Τὸ πάθος μου μὲ τυφλώνει. Τὸ αἷμα μου βράζει... Ἡ καρδιά μου πάει νὰ σπάσῃ. Καὶ μονάχα ἐσὺ μπορεῖς νὰ μοῦ σβύσῃς τὴ φωτιὰ ποὺ λαμπάδιασε μέσα μου. Ἔλα, Εὐγένιε, μὴ διστάζεις πειά... Ἄφησε νὰ σ' ὁδηγήσῃ ἡ καρδιά σου... Γιατὶ εἶσαι τόσο σκληρὸς μαζύ μου; Θὰ γίνῃς δικός μου, Εὐγένιε...

— Ὄχι, ποτέ!...

— Σὲ ποθῶ, εἶμαι τρελλὴ μαζύ σου, καίγουμαι ὁλόκληρη!...

— Καταραμένη νὰ εἶσαι!...

— Πές μου ὅσες κατάρες θές, ἀγαπημένε μου. Ρίξε ἀπάνω μου τὶς πιὸ βαρειὲς κατάρες. Μὰ μὴ μὲ βασανίζεις πειά. Ἔλεος!...

— Τρελλὴ κόρη!... Ὁ Σατανᾶς σ' ἔχει κυριέψει ὁλόψυχα!

— Ἔλα κοντά μου, Εὐγένιε... Κλεῖσε τὰ μάτια σου καὶ ρίξου στὴν ἀγκαλιά μου...

— Μὴ μ' ἀγγίζεις!

— Ἡ ὥρα περνᾶ, ἀγάπη μου. Γιατὶ θὲς νὰ μὲ κάμῃς νὰ σ' ἀφανίσω, νὰ σὲ κατασπαράξω; Ἂν ἤξερες...

— Δὲν θέλω νὰ ξέρω τίποτα. Ἄνοιξέ μου τὴν πόρτα.

— Ὄχι. Δὲν θὰ σοῦ ἀνοίξω.

— Θ' ἀνοίξω μόνος μου.

Τὰ μάτια τῆς Μελανίας ἄστραψαν.

— Ναί, ἄνοιξε... Κάμε το... Τὸ κλειδὶ εἶν' ἐδῶ, στὸν κόρφο μου... Νά, δὲν θ' ἀντισταθῶ καθόλου, ἅπλωσε καὶ πάρτο... Ἅπλωσε λοιπόν... Γιατὶ διστάζεις;

Ἡ θέσις τοῦ Εὐγενίου ἦταν δύσκολη τώρα.

Μποροῦσε νὰ πάρῃ τὸ κλειδί. Μὰ δὲν ἤθελε ν' ἁπλώσῃ στὸ στῆθος τῆς γυναίκας αὐτῆς... Ὄχι, ὄχι, ποτέ!...

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΝΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ ΔΟΛΟΦΟΝΟΣ

Ο ΤΡΟΜΕΡΟΣ ΤΟΜΑΣ ΓΚΡΙΦΙΘΣ ΟΥΑΙΗΝΡΑΪΤ

Τὰ παιδικὰ χρόνια τοῦ Γκρίφιθς. Καλλιτέχνης, κριτικὸς καὶ δηλητηριαστής. Πῶς ξεμπέρδεψε τὸν πάππο του. Ἡ πρώτη του πλαστογραφία. Στὴν ἐξοχή. Ἀσφαλίζει τοὺς συγγενεῖς του κι' ἔπειτα τοὺς δολοφονεῖ! Συνέχεια τῶν ἐγκλημάτων του. Ἡ σύλληψίς του. Στὴ φυλακή. Στὸ νησὶ Βὰν Ντίμεν.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀπαισιωτέρους ἐγκληματίας τοῦ περασμένου αἰῶνος, ἦταν ἀσφαλῶς καὶ ὁ Ἄγγλος λόγιος καὶ καλλιτέχνης Τόμας Γκρίφιθς Οὐαιηνράϊτ, ὁ ὁποῖος ἀπεφάσιζε κι' ἐκτελοῦσε τὰ ἐγκλήματά του μὲ τὴν ἴδια εὐκολία μὲ τὴν ὁποία ἔφτιανε τὰ ἔργα του, ἢ ἔγραφε τὰ τεχνοκριτικά του ἄρθρα στὰ μεγαλείτερα περιοδικὰ τῆς ἐποχῆς του.

Ὁ Γκρίφιθς γεννήθηκε τὸν Ὀκτώβρη τοῦ 1794 στὴν ἀγγλικὴ κωμόπολι Τσίτκουϊκ τῆς ἐπαρχίας Μιντλέσσεξ. Ἡ μητέρα του ἦταν κόρη τοῦ δόκτορος Ράλφ Γκρίφιθς, ἰδιοκτήτου τοῦ μεγάλου περιοδικοῦ τῆς ἐποχῆς «Μηνιαία Ἐπιθεώρησις». Ἐπειδὴ οἱ γονεῖς του πέθαναν ὅταν ἐκεῖνος ἦταν ἀκόμη πολὺ μικρός, τὸν παρέλαβε ὁ πάππος του, ὁ ὁποῖος καὶ ἐφρόντισε νὰ τοῦ δώσῃ πρώτης τάξεως ἀνατροφή.

Ἀργότερα, ὅταν ὁ Τόμας ἐτελείωσε τὶς κλασσικές του σπουδές, ὁ ἀδελφὸς τῆς μητέρας του, Τζώρτζ Ἐδουάρδ Γκρίφιθς, τὸν ἐπῆρε κοντά του στὸ Λίντεν Χάουζ καὶ ἐπειδὴ εἶδε ὅτι εἶχε καλλιτεχνικὸ τάλαντο τὸν ἔβαλε νὰ σπουδάσῃ στὴν Ἀκαδημία Ζωγραφικῆς τοῦ περιφήμου Τσάρλς Μπόμεϋ.

Ἔτσι χάρις στὴν κοινωνικὴ θέσι τῆς οἰκογενείας του καὶ στὴν μόρφωσί του, ὁ Τόμας ἐξασφάλισε ἀμέσως τὴν ἐλευθέρα εἴσοδο στὰ ἀριστοκρατικὰ σαλόνια καὶ στοὺς καλλιτεχνικοὺς καὶ φιλολογικοὺς κύκλους τῆς ἐποχῆς. Ἔγινε μάλιστα δεκτὸς ὡς μαθητὴς καὶ βοηθὸς τοῦ διασήμου ζωγράφου Τόμας Φίλιπς. Ἀλλὰ πολὺ γρήγορα ἄλλαξε διαθέσεις κι' ἐδήλωσε στὴν οἰκογένειά του ὅτι ἤθελε ν' ἀκολουθήσῃ τὸ στρατιωτικὸ ἐπάγγελμα. Ὁ πάππος του τοῦ διέθεσε τότε τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸ γιὰ ν' ἀγοράσῃ ἕναν βαθμὸ ἀξιωματικοῦ σὲ κάποιο σύνταγμα Ἱππικοῦ, ἀπ' τὸ ὁποῖο ἀργότερα μετετέθη στὴν βασιλικὴ σωματοφυλακή.

Ἔξαφνα ὅμως ἀρρώστησε βαρειὰ ἀπὸ νευρασθένεια καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ πουλήσῃ τὸ βαθμό του. Ἀπὸ τότε ἄρχισε νὰ κάνῃ τὸν κριτικὸ τῶν ἔργων τέχνης. Ἀπ' τὸ 1820 — 1823 συνεργαζόταν τακτικὰ στὸ περίφημο «Λόντον Μάγκαζιν», ὅπου ἔγραφε μὲ τὰ ψευδώνυμα «Ἔγκομε Μπόνμο» καὶ «Τζάνους Οὐίδερκοκ». Τὰ ἄρθρα του ἐκεῖνα, ποὺ μποροῦν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς ἀριστουργήματα στὸ εἶδος των, τὸν ἔκαναν διάσημο καὶ στενὸ φίλο τῶν μεγαλειτέρων ἀνδρῶν ποὺ εἶχαν νὰ ἐπιδείξουν τότε ἡ ἀγγλικὴ φιλολογία καὶ ἡ ἀγγλικὴ τέχνη.

Χάρις στὴν περιουσία ποὺ κληρονόμησε ἐντωμεταξὺ ἀπὸ τὸν παπποῦ του ὁ Γκρίφιθς ἦταν ἐντελῶς ἀνεξάρτητος οἰκονομικῶς καὶ ζοῦσε ἄνετα καὶ ξένοιαστα. Ἐντωμεταξὺ ὅμως, τὸ 1821, παντρεύτηκε τὴν Φράνσις Βάρντ, καὶ ἀπὸ τότε τὰ ἔξοδά του αὐξήθηκαν τόσο πολὺ ὥστε ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρό, ἄρχισε νἄχῃ οἰκονομικὲς στενοχώριες.

Ἡ κληρονομιὰ τοῦ πάππου του ἦταν κατατεθειμένη στὴν Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας καὶ δὲν μποροῦσε νὰ σηκώνῃ ἀπ' αὐτὴ παρὰ μόνον τοὺς τόκους. Ἔτσι ὥριζε ἡ διαθήκη καὶ μόνον μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ συμβολαιογράφου τοῦ πάππου του, θὰ μποροῦσε νὰ σηκώσῃ περισσότερα χρήματα. Ὅταν λοιπὸν βρέθηκε σὲ οἰκονομικὸ ἀδιέξοδο, ὁ Τόμας Γκρίφιθς ἐπλαστογράφησε τὴν ὑπογραφὴ τοῦ συμβολαιογράφου καὶ σήκωσε ἀπὸ τὴν Τράπεζα ἕνα μεγάλο ποσόν. Ἐσπατάλησε ὅμως πολὺ γρήγορα τὸ ποσὸν αὐτό, καὶ στὰ 1827 ἐξέδωκε ἕνα μυθιστόρημα ἀπὸ τὴν πώλησι τοῦ ὁποίου εἰσέπραξε ἀρκετὰ χρήματα. Μὰ σὲ λίγο ὅμως ἄρχισαν καὶ πάλι ἡ στενοχώριες.

* * *

Τὸ καλοκαῖρι τοῦ 1828, ὁ Γκρίφιθς πῆγε μαζὺ μὲ τὴ γυναῖκα του καὶ τὸν ἀδελφὸ τῆς μητέρας του, τὸν Τζώρτ Ἔδουαρδ Γκρίφιθ, νὰ παραθερίσουν στ Λίντεν Χάουζ. Ἐκεῖ ξαφνικά, μιὰ μέρα, ὁ θεῖος του ἄρχισε νὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ πόνους φρικτοὺς καὶ ὥσπου νὰ βραδυάσῃ πέθανε! Μόνος του κληρονόμος ἦταν φυσικὰ ὁ Τόμας, ὁ ὁποῖος ἔλαβε ἀμέσως κατοχὴ τοῦ Λίντεν Χάουζ καὶ τῆς ἄλλης περιουσίας τοῦ θείου του.

Κανεὶς δὲν ὑποπτεύθηκε τότε ὅτι ὁ Τζώρτζ Γκρίφιθς εἶχε πεθάνει δηλητηριασμένος ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο ἀνηψιό του. Μὰ οὔτε κι' αὐτὴ τὴ φορὰ πρόκοψε ὁ Γκρίφιθς μὲ τὰ χρήματα ποὺ κληρονόμησε. Ἔπειτα ἀπὸ ἐνάμιση χρόνο ξαναβρέθηκε πάλι σὲ οἰκονομικὲς στενοχώριες. Τότε ἐκάλεσε τὴν πεθερά του, μαζὺ μὲ τὰ ἄλλα δυὸ ἀνύπανδρα κορίτσια της, νὰ περάσουν τὸ καλοκαῖρι μαζύ τους, στὸ κτῆμα του τοῦ Λίντεν Χάουζ.

Μόλις ἡ πεθερά του ἔφτασε ἐκεῖ, ὁ Γκρίφιθς ἔσπευσε ν' ἀσφαλίσῃ τὴ ζωή της καὶ τὴ ζωὴ τῶν κοριτσιῶν της σὲ δυὸ ἀσφαλιστικὲς ἑταιρεῖες, ἀντὶ μεγάλων ποσῶν.

Ἡ ἀσφάλειες ἔγιναν τὸν Ἰούνιο. Τὶς πρῶτες ἡμέρες τοῦ Αὐγούστου, ἡ πεθερὰ τοῦ Τόμας πέθαινε ξαφνικὰ μὲ φρικώδεις πόνους! Ἔτσι ὁ τρομερὸς δηλητηριαστὴς κατώρθωσε νὰ εἰσπράξῃ τὰ χρήματα τῆς ἀσφαλείας της, χωρὶς κανεὶς νὰ ὑποψιαστῇ τὸ ἔγκλημά του. Μὰ ὁ Γκρίφιθς δὲν σταμάτησε ὡς ἐδῶ:

Τὴν νύχτα τῆς 14ης Δεκεμβρίου κατελήφθη ἀπὸ πόνους φοβερούς, καὶ τὸ πρωῒ πέθανε ἡ μιὰ ἀπὸ τὶς γυναικαδέλφες του, μὲ τὰ ἴδια ἀκριβῶς συμπτώματα ποὺ εἶχε πεθάνει καὶ ἡ μητέρα της καὶ ὁ θεῖος τοῦ Γκρίφιθς Τζώρτζ. Ὅταν ὅμως ὁ κακοῦργος ἐπῆγε νὰ πληρωθῇ τὴν ἀσφάλεια τῆς ἀτυχῆς αὐτῆς νέας, ἡ ἀσφαλιστικὲς ἑταιρεῖες ποὺ εἶχαν ὑποψιασθῆ τὴν ἀλήθεια, ἀρνήθηκαν νὰ τὸν πληρώσουν καὶ τοῦ εἶπαν ὅτι ἂν ἐπέμενε, δὲν εἶχε παρὰ νὰ τοὺς κάνῃ ἀγωγή.

Φυσικὰ κάθε ἄλλο παρὰ τέτοια διάθεσι εἶχε ὁ Τόμας Γκρίφιθς. Δὲν τὸν [illegible] ν' ἀνακατέψῃ τὴν Δικαιοσύνη στὶς δουλειές του. Θέλησε ὅμως νὰ ἐκδικηθῇ τοὐλάχιστον τὴν μιὰ ἀπὸ τὶς ἑταιρεῖες αὐτές. Τὸν ἑπόμενο λοιπὸν μῆνα, πῆγε στὴν Βουλώνη, μόνος του αὐτὴ τὴ φορὰ κι' ἄρχισε νὰ φλερτάρῃ μιὰ γοητευτικὴ νέα, ποὺ ἔμενε ἐκεῖ μαζὺ μὲ τὸν πατέρα της.

Ὁ Τόμας ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες συνεβούλευσε τὸν πατέρα τῆς νέας, ὁ ὁποῖος, ἔλπιζε νὰ τὸν κάνῃ γαμπρό του, νὰ κάμῃ μιὰ ἀσφάλεια ζωῆς ὑπὲρ τῆς κόρης του. Ἐκεῖνος τὸν ἄκουσε, μὴ ὑποπτευόμενος φυσικὰ ὅτι ἔτσι ὑπέγραφε τὴν θανατική του καταδίκη. Δυὸ βδομάδες μετὰ τὴν ἀσφάλεια ὁ πατέρας τῆς νέας πέθανε! Ἔτσι ἡ ἑταιρεία ἐπλήρωσε στὴν κόρη του τρεῖς χιλιάδες στερλίνες. Ὁ Γκρίφιθς ὅμως δὲν ἐβγῆκε ὠφελημένος ἀπὸ τὴν ὑπόθεσι αὐτή· γιατὶ ἡ κόρη μόλις εἰσέπραξε τὴν ἀσφάλεια, τὸν ἐγκατέλειψε κι' ἄρχισε νὰ φλερτάρῃ μὲ κάποιον πλούσιο συμπατριώτη της.

Ὁ Τόμας Γκρίφιθς
(Σκῖτσο Ἀγγλικῆς ἐφημερίδος)

* * *

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1837, ὁ Γκρίφιθ εἶχε πάει στὸ Λονδῖνο, ἀκολουθῶντας κάποια γυναῖκα, μὲ τὴν ὁποία ἦταν ξετρελλαμένος. Μόλις ὅμως ἔφτασε ἐκεῖ συνελήφθη, ὄχι γιὰ τὶς δολοφονίες του, ἀλλὰ γιὰ τὴν πλαστογράφησι τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαιογράφου τοῦ πάππου του. Κατεδικάσθη δὲ γιὰ τὴν πρᾶξι του αὐτὴ εἰς ἰσόβια φυλάκισι, στὴν νῆσο Βὰν Ντίμεν.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς προφυλακίσεώς του, πρὶν μεταφερθῇ στὸ νησὶ Βὰν Ντίμεν, τὸ κελλὶ τῆς φυλακῆς τοῦ Γκρίφιθς εἶχε μεταβληθῆ σὲ φιλολογικὸ σαλόνι. Οἱ φίλοι του ποὺ δὲν ὑποπτεύοντουσαν ἀκόμη τίποτε γιὰ τὰ τρομερὰ ἐγκλήματά του, δὲν τὸν ἐστέρησαν τῆς φιλίας τους. Εἶχε διαπράξει βέβαια μιὰ πλαστογραφία, ἀλλὰ δὲν τὴν θεωροῦσαν καὶ σπουδαῖο ἔγκλημα. Ἔτσι πολυάριθμοι ἀπ' αὐτοὺς τὸν ἐπεσκέπτοντο καθημερινῶς, μεταξὺ δὲ αὐτῶν καὶ ὁ Κάρολος Ντίκενς, ὁ Φόστερ καὶ ἄλλοι.

Ἡ φυλακὴ ἄλλαξε τελείως τὸν χαρακτῆρα τοῦ Τόμας Γκρίφιθς. Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ὡς τότε ἐνεφανίζετο στοὺς φίλους καὶ γνωρίμους του, ὡς ἀγαθὸς καὶ καλόκαρδος, τώρα δειχνόταν χαιρέκακος, ἐμπαθὴς καὶ κυνικός. Ὅταν μετεφέρθη στὸ Βὰν Ντίμεν, ἔγινε ἀκόμη χειρότερος. Ἐκεῖ κατώρθωσε νὰ γίνῃ ἀντιπαθὴς σὲ ὅλους τοὺς ἄλλους συγκρατουμένους του, μὲ τοὺς ὁποίους ἔκανε καθημερινῶς σχεδὸν καυγάδες. Δύο μάλιστα ἀπὸ αὐτοὺς ἀπεχείρησε νὰ τοὺς δηλητηριάσῃ! Ἡ ἀπόπειρά του ὅμως αὐτὴ εἶχε ὀλέθρια ἀποτελέσματα, γιατὶ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ κινηθοῦν ἡ ὑποψίες τῶν ἀρχῶν γιὰ τοὺς θανάτους τῶν συγγενῶν του. Διεξήχθησαν ἀμέσως ἀνακρίσεις καὶ ἔγινε νεκροψία στὰ πτώματα τῶν δηλητηριασμένων. Ἔτσι τὰ ἐγκλήματά του ἀπεκαλύφθησαν ὅλα. Δὲν ἐπρόφθασε ὅμως ἡ Δικαιοσύνη νὰ τὸν τιμωρήσῃ ὅπως τοῦ ἔπρεπε, γιατὶ τὸ 1850, ἐνῶ ἀκόμη διεξήγοντο αἱ ἀνακρίσεις, ὁ Τόμας Γκρίφιθς πέθανε ξαφνικὰ ἕνα βράδυ, ἀπὸ ἀποπληξία...

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΕ ΜΙΑ ΜΙΚΡΟΥΛΑ

(Τοῦ Ἰταλοῦ ΑΤΤ. MARANO)

Καινούργια μοὖφερ' ὄνειρα ἡ φωνή σου
γιὰ πρώτη ὅταν σ' ἀπάντησα φορά,
μὲ κύτταξες μὲ μάτια φλογερὰ
καὶ τὴν καρδιά μου μάγεψ' ἡ μορφή σου.

* * *

Σὰν εἶδα τὰ ξανθά σου τὰ μαλλιά,
τὰ χείλη σου τὰ κοραλλοβαμμένα,
ξανάνειωσ' ἡ ψυχή μου καὶ γιὰ σένα
ξέχασα τὴν ἀγάπη τὴν παληά.

* * *

Ὦ κόρη λατρευτή, χαριτωμένη,
τῆς ἄνοιξης τὸ πει' ὤμορφο λουλοῦδι
ἐσύ 'σαι, ὦ μικρούλα ἀγαπημένη.

* * *

Κι' ἂν φύγῃς, ὢ γλυκό μου ἀγγελοῦδι,
κι' ἀπὸ μακρυὰ ἡ ψυχή μου μαγεμμένη
γιὰ σὲ θὰ ψάλλῃ ἐρωτικὸ τραγοῦδι.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ καλὴ τιμὴ παλαιὰ ἡμερολόγια φιλολογικά, γελοιογραφικά, ἐγκυκλοπαιδικὰ κ.λ.π. κ.λ.π. καθὼς καὶ Καζαμίας πρὸ τοῦ 1900 ἐκδοθέντας. Γράψατέ μας: «Οἰκογένεια», Λέκα 7 — Ἀθήνας

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΛΩΠΟΔΥΤΗΣ

Ο ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΦΕΤΙΧΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΠΙΤΣΜΠΟΥΡΓΚ

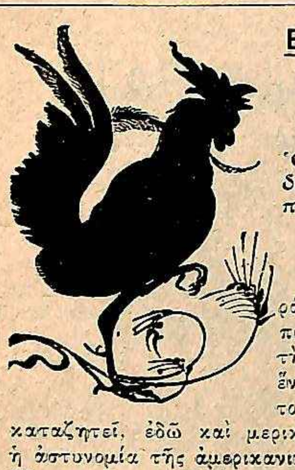

Ὁ κλέφτης τῶν γυναικείων σκαρπινιῶν. Τὸ πάθημα μιᾶς νεαρᾶς Ἀμερικανίδος. Τὰ κατορθώματα ἑνὸς μυστηριώδους ἀγνώστου. Τὰ θύματα τοῦ «φετιχιστοῦ». Ὁ θαυμαστὴς τῶν γυναικείων ποδιῶν. Τί λένε οἱ ψυχίατροι. Ἡ.... παπουτσοσυλλογὴ τοῦ Γερμανοῦ ἀριστοκράτου. Τὰ παπούτσια τῆς δασκάλας. Ἡ Γαλλὶς κόμησσα καὶ τὰ παπούτσια τοῦ μνηστῆρος της, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἕναν παράξενο κακοποιό, ἤ, **διὰ** τὴν ἀκρίβεια, ἕναν ἀλλόκοτο λωποδύτη καταζητεῖ, ἐδῶ καὶ μερικοὺς μῆνες, ἡ ἀστυνομία τῆς ἀμερικανικῆς πόλεως Πιτσμπούργκ. Πρόκειται περὶ ἑνὸς τύπου μοναδικοῦ στὰ ἀστυνομικὰ χρονικὰ καὶ αὐτῆς ἀκόμα τῆς Ἀμερικῆς, ὁ ὁποῖος εἶνε τελείως ἀκίνδυνος γιὰ τὰ θύματά του, καί, τὸ σπουδαιότερο, ὀλιγαρκέστατος. Δὲν κλέβει παρὰ μόνο... γυναικεῖα σκαρπίνια !

Οἱ Ἀμερικανοὶ ψυχίατροι μάλιστα περιμένουν μὲ ἀνυπομονησία πότε ν' ἀνακαλυφθῇ καὶ νὰ συλληφθῇ, γιὰ νὰ τὸν ὑποβάλουν σὲ ἐξέτασι, ἀπὸ τὴν ὁποία ἐλπίζουν νὰ διαφωτίσουν πολὺ τὸ ζήτημα τῶν φετιχιστῶν.

Ἂς διηγηθοῦμε ὅμως τὰ κατορθώματά του :

Ἕνα βράδυ, πρὸ ὀλίγων μηνῶν, κάποια νέα 18 χρόνων, ἡ Πέτζυ Ὀ' Νέϊλ, εἶχε σχολάσει ἀπὸ τὸ γραφεῖο στὸ ὁποῖο ἐργάζεται καὶ γύριζε στὸ σπίτι της. Ἔξαφνα, καθὼς περνοῦσε ἀπὸ ἕνα δρόμο ἐρημικό, ἄκουσε νὰ σταματᾷ κοντά της κάποιο αὐτοκίνητο καί, γυρίζοντας, εἶδε νὰ κατεβαίνῃ ἀπ' αὐτὸ ἕνας κύριος, ὁ ὁποῖος διευθυνόταν πρὸς τὸ μέρος της. Στὴν ἀρχὴ ἡ νέα νόμισε ὅτι ἦταν κανένας ἀπὸ τοὺς συνηθισμένους ἐκείνους ἐρωτιδεῖς ποὺ πειράζουν τὰ κορίτσια στὸ δρόμο, κι' ἑτοιμαζόταν νὰ τὸν στείλῃ στὸ Διάβολο!... Ὁ ἄγνωστος ὅμως τὴν πλησίασε βιαστικὰ καὶ πρὶν αὐτὴ προφτάσῃ νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν ἔκπληξί της, ἔσκυψε, τῆς ἔπιασε τὸ δεξὶ πόδι καί, μὲ ἐπιδεξιότητα καὶ ταχύτητα καταπληκτική, τῆς ἔβγαλε τὸ σκαρπίνι της. Ἔπειτα, ἐνῷ ἡ κόρη στεκόταν καὶ τὸν ἐκύτταζε σαστισμένη, ὁ μυστηριώδης ἄγνωστος ἔβαλε τὸ παποῦτσι της στὴν τσέπη τοῦ παλτοῦ του, ἀνέβηκε στὸ αὐτοκίνητό του καὶ ἔφυγε ὁλοταχῶς. Ἔτσι ἡ φτωχὴ νέα ἀναγκάστηκε νὰ συνεχίσῃ τὸ δρόμο της «μονοσάνδαλη», ὥς ὅτου ἀπάντησε ἕνα ταξὶ κι' ἐγύρισε στὸ σπίτι της.

Λίγες μέρες ἀργότερα, τὸ ἴδιο ἀκριβῶς ἔπαθε, ἕνα βράδυ, μετὰ τὸ σουρούπωμα, καὶ μιὰ ἄλλη νέα δέκα ἑφτὰ ἐτῶν, ἡ Ἐλεάνορ Τρίμπιλεκ, ἐνῷ περνοῦσε ἀπὸ ἕναν ἔρημο δρόμο. Ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες πάλι, τὸ ἴδιο συνέβη καὶ σὲ μιὰ τρίτη νέα, τὴ Λουΐζα Κλὰρκ, καὶ ἀργότερα σὲ δυὸ ἀκόμα κορίτσια τῆς αὐτῆς περίπου ἡλικίας. Ὁ ἄγνωστος τὶς ἐδιπλάρωνε μὲ τὸ αὐτοκίνητό του, σταματοῦσε κοντά τους, κατέβαινε καί, πρoτοῦ ἐκεῖνες μαντέψουν τί ἐπρόκειτο νὰ κάνῃ, τοὺς ἔπιανε τὸ δεξὶ πόδι καὶ τοὺς ἔβγαζε τὸ παποῦτσι. Ἔπειτα ἔφευγε τρέχοντας, ξανανέβαινε στὸ αὐτοκίνητό του καὶ γινόταν ἄφαντος. Μόνο τὴν ἕκτη φορά, ὅταν ἅρπαξε τὸ παποῦτσι κάποιας νέας, ὀνόματι Φράνσες Σόμπιτς, 21 ἐτῶν, δὲν εἶχε τὸ αὐτοκίνητό του, ἀλλ' «ἔδρασε» πεζός. Μὰ καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν κατώρθωσαν νὰ τὸν συλλάβουν.

Φυσικὰ καὶ τὰ ἔξη κορίτσια ἔσπευσαν εὐθὺς μετὰ τὸ πάθημά τους νὰ καταγγείλουν τὸ πρᾶγμα στὴν ἀστυνομία. Στὴν ἀρχὴ οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν ἤθελαν νὰ πιστέψουν ὅτι ἡ ἀλλόκοτες αὐτὲς κλοπὲς ἦσαν πραγματικές. Ἀλλ' ὅταν εἶδαν τὰ θύματα νὰ πολλαπλασιάζωνται, κατάλαβαν ὅτι εἶχαν νὰ κάνουν μὲ κάποιον μονομανῆ, ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ οἱ ψυχίατροι τοὺς ὀνομάζουν «φετιχιστάς».

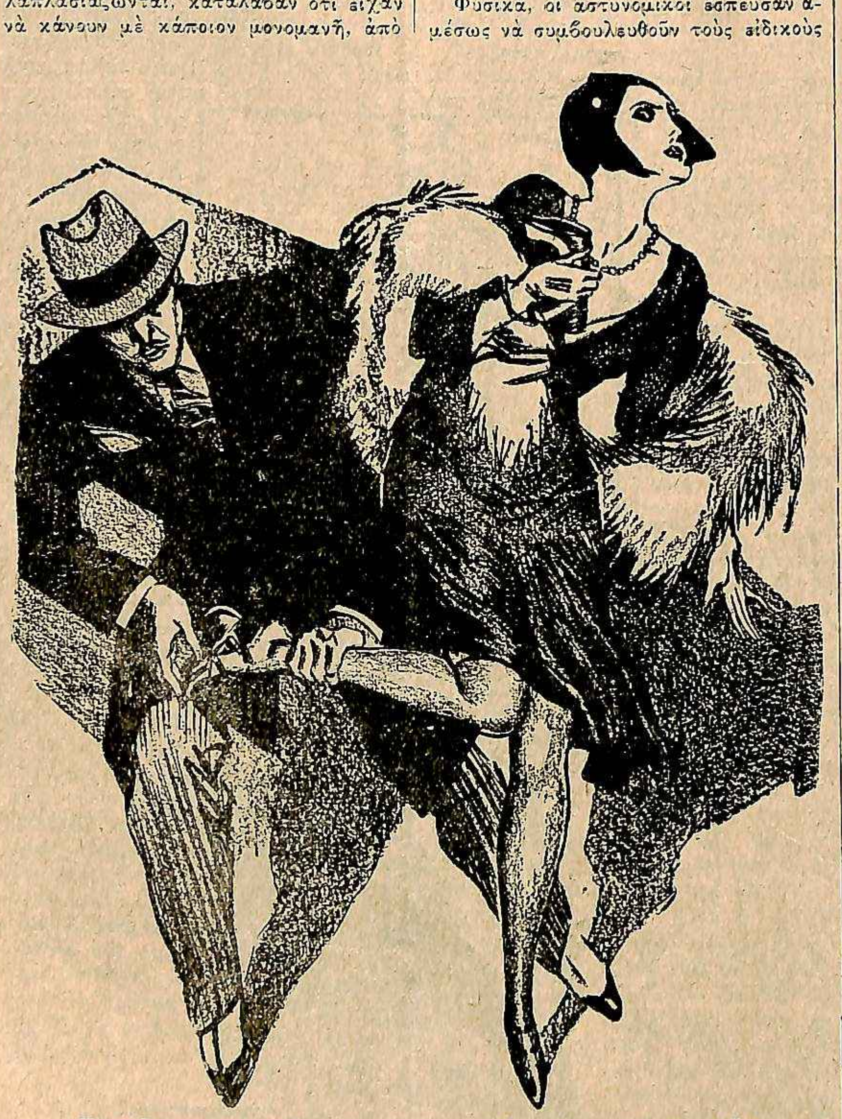

Τῆς ἔπιασε τὸ πόδι καὶ μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα τῆς ἔβγαλε τὸ σκαρπίνι !...

Καὶ τὰ ἔξη κορίτσια ἐβεβαίωσαν ὅτι ὁ μυστηριώδης κλέφτης ἦταν ἀρκετὰ νέος, πολὺ κομψὰ καὶ πλούσια ντυμένος καὶ ὅτι δὲν [illegible]σιμοποίησε οὔτε περίστροφο, οὔτε μαχαῖρι γιὰ νὰ φοβερίσῃ, πρᾶγμα ποὺ δὲν εἶχε ἀνάγκη ἄλλωστε νὰ τὸ κάνῃ, γιατὶ ἐνεργοῦσε τόσο ξαφνικὰ καὶ μὲ τόση ταχύτητα, ὥστε ἐκεῖνες δὲν ἐπρόφταιναν οὔτε ν' ἀντισταθοῦν, οὔτε νὰ φωνάξουν.

Περίεργο στὴν ὑπόθεσι αὐτὴ εἶνε καὶ τὸ ὅτι καὶ τὰ ἔξη κορίτσια, τῶν ὁποίων ἔκλεψε τὰ σκαρπίνια, ἦσαν ὅλα ἐξαιρετικὰ ὡραῖα καί, τὸ κυριώτερο, εἶχαν ὅλα ὑπερβολικὰ μικρὸ πόδι. Πρόκειται λοιπὸν περὶ ἀνθρώπου θαυμαστοῦ τῶν μικρῶν γυναικείων ποδιῶν. Ἄλλη λεπτομέρεια, ἐπίσης χαρακτηριστική, εἶνε τὸ ὅτι ὁ περίεργος αὐτὸς λωποδύτης δὲν παίρνει ὁποιοδήποτε παποῦτσι, ἀλλ' ἀπαραιτήτως, πάντοτε τὸ δεξί.

Φυσικά, οἱ ἀστυνομικοὶ ἔσπευσαν ἀμέσως νὰ συμβουλευθοῦν τοὺς εἰδικοὺς ψυχιάτρους, τοὺς ὁποίους ἐπολιόρκησαν ἐπίσης καὶ οἱ ρεπόρτερ τῶν ἀμερικανικῶν ἐφημερίδων. Καὶ οἱ ψυχίατροι τοὺς ἐδήλωσαν ὅτι πρόκειται περὶ μονομανοῦς τῆς κατηγορίας τῶν φετιχιστῶν, τῶν ὁποίων ἡ περιπτώσεις δὲν εἶνε καθόλου σπάνιες.

* * *

Σχετικῶς μάλιστα, ὁ διάσημος Γερμανὸς ψυχίατρος Κρὰφτ Ἔμπιγκ ἀναφέρει πλῆθος φετιχιστῶν, τῶν ὁποίων ἡ μονομανία στρέφεται ἀποκλειστικῶς σχεδὸν στὰ παπούτσια.

Ἡ πιὸ παράδοξη περίπτωσις εἶνε κάποιου νέου ἀπὸ πολὺ ἀριστοκρατικὴ οἰκογένεια, τὸν ὁποῖο ἐνοσήλευσε στὴν κλινική του καὶ ὁ ὁποῖος ἦταν ἀδιόρθωτος παπουτσοκλέφτης!

Ὁ νέος αὐτός, ὅταν ἦταν εἰκοσιενὸς ἐτῶν, εἶχε ἐρωτευθεῖ κάποιαν κόρη, μόνο καὶ μόνο ἐπειδὴ εἶχε ὑπερβολικὰ μικρὸ πόδι καὶ πρὸ πάντων ἐπειδή, ὅταν τὴν γνώρισε, ἐφοροῦσε ἕνα ζευγάρι ὡραιότατα σκαρπίνια. Κατὰ τὰ ἄλλα, ἡ νέα αὐτὴ ἦταν ἁπλῶς νόστιμη.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν τοῦ κόλλησε ἡ μονομανία νὰ θαυμάζῃ τὰ ὡραῖα γυναικεῖα σκαρπίνια καὶ γύριζε μέρα-νύχτα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ψάχνοντας νὰ ἰδῇ γυναῖκα ποὺ νὰ φορῇ κομψὰ σκαρπίνια. Μόλις ἀντίκρυζε καμμιά, τὴν ἔπαιρνε ἀπὸ πίσω καὶ ἐφρόντιζε μὲ κάθε τρόπο, ξοδεύοντας ἀλύπητα χρήματα, ν' ἀποκτήσῃ τὰ παπούτσια της. Ἔτσι εἶχε καταρτίσει μιὰ τεραστία συλλογὴ ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες ζευγάρια γυναικείων ὑποδημάτων!...

Τὸ περιεργότερο σχετικῶς εἶνε, ὅτι μολονότι ὁ νέος αὐτὸς ἦταν ἐξαιρετικὰ μορφωμένος, κάθε φορὰ ποὺ γινόταν μπροστά του λόγος περὶ γυναικείων ὑποδημάτων, συνεκινεῖτο σὲ βαθμὸ ἀφάνταστο καὶ γινόταν κατακίτρινος.

Ἕνας ἄλλος πάλι φετιχιστὴς τὴν ἐποχὴ ποὺ ἦταν ἀκόμα ἑφτὰ ἐτῶν καὶ μαθητὴς στὸ δημοτικὸ σχολεῖο τῆς γενετείρας του, εἶχε... ἐρωτευθεῖ κυριολεκτικῶς τὰ παπούτσια τῆς δασκάλας του! Τόση ἦταν ἡ μανία του μ' αὐτά, ὥστε, ὅταν ἐμεγάλωσε, ἄνοιξε ἕνα κατάστημα γυναικείων ὑποδημάτων, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μπορῇ νὰ συλλέγῃ γυναικεῖα ὑποδήματα. Πράγματι δὲ εἶχε καταρτίσει τὴ μεγαλείτερη συλλογὴ τοῦ εἴδους αὐτοῦ, ἀπὸ τεσσερεσήμιση χιλιάδες ζευγάρια.

Ἡ πιὸ παράξενη ὅμως περίπτωσις ἦταν μιᾶς Γαλλίδος κομήσσης, ἡ ὁποία γιὰ λόγους διπλωματικοὺς εἶχε ἀρραβωνιαστεῖ μ' ἕνα Γερμανὸ νέο ἀπὸ πριγκηπικὴ οἰκογένεια. Ὁ μνηστὴρ ἦταν νέος, ὡραῖος, κομψὸς καὶ ἐπὶ πλέον πλουσιώτατος. Μὲ μιὰ λέξι εἶχε ὅλα τὰ προσόντα ποὺ χρειάζονται γιὰ ν' ἀρέσῃ ἕνας ἄνδρας σὲ μιὰ γυναῖκα. Ἐν τούτοις ἡ κόμησσα ἐδήλωσε ὅτι δὲν τὸν ἤθελε. Συγχρόνως ἐπρόσθετε ὅτι, κατὰ τὰ ἄλλα, τῆς ἦταν πολὺ συμπαθητικός, ἀλλ' ὅτι εἶχε ἕνα μειονέκτημα ποὺ τῆς ἦταν ἀνυπόφορο καὶ τὸ ὁποῖο δὲν ἤθελε νὰ μαρτυρήσῃ στὴν οἰκογένειά της. Οἱ δικοί της ὅμως δὲν ἐννοοῦσαν νὰ χάσουν ἕνα τέτοιον ζηλευτὸ γαμπρό. Ἄρχισαν λοιπὸν νὰ παρακολουθοῦν προσεχτικὰ τοὺς δυὸ μνηστῆρας ὅταν βρισκόντουσαν μαζὺ καὶ στὸ τέλος πρόσεξαν ὅτι ἡ κόμησσα κύτταζε μὲ ἀποστροφὴ τὰ πόδια τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της. Τότε ἐμάντευσαν περίπου περὶ τίνος ἐπρόκειτο, τὴν ἐπίεσαν καὶ ἡ κόμησσα τοὺς ὡμολόγησε ὅτι τὸ δέρμα ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἦταν καμωμένα τὰ ὑποδήματα τοῦ μνηστῆρος της τὴν ἐπείραζε φοβερὰ στὰ νεῦρα.

Ἐκλήθησαν τότε ἐπειγόντως οἱ καλύτεροι ὑποδηματοποιοὶ τοῦ Παρισιοῦ καὶ ἔφτιαξαν τὰ πιὸ διαφορετικὰ ὑποδήματα στὸν Γερμανὸ πρίγκηπα. Κανένα ὅμως ἀπ' αὐτὰ δὲν ἄρεσε στὴ μνηστή του. Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἐκράτησε πέντε μῆνες, κατὰ τοὺς ὁποίους κατεσκευάσθησαν ἑκατοντάδες ζεύγη ὑποδημάτων διὰ τὸν πρίγκηπα, ἀλλὰ ὅλα ἦσαν ἀνυπόφορα στὴν κόμησσα. Ἐπὶ τέλους κάποιος ὑποδηματοποιὸς κατώρθωσε νὰ φτιάξῃ ἕνα ζευγάρι, ποὺ μόλις τὸ φόρεσε ὁ πρίγκηψ καὶ ἐμφανίστηκε μπροστὰ στὴν ἀρραβωνιαστικιά του, ἐκείνη ἔπεσε καταγοητευμένη στὴν ἀγκαλιά του!...

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ὁ ὑποκόμης καὶ ἡ βασίλισσα ἄρχισαν ν' ἀνταλλάσσουν τρυφερὰ φιλήματα, τὰ ὁποῖα διέκοψε ἡ εἴσοδος μιᾶς καμαριέρας μὲ τὰ ἀναψυκτικὰ ποὺ εἶχε παραγγείλει ἡ λαίδη Χάμιλτον.

— Νά τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ μοῦ ἀρέσει ἀκόμα ἀπὸ τὴ Γαλλία, εἶπε ἡ βασίλισσα, ἀφοῦ ἄδειασε σιγὰ-σιγὰ καὶ μ' εὐχαρίστησι ἕνα ποτῆρι παγωμένης σαμπάνιας.

Μά, βλέποντας ἕνα μορφασμὸ δυσαρεσκείας στὸ πρόσωπο τοῦ ντὲ Γκεσλέν, ἐπρόσθεσε:

— Μὴ θυμώνεις. Εἶπα τὸ μόνο πρᾶγμα... Ἐσὺ δὲν εἶσαι πρᾶγμα. Ἐσὺ εἶσαι ἕνας ἄντρας... Ἕνας ἄντρας, τὸν ὁποῖο λατρεύω, μολονότι κατάγεται ἀπὸ τὴ χώρα, ὅπου στέλνουν στὴ λαιμητόμο ὅλους τοὺς εὐγενεῖς... Ἄχ! αὐτὰ τὰ τέρατα οἱ Ἰακωβῖνοι!... Ἀλήθεια, Ἀλβέρτε, μπορεῖς νὰ μοῦ δώσῃς μερικὲς πληροφορίες γιὰ ἕνα συμπατριώτη σου;... Ξέρεις κάποιον Κόνραδ Ντυτερράϊγ;...

— Ἕνα ζωγράφο; ρώτησε ὁ ὑποκόμης.

— Ναί, τοῦ ἀπάντησε ἡ βασίλισσα.

— Βρίσκεται στὴ Νεάπολι τώρα;

— Ναί...

— Ὤ, μάλιστα... τὸν ξέρω... Ὄχι καὶ πολὺ ὅμως... Βρισκόταν κι' αὐτὸς τὸν περασμένο μῆνα στὴ Μαδρίτη, ὅπου συναντηθήκαμε τρεῖς-τέσσερες φορὲς στὸν περίπατο καὶ στὸ θέατρο.

— Ἆ! ἔκανε ἡ βασίλισσα. Κουβεντιάσατε καθόλου μαζύ.

— Ναί... Μερικὲς στιγμές...

— Γιὰ τί πρᾶγμα;

— Ὤ! δὲν θυμᾶμαι τώρα, εἶπε ὁ ζωγράφος.

— Θυμήσου, σὲ παρακαλῶ ! ἐπέμεινε ἡ βασίλισσα. Μήπως ὁ ζωγράφος φαινόταν δυσαρεστημένος γιὰ τὸ σημερινὸ καθεστὼς τῆς Γαλλίας.

— Χμ! ἔκανε ὁ ὑποκόμης ντὲ Γκεσλέν. Ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε μεταξύ μας, δὲν φαινόταν καὶ τόσο δυσαρεστημένος. Ὁ θεῖος του, ὁ Μερλὲν ντὲ Τιονβίλ, εἶνε ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ ἐπισήμους ἐπαναστάτας καὶ μέλος τῆς Συνελεύσεως.

Ἡ Μαρία-Καρολίνα δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ ἕνα κίνημα καὶ φώναξε:

— Ἀλήθεια, ὁ Μερλὲν ντὲ Τιονβὶλ εἶνε θεῖος τοῦ Ντυτερράϊγ;

— Ἔτσι τουλάχιστον μοῦ εἶπε ὁ ἴδιος, τῆς ἀπάντησε ὁ ζωγράφος.

— Ἀφοῦ σοῦ τὸ εἶπε, θὰ εἶνε ἔτσι, εἶπε ἡ βασίλισσα. Δὲν λέει κανεὶς ψέμματα γιὰ νὰ ὑπερηφανευτῇ γιὰ μιὰ τέτοια συγγένεια...

— Ἐξ ἄλλου, ἐξακολούθησε ὁ Ἀλβέρτος φοβισμένος κάπως ἀπὸ τὴν ἀπειλητικὴ ἔκφρασι ποὺ εἶχαν πάρει τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς βασιλίσσης, ἡ συνομιλία ἐστράφηκε μᾶλλον στὰ μέρη ὅπου βρισκόμαστε, παρὰ στὰ ἐσωτερικὰ γεγονότα τῆς Γαλλίας. Ὁ κ. Κόνραδ Ντυτερράϊγ εἶνε καλλιτέχνης μὲ ἀξία καὶ θέλει νὰ ἀναδειχθῇ. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ μάλιστα ταξειδεύει στὴν Ἱσπανία, στὴν Ἰταλία...

— Φτάνει! τὸν διέκοψε ἀπότομα ἡ Μαρία-Καρολίνα. Εὐχαριστῶ, φίλε μου. Ἔμαθα ἀρκετὰ γι' αὐτὸν τὸν κύριο... Ἂς μὴν ἀσχοληθοῦμε πειὰ μ' αὐτόν... Ἂς πιοῦμε καὶ ἂς ἀγαπηθοῦμε...

Καί, ἀλλάζοντας ξαφνικὰ ἔκφρασι, ἐπρόσθεσε μὲ φωνὴ γεμάτη ἐρωτικὸ πάθος:

— Γιὰ νὰ δῇς, ἄγγελέ μου, τί θὰ ἔχανες ἂν ἄφινα τὴν ἀγαπημένη μας Ἔμμα νὰ φύγῃ, παρακάλεσέ την τώρα μαζύ μου καὶ θὰ δῇς ἕνα θέαμα ποὺ δὲν τὸ ἔχεις ἰδεῖ ποτὲ ὥς τώρα στὴ ζωή σου...

— Τί εἶνε αὐτό; ρώτησε μὲ περιέργεια ὁ Ἀλβέρτος.

— Ἔ! πρὶν ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ τὴν παρακαλέσουμε... εἶπε ἡ βασίλισσα. Πρέπει νὰ τῆς ὑποβάλουμε τὴν ταπεινή μας παράκλησι... Ἔλα, λοιπόν, λέγε μαζύ μου: Μιλαίδη Χάμιλτον...

— Μιλαίδη Χάμιλτον, ἐπανέλαβε ὁ ὑποκόμης.

— Ἂν εἶνε ἀλήθεια, ἐξακολούθησε ἡ βασίλισσα, ὅτι εἶσαι ἐξ ἴσου ὡραία καὶ καλή.

— Ἂν εἶνε ἀλήθεια, ἐπανέλαβε ὁ ὑποκόμης, ὅτι εἶσαι ἐξ ἴσου ὡραία καὶ καλή...

— Θὰ χορέψετε πρὸς χάριν μας «Τὸ χορὸ τοῦ σαλιοῦ», τὸν ὁποῖο τόσο περίφημα χορεύετε...

— Ὤ! ναί! φώναξε μὲ ἐνθουσιασμὸ ὁ ντὲ Γκεσλέν. Τὸ χορὸ τοῦ σαλιοῦ! Μοῦ ἔχουν μιλήσει γι' αὐτόν! Ὤ! μιλαίδη, χορεῦτε τον ! Σᾶς τὸ ζητῶ ὡς χάρι...

Χαμογελῶντας, ἡ λαίδη Χάμιλτον σηκώθηκε καὶ πῆγε νὰ φέρῃ ἀπὸ τὴν κάμαρή της τὸ περίφημο ἰνδικό της σάλι μὲ τὰ ἐναλλασσόμενα χρώματα καὶ μὲ τὰ χρυσᾶ λουλούδια, ποὺ τῆς χρησίμευε γιὰ νὰ χορεύῃ τὸν περίφημο αὐτὸ χορό της, τὸν ὁποῖο ἡ ἴδια εἶχε ἐπινοήσει καὶ τοῦ ὁποίου—ὅπως γράφει ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς σχετικῶς—καμμιὰ χορεύτρια ἢ μπαλλερίνα δὲν μπόρεσε νὰ φτάσῃ ποτὲ στὴν τελειότητα.

Ἡ λαίδη Χάμιλτον

(Πίναξ τοῦ Ρέϋνολτς)

Ὁ χορὸς αὐτὸς ἦταν μᾶλλον μιὰ σειρὰ ἀπὸ πλαστικὲς πόζες καὶ στάσεις, κάτι ἀνάλογο μὲ τὶς ἐρωτικὲς παντομίμες τῆς Ἀνατολῆς.

Τραγουδῶντας ἕνα σκοπὸ ἀλλόκοτο, σχεδὸν ἄγριο, ἡ λαίδη Χάμιλτον, τυλιγμένη μέσα στὶς δίπλες τοῦ πλούσιου σαλιοῦ της, δὲν ἄφινε νὰ φαίνωνται παρὰ τὰ μάτια της, ποὺ ἦσαν γεμᾶτα ἡδυπάθεια. Ἔπειτα, σφίγγοντας τὸ σάλι γύρω ἀπ' τὴ μέση της, λίγυζε, στριφογύριζε καὶ στὸ τέλος γονάτιζε, σὰν ἐκμηδενισμένη...

Μὲ τὸ χορὸ αὐτό, ἡ λαίδη Χάμιλτον εἶχε σκλαβώσει τὴν καρδιὰ τοῦ μεγάλου ναυάρχου Νέλσωνος.

Ὁ Ἀλβέρτος ντὲ Γκεσλὲν τὴν ἐκύταζε τώρα ἐκστατικός, ἐνῷ ἡ Μαρία-Καρολίνα, ξαναμμένη, τὴν παρακολουθοῦσε μὲ ζήλεια.

— Φτάνει, Ἔμμα! τῆς φώναξε στὸ τέλος. Ἀρκετά!... Πήγαινε! Πήγαινε τώρα!...

Ἡ λαίδη Χάμιλτον στάθηκε καὶ ἔρριξε στὴ βασίλισσα μιὰ περίεργη ματιά.

— Ἆ! ἔτσι; τῆς εἶπε. Μὲ διώχνεις τώρα;... Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀνταμοιβή μου γιὰ τὶς ὑπηρεσίες ποὺ σοῦ προσέφερα!

— Ἔλα δῶ! τῆς εἶπε τότε ἡ Μαρία-Καρολίνα, ἀνοίγοντας τὴν ἀγκαλιά της στὴ φίλη της.

Ἐκείνη ἔτρεξε ἀμέσως σ' αὐτὴ καὶ ἡ δυὸ γυναῖκες φιληθῆκαν γρήγορα καὶ νευρικά.

Ἔπειτα ἡ λαίδη Χάμιλτον ἔφυγε ἀπὸ τὸ δωμάτιο ἀναστενάζοντας.

Ἔτσι—ἐπὶ τέλους !—ὁ Ἀλβέρτος ἔμεινε μόνος μὲ τὴ βασιλική του φίλη...

. . . .

Ὤ, τί νύχτα ἦταν ἐκείνη!... Νύχτα τρελλῆς καὶ μεθυσμένης ἀγάπης!

Μά, ὅταν τὸ πρωΐ, ὁ ὑποκόμης ἄνοιξε τὰ μάτια του, δὲν εἶδε πειὰ τὴ Μαρία-Καρολίνα κοντά του.

— Ἔφυγε κιόλας! εἶπε. Ὤ! χωρὶς νὰ μοῦ πῇ λέξι !...

Σηκώθηκε ἀμέσως καὶ ἄρχισε νὰ κόβῃ βόλτες μέσ' στὸ δωμάτιο. Ἀκούγοντας τὰ βήματά του, μιὰ καμαριέρα μπῆκε μέσα.

— Γιὰ τὸν κύριο ὑποκόμητα! εἶπε δίνοντάς του ἕνα μικρὸ κουτί.

Ὁ ὑποκόμης τὸ ἄνοιξε καὶ βρῆκε μέσα ἕνα δαχτυλίδι ὑπερόχου τέχνης καὶ ἕνα χαρτί, διπλωμένο στὰ τέσσερα, στὸ ὁποῖο διάβασε τὰ ἑξῆς:

«Θὰ ξαναϊδωθοῦμε σὲ λίγο !....
Η ΑΓΑΠΗ ΣΟΥ !»

Ὁ ὑποκόμης ἀνάπνευσε.

Φόρεσε τὸ δαχτυλίδι καὶ ξέσχισε τὸ χαρτὶ σὲ μικρὰ κομματάκια, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ φίλησε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ κ. ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Ο ΑΦΟΡΕΣΜΟΣ

Τὸ Λυκοχῶρι εἶνε ἕνα χωριὸ ἀπὸ καμμιὰ δεκαριὰ σπίτια μέσα στὰ λόγγα κι' ἀπόμακρα ἀπὸ τ' ἄλλα χωριά. Δὲν ἔχω μάθει ὅμως καλὰ - καλὰ ποῦ βρίσκεται αὐτὸ τὸ χωριό. Κοντὰ στὰ Γιάννινα, κοντὰ στὴν Ἄρτα, κοντὰ στὸ Καρπενῆσι, στὸ Βάλτο ἢ στὸ Ξηρόμερο; Κάπου αὐτοῦ γύρα θὰ βρίσκεται... 'Αλλὰ ἕνα μονάχα ξέρω καλά, πὼς αὐτὸ τὸ χωριὸ δὲν ἔχει οὔτε παπᾶ—Θεὸς φυλάξοι! — οὔτ' ἐκκλησιὰ — βοήθειά μας!—(σκολειὸ δὲν ἔχει ποὺ δὲν ἔχει) καὶ πὼς οἱ Λυκοχωρίτες εἶνε ὅλοι ἀνεκκλησίαστοι, ἀλειτούργητοι, ἀγριάνθρωποι...

Ἕνας Λυκοχωρίτης ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἦταν κι' ὁ Τσίλιας. Καλὸς ἄνθρωπος. Εἶχε κάτι γιδάκια καὶ κάτι προβατάκια ποὺ τὰ βοσκοῦσε ὁλόγυρα στὸ Λυκοχῶρι καὶ τ' ἀγαποῦσε σὰν παιδιά του. 'Αλλ' ἀπ' ὅλο τὸ κοπάδι του ἀγαποῦσε πλειότερο τὸν Κανοῦτο, ἕναν τράγο ποὺ μποροῦσε νὰ τὸν ζηλέψη κι' ὁ μεγαλεύτερος τσέλιγκας τοῦ κόσμου.

'Ο Κανοῦτος ἦταν ἡ ψυχὴ κι' ἡ καρδιὰ τοῦ καϋμένου τοῦ Τσίλια. 'Ολόημερα μὲ τὸν Κανοῦτο βρισκόταν καὶ μιλοῦσε. Τοῦ ἔδινε ψωμὶ κι' ἔτρωγε καὶ τὸν ἐμάθαινε πολλὰ πράμματα: νὰ πηγαίνη, νἄρχεται, νὰ κάθεται καταγῆς, νὰ σηκώνεται, νὰ παίρνη τὴν ἀγκλίτσα στὸ στόμα του, νὰ τρέχη ἀνάμεσα στὰ γίδια καὶ πολλὰ ἄλλα γυμνάσια.

'Απορούσε ὁ κόσμος γιὰ τὴ μεγάλη γνώση τοῦ Κανούτου, ἀλλὰ ὁ Τσίλιας συνηθισμένος νὰ συναναστρέφεται μέρα-νύχτα μ' αὐτὸν τὸν τράγο, δὲν ἀποροῦσε καθόλου κι' ἔλεγε:

—Τί ξαπορᾶτε ἔτσι, ὠρὲ κόσμε; Μαθαίν' τ' ἀρκοῦδ' νὰ χορέβ' καὶ δὲ μαθαίν' ὁ Κανοῦτος μου τέτοια μικρὰ πράμματα;...

* * *

'Αλλὰ ξημέρωσε καὶ μιὰ μέρα ποὺ ὁ Κανοῦτος εἶχε γίνει ἄφαντος ἀπὸ τὸ κοπάδι τοῦ Τσίλια κι' ἀπὸ τὴν περιφέρεια τοῦ Λυκοχωριοῦ. Κανοῦτος ἐδῶ, Κανοῦτος ἐκεῖ, πουθενὰ Κανοῦτος! Τί νὰ εἶχε γίνει αὐτὸ τὸ σημαδιακὸ τραγὶ ποὺ ἦταν τὸ καμάρι τοῦ καϋμένου τοῦ Τσίλια; Κανένας δὲν ἤξερε!

Ἔρρεψε ὁ δύστυχος ὁ Τσίλιας ἀπάνω—κάτω τὶς ράχες καὶ τὰ βουνά, τοὺς κάμπους καὶ τὰ λαγκάδια γιὰ νὰ βρῆ τὸν Κανοῦτο, ἀλλὰ τοῦ κάκου! Οὔτε φαίνοταν οὔτε ἀκούονταν ὁ Κανοῦτος!

'Ο Τσίλιας ἔπεσε νὰ πεθάνη ἀπὸ τὸν καϋμό του. Τοῦ φαίνονταν ἐρημιὰ τὰ λόγγα καὶ τὰ πλάγια καὶ χαμένα ὅλα τὰ γιδοπρόβατά του, χωρὶς τὸν Κανοῦτο.

Ἕνας γέροντας Λυκοχωρίτης βλέποντας τὸν Τσίλια φαρμακωμένο ἀπὸ τὴ λύπη του καὶ σὲ κακὴ κατάστασι, τοῦ εἶπε:

—'Ωρὲ καϋμένε Τσίλια! Δὲν τὸν ηὗρες τὸν Κανοῦτο;

—Δὲν τὸν βρῆκα ὁ ὀρφανός, μπάρμπα μου, καὶ μὴν τὰ ρωτᾶς... Θὰ πεθάνω ἀπ' τὸ κακό μ'!

—Γιὰ στάσου, ρὲ παιδί, καὶ μὴν κάν'ς ἔτσι! Εὔκολο εἶν' νὰ πεθάν'ς, ἀλλὰ οὑ σκουπὸς εἶνε νὰ ζή'ης! Δὲν πᾶς καὶ στὸ Δεσπότ' νὰ σοῦ βγάλη ἕναν ἀφορεσμό;...

—Καὶ τί πρᾶμμα εἶν' ὁ Δεσπότ'ς, καλὲ μπάρμπα, καὶ τί λογῆς εἶν' ὁ ἀφορεσμός; Βρίσκεται μ' αὐτὰ ὁ Κανοῦτος μ';

—'Ο Δεσπότ'ς ποὺ λὲς εἶνε ἕνας με- Δεσπότ'ς αὐτὸ τὸ χαρτί, τὸν ἀφορεχαρτὶ γραμμένο ποὺ λέει: «*Ὅποιος πῆρε τὸν Κανοῦτο τοῦ Τσίλια ἀπ' τὸ Λυκοχῶρ' νἆναι ἀφορεσμένος καὶ νὰ μὴ λυώσ' στὸν Κάτω* Κόσμο, *ἂν δὲν τὸν δώκη πίσω*». Ἅμα σοῦ δώκει ὁ Δεσπότ'ς αὐτὸ τὸ χαρτί, τὸν ἀφορεσμό, θὰ πάρ'ς δίπλα τὰ χωριὰ καὶ θὰ τὸ δίν'ς στοὺς παπάδες νὰ τὸ διαβάζουν στὴν ἐκκλησιά. Ἔτσι ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ θὰ βρεθῆ ἐκεῖνος ποὺ πῆρε τὸν Κανοῦτο σ', γιατί θὰ προυτιμίσ' νὰ δώκη πίσω τὸ κλεψιμιὸ παρὰ νὰ μείν' ἄλυωτος στὸν Κάτω Κόσμο.

—Θιὸς σχωρέσ' τ' μάνα σ' καὶ τὸν πατέρα σ' μὲ τ' συμβουλὴ ποὺ μῶδωκες! 'Αλλὰ κατὰ ποῦ κρατάει ὁ Δεσπότ'ς; Σὲ βουνό, σὲ κάμπο, σὲ ράχ' ἢ σὲ λόγγο;

—Οὔτε σὲ βουνό, οὔτε σὲ κάμπο, οὔτε σὲ ράχη, οὔτε σὲ λόγγο. Οἱ Δεσποτάδες βρίσκονται στὶς πολιτεῖες κι' ἀρηὰ καὶ ποῦ βγαίνουν καμμιὰ φορὰ περιοδεία στὰ χωριά.

—Καὶ πῶς νὰ τοῦ πῶ, γέρο παπούλη, ἅμα τὸν βρῶ;

—Νὰ τοῦ πῇς ὅτι εἶχες ἕναν Κανοῦτο, ὅτι σοῦ τὸν ἔκλεψαν, ὅτι γύρισες ἄνω-κάτω τὰ πλάγια καὶ τὰ λόγγα καὶ δὲν τὸν ηὗρες καὶ νὰ τοῦ ζητήσης νὰ σοῦ βγάλη ἕναν ἀφορεσμὸ γιὰ κεῖνον ποὺ σοῦ τὸν ἔκλεψε...

* * *

Μιὰ καὶ δυὸ ὁ Τσίλιας πάει στὴν πολιτεία γιὰ νὰ βρῆ τὸ Δεσπότη. Ἦταν μιὰ μέρα μακρυὰ ἡ πολιτεία καὶ δὲν ἤξερε καὶ τὸ δρόμο, γιατί δὲν εἶχε πάει ἄλλη φορά.

Σὲ δυὸ μέρες πειὰ γύρισε πίσω στὸ χωριό:

—Γειά σας καὶ καλῶς σᾶς ηὗρα, χωριανοί μ'!

—Γειά σου καὶ καλῶς ὥρισες! τοῦ ἀπολογήθηκαν οἱ Λυκοχωρίτες. Μολόησέ μας τί εἶδες καὶ τί ἄκουσες ἐκεῖ πέρα στὴν πολιτεία.

—Πῶς νὰ σᾶς τὰ μολοήσω, ὠροὶ χωριανοί μ', τὰ πράμματα καὶ τὰ θιάμματα ποὺ εἶδα ἐκεῖ πέρα!

—'Ωρέ, μολόγα μας ὅπως-ὅπως νὰ τὰ μάθουμε κι' ἐμεῖς, τοῦ εἶπαν οἱ Λυκοχωρίτες, κι' ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ τοὺς διηγιέται τὰ πράμματα ποὺ εἶδε στὴν πολιτεία:

—Ποὺ λέτε, χωριανοί μ' πῆγα στὴν πολιτεία γιὰ τὸν ἀφορεσμό. Ἦταν πουρνὸ—πουρνό. Τί πολιτεία ἡ ἔρημη! Τὰ σπίτια σὰν μελόπητα κολλημένα τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο, κι' ὁ κόσμος μυρμήγκι πέρα—δῶθε στοὺς δρόμους. Ρωτάω:

—Ποῦν' τὸ σπίτ' τ' Δεσπότ';

Καὶ μοῦ λέν:

—Τράβα ἴσια πέρα καὶ θὰ τὸ βρῆς.

Τραβάω ἴσια πέρα. Χιλιάδες σπίτια μεγάλα καὶ τρανά...

—'Εδῶ σὲ θέλω, εἶπα μέσα μου, νὰ καταλάβης τώρα ποῦν' τὸ σπίτ' τ' Δεσπότ'.

Ματαρωτάω ἕναν ἄλλο:

—Ποιὸ εἶνε τὸ σπίτ' τ' Δεσπότ';

Κι' αὐτὸς μοῦ λέει σὰν τὸν ἄλλο:

—Τράβα ἴσια πέρα!

Δὲν χάνω καιρὸ καὶ ματατραβάω ἴσια πέρα. Σπίτια πάλι χιλιάδες κολλητὰ τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο, ὅλα μεγάλα καὶ τρανά. 'Αλλὰ ποιὸ εἶνε τὸ σπίτ' τ' Δεσπότ'; Τί νὰ κάνω; Ματαξαναρωτάω καὶ μοῦ ματαξαναλέν:

—Ἴσια πέρα!

Δός του καὶ δρόμο πάλι ἴσια πέρα κι' ἴσια πέρα. Πηγαίνοντας—πηγαίνοντας φτάνω σ' ἕνα μέρος ποὺ ἄνοιγαν πολλοὶ δρόμοι.

—'Εδῶ σὲ θέλω! ματάειπα. Ποιὸν δρόμο νὰ πάρω ἀπ' τοὺς πολλούς;

Δὲν κυττοῦσα νὰ πάρω ὅποιον κι' ὅποιον δρόμο. Ξαναματαρωτάω πάλι ἕναν ἀπὸ τοὺς πολλοὺς κι' αὐτὸς μοῦ δείχνει τὸ δρόμο ποὺ πήγαινε στὸ σπίτ' τ' Δεσπότ'. Παγαίνω, παγαίνω καὶ βλέπω ἕνα μεγάάλο σπίτ'.

—Χωρὶς ἄλλο, λέω μὲ τὸ νοῦ μ' αὐτὸ θἆναι τὸ σπίτ' τ' Δεσπότ'.

Τὸ κατάλαβα, ἀλλὰ δὲν ἤμουν καὶ τόσο σίγουρος. Ρωτάω κι' ἄλλη μιὰ φορά:

—Αὐτὸ εἶνε τὸ σπίτ' τ' Δεσπότ';

—Αὐτὸ εἶνε! μοῦ λέν.

Δὲν χάνω τὸ λοιπὸν καιρὸ καὶ οὔργια μέσα!

—Ποῦν' ὁ Δεσπότ'ς; ρωτάω μιὰ μαυροφόρα ποὺ νόμισα πὼς ἦταν ἡ Δεσποτίνα.

—Στὴν ἐκκλησιά!... μοῦ λέει.

—Ποῦ εἶν' ἡ ἐκκλησιά; τῆς λέω.

—Νά την στὴν αὐλή! μοῦ ξανάειπε.

Κατεβαίνω λοιπὸν στὴν αὐλὴ καὶ μπαίνω στὴν ἐκκλησιά.

Πρώτη φορὰ ἔβλεπα κι' ἔμπαινα σ' ἐκκλησιὰ ὁ καψαρός. Ρωτάω πάλι μὲ βιά:

—Ποιὸς εἶν' ὁ Δεσπότ'ς;

Ἕνας γέροντας μοῦ εἶπε:

—Μὴν κραίν'ς ἔτσι γιατί θὰ σὲ μαλώση ὁ Δεσπότ'ς!

—'Ωρὲ γειά μ' καὶ χαρά μ'! τοῦ εἶπα. 'Εδῶ εἶναί τος ὡρὲ ὁ πειρασμὸς ποὺ ἔφαγα τὰ νύχια μου ὥσπου νὰ τὸν βρῶ;

Γύρισε ὅλος ὁ κόσμος καὶ μὲ κύτταξε, γελῶντας καὶ λέγοντάς μου:

—Σώπα! Σώπα!

Ἕνας ἄλλος γηραλέος μὲ ρώτησε μυστικὰ καὶ σὰν φοβισμένα:

—Τί τὸν θέλ'ς τὸ Δεσπότ';

—Νὰ μ' δώκ' ἕναν ἀφορεσμό! τοῦ ἀπολογήθηκα φωναχτὰ κι' ἄφοβα.

—Σύχασε! μοῦ ξανάειπε ὁ γηραλέος. Ἅμα τελειώση ἡ... κλεφτουριά, (λειτουργία) τὸν γλέπ'ς τὸ Δεσπότ' καὶ τοῦ γυρέβ'ς ὅ,τι θέλ'ς. Σιωπὴ τώρα!

Τί νἄκανα... Θέλοντας καὶ μὴ λούφαξα!

—Τί λογιῶν εἶν' ὡρὲ Τσίλια ἡ ἐκκλησιά; ρώτησε ἕνας Λυκοχωρίτης μὲ περιέργεια.

—Ἕνα μαντρὶ τετράγωνο τειχωμένο γύρα—γύρα. Στὴ μέση ἕνα μεγάλο σπίτι, ψηλὸ καὶ πλατύ, κι' ἀπόξω κρεββάτα. Μέσα τρία χωρίσματα, στὸ ἕνα ἡ γυναῖκες, στὸ ἄλλο οἱ ἄντρες, καὶ στὸ ἄλλο κάτι τραγογένηδες ποὺ πᾶν πέρα—δῶθε. Στὸ μέρος τῶν ἀντρῶν κρέμονταν κάτι ποτήρια ποὺ εἶχαν μέσα φῶς, κι' ἂς ἦταν μέρα κι' ἂς ἔμπαινε ὁ ἥλιος ἀπὸ τὰ παράθυρα. Στὸ χώρισμα ποὺ χώριζε τοὺς ἄντρες ἀπὸ τοὺς τραγογένηδες ἦταν κάτι σὰν παραθύρια κι' ἀπὸ τὰ παραθύρια πρόβαλναν κάτι ἀνθρῶποι, ἄλλοι μ' ἄσπρα γένεια κι' ἄλλοι μὲ μαῦρα, κυττάζοντας ἄγρια τὸν κόσμο, Στὴ μέση, δίπλα στὴ θύρα, ἦταν μιὰ γυναῖκα ντυμένη στὰ βασιλικὰ ποὺ κρατοῦσε ἕνα παιδὶ στὴν ἀγκαλιά της, σὰν βασιλόπουλο ντυμένο κι' ὤμορφο. Παραπέρα ἦταν ἕνας ἄγριος ποὺ κρατοῦσε ἕνα κεφάλι στὸ ζερβί του χέρι.

—Μωρὲ τί πρᾶμμα εἶν' ἡ ἐκκλησιά! ξεφώνησαν ὅλοι οἱ Λυκοχωρίτες, ἐνῶ ὁ Τσίλιας ἐξακολούθησε νὰ μολογάη:

—Σύχασε! μοῦ εἶπε ὁ γηραλέος. Κι' ἅμα τελειώσ' ἡ... κλεφτουριά, τὸν γλέπ'ς τὸ Δεσπότ' καὶ τοῦ γυρέβ'ς ὅ,τι θέλ'ς. Σιωπὴ τώρα!

'Εκείνη τὴν ὥρα, ὠρ' ἀδέρφια, δυὸ ἀνθρῶποι, (οἱ ψαλτάδες), ὁ ἕνας ἀπὸ τὰ δεξιὰ κι' ὁ ἄλλος ἀπὸ τὰ ζερβιά, εἶχαν μπροστά τους ἀπὸ ἕνα πρᾶμμα σὰν σαμάρι κι' ἀπάνω στὰ πλευρὰ τῶν σαμαριῶν ἀπὸ ἕνα μεγάλο δεφτέρι, καὶ δός του αὐτοὶ οἱ δυὸ κύτταζαν στὰ δεφτέρια καὶ μάλωναν δυνατά. Ἔλεγε ὁ ἕνας, ἔλεγε κι' ὁ ἄλλος. Λόγο στὸ λόγο, ἀλλὰ στὰ χέρια ἄκα! Δὲν πιάνονταν στὰ χέρια! Ὅταν τοὺς ἔβλεπα νὰ φωνάζουν παραθυμωμένα, ἐγὼ ἔλεγα μέσα μου:

—Ἀ, τώρα θὰ πιαστοῦν!

Τίποτε ὅμως. Δός του λοιπὸν καὶ πάρτου λόγια καὶ μόνο λόγια κι' ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη. Τίποτε ἄλλο. Λόγια μονάχα συνάλλαζαν...

—Μωρέ, εἶπα μὲ τὸ νοῦ μ', αὐτοὶ μποροῦν ὥς αὔριο νὰ μαλώνουν καὶ νὰ μὴν πιαστοῦν καθόλου!

Σ' αὐτὸ ἀπάν' βγαίν' ἕνας τραγογένης—παπᾶς θὰ ἦταν—ἀπὸ μιὰ μεσιανὴ θυροποῦλα κρατῶντας μὲ τὸ δεξί του χέρι μιὰ σφεντόνα μ' ἁλυσσίδες, καὶ τὴν κούναε πέρα-δῶθε, μπρός, δεξιὰ καὶ ζερβιά. Μὲς ἀπ' τὴ σφεντόνα ἔβγαινε καπνός. Θὰ εἶχε κάρβουνα ἀναμμένα καὶ θὰ καίγονταν ρετσίνι. Οἱ δυὸ ποὺ μάλωναν, βλέποντας τὸν παπᾶ μὲ τὴ σφεντόνα, σώπασαν. Τοὺς πῆρε Τρίτη καὶ Τετράδη ἀπ' τὸ φόβο τους. 'Απὸ κεῖ ὁ παπᾶς πῆρε ὅλους μὲ τὴν ἀράδα, μ' ἐκείνη τὴ σφεντόνα μὲ τ' ἁλυσσίδια καὶ μὲ τὸν καπνό, λέγοντας:

—Στέκ—στέκ! Στέκ—στέκ! Στέκ—στέκ!...

Ὄντας ἦρθε καὶ σὲ μένα καὶ μοῦ εἶπε «Στὲκ—στέκ!», τοῦ εἶπα:

—Στὸ πόδι μ' στέκω!...

'Αφοῦ τοὺς ἔφερε ὅλους γυροβολιά, ὁ παπᾶς μὲ τὴ σφεντόνα τρύπωσε ἀπὸ τὴν ἴδια θυροποῦλα καὶ μπῆκε μέσα στοὺς τραγογένηδες. Μόλις μπῆκε μέσα ὁ παπᾶς, ἀμέσως οἱ δυὸ λεγάμενοι ξανάρχισαν πάλι νὰ μαλώνουν μὲ τὰ λόγια, ὄντας βγαίνουν ἀπὸ μιὰ ἀκριανὴ θυροποῦλα τρεῖς παπάδες. Ἕνα παιδὶ μὲ τὴ σφεντόνα τὴν ἴδια καὶ μ' ἕνα κόκκινο δαυλὶ ἀναμμένο στὸ ζερβί του χέρι περπατοῦσε πισώπλατα καὶ κουνῶντας τὴ σφεντόνα τοὺς μπόδιζε νὰ τὸ πιάσουν. Ἅμα φάνηκαν οἱ παπάδες σώπασαν ματαπάλι οἱ δυὸ ποὺ μάλωναν. Ὅλος ὁ κόσμος φοβήθηκε κι' ἔσκυφτε ζητῶντας συμπάθειο. 'Εγὼ ὅμως δὲν τὸ κούνησα καθόλου κι' οὔτε φοβήθηκα! 'Ο ἕνας ὁ παπᾶς εἶχε στὸ κεφάλι του ἕνα πρᾶμμα σὰν ἁπλάδι στρογγυλὸ κι' ὁ ἄλλος ἕνα χουλιαράκι τόσο δά. Φαίνεται ὅτι ἐκεῖνο τὸ γουδὶ θὰ εἶχε μέσα κάτι φαγουλᾶτο, κι' ἐκεῖνος ὁ παπᾶς ποὺ πήγαινε ἀπὸ πίσω μὲ τὸ χουλιάρι θὰ γύρευε νὰ φάη, ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ εἶχε τὸ γουδὶ δὲν τῶδινε. Ἔτσι οἱ τρεῖς τραγογένηδες, ἀφοῦ ἔφεραν μιὰ γυροβολιά, μπῆκαν ἀπὸ τὴ μεσιανὴ τὴ θύρα ἐκεῖ ποὺ ματάηταν, κι' ηὗραν καιρὸ ματαπάλι ἀπόξω οἱ δυὸ νὰ ματασυναλλάξουν λόγια σὰν πρίν, ὥσπου πάλι ἕνας παπᾶς βγῆκε ἀπὸ τὴ μεσιανὴ τὴ θύρα κι' ἔδειξε τὸ γουδὶ καὶ ξαναμπῆκε μέσα. Πάλι οἱ δυὸ ξανάρχισαν νὰ μουρμουρίζουν ὥσπου πάλι ἕνας ἄλλος παπᾶς βγῆκε ἔξω μὲ μιὰ μεγάλη ἁπλάδα γεμάτη κομματάκια καθάριο ψωμί, κι' ἄρχισε νὰ μοιράζη στὸν κόσμο ἀπῶνα κομματάκι, γιὰ νὰ τοὺς πιάση μὲ τὸ καλό, λέγοντας στὸν καθένα:

—Φάε καὶ σώπα! Φάε καὶ σώπα!...

Ἦρθε καὶ σὲ μένα. Μοῦ δίνει τὸ κομματάκι καὶ μοῦ λέει:

—Φάε καὶ σώπα!

Παίρνω στὰ χέρια μου ἐκεῖνο τὸ κομματάκι, τὸ κυττάω, τὸ κυττάω. Ἦταν, μαθές, ἐκεῖνο γιὰ χόρτασμα; 'Εγὼ ἤθελα δέκα τέτοια στὴ χαψιά μου! Εἶπα νὰ τοῦ τὸ πετάξω στὰ μοῦτρα, ἀλλὰ δὲν τῶκανα, γιὰ νὰ μὴν ποῦν πὼς ἤμουν πεθαμένος τῆς πείνας. Τῶρριξα στὸ λαρύγγι μου καὶ πάει ἴσια κάτω ἀμάσσητο.

—'Ωρὲ κόσμε! τοὺς λέω στὸ τέλος. Ποιὸς ἀπ' ὅλους τοὺς τραγογένηδες εἶν' ὁ Δεσπότης;

—Αὐτός! μοῦ εἶπαν.

Δὲν χάνω καιρό, πάω κοντά του καὶ τοῦ λέω:

—'Αφέντη Δέσποτα, νὰ μ' δώκ'ς ἕναν ἀφορεσμό!

—Γιατί; μοῦ λέει.

—Μῶκλεψαν τὸ τραγί μ'! τοῦ λέω.

—Τί σουσούμια εἶχε τὸ τραγί σου; μοῦ εἶπε γελῶντας.

—Ἦταν, τοῦ εἶπα, χοντρὸ σὰν τὴν ἀφεντιά σου, κανοῦτο σὰν τὴν ἀφεντιά σου, σιοῦτο σὰν τὴν ἀφεντιά σου καὶ γενᾶτο σὰν τὴν ἀφεντιά σου!

'Ακούοντας, ὡρὲ γυιέ μ', ὁ Δεσπότ'ς κι' ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος τὰ σουσούμια τοῦ Κανούτου μου χτύπησαν τὰ γέλια ποὺ τραντάχτηκε ἡ ἐκκλησιά. Τότε κατάλαβα ὅτι τὸν καϋμένο μου τὸν Κανοῦτο τὸν εἶχε φάει ὁ Δεσπότης κι' οἱ ἄλλοι τραγογένηδες καὶ γι' αὐτὸ γελοῦσαν ξεκαρδιστά.

Τότε τοῦ εἶπα:

—Ἄϊντε, ὡρὲ Δεσπότ' τοῦ διαόλ', κι' ἂν περάσης ἀπ' τοὺ χωριὸ μ' τοὺ Λυκοχῶρ' καμμιὰ βολά, σοῦ δείχνω ἐγὼ πόσα ἀπίδια βάνει ὁ σάκκος!...

Κι' ἔτσι ἔφυγα κι' ἀκόμα φεύγω, κι' ἂν κοτήση ἂς περάσ' ἀπὸ δῶ!

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

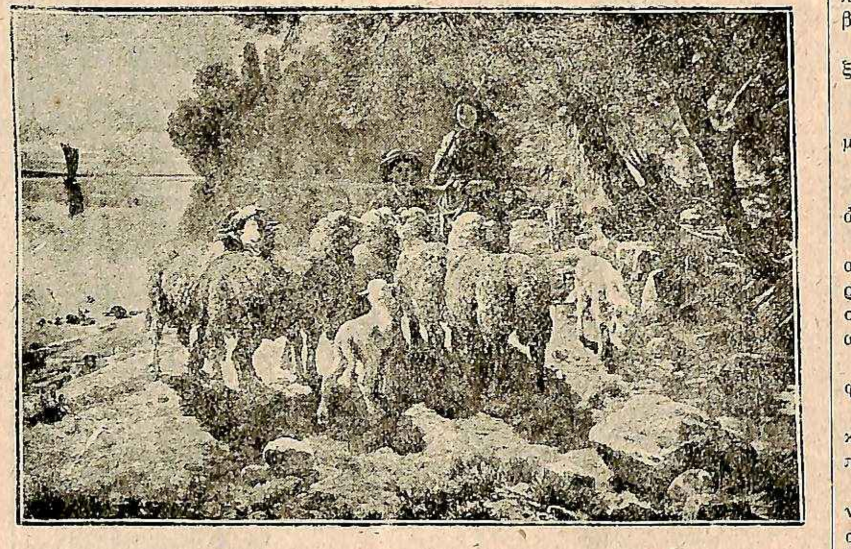

Τὸ κοπάδι

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ Σ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ, ΤΙ ΛΕΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΓΡΑΦΕΤΑΙ

'Ο πυροβολισμὸς τῶν συννέφων. Ἕνα ἐξωφρενικὸ διάταγμα τῆς Μαρίας Θηρεσίας. 'Η παραξενιὲς τοῦ ἠθοποιοῦ Λεμαίτρ. Μπέρναρ Σόου κι' ὁ.... φιλόδοξος φοιτητής. 8,000,000 λιρέττες κρυμμένες σ' ἕνα βιβλίο. 'Ο τυχερὸς φοιτητής. Μιὰ πρωτότυπη δοκιμασία τῶν 'Ινδῶν δικαστῶν, κ.τ.λ. κ.τλ.

Σὲ παλαιότερες ἐποχές, σὲ πολλὰ χωριὰ τῆς Γαλλίας, οἱ χωρικοί, ὅταν ἔβλεπαν στὸν οὐρανὸ πολὺ πυκνὰ σύννεφα ποὺ προμήνυαν ραγδαία βροχή, ἔπαιρναν τὰ ὅπλα τους καὶ τὰ ... πυροβολοῦσαν, νομίζοντας πὼς ἔτσι τὰ σύννεφα θὰ διαλυόντουσαν καὶ δὲν θὰ κατεστρέφοντο τὰ γεωργικά τους προϊόντα ἀπὸ τὴ βροχή.

Τὸ ἔθιμο αὐτὸ καταργήθηκε ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια, κατόπιν ἑνὸς διατάγματος τῆς αὐτοκρατείρας Μαρίας Θηρεσίας, ποὺ δημοσιεύτηκε τὴν 1 'Απριλίου 1747. Τὸ κείμενο τοῦ ἐξωφρενικοῦ ἐκείνου διατάγματος εἶχε ὡς ἑξῆς:

«***'Ημεῖς, Μαρία Θηρεσία,*** *ἐλέῳ* ***Θεοῦ Ρωμαία*** *αὐτοκράτειρα, βασίλισσα πάσης* ***Γερμανίας, Οὐγγαρίας, Βοημίας, Δαλματίας, Κροατίας,*** *κλπ. γνωρίζομεν ὅτι, οἱ πυροβολισμοὶ ποὺ γίνονται κατὰ τῶν συννέφων πρὸς διασκορπισμὸν τῆς βροχῆς καὶ τῆς χαλάζης, εἶνε ἄσκοποι, καθόσον διὰ τῶν πυροβολισμῶν τὰ σύννεφα... θυμώνουν καὶ ξεσποῦν μὲ περισσότερη ὁρμὴ σὲ καταιγίδες! 'Αναγκαζόμεθα λοιπὸν νὰ ἀπαγορεύσωμεν εἰς τὸ μέλλον τὸ ἔθιμο αὐτό. Οἱ παραβάται θὰ τιμωροῦνται αὐστηρῶς!...*»

* * *

'Η ζωὴ τοῦ Φρειδερίκου Λεμαίτρ, τοῦ διασήμου Γάλλου ἠθοποιοῦ τοῦ περασμένου αἰῶνος, ἦταν γεμάτη παραξενιές. Ὅσο πιὸ πολὺ γερνοῦσε, τόσο ἡ παραξενιές του γινόντουσαν ἐξωφρενικώτερες.

Κάποτε ποὺ ὁ Λεμαίτρ προσελήφθη σ' ἕνα παρισινὸ θέατρο, ἐζήτησε ἀπὸ τὸν θεατρώνη νὰ πληρώνεται κάθε Σαββατόβραδο καὶ εἰς πεντόφραγκα! 'Η ἀπαίτησίς του ἔγινε δεκτὴ κι' ἔτσι ὅταν ἔβγαινε ἀπὸ τὸ θέατρο κάθε Σαββατόβραδο κρατοῦσε στὰ χέρια του ἕνα μικρὸ σακκίδιο, μέσα στὸ ὁποῖο ὑπῆρχαν τὰ πεντόφραγκα τοῦ μισθοῦ τῆς ἑβδομάδος!

Ἄλλοτε πάλι τὸν ἔπιανε ἡ μανία νὰ βασανίζη τοὺς ἀμαξάδες. Κάθε πρωΐ, προτοῦ ἀκόμη σηκωθῆ ἀπὸ τὸ κρεββάτι του ἔστελνε νὰ τοῦ φωνάξουν ἕνα ἁμάξι. Ὕστερα ἀφοῦ ἔπαιρνε τὸ πρόγευμά του, ἄναβε ἕνα ποῦρο καὶ τὸ κάπνιζε κοντὰ στὸ παράθυρο, κυττάζοντας μὲ εἰρωνία τὸν ἀμαξᾶ ποὺ τὸν περίμενε.

Ὅταν δὲ ἔβρεχε ἢ ἐχιόνιζε, ὁ Λεμαίτρ ἀνέβαινε στὸ ἁμάξι, χωρὶς νὰ δίνη στὸν ἀμαξᾶ μιὰ ὡρισμένη διεύθυνσι, γιὰ νὰ τὸν κάνη νὰ γυρνάη δεξιὰ κι' ἀριστερὰ κι' ἔτσι νὰ τὸν βασανίζη περισσότερο!...

* * *

Ἕνας νεαρὸς φοιτητής, ὁ Εὐγένιος Λακόστι, ἦταν τελευταίως ἀπὸ τοὺς πιὸ τακτικοὺς θαμῶνες τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ. Μιὰ μέρα, ζήτησε ἕνα βιβλίο τοῦ Αἰμιλίου ντὲ Ρεβίζα, συγγραφέως ἀποθανόντος πρὸ πολλῶν χρόνων. Ξεφυλλίζοντας τὸ βιβλίο αὐτὸ βρῆκε μέσα τὸ ἑξῆς σημείωμα:

«***Ὅποιος εὕρει αὐτὸ τὸ χαρτί,*** *ἂς τὸ παρουσιάσει στὸν συμβολαιογράφο* ***Χ... ὁδὸς Κ...*** *καὶ ἂς τὸν παρακαλέση νὰ συμβουλευθῆ τὸν φάκελλο* ***Λ. Ι.*** *ἀριθ.* ***162-5 Φεβρουαρίου 1784***».

'Ο Λακόστι ἐπῆγε πράγματι στοὺς διαδόχους τοῦ συμβολαιογράφου ποὺ ἀναφέροταν στὸ σημείωμα, καὶ τοὺς παρακάλεσε νὰ ἐρευνήσουν στὰ ἀρχεῖα τους καὶ νὰ βροῦν τὸν φάκελλο Λ. Ι. κτλ. κτλ. Οἱ διάδοχοι τοῦ συμβολαιογράφου ἔψαξαν καὶ βρῆκαν τὸν ζητούμενο φάκελλο. Μόλις δὲ τὸν ἄνοιξαν καὶ ἐδιάβασαν τὰ ἐν αὐτῷ ἔγγραφα, ἀνήγγειλαν στὸν Λακόστι ὅτι εἶνε κάτοχος... 8 ἑκατομ. λιρεττῶν.

Τί εἶχε συμβεῖ; Ὅταν ἐξεδόθη τὸ βιβλίο αὐτὸ τοῦ Ντὲ Ρεβίζα, ὅλοι οἱ κριτικοί του τὸ κατηγόρησαν μὲ τόση δριμύτητα ὥστε ὁ συγγραφεὺς ἀποφάσισε νὰ μὴ ξαναγράψη πειὰ ἄλλο βιβλίο. Ταὐτοχρόνως δὲ ἀποφάσισε νὰ κάμη γενικὸ κληρονόμο του ἐκεῖνον ποὺ θἄχε τὴν περιέργεια νὰ διαβάση τὸ βιβλίο του στὴ βιβλιοθήκη τοῦ Βατικανοῦ, τὸ μοναδικὸ ποὺ εἶχε χαρίσει σὲ δημόσια βιβλιοθήκη. Κανεὶς ὅμως ἀναγνώστης δὲν τὸ εἶχε ζητήσει ἐπὶ 150 χρόνια. Ὥσπου τέλος τὸ ζήτησε ὁ τυχερὸς Λακόστι κι' ἔγινε ἔτσι ἑκατομμυριοῦχος!...

* * *

Οἱ 'Ινδοὶ δικασταὶ ὅταν θέλουν νὰ πεισθοῦν περὶ τῆς ἐνοχῆς ἑνὸς κατηγορουμένου, καταφεύγουν στὸ ἑξῆς πρωτότυπο ἀλλὰ καὶ ἁπλούστατο μέσο, τὸ ὁποῖο θεωροῦν ἀλάνθαστο.

Προσκαλοῦν τὸν κατηγορούμενο νὰ φάη ἐπὶ παρουσίᾳ τους μιὰ χοῦφτα ρύζι. Ὕστερα ἀπὸ τὸ μάσημα δέκα λεπτῶν, τὸ ρύζι πρέπει νὰ μεταβληθῆ σὲ μιὰ μάζα σὰν μαστίχα. Ἂν λοιπὸν ὁ κατηγορούμενος ἔχη τὴ συνείδησί του ἐλαφρά, τὸ ἐπιτυγχάνει αὐτὸ πολὺ εὔκολα. Ἂν ὅμως εἶνε ἔνοχος, βρίσκεται φυσικὰ σὲ νευρικὴ κατάστασι, κι' ἔτσι δὲν προφτάνει νὰ πολτοποιήση τὸ ρύζι. Αὐτὸ ἀρκεῖ γιὰ νὰ πεισθοῦν οἱ δικασταὶ πὼς εἶνε ἔνοχος καὶ τὸν καταδικάζουν!...

* * *

Μιὰ ἡμέρα, ἐπεσκέφθη ἕνας νεαρὸς φοιτητὴς τῆς 'Ιατρικῆς τὸν Μπέρναρ Σόου καὶ τοῦ εἶπε ὅτι ἐγκατέλειψε τὰς σπουδάς του καὶ ἀπεφάσισε νὰ γίνη συγγραφεὺς γιὰ νὰ ἐργασθῆ ὑπὲρ τῆς ... ἀνθρωπότητος. 'Ερώτησε λοιπὸν τὸν διάσημο συγγραφέα μὲ τί εἴδους ἔργα ἔπρεπε νὰ καταπιαστῆ: Μὲ θεατρικά, μυθιστορήματα ἢ κοινωνικὲς σάτυρες;

— Ἔχετε πρὸ παντὸς ὑπ' ὄψει σας — τοῦ ἐτόνισεν ὁ νεαρὸς φοιτητής — ὅτι θέλω νὰ προσφέρω μεγάλες ὑπηρεσίες στὴν ἀνθρωπότητα μὲ τὰ ἔργα ποὺ θὰ μὲ συμβουλέψετε νὰ καταπιαστῶ!...

Κι' ὁ Μπέρναρ Σόου χαμογελῶντας μὲ ἀφέλεια τοῦ ἀπάντησε:

— Καὶ ὅμως, φίλε μου, χωρὶς νὰ γίνετε συγγραφεύς, κατορθώσατε ἤδη αὐτὸ ποὺ ὀνειροπολεῖτε νὰ κάμετε!...

— Πῶς τὸ κατώρθωσα; ρώτησε ἔκπληκτος ὁ φοιτητής.

— Πῶς; Τὴν ἡμέρα ποὺ ἐγκαταλείψατε τὴν σπουδὴ τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, προσφέρατε τὶς πολυτιμώτερες ὑπηρεσίες στὴν ἀνθρωπότητα!...

Κόκκαλο ὁ νεαρὸς φοιτητής.

ΕΝΑ ΑΛΗΘΙΝΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

Η ΜΙΝΙΟΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ὁ νεαρὸς καὶ ὡραῖος μαρκήσιος Τζοβάννι, μοναχογυιὸς τοῦ παμπλούτου καὶ πανισχύρου ἄρχοντος τῆς Νεαπόλεως Κυπριάνι, σώζεται μιὰ μέρα ἀπὸ βέβαιο πνιγμὸ ἀπὸ τὴν ἀγγελικὴ ψαροπούλα Ἕλενα, τὴν ὁποία καὶ ἐρωτεύεται μὲ πάθος. Ὁ πατέρας του, ὁ ὁποῖος θέλει νὰ τὸν παντρέψη μὲ τὴν ἐξαδέλφη του δούκισσα Μαλφιέρα, μόλις τὸ μαθαίνει αὐτό, γίνεται ἔξω φρενῶν καὶ ἐπειδὴ ὁ Τζοβάννι ἐπιμένει νὰ παντρευτῆ τὴν Ἕλενα, τὸν ἀποκηρύσσει. Συγχρόνως δέ, γιὰ νὰ ἱκανοποιήση τὴν προσβεβλημένη Μαλφιέρα, τῆς δηλώνει ὅτι θὰ τὴν παντρευτῆ ὁ ἴδιος. Μὰ τὴν ἴδια μέρα, προσβάλλεται ἀπὸ συμφόρησι καὶ πεθαίνει καὶ ἔτσι ὁ Τζοβάννι τὸν κληρονομεῖ, γιατὶ δὲν ἄφησε διαθήκη.

Ὁ νεαρὸς μαρκήσιος παντρεύεται κατόπιν τὴν Ἕλενα καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ γεννιέται ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι, ἡ Σπεράτα, ποὺ συμπληρώνει τὴν εὐτυχία τους.

Ἕξη χρόνια κατόπιν, μιὰ νύχτα ἑορτῆς, ἡ Σπεράτα ἐξαφανίζεται.

Ὁ πιστὸς ὑπηρέτης τοῦ μαρκησίου Οὐμβέρτος ὑποψιάζεται τότε ὅτι τὴν ἔκλεψαν κατὰ διαταγὴ τῆς Μαλφιέρας μερικοὶ ἀτσίγγανοι. Παίρνει λοιπὸν τὸν κύριό του καὶ μερικοὺς ἀκολούθους καὶ ὁρμοῦν πρὸς καταδίωξι τῶν ἀτσιγγάνων. Μὰ ἐνῶ τοὺς κυνηγοῦν, ἕνας ἀπ' τοὺς ἀτσιγγάνους, ὁ Κόκκινος Διάβολος, ἐξαφανίζεται μέσ' στὸ δάσος, παίρνοντας μαζύ του τὴ Σπεράτα. Ὁ μαρκήσιος τὸν καταδιώκει καὶ τὸν φθάνει.

Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἑτοιμάζεται νὰ τοῦ πάρη τὴν κόρη του καὶ νὰ τὸν σκοτώση, παρουσιάζεται ἔξαφνα ἡ Μαλφιέρα, ἡ ὁποία τραβῶντας τὸ πιστόλι της τραυματίζει θανάσιμα τὸ μαρκήσιο. Οἱ ἀκόλουθοί του, ἀκούγοντας τὸν πυροβολισμό, τρέχουν ἐπὶ τόπου. Ἐκεῖ ἡ Μαλφιέρα τοῦ λέει ὅτι ὁ κύριός τους ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήση.

Ὁ Τζοβάννι παλεύει ἐπὶ πολλὲς ἡμέρες ἀναίσθητος μεταξὺ ζωῆς καὶ θανάτου. Τέλος ἡ κατάστασίς του βελτιώνεται καὶ ὅλοι περιμένουν μὲ ἀγωνία τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ μπορέση νὰ μιλήση καὶ ν' ἀποκαλύψη τὴν ἀλήθεια. Μπρὸς στὸ κρεββάτι τοῦ πληγωμένου βρίσκεται καὶ ὁ κυβερνήτης τῆς Νεαπόλεως, πρίγκηψ Ρομάνι γιὰ νὰ πάρη τὴν κατάθεσί του. Μὰ τὰ λόγια τοῦ Τζοβάννι εἶνε ἀκατάληπτα, γιατὶ ὁ φτωχὸς μαρκήσιος εἶχε τρελλαθεῖ... Τότε ὁ πρίγκηψ διατάσσει τὴ σύλληψι τοῦ Οὐμβέρτου, ἐπειδὴ δῆθεν συκοφάντησε τὴ Μαλφιέρα, ὅτι ἀπεπειράθη νὰ δολοφονήση τὸν κύριό του. Συγχρόνως ὅμως ἡ σατανικὴ δούκισσα, ἡ ὁποία κατώρθωσε ἐντωμεταξὺ νὰ γοητεύση τὸν πρίγκηπα Ρομάνι μέχρι τοῦ σημείου νὰ τὴν ἀρραβωνιαστῆ, τοῦ ὑποβάλλει μὲ τρόπο τὴν ἰδέα, ὅτι ἡ Ἕλενα εἶνε μιὰ τρομερὴ μάγισσα καὶ τὸν πείθει νὰ ἐνεργήση ἐναντίον της μυστικὲς ἀνακρίσεις. Ἔξαφνα καὶ ὁ τρελλὸς Τζοβάννι ἐξαφανίζεται ἀπ' τὸ μέγαρό του, χωρὶς κανεὶς νὰ μπορέση νὰ τὸν ἀνακαλύψη πουθενά...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Ὁ Οὐμβέρτος τραβήχτηκε ἀπότομα πίσω.

Ὅλα εἶχαν καταρρεύσει πειὰ καὶ τὸ νερὸ τῆς τάφρου χύθηκε σὰν χείμαρρος μέσα στὴν ὑπόγεια φυλακή.

— Ἔλεος, συγγνώμην, Θεέ μου! τραύλισε ὁ φτωχὸς ὑπηρέτης, ἐνῶ τὸ τρομερὸ ἐκεῖνο ρεῦμα τὸν παρέσυρε...

XIV

ΣΤΗΝ ΑΝΟΥΝΤΣΙΑΤΑ

Πάει πειά... Ἡ εὐτυχία τῶν θρυλικῶν ἐραστῶν τῆς Νεαπόλεως ἔχει πετάξει μακρυά... Ἡ γοητευτικὴ ὀπτασία τοῦ ζεύγους Κυπριάνι, σφιχταγκαλιασμένου στὴν ταράτσα τοῦ παραμυθένιου παλατιοῦ τους, ἔχει διαλυθεῖ. Ἡ ἀγγελικὴ Σπεράτα δὲν παίζει πειὰ ἀνάμεσα σὲ λουλούδια...

Μήπως ὅλ' αὐτὰ ἦσαν ὄνειρο ποιητικὸ καὶ ψεύτικο;

Τὸ πρόσχαρο καὶ γελαστὸ παλάτι τῶν Κυπριάνι εἶνε τώρα μιὰ κατοικία πένθους... Οὔτε φιλήματα ἀντηχοῦν σ' αὐτό, οὔτε τραγούδια... Ἡ σιωπὴ καὶ ἡ θλῖψις βασιλεύουν τώρα ἐκεῖ ποὺ πρὸ ὀλίγου ἀκόμα καιροῦ βασίλευε ὁ ἔρως. Μιὰ καταραμένη μοῖρα σκόρπισε τοὺς εὐτυχισμένους ἐνοίκους του καὶ ἐρήμωσε τὰ πάντα.

Μὰ ποῦ βρίσκονται τάχα ἐκεῖνοι ποὺ τόσο εἶχαν ἀγαπηθεῖ;

Βλέπετε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο μὲ τὰ κουρέλλια, τοῦ ὁποίου ἡ θέα προκαλεῖ τὸν οἶκτο κι' ὁ ὁποῖος πηγαίνει ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριό, παίζοντας τὴ λύρα του καὶ δεχόμενος τὶς ἐλεημοσύνες τοῦ κόσμου; Εἶνε ὁ ζητιάνος Λαζάρος;... Ὄχι, εἶνε ὁ πάμπλουτος καὶ παντοδύναμος ἄρχοντας τῆς Νεαπόλεως, ὁ ὡραῖος καὶ νέος μαρκήσιος Τζοβάννι ντὲ Κυπριάνι! Τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ἀποσπάση ἀπ' τὴ βαθειὰ τρέλλα του. Μονάχα ὅταν βλέπη παιδιά, στέκεται, τὰ κυττάζει μὲ δάκρυα στὰ μάτια καὶ μὲ σιγανὴ φωνὴ τοὺς λέει περίεργα πράγματα, ἐπαναλαμβάνοντας διαρκῶς τὸ γλυκὸ ὄνομα τῆς Σπεράτας. Χαϊδεύει ἔπειτα τὰ μαλλιά τους καὶ φαίνεται σὰν νὰ τὰ εὐλογῆ... Κατόπιν κουρντίζει τὴ λύρα του καὶ τραγουδάει, κυττάζοντας τὸν οὐρανό...

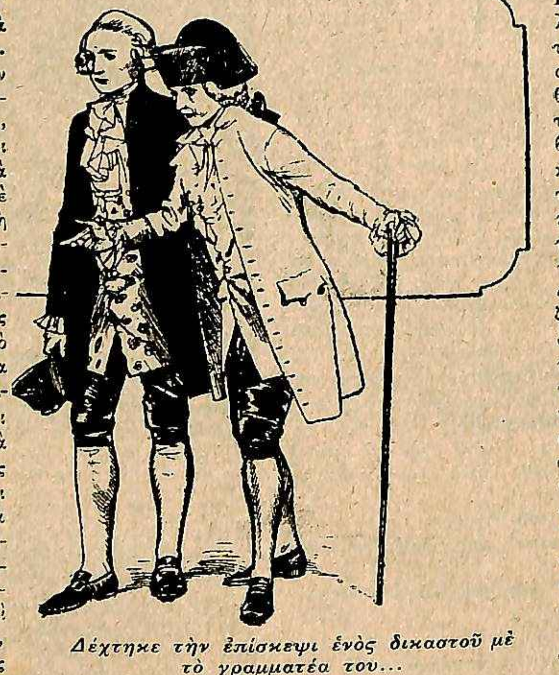

Δέχτηκε τὴν ἐπίσκεψι ἑνὸς δικαστοῦ μὲ τὸ γραμματέα του...

Ἡ μητέρες τὸν παραμονεύουν κάπως ἀνήσυχες. Μὰ δὲν τολμοῦν νὰ τὸν διώξουν, γιατὶ ξέρουν πὼς οἱ τρελλοὶ φέρνουν τὴν εὐτυχία.

Καὶ ἐκεῖ κάτω, πολὺ μακρυά, πολὺ μακρυά! ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ ἁμάξι τῶν ἀτσιγγάνων ποὺ κυλάει πρὸς τὰ βαθειὰ καὶ μυστηριώδη δάση τῆς παληᾶς Γερμανίας;... Μήπως εἶν' αὐτὸ ὅπου βρίσκεται κλεμένη ἡ κόρη τῶν Κυπριάνι... ἡ οὐρανία Σπεράτα;

Ἀλλοίμονο, ναί!... Αὐτὸ εἶνε... Μὰ ἡ Σπεράτα δὲν ὑπάρχει πειά. Αὐτὸ τὸ μικρὸ φτωχὸ κοριτσάκι μὲ τὸ ἡλιοψημένο πρόσωπο καὶ μὲ τὰ κουρέλλια, αὐτὸ τὸ κοριτσάκι τὸ φοβισμένο, τὸ πεινασμένο, τὸ τρομαγμένο καὶ τὸ τόσο θλιμένο δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε ἡ μικρὴ ἀρχοντοπούλα Σπεράτα... Εἶνε ἡ Μινιόν, ἡ Μινιόν, τὸ κλεμένο παιδί, ἡ ἀτσιγγανοπούλα, τὸ μαρτυρικὸ πλάσμα, στὸ ὁποῖο ἔχουν ἀπαγορεύσει ἀκόμα καὶ νὰ φωνάζη μέσα στὸν ἄπειρο πόνο της:

— Μητερούλα μου! Μητερούλα μου!

Φτωχούλα Σπεράτα, ὁ πατέρας σου εἶνε τρελλὸς καὶ μονάχα ἐσὺ θὰ μποροῦσες νὰ τοῦ ξαναδώσης τὰ λογικά... Ἡ μητερούλα σου βρίσκεται στὴ φυλακὴ καὶ δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ κάνη τίποτε γιὰ σένα... Εἶσαι ὁλομόναχη, μικρούλα Μνιόν... Μὰ ἔχε θάρρος κι' ἐλπίδα... Οἱ ἄγγελοι σὰν κι' ἐσένα ξανανεβαίνουν πάντοτε στὸν οὐρανό...

. . . .

Μὰ ἂν ὁ κεραυνὸς εἶχε ξεσπάσει στὸ παλάτι τῶν Κυπριάνι, ἡ θύελλα, θύελλα ἄγρια καὶ σκοτεινή, μούγκριζε ἔξω ἀπ' τὸ καταραμένο παλάτι τῶν νεονύμφων Ρομάνι... Ὅλος ὁ λαὸς τῆς Νεαπόλεως μισοῦσε θανάσιμα τὸν τυραννικὸ κυβερνήτη του καὶ δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ καταριέται ὅλη τὴν ὥρα τὴ σατανικὴ σύζυγό του. Καὶ ὁ λαὸς αὐτὸς ποὺ λάτρευε τοὺς Κυπριάνι, εἶχε ἀρχίσει νὰ κινεῖται, ἕτοιμος ν' ἀποτινάξη τὸ ζυγό του. Ἔφτανε μιὰ σπίθα γι' νὰ ἀνάψη ἡ τεραστία πυρκαϊά... Μὰ ποιὸς θὰ ἔδινε τὸ σύνθημα τῆς ἐπαναστάσεως; Ποιὸς θὰ γινόταν ὁ ἐκδικητής;

Ὅπως εἴπαμε, οἱ ἐχθροὶ τῆς μαρκησίας Ἕλενας οὔτε κἂν νὰ συλλογιστοῦν δὲν τολμοῦσαν νὰ ἐπιβάλουν καὶ σ' αὐτὴ τὴν τρομερὴ τύχη τοῦ Οὐμβέρτου. Αὐτὴν ἢ θὰ τὴν ἐξόριζαν, ἢ θὰ τὴν κρατοῦσαν αἰώνια φυλακισμένη στὸ μοναστῆρι τῆς Ἀνουντσιάτας.

Τὴν ἄλλη μέρα τῆς συλλήψεώς της, ἡ μαρκησία δέχτηκε στὸ κελλί της τὴν ἐπίσκεψι ἑνὸς δικαστοῦ μὲ τὸ γραμματέα του. Ὅταν τοὺς εἶδε, νόμισε πὼς ἐρχόντουσαν νὰ τὴν ἀνακρίνουν γιὰ τὴν κατάρα ποὺ εἶχε ἀπευθύνει ἐναντίον τῆς ντὲ Μαλφιέρα. Φαντάζεστε λοιπὸν ποιὰ ἦταν ἡ ἀγανάκτησίς της καὶ ἡ κατάπληξίς της, ὅταν εἶδε νὰ τὴν κατηγοροῦν ὡς αἱρετική, ὡς μάγισσα, ὡς φίλη τοῦ Διαβόλου... Ἕνας μάλιστα ἀπὸ τοὺς δικαστάς, ὁ Πιέτρο, ὁ ὁποῖος ἦταν περισσότερο ἀφοσιωμένος στὸν κυβερνήτη, δὲν ἐδίστασε, γιὰ νὰ στηρίξη τὶς κατηγορίες του, νὰ ἐπικληθῆ τὴ λατρεία τοῦ λαοῦ τῆς Νεαπόλεως πρὸς τὴν Ἕλενα.

—Σᾶς λένε ἄγγελο καὶ Μαντόνα! τῆς εἶπε.

— Εἶμαι λοιπὸν ἔνοχος γιατὶ οἱ ἁπλοϊκοὶ ψαράδες καὶ ἡ φίλες μου ἡ ψαροποῦλες τῆς ἀκρογιαλιᾶς μὲ ὀνομάζουν ἔτσι; τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Ἕλενα.

Μά, σὲ λίγο, ἕνα ἄλλο αἴσθημα, πολὺ διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ μῖσος, ἄρχισε νὰ ἐμψυχώνη τὸ δικαστὴ Πιέτρο. Ἡ Ἕλενα ἦταν ἀγγελικὰ ὡραία καὶ γοητευτική, παρ' ὅλο τὸν πόνο της καὶ τὴ συντριβή της. Ὁ δικαστὴς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ μπαίνη ὅποια ὥρα ἤθελε στὸ μοναστῆρι τῆς Ἀνουντσιάτας, ποὺ εἶχε μεταβληθεῖ τώρα σὲ κρατικὴ φυλακή... Εἶχε ἐρωτευθεῖ τὴν Ἕλενα καὶ γι' αὐτὸ εἶχε πολλαπλασιάσει τὶς πρὸς αὐτὴν ἐπισκέψεις του, μὲ τὸ πρόσχημα τῶν ἀνακρίσεων. Στὸ τέλος μάλιστα τόλμησε νὰ τῆς ἐκμυστηρευθῆ τὸν ἔρωτά της καὶ νὰ τῆς προτείνη νὰ τῆς χαρίση τὴν ἐλευθερία ἀντὶ ἑνὸς φρικώδους ἀνταλλάγματος. Ἡ Ἕλενα τὸν ἔδιωξε ἀπὸ τὸ κελλί της μὲ βδελυγμία, ἀπειλῶντας τον νὰ φανερώση τὴν ἀτιμία του, ἂν ξαναπαρουσιαζόταν μπροστά της.

Ὁ ἀνάξιος δικαστὴς τῆς εἶπε τότε σαρκαστικά:

— Ποιὸς θὰ δώση πίστι στὰ ψέμματα μιᾶς μάγισσας!...

Καί, φεύγοντας ἀπὸ τὸ μοναστῆρι, συλλογιζόταν:

— Εἴτε διὰ τῆς βίας, εἴτε μὲ τὸ καλό, θὰ τὴν κάνω δική μου!

Τὴν ἄλλη μέρα ξαναπῆγε στὸ μοναστῆρι καὶ ἐπανέλαβε στὴν Ἕλενα τὴ βδελυρὴ πρότασί του. Αὐτὴ τὴ φορὰ μάλιστα προσπάθησε νὰ τὴν ἐκβιάση, λέγοντάς της:

— Ἢ θὰ μ' ἀκούσετε, ἢ ὁ πιστός σας ὑπηρέτης Οὐμβέρτος θὰ πεθάνη στὰ βασανιστήρια! Διαλέξτε!...

— Ἔβγα ἔξω, ἄθλιε! φώναξε ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα, τρελλὴ ἀπὸ τὴν ὀργή της.

Ὁ δικαστὴς Πιέτρο ὑπάκουσε γιὰ ν' ἀποφύγη τὸ σκάνδαλο. Μά, καθὼς ἔβγαινε ἔξω, μουρμούρισε μὲ λύσσα:

— Θὰ τὸ σκεφθῆτε αὐτό, Ἕλενα...

Ἡ ἁγνὴ αὐτὴ γυναῖκα ἐπίστευε ἀκόμα στὴ Δικαιοσύνη καὶ γι' αὐτὸ ἔγραψε στὸν κυβερνήτη γιὰ νὰ τοῦ καταγγείλη τὴν ἀτιμία τοῦ δικαστοῦ του. Ὁ πρίγκηψ Ρομάνι, μόλις ἔλαβε τὴν ἐπιστολή της, ἔτρεξε καὶ τὴν ἔδειξε στὴ σύζυγό του, τὴν τρομερὴ ντὲ Μαλφιέρα.

— Αὐτὴ ἡ καταραμένη γυναῖκα συκοφαντεῖ ὅλον τὸν κόσμο, τοῦ εἶπε τότε ἐκείνη. Νά τώρα, θέλει νὰ καταστρέψη ἕναν τίμιο δικαστή... Δὲν σέβεται τίποτε. Μὰ εἶνε τρομερό!...

Ὁ πρίγκηψ Ρομάνι ὡστόσο, γιὰ τοὺς τύπους, ἐκάλεσε μπροστά του τὸν κατηγορούμενο δικαστὴ καὶ τὸν ὑπέβαλε σὲ ἀνάκρισι.

Ὁ Πιέτρο δὲν δυσκολεύτηκε καὶ πάλι νὰ ὑπερασπιστῆ τὸν ἑαυτό του.

— Τί φρίκη! εἶπε. Ποτὲ ὁ Σατανᾶς δὲν μηχανεύτηκε πιὸ σκοτεινὴ ἀτιμία... Ἐγὼ νὰ λησμονήσω μέχρι τέτοιου σημείου τὰ ἱερά μου καθήκοντα... Ὢ! ὄχι, ὄχι, Ὑψηλότατε!... Πιστεύετε ἐσεῖς ἕνα τέτοιο πρᾶγμα; Μπορεῖτε νὰ τὸ πιστέψετε;

Ὁ κυβερνήτης χτύπησε κάτω τὸ πόδι του μὲ ὀργὴ καὶ φώναξε:

— Πῶς νὰ τιμωρήσω τὸ φριχτὸ αὐτὸ πλάσμα;... Ὄχι, Πιέτρο, δὲν πιστεύω τίποτε... Ὁ φόβος τὸν ὁποῖο προκαλεῖτε σ' αὐτὴ τὴ δαιμονισμένη, τῆς ἐνέπνευσε αὐτὸ τὸ καινούργιο ψέμμα καί, γιὰ νὰ τὴν τιμωρήσω, ἀπαιτῶ νὰ ἐξακολουθήσετε μόνος σας τὶς ἀνακρίσεις ἐναντίον της. Σᾶς δίνω ἀπόλυτη πληρεξουσιότητα.

— Ἐξ ἄλλου ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ δὲν θ' ἀργήση νὰ τελειώση, ἀπάντησε ὁ δικαστής. Ὁ Οὐμβέρτος θὰ ὑποστῆ σὲ λίγο νέα βασανιστήρια καὶ αὐτὴ τὴ φορὰ θ' ἀναγκαστῆ νὰ ὁμολογήση...

— Τόσο τὸ καλύτερο! εἶπε ὁ κυβερνήτης. Ἔτσι θὰ μπορέσουμε νὰ κατασχέσουμε τὴν περιουσία αὐτῆς τῆς μάγισσας καὶ νὰ τὴν κλείσουμε γιὰ πάντα στὰ βάθη ἑνὸς μοναστηριοῦ, ἂν καὶ αὐτὴ ἡ τιμωρία μοῦ φαίνεται πολὺ ἀσήμαντη... Ἄχ, γιατὶ ἡ τρέλλα τοῦ νεαροῦ Κυπριάνι νὰ τὴν ἀνυψώση στὴν τάξι τῶν εὐγενῶν... Ἂν δὲν ἦταν αὐτό, ἤξερα ἐγὼ πῶς θὰ τὴν τιμωροῦσα...

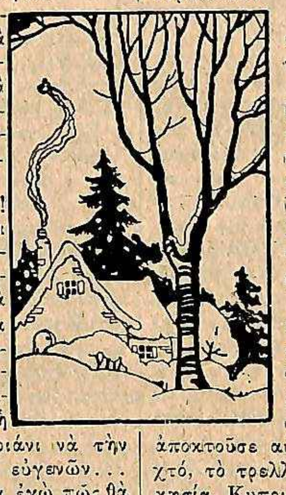

Ἡ νέα πριγκήπισσα Ρομάνι εἶχε παρακολουθήσει αὐτὴ τὴ συζήτησι. Ἔπειτα ἀποσύρθηκε στὸ διαμέρισμά της, ἀφοῦ προηγουμένως ἔρριξε στὸ δικαστὴ Πιέτρο μιὰ ἀλλόκοτη ματιά. Αὐτὸ ἔκανε τὸν ἄθλιο ν' ἀνησυχήση ἐξαιρετικά.

— Μήπως, σκέφτηκε, αὐτὴ ἔχει μεγαλείτερη ἀντίληψι ἀπ τὸ σύζυγό της καὶ μὲ ὑποψιάζεται;

Κατελήφθη δὲ κυριολεκτικῶς ἀπὸ τρόμο, ὅταν βγαίνοντας ἀπὸ τὸ παλάτι τοῦ κυβερνήτου εἶδε νὰ τὸν πλησιάζη ἕνας νεαρὸς ἀκόλουθος καὶ νὰ τοῦ λέη χωρὶς περιστροφές:

— Εὐαρεστηθῆτε νὰ μ' ἀκολουθήσετε ὡς τὰ διαμερίσματα τῆς πριγκηπίσσης Ρομάνι. Θέλει νὰ σᾶς μιλήση.

— Μεγάλη μου τιμή! ἐτραύλισε μπερδεμένος ὁ δικαστής.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ λεπτὰ βρισκόταν μπρὸς στὴν πρώην δούκισσα ντὲ Μαλφιέρα καὶ ἤδη πριγκήπισσα Ρομάνι, ἡ ὁποία βρισκόταν μόνη μέσα στὸ σαλόνι της. Ἡ Ἰσαβέλλα, μόλις τὸν εἶδε, χαμογέλασε παράξενα, ἐνῶ ἐκεῖνος ἔτρεμε.

— Σινιορίτα — ψιθύρισε γιὰ νὰ δικαιολογηθῆ — συγχωρῆστε με γιὰ τὴν ταραχή μου. Μὰ αὐτὴ ἡ φριχτὴ κατηγορία τῆς μαρκησίας ντὲ Κυπριάνι...

— ... Εἶνε ἁπλούστατα ἀληθινή! ἐπρόσθεσε διακόπτοντάς τον ἡ ντὲ Μαλφιέρα.

Καί, καθὼς ὁ δικαστὴς στριφογύριζε τὰ μάτια του περίτρομος, ἐξακολούθησε εἰρωνικά:

— Ἐρωτευμένε μου δικαστά, τρέμετε τόσο καὶ εἶστε τόσο χλωμὸς ποὺ φοβοῦμαι μήπως λιποθυμήσετε... Νά, ἀναπνεύσετε λίγο ἀπ' αὐτὸ τὸ φιαλίδιο γιὰ νὰ συνέλθετε.

Μά, ἀμέσως, σὰν νὰ εἶχε κάνει λάθος, τραβῶντας ἀπότομα τὸ φιαλίδιο ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια της, φώναξε:

— Μὰ τί πῆγα νὰ κάνω, Θεέ μου... Δὲν εἶνε ἡ κολώνια μου... Ἔκανα λάθος... Αὐτὸ τὸ φιαλίδιο περιέχει ἕνα δυνατὸ ναρκωτικό... Ἂν ἀναπνεύση ἡ ὡραία σας Ἕλενα λίγες σταγόνες ἀπ' αὐτό, ριγμένο σ' ἕνα μαντῆλι... ὅλα θὰ τελειώσουν σύμφωνα μὲ τὶς ἐπιθυμίες σας... Ἔ! ἔ! Τί λέτε καὶ σεῖς γι' αὐτό;

Ὁ δικαστής, διστάζοντας ἀκόμα, ἐτραύλισε:

— Εὐγενικιὰ πριγκήπισσα, δὲν τολμῶ... δὲν τολμῶ...

— Δὲν τολμᾶτε νὰ μοῦ ζητήσετε αὐτὸ τὸ πολύτιμο ναρκωτικό... τὸν συμπλήρωσε ἡ ντὲ Μαλφιέρα. Μὰ γιατί λοιπόν; Πάρτε το, δικαστά μου... Μπορεῖ νὰ σᾶς ἐξυπηρετήση... Σᾶς τὸ χαρίζω εὐχαρίστως...

Καί, ξεσπάζοντας σὲ εἰρωνικὸ γέλιο, ἔδωσε τὸ φιαλίδιο στὸ δικαστή, ὁ ὁποῖος, ταραγμένος, χαρούμενος, τρελλός, βγῆκε ἔξω..... Ἐπὶ τέλους θ' ἀποκτοῦσε αὐτὸ ποὺ ποθοῦσε. Τὸ φριχτό, τὸ τρελλὸ πάθος του γιὰ τὴ μαρκησία Κυπριάνι, εἶχε ἐξυπηρετήσει περίφημα τὸ μῖσος τῆς ντὲ Μαλφιέρα.

Ἔτσι τώρα ἡ Ἕλενα διέτρεχε ἕναν τρομερό, ἕναν ἀπαίσιο, ἕναν φρικώδη κίνδυνο.

Τὸ ναρκωτικὸ αὐτὸ στὰ χέρια τοῦ τυφλοῦ ἀπ' τὸ πάθος του δικαστοῦ ἦταν ἕνα ὅπλο, τὸ ὁποῖο ἡ Ἕλενα δὲν ὑποψιαζόταν.

Ἦταν ἕνα διαβολικὸ ὑγρὸ ποὺ θὰ τὴν ἔρριχνε, ἄθελά της, στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ διεφθαρμένου καὶ κτηνώδους ἀντιπροσώπου τῆς μεσαιωνικῆς δικαιοσύνης.

Ὁ δικαστὴς ἦταν καταχαρούμενος. Μὰ καὶ ἡ Μαλφιέρα ἦταν ἐπίσης καταγοητευμένη ἀπ' τὸ κατόρθωμά της.

— Λίγες σταγόνες ἀρκοῦν!... ψιθύριζε ὁ δικαστὴς φεύγοντας κι' ἀνατρίχιαζε στὴ σκέψι πῶς θἄκανε δική του τὴν ὡραία καὶ σεμνὴ Ἕλενα.

— Λίγες σταγόνες ἀρκοῦν!... ψιθύριζε κι' ἡ Μαλφιέρα, βηματίζοντας πάνω—κάτω καὶ χαμογελῶντας σατανικά.

Λίγες σταγόνες!...

Καὶ ἡ ἄτυχη, ἡ πολύπαθη, ἡ κατατρεγμένη ἀπὸ τὴ μοῖρα, ἀπ' τοὺς θεοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους Ἕλενα, ἡ ὡραία Ἕλενα, θἄπεφτε στὰ νύχια, θὰ παραδινόταν κοιμισμένη στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς ἀνθρωπομόρφου κτήνους!...

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Ἐπὶ Τσαρικοῦ καθεστῶτος, σὲ μιὰ μικρὴ πόλι τῆς Ρωσσίας συνέβη τὸ ἑξῆς χαρακτηριστικὸ καὶ ἀληθέστατο περιστατικό:

Μιὰ μέρα ἔτυχε νὰ περνᾶ ἀπὸ τὴν πόλι αὐτὴ κάποια μεγάλη δούκισσα, ἡ ὁποία σὲ μιὰ στιγμὴ ἔβγαλε τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὴ θυρίδα τῆς πολυτελεστάτης ἁμάξης της γιὰ νὰ κυττάξη ἔξω. Ἀλλὰ συγχρόνως κάποιος νέος καὶ ρωμαλέος, ἀλλὰ κατασκονισμένος καρβουνιάρης ποὺ βρισκόταν στὸ δρόμο καὶ τὴν εἶδε, τόσο πολὺ ἐνθουσιάστηκε ἀπὸ τὴν ὠμορφιά της, ὥστε ἅρπαξε τὸ κεφάλι της μέσα στὰ χέρια του καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα δυνατὸ φιλί.

Ἔξω φρενῶν τότε ἡ ὡραία ἀριστοκράτις διέταξε τοὺς ὑπηρέτες της νὰ πιάσουν τὸν ἀναιδῆ καρβουνιάρη καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσουν στὸ δικαστὴ τῆς περιφερείας.

Σημειωτέον ὅτι **ἕνα τέτοιο** παράπτωμα ἐτιμωρεῖτο μὲ θάνατο ἀπὸ τὴ ρωσσικὴ νομοθεσία τὴν ἐποχὴ αὐτή.

Ὅταν ὅμως ὁ δικαστὴς ἐπρόκειτο ν' ἀπαγγείλη τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφασι, ὁ κατηγορούμενος χωρὶς νὰ χάση καθόλου τὴν ψυχραιμία του, φώναξε:

— Ὁποιαδήποτε τιμωρία κι' ἂν μοῦ βάλετε, δὲν μὲ νοιάζει, ἀφοῦ φίλησα τὴν ὡραιότερη γυναῖκα ὅλης τῆς Ρωσσίας!

Μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ ἡ παρισταμένη μηνύτρια, ἡ ὁποία ἕως τότε ἦτο πῦρ καὶ μανία ἐναντίον του, γύρισε πρὸς τὸ δικαστὴ καὶ τοῦ εἶπε παρακλητικά:

— Κάντε μου τὴ χάρι νὰ τὸν ἀφῆστε ἐλεύθερο... Εἶνε ἕνας τρελλὸς ὁ δυστυχισμένος!

Καὶ ἔτσι ὁ καρβουνιάρης, χάρις στὸ αὐθόρμητο κοπλιμέντο του, κέρδισε τὴ ζωή του.

* * *

Σὲ μιὰ συναναστροφὴ γινόταν λόγος γιὰ τοὺς στίχους κάποιου ποιητοῦ.

— Ἐγώ, λέει ἕνας, ὅταν τοὺς διαβάζω βυθίζομαι σὲ ὄνειρα...

— Κι' ἐγώ... σὲ ὕπνο! συμπληρώνει ἀμέσως κάποιος ἄλλος.

* * *

Σὲ μιὰ μονομαχία, ἀφοῦ οἱ ἀντίπαλοι τοποθετήθησαν σὲ ἀπόστασι εἰκοσιπέντε βημάτων, ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς λέει κάτωχρος πρὸς τοὺς μάρτυρας:

— Κύριοι, ἐπειδὴ ἐγὼ εἶμαι ὁ προσβεβλημένος, μοῦ δώσατε τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν ὅπλων καὶ προτίμησα τὸ πιστόλι. Ἂν ὅμως πρόκειται νὰ μείνουμε στὴν ἀπόστασι ποὺ ἔχουμε τώρα, προτιμῶ τὸ... ξίφος!

* * *

Ὁ ἀστυνόμος. — Τὸ μάθατε, ὅτι τὰ τυχερὰ παιγνίδια ἀπηγορεύθησαν ὅλα ἀνεξαιρέτως;

Ὁ Διευθυντὴς τῆς λέσχης. — Μὰ ἂν ἦταν ἔτσι, κύριε ἀστυνόμε, θὰ ἀπαγόρευαν καὶ τό... γάμο!...

* * *

Ὁ λόγος γιὰ κάποια νέα ποὺ τὴ ζήτησαν σὲ γάμο.

— Εἶνε καλὴ νύφη; ρωτάει κάποιος.

— Θαυμάσια! τοῦ ἀπαντοῦν. Ἡ προῖκα της εἶνε στὴν τράπεζα καὶ οἱ γονεῖς της στό... νεκροταφεῖο!

* * *

Ἕνας ἐπαρχιώτης διηγεῖται σὲ μιὰ συναναστροφὴ ὅτι κάποτε μπατσίστηκε ἀπὸ κάποιον.

— Καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι αὐτὴ ἡ θρασύτης θἄχε κακὲς συνέπειες, λέει ἕνας ἄλλος.

— Πῶς δὲν εἶχε! Μοῦ πρίσθηκε τὸ μάγουλο κι' ἔμεινα μιὰ βδομάδα στὸ σπίτι μαντηλοδεμένος.

* * *

— Καταραμένη ἡ μέρα ποὺ σὲ πῆρα! φωνάζει θυμωμένος ὁ σύζυγος στὸ τρυφερό ἥμισύ του.

— Γιατὶ τὴν καταριέσαι, καϋμένε; τοῦ ἀποκρίνεται ἐκείνη. Ἦταν ἡ μόνη εὐτυχισμένη μέρα ἀπ' ὅσες περάσαμε μαζύ!

* * *

Ὁ κύριος μόλις ἔχει γυρίσει ἀπὸ τὸ κυνήγι.

— Ἆ, φιλτάτη! λέει στὴ γυναῖκα του μπαίνοντας. Φτηνὰ τὴν ἐγλύτωσα σήμερα. Ἐνῶ γυρίζαμε μὲ τ' αὐτοκίνητο, ὁ σωφὲρ μᾶς ἔρριξε ἀπάνω σ' ἕνα κάρρο μὲ πρόβατα. Εὐτυχῶς μόνον τὰ ζῶα ἔπαθαν...

Κι' ἡ γυναῖκα του μὲ γλυκύτητα:

— Κι' ἐσύ, ἀγάπη μου, δὲν ἔπαθες τίποτε;

* * *

Ἕνας φιλάργυρος πηγαίνει στὸν ὀδοντοϊατρὸ γιὰ νὰ τοῦ βγάλη δυὸ δόντια ποὺ πονοῦν.

— Πόσο θέλεις; τὸν ρωτᾶ ἀπὸ πρίν.

— Πενῆντα φράγκα γιὰ τὸ πρῶτο καὶ εἰκοσιπέντε γιὰ τὸ δεύτερο.

— Ἔ, τότε βγάλε μου τὸ δεύτερο μονάχα. Τὸ ἄλλο τὸ βγάζω ἀργότερα...

* * *

— Αὐτὸ τὸ μενταγιὸν μὲ τὶς τρίχες ποὺ ἔχετε ἀπάνω σας θὰ εἶνε βέβαια κανένα πολύτιμο ἐνθύμιο...

— Ναί. Εἶνε ἐνθύμιο ὅλων τῶν μαγειρισσῶν ποὺ διετέλεσαν στὴν ὑπηρεσία μου...

— Δὲν καταλαβαίνω...

— Εἶνε κατασκευασμένο ἀπὸ τὶς τρίχες ποὺ ἔβρισκα κάθε φορὰ μὲς στὸ φαγητό μου!...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

Η ΠΑΡΑΦΡΟΣΥΝΗ ΤΟΥ ΜΠΕΛΛΙΝΙ

Ὁ δρόμος πρὸς τὴ δόξα. Ἡ συνάντησις τοῦ Μπελλίνι μὲ τὸ Ροσσίνι. Μὲ τὶς σαπουνάδες στὸ πρόσωπο!... Ὁ θρίαμβος τοῦ «Πειρατοῦ». Ὁ Μπελλίνι στὸ Παρίσι καὶ στὸ Λονδῖνο. Ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τῆς μοιραίας ἀρρώστειας. Ἡμέρες δυστυχίας καὶ πόνου. Ἡ ἀφοσίωσις τῆς γρηᾶς Ναπολιτάνας. Ἡ τελευταῖες ἡμέρες τοῦ συνθέτου, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλείτερες δόξες τῆς Ἰταλίας, εἶνε ἀναμφισβητήτως καὶ ὁ συνθέτης Μπελλίνι, ἕνας καλλιτέχνης ἐξαιρετικῆς ἰδιοφυΐας, ὁ ὁποῖος ὅμως ἐτρελλάθηκε νεώτατος καὶ πέθανε ἐπίσης νεώτατος καὶ δυστυχισμένος.

Ὁ Βικέντιος Μπελλίνι γεννήθηκε τὴν 1 Νοεμβρίου 1802 στὴν Κατάνη τῆς Ἰταλίας. Ἐκεῖ ἔλαβε καὶ τὰ πρῶτα μαθήματα τῆς μουσικῆς ἀπὸ τοὺς διασήμους καθηγητὰς τῆς ἐποχῆς του Ζιγκαρέλλι καὶ Τρίτο.

Τὸ πρῶτο μελόδραμα τοῦ Μπελλίνι, ὅπως ἄλλωστε καὶ τῶν περισσοτέρων μουσικῶν τοῦ καιροῦ του, ἦταν θρησκευτικῆς ἐμπνεύσεως κα παρεττάθη στὸ «Μουσικὸ Θέατρο» τῆς Νεαπόλεως μὲ μεγάλη ἐπιτυχία. Ἔπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια, ὁ Μπελλίνι συνέθεσε καὶ δεύτερο μελόδραμα, τοῦ ὁποίου ἦταν τόσο μεγάλη ἡ ἐπιτυχία, ὥστε τοῦ παράγγειλαν νὰ ἑτοιμάση ἕνα τρίτο γιὰ νὰ παρασταθῆ στὴ «Σκάλα» τοῦ Μιλάνου, τὸ μεγαλείτερο μουσικὸ θέατρο τῆς Ἰταλίας.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ Μπελλίνι δὲν ἦταν παρὰ εἰκοσιπέντε χρονῶν καὶ ὅμως τὸ ὄνομά του ἐφέρετο μὲ θαυμασμὸ στὰ χείλη ὅλων. Τότε μάλιστα τοῦ συνέβη καὶ τὸ ἑξῆς περιστατικὸ ποὺ τὸν ἔκανε ἀκόμη πιὸ εὐτυχισμένο.

Στὸ διάστημα ποὺ γινόντουσαν στὸ Μιλάνο ἡ πρόβες γιὰ τὸ ἀνέβασμα τοῦ «Πειρατοῦ» — αὐτὸν τὸν τίτλο εἶχε δώσει στὸ καινούργιο του μελόδραμα — ἔτυχε νὰ βρίσκεται ἐκεῖ κι' ὁ Ροσσίνι. Μιὰ μέρα λοιπὸν ὁ ἔνδοξος μουσουργὸς πῆγε νὰ ἐπισκεφτῆ κάποιον φίλον του, ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ διαμένη στὸ ἴδιο σπίτι μὲ τὸ Μπελλίνι.

Ὁ Μπελλίνι, μόλις ἔμαθε τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Ροσσίνι, ἂν καὶ ἦταν μισοξυρισμένος, βγῆκε στὴν πόρτα τοῦ διαμερίσματός του γιὰ νὰ ἰδῆ ἀπὸ κοντὰ τὸν περιώνυμο καλλιτέχνη ποὺ ἐθαύμαζε ὅλος ὁ κόσμος.

Ὁ Ροσσίνι, βλέποντας τὸ νεαρὸ καλλιτέχνη μὲ τὸ πρόσωπο γεμᾶτο σαπουνάδα, ἔσκασε στὰ γέλια καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἀγαπητὲ κύριε, χτὲς τὸ βράδυ πῆγα στὶς δοκιμὲς τοῦ «Πειρατοῦ». Ἡ μουσική σας μὲ κατεγοήτευσε. Πρέπει νὰ θεωρῆτε τὸν ἑαυτό σας εὐτυχισμένο, ἐπειδὴ ἀρχίζετε ἀπὸ κεῖ ὅπου συνήθως τελειώνουν οἱ ἄλλοι...

* * *

Ἡ παράστασις τοῦ «Πειρατοῦ», ἡ ὁποία ἔγινε ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες, ἦταν πραγματικὸς θρίαμβος γιὰ τὸ Μπελλίνι. Τὸ κοινὸν τὸν ἐχειροκρότησε μ' ἐνθουσιασμὸ καὶ τὸ ὄνομά του ἔγινε περίφημο σ' ὅλη τὴν Ἰταλία. Συγχρόνως ἄρχισαν νὰ τοῦ στέλνουν προσκλήσεις ἀπὸ τὶς κυριώτερες εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες ὅπου ἔφτασε ἡ φήμη του. Ἀλλὰ ὁ Μπελλίνι ἔμεινε ἀκόμα στὴν πατρίδα του, ὅπου ἔδωσε πεντέξη νέα ἔργα του καὶ ἐστερέωσε ἔτσι τὴ φήμη του.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ

Ὁ Σαὶν Ζοὺστ, ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὰς τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐκαρατομήθη στὶς 28 Ἰουλίου 1794.

Μόλις στὰ 1833 ἀποφάσισε νὰ πάη στὸ Παρίσι. Κάθησε ἐκεῖ λίγον καιρὸ καὶ ἔπειτα πῆγε στὸ Λονδῖνο, ὅπου τὸν ἀνέμενε ἐνθουσιώδης ὑποδοχὴ ἐκ μέρους τοῦ μουσικοφίλου κοινοῦ.

Μετὰ ἑνὸς μηνὸς παραμονὴ στὴν Ἀγγλικὴ πρωτεύουσα ἐπέστρεψε ἐκ νέου στὸ Παρίσι, ὅπου συνέθεσε καὶ ἔδωσε ἕνα νέο μελόδραμα.

Ἀλλὰ τὸ μελόδραμα αὐτὸ βρῆκε πολλοὺς ἐπικριτὰς καὶ ἡ ἀποτυχία αὐτὴ ἐπίκρανε πολὺ τὸν εὐαίσθητο μουσουργό.

Τότε ἄρχισε νὰ τοῦ ἐκδηλώνεται καὶ ἡ τρομερὴ ἀσθένεια ποὺ θὰ τὸν ἐστεροῦσε ἀπὸ τὸ λογικό του καὶ θὰ τὸν καθιστοῦσε δυστυχισμένο σ' ὅλη του τὴ ζωή.

Μιὰ βραδυὰ γευμάτιζε στὸ Πυτώ, σ' ἕνα ἐξοχικὸ σπιτάκι ποὺ εἶχε ἀγοράσει στὸ μεταξύ, μαζὺ μὲ μερικοὺς προσκεκλημένους του. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ ἡ περίφημη τότε ἀοιδὸς Πάστα, ἡ ὁποία τὸν ἐκτιμοῦσε ὑπερβολικὰ καὶ ἡ ὁποία θὰ τὸν ἔκανε μ' εὐχαρίστησι γαμπρό της, ἂν ὁ Μπελλίνι δὲν προτιμοῦσε τὴν ἐλευθερία του ἀπὸ τὴν καλλονὴ τῆς κόρης της καὶ ἀπὸ τὴ σημαντικὴ προῖκα της.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ μουσουργὸς προσήλωσε ἕνα βλέμμα ἐπίμονο στὸν ὑπηρέτη ποὺ ἔφερνε τὸν καφὲ καὶ ἄρχισε νὰ γελάη ἀτέλειωτα.

Ἡ Πάστα, κατάπληκτη γιὰ τὴν ξαφνικὴ αὐτὴ εὐθυμία, ρώτησε τὸ Μπελλίνι τί συμβαίνει. Ἀλλὰ αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ γελᾶ, χωρὶς νὰ τῆς ἀπαντάη.

—Μπᾶ, τί ἔπαθες; τοῦ εἶπε τότε ἡ ἀοιδός. Μήπως τρελλάθηκες, φίλε μου;

Δυστυχῶς ὅμως αὐτὸ ποὺ ἔλεγε ἀστειευομένη, ἦταν ἤδη θλιβερὰ πραγματικότης.

* * *

Ὁ ἀτυχὴς καλλιτέχνης ἐχειροτέρεψε γρήγορα τόσο πολύ, ὥστε σὲ λίγο δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἐλπίδα σωτηρίας. Οἱ γιατροὶ τὸν εἶχαν ἐγκαταλείψει πειὰ ἀπελπισμένοι καὶ μόνο μερικοὶ φίλοι του περνοῦσαν κάποτε ἀπὸ τὸ σπίτι του νὰ ρωτήσουν γιὰ τὴν κατάστασι τοῦ ἀσθενοῦς.

Τοὺς πονετικοὺς αὐτοὺς φίλους τοὺς ἐδεχόταν μιὰ γρηὰ Ναπολιτάνα, ἡ ὑπηρέτρια τοῦ Μπελλίνι, ἡ ὁποία, ὅταν τὴν ρωτοῦσαν τί κάνει ὁ κύριός της, κουνοῦσε θλιβερὰ τὸ κεφάλι.

Ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν ἡ μόνη ποὺ περιποιόταν τὸν ἄρρωστο καλλιτέχνη.

Τὸ τέλος τοῦ καλλιτέχνου ἐπῆλθε στὶς 24 Σεπτεμβρίου 1835 ὑπὸ τὶς ἀκόλουθες περιστάσεις.

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ ἄρρωστος εἶχε βγῆ στὸν κῆπο τοῦ σπιτιοῦ του καὶ ἦταν ξαπλωμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα στὴ σκιὰ μιᾶς κληματαριᾶς.

Εἶχε τὰ μάτια του ἀνοιχτὰ καὶ κύτταζε μπροστά του ἀφηρημένα, χωρὶς νὰ βλέπη. Τὸ πνεῦμα του πλανιόταν σὲ μακρυνὲς ὀπτασίες, σὲ μαγικὲς φαντασίες ποὺ μόνο ἡ τρέλλα τὶς γνωρίζει...

Σὲ λίγο τὸν ἐπλησίασε κάποιος ἀσπρομάλλης καὶ σεβάσμιος γέρος. Ὁ πρεσβύτης αὐτὸς ἦταν ὁ Ζιγκαρέλλι, ὁ πρῶτος δάσκαλος τοῦ μουσουργοῦ.

Ὁ γηραιὸς μουσουργὸς ἦταν ἀπὸ καιρὸ δυσαρεστημένος κατὰ τοῦ Μπελλίνι, γιατὶ τοῦ εἶχε πάρει μιὰ ὑπόθεσι καὶ τὴν ἐξεμεταλλεύθη σ' ἕνα δικό του ἔργο, χωρὶς τὴν ἄδειά του.

Ὡστόσο ὁ καλοκάγαθος γέρος, ὅταν ἔμαθε ὅτι ὁ παλαιὸς μαθητής του ἦταν ἄρρωστος βαρειὰ καὶ δὲν ἐπρόκειτο νὰ ξαναδῆ τὸ λαμπρὸ ἥλιο τῆς Ἰταλίας, ἀποφάσισε ἂν καὶ ὀγδοῆντα χρονῶν γέρος νὰ πάη στὴ Γαλλία, γιὰ νὰ τὸν ἰδῆ γιὰ τελευταία φορά...

Στάθηκε δίπλα του καὶ ἐπὶ πολλὴ ὥρα κύτταζε ἀμίλητος τὸ Μπελλίνι, ὁ ὁποῖος ἦταν βυθισμένος στὶς τρελλὲς σκέψεις του.

Τότε συγκρατῶντας μὲ δυσκολία τοὺς λυγμούς του ἔσκυψε ἀπὸ πάνω του.

— Βικέντιε! τοῦ φώναξε συγκινημένος.

Στὸ ἄκουσμα τοῦ ὀνόματός του, ὁ Μπελλίνι ἀνασκίρτησε καὶ γύρισε τὰ μάτια του πρὸς τὸ διδάσκαλό του.

Ἔξαφνα τότε ἕνα χαμόγελο φάνηκε στὰ χείλη τοῦ ἀρρώστου.

— Συγγνώμην, κύριε, εἶπε ἁπλῶς.

— Μὲ ἀναγνωρίζει, μὲ ἀναγνωρίζει! φώναξε ἔξαλλος ἀπὸ χαρὰ ὁ Ζιγκαρέλλι.

— Ὄχι, ἀποκρίθηκε ἡ γρηὰ Ναπολιτάνα δείχνοντας στὸ μουσουργὸ τὸ κεφάλι τοῦ νέου ποὺ ἔγερνε ἀργὰ πρὸς τὰ πίσω. Ζητεῖ ἀπὸ τὸ Θεὸ συγχώρησι τῶν ἁμαρτιῶν του. Ἂς ἀναπάψη ὁ Κύριος τὴ βασανισμένη του ψυχή...

Καὶ πραγματικὰ τὸ μαρτύριο τοῦ ἀτυχοῦς καλλιτέχνου ἀπάνω στὴ γῆ εἶχε τελειώσει. Εἶχε πεθάνει σὲ ἡλικία μόλις 33 ἐτῶν!...

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ἡ μεγαλοπρεπεστάτη τελετὴ τῆς καταργήσεως... τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἱδρύσεως τῆς νέας θρησκείας τοῦ Ὑπερτάτου Ὄντος!... Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς πομπῆς βαδίζων, εἶνε ὁ ***Ροβεσπιέρος.***

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΕΞΑΓΙΑΖΕΙ ΤΑ ΜΕΣΑ...

Η ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΙΗΣΟΥΪΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Τὸ τάγμα τῶν Ἰησουϊτῶν καὶ ἡ ἱστορία του. Ὁ Ματέο Ρίτσι στὴν Κίνα. Ἡ παρουσίασίς του στὸν Υἱὸ τοῦ Οὐρανοῦ. Πῶς ἐκέρδισε τὴν εὔνοιά του. Φιλοξενούμενος καὶ συνδαιτημὼν τοῦ αὐτοκράτορος! Ἡ ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου καὶ οἱ δεισιδαίμονες Κινέζοι. Τὸ συνοικέσιο τοῦ αὐτοκράτορος μὲ τὴν ἀνεψιὰ τοῦ Πάπα. Ὁ προσηλυτισμὸς τῶν Κινέζων στὸ Χριστιανισμό, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Παρὰ τὴν κακή τους φήμη καὶ τὴν τυραννία ποὺ ἐξήσκησαν σὲ πολλὲς χῶρες, εἶνε ἀναμφισβήτητο, ὅτι οἱ Ἰησουῖτες μοναχοὶ προσέφεραν μεγάλες ὑπηρεσίες τόσο στὴν Χριστιανικὴ θρησκεία, προσηλυτίζοντας διαφόρους ἀγρίους λαούς, ὅσο καὶ στὸν πολιτισμὸ μὲ τὴν ὤθησι ποὺ ἔδωσαν οἱ ἑκάστοτε ἀρχηγοί τους, στὰ γράμματα καὶ στὶς τέχνες.

Ἔπειτα ἀπὸ τρία χρόνια συμπληρώνονται ἀκριβῶς τέσσαρες αἰῶνες ἀπ' τότε ποὺ ὁ ἱππότης Ἰνίγκο ντὲ Ἰγκάλντ ἵδρυσε τὸ Τάγμα τῶν Ἰησουϊτῶν, μὲ σκοπὸ τὸν προσηλυτισμὸ τῶν ἀλλοθρήσκων καὶ τὴν κατάληψι τῆς Ἱερουσαλήμ. Ἡ δύναμις τὴν ὁποίαν ἀπέκτησε τὸ τάγμα αὐτό, χάρις στὴν ἀξιοθαύμαστη πειθαρχία του καὶ πρὸ πάντων χάρις στὴν ἀξία τῶν κατὰ καιροὺς ἀρχηγῶν του, ἦταν τόση, ὥστε, ἐπὶ δυόμιση αἰῶνες, οἱ Ἰησουῖται διοικοῦσαν τὶς καθολικὲς χώρες τῆς Εὐρώπης, ὅπως π. χ. τὴν Γαλλία, τὴν Ἱσπανία, τὴν Πορτογαλία κλπ. ἕως ὅτου κατὰ τὸ 1773 ὁ Πάπας Κλήμης 14ος διέλυσε ἐντελῶς τὸ Τάγμα τους. Ἀλλὰ τὸ 1814, ἕνας ἄλλος Πάπας, ὁ Πίος 7ος τὸ ξαναΐδρυσε καὶ οἱ νέοι Ἰησουῖται ἄρχισαν πάλι νὰ σκορπίζωνται στὶς πιὸ μακρυνὲς χῶρες τῆς ὑφηλίου, γιὰ νὰ κηρύξουν τὸν χριστιανισμὸ καὶ νὰ προσηλυτίσουν τὶς διάφορες βάρβαρες φυλές.

Καὶ προτοῦ ὅμως διαλυθοῦν ἀπὸ τὸν Πάπα Κλήμη, χιλιάδες Ἰησουϊτῶν εἶχαν γυρίσει τὴν Ἀσία καὶ τὴν Ἀφρικὴ ὡς ἱεραπόστολοι. Μεταξὺ αὐτῶν διασημότερος ἦταν ὁ Ματέο Ρίτσι, ὁ ὁποῖος ἐπὶ κεφαλῆς ἑκατὸ περίπου συναδέλφων του, εἶχε πάει στὴν Κίνα καὶ τὸν 16ον αἰῶνα κατώρθωσε νὰ ἀποκτήση σὲ καταπληκτικὸ σημεῖο τὴν εὔνοια τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Οὐρανίου Κράτους.

Ὁ Ρίτσι, μόλις ἔφτασε στὸ Πεκῖνο, ἐφρόντισε νὰ γνωριστῆ μὲ διαφόρους ἰσχύοντας μανδαρίνους καί, ἀφοῦ προετοίμασε ἔτσι τὸ ἔδαφος, στὸ τέλος ἐζήτησε ἀκρόασι ἀπὸ τὸν τότε αὐτοκράτορα.

Ἕνας μανδαρῖνος, ὁ ὁποῖος τὸν εἶχε συμπαθήσει, τοῦ εἶχε πεῖ ὅτι μὲ τὸ καλογηρικό του ράσο δὲν θὰ ἔκανε καμμιὰ ἐντύπωσι στὸν πανίσχυρο καὶ μυθωδῶς πλούσιο μονάρχη τῆς Κίνας. Ὁ Ρίτσι ἔλαβε σοβαρὰ ὑπ' ὄψιν του τὴν συμβουλὴ αὐτὴ καί, ἐπειδὴ ἐννοοῦσε μὲ κάθε τρόπο ν' ἀποκτήση τὴν εὔνοια τοῦ αὐτοκράτορος παράγγειλε καὶ τοῦ ἔρραψαν ἕνα πλουσιώτατο πολύχρωμο μεταξωτὸ φόρεμα, ἔβαλε στὴν τσέπη του ἕνα ὡραῖο καὶ πολύπλοκο ρολόϊ ποὺ τὸ εἶχε φέρει μαζύ του μὲ πολλὰ ἄλλα περίεργα ἀντικείμενα ἀπὸ τὴν Εὐρώπη, κι' ἐπῆγε στὸ παλάτι μὲ τὸ κινέζικο ὄνομα «Ἅγιος δόκτωρ Λὶ—Μὰ—Τέου!»

Ἐκεῖ παρουσιάστηκε στὸν Υἱὸν τοῦ Οὐρανοῦ, καὶ τοῦ προσέφερε τὸ ρολόϊ. Ὁ αὐτοκράτωρ κατενθουσιάστηκε ἀπὸ τὸ δῶρο του — σημειωτέον ὅτι τὰ ρολόγια ἦσαν ἄγνωστα ὣς τότε στὴν Κίνα — ἐκάλεσε τὸν Ἰησουΐτη ἱεραπόστολο νὰ καθήση δίπλα του, τὸν ἐκράτησε σὲ γεῦμα, καί, μὲ τὴν βοήθεια κάποιου διερμηνέως, ἔπιασε κουβέντα μαζύ του. Ὁ Ρίτσι, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐξαιρετικὰ μορφωμένος, ἄρχισε τότε νὰ ἐπιδεικνύη τὶς γνώσεις του, ἀπὸ τὶς ὁποῖες ὁ αὐτοκράτωρ ἔμεινε κατάπληκτος. Γοητεύθηκε μάλιστα τόσο, ὥστε παρεκάλεσε τὸν Ρίτσι νὰ ἐγκατασταθῆ σ' ἕνα πολυτελέστατο διαμέρισμα τοῦ παλατιοῦ, γιὰ νὰ τὸν ἔχη κοντά του καὶ νὰ τὸν χρησιμοποιῆ ὡς σύμβουλό του. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἤθελε καὶ ὁ Ρίτσι. Χωρὶς νὰ χάνη καιρό, ἐγκαταστάθηκε ἀμέσως, μαζὺ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους Ἰησουΐτας ποὺ εἶχε φέρει μαζύ του στὸ παλάτι. Ἀπὸ τότε κάθε μέρα ἦταν ὁ ἀπαραίτητος συνδαιτημὼν στὸ γεῦμα τοῦ αὐτοκράτορος, τὸν ὁποῖο ἐθάμπωνε ὁλοένα περισσότερο μὲ τὸν πλοῦτο τῶν γνώσεών του.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ

Ὁ Μέγας Ναπολέων ὡς Πρῶτος Ὕπατος.

Τὶς πρῶτες του ἐπιτυχίες ὁ Ρίτσι τὶς ἐσημείωσε στὸ ζήτημα τῶν ἐκλείψεων τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, στὶς ὁποῖες οἱ δεισιδαίμονες Κινέζοι ἀπέδιδαν μεγάλη σημασία καὶ τὶς θεωροῦσαν ὡς θεϊκὰ σημεῖα. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀκριβῶς ἔτυχε νὰ γίνη μία ἔκλειψις τοῦ ἡλίου, τὴν ὁποία ὁ Ρίτσι εἶχε προαναγγείλει στὸν αὐτοκράτορα καὶ τοὺς αὐλικοὺς ἕνα μῆνα προτήτερα. Τότε ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ ἀνέθεσε νὰ μεταρρυθμίση τὸ Κινέζικο ἡμερολόγιο σύμφωνα μὲ τὸ Εὐρωπαϊκό.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγους μῆνες οἱ Τάρταροι ἐπέδραμαν ἐναντίον τῆς Κίνας. Οἱ Ἰησουῖτες ἔμαθαν τότε τοὺς Κινέζους νὰ κατασκευάζουν κανόνια. Ἔτσι, χάρις σ' αὐτά, ὁ στρατὸς τῆς Κίνας ἀπέκρουσε τοὺς ἐπιδρομεῖς.

Τέλος ὁ Ρίτσι μὲ τοὺς συντρόφους του ἔκαμαν τόσα πολλὰ ἀξιοθαύμαστα πράγματα στὴν αὐλὴ τοῦ Πεκίνου, ὥστε στὸ τέλος ὁ αὐτοκράτωρ **ἐξέδωκε** ἕνα διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἐπέτρεπε στοὺς ὑπηκόους του νὰ ἀσπασθοῦν τὸν χριστιανισμό. Συγχρόνως θέλησε καὶ ὁ ἴδιος νὰ συγγενέψη μὲ τὸν Πάπα, καὶ τοῦ ἔγραψε στὴ Ρώμη, παρακαλῶντας τον νὰ τοῦ δώση μία ἀπὸ τὶς ἀνηψιές του γιὰ γυναῖκα.

«Ἐπιθυμοῦμεν, τοῦ ἔγραψε ἰδιοχείρως, *νὰ ἔχη ἡ ἀνηψιά σας μάτια περιστεριοῦ ποὺ νὰ κυττάζουν συγχρόνως τὸν οὐρανὸ καὶ τὴν γῆ καὶ χείλη ποὺ νὰ μοιάζουν μὲ στρεῖδι ποὺ ἀνοίγει τὴν αὐγή. Ἡ ἡλικία της δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνη τὰ εἴκοσι φεγγάρια. Ἡ κορμοστασιά της νὰ εἶνε λεπτὴ σὰν στάχυ καὶ ἡ μέση της νὰ μὴν ἔχη περιφέρεια μεγαλείτερη ἀπὸ τὰ πόδια της».*

Φαίνεται ὅμως ὅτι καμμία ἀπὸ τὶς ἀνηψιὲς τοῦ Πάπα δὲν εἶχε τὰ προσόντα ποὺ ζητοῦσε ὁ μονάρχης τοῦ Οὐρανίου Κράτους, γιατὶ ὁ γάμος αὐτὸς δὲν ἔγινε ποτέ.

ΤΑ ΟΣΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

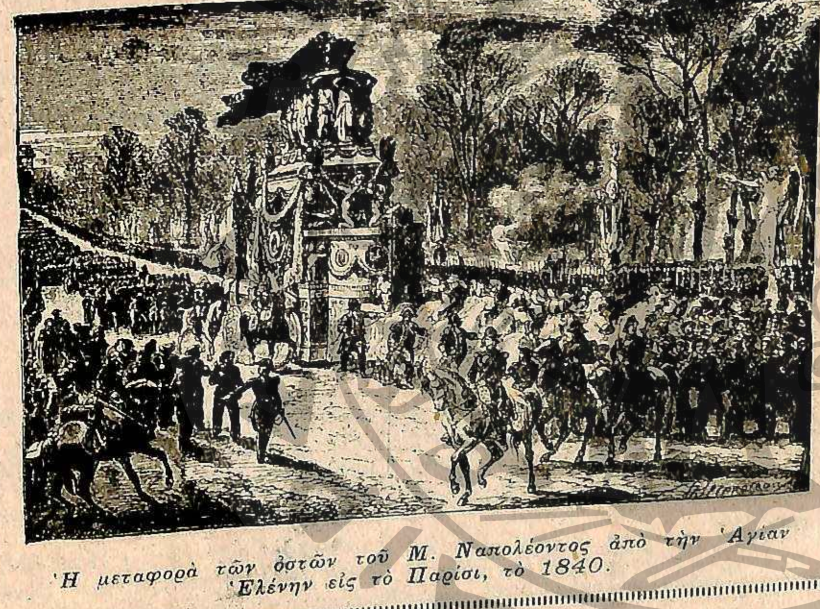

Ἡ μεταφορὰ τῶν ὀστῶν τοῦ Μ. Ναπολέοντος ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Ἑλένην εἰς τὸ Παρίσι, τὸ 1840.

Λίγον καιρὸ ἀργότερα, ὁ αὐτοκράτωρ ἐξέφρασε μιὰ μέρα πρὸς τὸν Ρίτσι τὴν ἐπιθυμία νὰ ἐξωραΐση τὸ παλάτι του. Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ἐκείνη ὅλοι οἱ ἱεραπόστολοι ποὺ ἐφιλοξενοῦντο σ' αὐτὸ μετεβλήθησαν σὲ καλλιτέχνας.

Ἐγέμισαν ὅλα τὰ διαμερίσματα τοῦ ἀνακτόρου μὲ πίνακες ζωγραφικῆς, μὲ πορτραῖτα μελῶν τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας, καὶ μὲ ὡραιότατα τοπεῖα, καὶ ἔκαμαν τοὺς κήπους τοῦ παλατιοῦ τόσο ὡραίους, τόσο μαγευτικούς, ὥστε κανεὶς βασιλεὺς ἢ μεγιστὰν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης δὲν θὰ μποροῦσε νὰ καυχηθῆ ὅτι εἶχε ὁμοίους. Ἔτσι ὅμως ὁ Αὐτοκράτωρ γινόταν ὁλοένα ἀπαιτητικώτερος καὶ μὲ εὐγένεια πάντοτε, ἐζητοῦσε ἀπὸ τοὺς Ἰησουΐτας τὰ πιὸ δύσκολα πράγματα.

Ἔτσι, κάποτε τοὺς ἐζήτησε νὰ τοῦ στολίσουν τοὺς ἀνακτορικοὺς κήπους μ' ἕνα μεγάλο καὶ ὡραῖο ἀναβρυτήριο. Ἀμέσως τότε ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἰησουΐτας, ὁ πάτερ Βενέδικτος, ἐστρώθηκε στὸ διάβασμα βιβλίων περὶ ὑδραυλικῆς τέχνης καὶ ἀφοῦ ἐμελέτησε ἓξ ὁλόκληρους μῆνες, ἱκανοποίησε στὸ τέλος μὲ τὸ παραπάνω τὴν αὐτοκρατορικὴ ἐπιθυμία.

Ἕνας ἄλλος πάλι μοναχός, ὁ πάτερ Τιμπώ, τοῦ ἔφτιαξε ἕνα ψεύτικο λιοντάρι μέσα στὸ σῶμα τοῦ ὁποίου τοποθέτησε ἕνα μηχανισμόν, χάρις στὸν ὁποῖον ἐκινεῖτο κι' ἐπερπατοῦσε σὰν νὰ ἦταν ζωντανό. Τόση μάλιστα ἦταν ἡ ὁμοιότης, ὥστε, ὅταν τὸ πρωτοαντίκρυσε ὁ αὐτοκράτωρ, ἐτρόμαξε καὶ φώναξε τοὺς σωματοφύλακάς του. Ὅταν ὅμως ἔμαθε τὴν ἀλήθεια εὐχαριστήθηκε τόσο πολὺ ἀπὸ τὸ καινούργιο αὐτὸ δῶρο τῶν φιλοξενουμένων του, ὥστε ἐξέδωκε καὶ ἄλλο διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου παρεχώρησε νέα προνόμια στοὺς Ἰησουΐτας τοῦ Ματέο Ρίτσι.

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΕΣ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟ ΦΩΣ

Τόσο σκοτάδι, τόση θλίψη
στάζει ἀπ' τὰ νέφη πρὸς τὴ γῆ,
ποὺ λίγο ἀκόμα καὶ θὰ λείψη
λὲς ἀπ' τὴν πλάσι ἡ ἀναπνοή.

Κι' ἔτσι χλωμὰ τὰ νέα τὰ φύλλα
τρέμουν ἀπάνω στὰ κλαδιά,
ὅσο ἡ καινούργια ἐλπίδα τρέμει
μέσα στοῦ ἀνθρώπου τὴν καρδιά.

Φῶς ἀνοιξιάτικο, γιὰ φέξε
μέσ' στὴ θλιμμένη μου ψυχή,
κι' ἂς εἶσαι σὰν τὸ ἀστροπελέκι
πάνω στοῦ δέντρου τὴν κορφή!

ΑΙΜΙΛΙΑ ΣΤ. ΔΑΦΝΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. Α. ΤΡΑΥΛΑΝΤΩΝΗ

Η ΑΡΑΠΙΝΑ

Εἶχαν περάσει ἡ ἑφτά, ὅταν ξύπνησα ἐκεῖνο τὸ πρωῒ τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ στὶς ὀχτὼ ἔπρεπε ν' ἀρχίσω τὸ μάθημα. Ὁ Χατζῆ-Βασίλης ὁ Χαβάτζας, ὁ πρόεδρος τῆς σχολικῆς ἐφορίας, εἶχε τὴν κακὴ συνήθεια νὰ ξυπνάη ἀπὸ τὰ ξημερώματα καί, κατὰ τὶς ὀχτώ, νὰ κάνη ἕνα γῦρο στὰ σχολεῖα γιὰ νὰ καταλήξῃ στὸ Παρθεναγωγεῖο, ὅπου ἔπαιρνε τὸν πρωϊνό του καφέ.

Εἶνε ἀλήθεια πὼς ὁ Χατζῆ-Βασίλης —τὸ Χαβάτζας ἦταν ὁ τίτλος ποὺ τοῦ ἔδιναν οἱ ντόπιοι— ἦταν ἕνα ἀγαθὸ γεροντάκι καί, μὲ ὅλα τὰ πλούτη του καὶ τὴν ἐξυπνάδα του ποὺ εἶχε δείξει σὲ ὅλη του τὴ ζωή, δὲν καταφρονοῦσε τοὺς δασκάλους. Μὰ ὅ,τι κι' ἂν μοῦ πῆτε, ἡ συνήθεια αὐτὴ νὰ ξυπνᾶνε οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὰ ξημερώματα σὰν τὰ κοκόρια, εἶνε κακὴ καὶ βάρβαρη συνήθεια.

Τί νὰ κάνουμε ὅμως! Ὅσο κι' ἂν ἤμουν ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς Κοινότητος, δὲν μποροῦσε βέβαια ν' ἀλλάξω τὶς συνήθειες τοῦ γέρω-Χαβάτζα. Κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος δὲν ἤθελα—νεόφερτος ὅπως ἤμουν στὸν τόπο—νὰ περάσῃ ὁ Χατζῆ-Βασίλης μὲ τὸ βαρὺ κεφάλι του καὶ τὸ λερωμένο φέσι του καὶ νὰ ρωτήσῃ τὸν Παυλῆ, τὸ συνάδελφό του:

— Ἔν ἦρτεν ὁ μεγάλος, Παυλῆ;

Καὶ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ ὁ Παυλῆς μὲ γελαστὴ χαιρεκακία:

— Ὄσκε, Χαβάτζα, δὲν ἦρθε ἀκόμα.

Καταλαβαίνετε λοιπὸν μὲ πόση νευρικὴ βία ντύθηκα κι' ἄρχισα νὰ κατεβαίνω τὶς σκάλες γιὰ νὰ προφτάσω. Καὶ καταλαβαίνετε ἀκόμα ἂν εἶχα ὄρεξι νὰ σταθῶ, τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Ἀντριανοῦ, ἡ Παφίτισσα, ποὺ ἀνέβαινε τὴν ὥρα ἐκείνη γιὰ νὰ σαρώσῃ καὶ νὰ κεφτολογήσῃ ὅ,τι τῆς ἔρχοταν βολικά, μὲ σταμάτησε γιὰ νὰ μοῦ πῇ:

— Νὰ χαρῶ σας, κύρη, μιὰν Ἀραπίνα σᾶς ἐζητοῦσεν. Εἶνε τώρα ἐπὰ στὸ σπίτιν τῆς κοκκώνα-Πηγῆς. Θέτεν νὰ τήνε κράξω;

Τὴν ἄφησα χωρὶς ἀπάντησι. Καὶ περπατῶντας βιαστικὰ συλλογιζόμουνα:

— Αὐτὸ θὰ μοὔλειπε, νἄχω γιὰ πρωϊνό μου συναπάντημα μιὰν Ἀραπίνα!

Κι' ὁ νοῦς μου πῆγε στὴ θειὰ Σαβούλα τὴν Ἀραπίνα, ποὺ ἦταν ὑπηρέτρια τοῦ Παρθεναγωγείου, μιὰ κατάμαυρη γριὰ μὲ κόκκινα μάτια, ποὺ τὴν εἶχε βαφτίσει σὲ μεγάλη ἡλικία ὁ Χαβάτζας καί, ὡς ἀμοιβὴ γιὰ τὸν ἐκχριστιανισμό της, τὴν εἶχε διορίσει ὑπηρέτρια στὸ Παρθεναγωγεῖο.

Κι' ἔλεγα μέσα μου μὲ ἀγανάκτησι:

— Μωρέ, τί παλιότοπος εἶνε τοῦτος! Χάθηκε νὰ μὲ ζητήσῃ μιὰ φορὰ καὶ μιὰ γυναίκα τῆς προκοπῆς, σὰν τὴν προξένισσά μας—λέει ὁ λόγος— ἢ σὰν τὴ Λιλὴ ποὺ ἤτανε φοιτήτρια στὴ Βηρυττό, ἤ—τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα—σὰν ἐκείνη τὴν πεντάμορφη γειτονοπούλα μας στὸ σχολεῖο, ποὺ στόλιζε τὸ κεφάλι της μὲ φυσικὰ λουλούδια καὶ τὴν ἔβλεπα ἀπὸ μακρυὰ καὶ καίγοταν ἡ καρδούλα μου, χωρὶς νὰ ξέρω οὔτε τ' ὄνομά της! Ὅλο Ἀραπίνες, ὅλο θειὰ—Σαβοῦλες! Μπᾶ, νὰ πάρῃ ἡ ὀργὴ τὰ ἀνατολίτικα ἔθιμα!

Ἔφτασα ὡστόσο στὸ σχολεῖο ἀπάνω στὴν ὥρα μου, καὶ ὁ Χατζῆ-Βασίλης, βγαίνοντας ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ ὅπου περνοῦσε γιὰ νὰ κάμῃ τὸ σταυρό του, μὲ χαιρέτισε ἀπ' τὸ χαμηλὸ παράθυρο κουνῶντας τὸ χέρι του.

— Καλή σας μέρα, Χατζῆ-Βασίλη. Θέλετε τίποτε;

— Ἴντα νὰ θέλω, γυιέ μου! Νἄχετεν ὑγείαν καὶ νὰ κάνετε τὴ δουλειά σας.

— Τὴν κάνουμε, Χατζῆ-Βασίλη...

— Ἀφφερίμ!

* * *

Στὸ διάλειμμα τῶν δέκα βγῆκα νὰ καθήσω στὸν ἴσκιο τῆς ἐκκλησίας καὶ νὰ πάρω ἕναν καφὲ ποὺ ἔστελνε πάντα ἡ κυρὰ Ἀγαθὴ—ὄνομα καὶ πρᾶμμα— ἡ γριὰ διευθύντρια τοῦ Παρθεναγωγείου.

Τὰ σχολεῖα μας ἦταν γύρω στὴν ἐκκλησία σὰν πουλιὰ ποὺ προστατεύονταν κάτω ἀπὸ τὶς μητρικὲς τῆς κλώσσας φτεροῦγες.

Ὁ κ. Α. Τραυλαντώνης.

Ἦρθε κοντά μου ὁ Παυλῆς ὁ συνάδελφός μου, ντόπιος νέος ποὺ ἔκανε καὶ χρέη διερμηνέως μὲ τὰ ξενόφωνα παιδιά, καὶ λίγο ἐπιστάτου, γιατὶ τὸ σχολεῖο μας δὲν ἦταν ἀρκετὰ πλούσιο γιὰ νἄχουμε ἐπιστάτη.

Μὲ καλημέρισε γιὰ δεύτερη φορὰ καὶ μοῦ εἶπε:

— Ἀλήθεια, κύριε διευθυντά, λησμόνησα νὰ σᾶς πῶ ὅτι τὸ πρωῒ σᾶς ζητοῦσε μιὰ Ἀραπίνα. Ἤθελε νὰ ἐγγράψῃ στὸ σχολεῖο μας τὸν ἀδελφό της. Εἶνε ἀπὸ καλὴ οἰκογένεια καὶ πλουσία κι' ἤθελε νὰ τὸν προσέχουμε κάπως διαφορετικὰ γιὰ νὰ μάθῃ τὰ ἑλληνικά.

— Καλά, βρὲ ἀδερφέ!... Ἂς τὸν γράψῃ καὶ θὰ τὸν προσέχουμε...

— Ναί. Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ τὴν ἔστειλα νὰ σᾶς περιμένῃ στὸ σπίτι τῆς κοκκώνα-Πηγῆς γιὰ νὰ τὴν ἐνθαρρύνετε. Εἶνε, ξέρετε, ἐπιθυμία καὶ τοῦ Χαβάτζα γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ προσελκύσουμε στὸ σχολεῖο μας τοὺς Ἀράπηδες ποὺ τοὺς παίρνει ἡ προπαγάνδα.

— Καλά, καλά, θὰ τοὺς προσελκύσουμε... εἶπα χωρὶς κἂν νὰ κυττάξω τὸν κουραστικὸ Παυλῆ, γιατὶ τὰ μάτια μου εἶχαν πέσει σὲ κάτι περισσότερο ἐνδιαφέρον.

Στὸ ἀντικρυνὸ ψηλὸ σπίτι μὲ τὸν μεγάλο κῆπο, κάτω στὴν αὐλόθυρα ἐστέκοταν καὶ κουβέντιαζε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐφόρους μας, ὁ κὺρ-Χριστόφορος, ὁ γυιὸς τοῦ Χατζῆ-Βασίλη, μ' ἐκεῖνο τὸ πλᾶσμα ποὺ σκόρπιζε γύρω του τὴ λάμψι καὶ τὴ χαρά, ἐκεῖνο τὸ λουλοῦδι τῆς Ἀνατολῆς, τὴ γειτονοπούλα μας ποὺ ἔβλεπα συχνὰ στὸ παράθυρο χωρὶς νὰ γνωρίζω οὔτε τ' ὄνομά της.

Σήμερα ποὺ μ' εἶχαν σταυρώσει μὲ τὴ διαβολαραπίνα τους, μοῦ φαινόταν θελκτικώτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Ἦταν ἕνα κορίτσι δεκαοχτὼ ὡς εἴκοσι χρόνων, ἀλλὰ μὲ ἀνάπτυξι ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἡλικία της, ψηλὴ καὶ λυγερή, μὲ πλούσια καστανὰ μαλλιά, στὰ ὁποῖα ἔδινε κάθε φορὰ ἀλλοιώτικη χτενισιὰ καὶ τὰ στόλιζε πάντα μὲ φυσικὰ λουλούδια, ποὺ ἔδιναν ἔτσι στὸ πρόσωπό της τὴ λάμψι καὶ τὴν ὠμορφιὰ μιᾶς αὐγῆς ἀνατολίτικης.

Φοροῦσε πάντα ροῦχα μὲ χρώματα χτυπητά, ἐλαφρὰ καὶ ἄνετα, ὅπου τὸ πλαστικό της σῶμα λυγιζόταν μέσα σ' αὐτὰ καὶ χαϊδευόταν σὰν μέσα σ' ἐρωτικὴ ἀγκαλιά.

Ἐκείνη τὴν ὥρα κουβέντιαζε μὲ τὸν κὺρ-Χριστόφορο οἰκειότατα καὶ πότε ἐπλησίαζε τὸ κορμί της, πότε τὸν ἄγγιζε στὸν ὦμο, πότε ἀπομακρυνόταν ναζάρικα καὶ γελοῦσε μὲ τὸ μουσικὸ γέλιο της, δείχνοντας τὰ μαργαριταρένια της δοντάκια.

Ἄφησα κατὰ μέρος τὴν ἐπαγγελματική μου ἀξιοπρέπεια καί, μὲ ὅση προσποιητὴ ἀδιαφορία μποροῦσα, ρώτησα τὸν Παυλῆ ποιὰ ἦταν ἡ κοπέλλα.

— Αὐτὴ εἶνε! μοῦ ἀποκρίθηκε μὲ πονηρὸ χαμόγελο ὁ Παυλῆς.

— Ποιὰ αὐτή;

— Αὐτὴ ποὺ σᾶς λέω... ποὺ θέλει νὰ γράψῃ τὸν ἀδελφό της στὸ σχολεῖο μας...

— Τί λές, βρὲ ἀδερφέ; Ἐσὺ μοῦ εἶπες Ἀραπίνα!

— Μὰ Ἀραπίνα εἶνε... Ἀραβίς, πῶς νὰ σᾶς πῶ!

Ἀμέσως φωτίστηκε τὸ σκοτισμένο μυαλό μου. Ἀραπίνες ἔλεγαν ἐκεῖ ὄχι τὶς μαῦρες, ὅπως ἐμεῖς, ἀλλὰ κεῖνες ποὺ μιλοῦσαν ἀραβικά.

Καὶ δὲν εἶχαν ἄδικο. Μόνο τὸ δικό μου κεφάλι ἤθελε χτύπημα. Σήκωσα πραγματικὰ τὰ δυό μου χέρια γιὰ νὰ τὸ τιμωρήσω ὅπως τοῦ ἄξιζε. Ἂν δὲν τὸ ἔκανα, ἂς ὄψεται ἡ ἀξιοπρέπεια...

Ἀμέσως ὅμως μοῦ ἦρθε ἄλλη μεγαλοπρεπὴς ἰδέα: Νὰ σηκώσω ἕνα μεγάλο λιθάρι ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὰ πόδια μου καὶ νὰ τὸ ρίξω στὸ κεφάλι τοῦ ἐφόρου.

Εὐτυχῶς, εἴτε γιατὶ ἐννόησε τὸ σχέδιό μου μὲ τὴν τηλεπάθεια, εἴτε γιατὶ χόρτασε ἀπ' τὴ γλυκειά της κουβέντα, ὁ κὺρ-Χριστόφορος τὴν ἀποχαιρέτισε ἐκείνη τὴ στιγμὴ μὲ μιὰ χειραψία ἀτελείωτη, πέρασε ἀπὸ μπρός μας μὲ ὕφος κατακτητοῦ καὶ μπῆκε στὸ Παρθεναγωγεῖο.

— Πήγαινε, κύριε Παυλῆ, εἶπα τότε μὲ σοβαρότητα, νὰ τῆς πῇς πὼς εἶμαι δῶ καὶ μπορεῖ νὰ μοῦ πῇ ὅ,τι θέλει...

Ὁ Παυλῆς πῆγε, στάθηκε κάμποσο κοντά της, μίλησαν, γέλασαν κι' ὕστερα γύρισε μόνος του.

— Σᾶς εὐχαριστεῖ πολύ, λέει, ἀλλὰ ὅ,τι εἶχε νὰ σᾶς πῇ, τὸ εἶπε στὸν κύριο ἔφορο. Αὐτὸς θὰ φέρῃ αὔριο τὸν ἀδελφό της νὰ τὸν ἐγγράψῃ καὶ θὰ σᾶς τὰ πῇ. Σᾶς εὐχαριστεῖ πολύ, λέει...

Ὁ νοῦς μας πῆγε πάλι στὸ λιθάρι, κι' αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ κεφάλι τοῦ Παυλῆ θὰ τὰ πλήρωνε χωρὶς ἄλλο, ἂν ἔξαφνα δὲν μ' ἔφερνε στὰ λογικά μου ἕνα σκαστὸ γέλιο ποὺ ἀκούστηκε πίσω ἀπ' τὸ δικό μου κεφάλι.

Γύρισα ξαφνιασμένος κι' εἶδα τὴν Ὄλγα, τὴν ἔξυπνη καὶ πειραχτικὴ δασκάλα τοῦ Παρθεναγωγείου.

Κρατοῦσε μὲ τὰ χέρια τὰ πλευρά της καὶ γελοῦσε περιπαιχτικὰ καὶ σπαρταριστὰ μπρὸς στὰ μοῦτρα μου.

Εἶχε ἀκούσει τὴν τελευταία μου ὁμιλία μὲ τὸν Παυλῆ καὶ εἶχε μαντέψει τὴν τραγική μου ἱστορία. Καὶ γελοῦσε ἡ ἀντίχριστη...

Στὸ ὁλόμαυρο φόρεμά της εἶχε προσθέσει ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἕναν ἄσπρο γιακᾶ καὶ κάτι ἄσπρα μανικέτια. Τῆς ἐπήγαιναν τόσο ὤμορφα, ὥστε, ἂν ἤμουν σὲ ἄλλη ψυχικὴ διάθεσι, θὰ τὴν ἐκύτταζα μὲ βλέμμα συμπαθείας καὶ θαυμασμοῦ.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὅμως τὸ τρομερὸ βλέμμα ποὺ τῆς ἔρριξα ἔλεγε:

— Τί γελᾶς, μωρὴ στρίγγλα;

Κι' αὐτή, ποὺ ἦταν τόσο ἔξυπνη, κατάλαβε τὴ σημασία τοῦ βλέμματος κι' ἀπάντησε μὲ λόγια εἰρωνικά, πνιγμένα κι' αὐτὰ μέσα στὸ γέλιο της.

— Μὴ χολοσκᾶς, παιδί μου. Κι' ἐγὼ σοῦ στέλνω τὴ θειὰ Σαβούλα μας! Ἀραπίνα εἶνε κι' αὐτή...

— Τὸν κακό σου τὸν καιρό, καρακάξα! τῆς εἶπα ξεθυμαίνοντας ἐπὶ τέλους ἀπάνω της.

Αὐτὴ ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ γελάῃ...

Α. ΤΡΑΥΛΑΝΤΩΝΗΣ

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ CHARLES FOREY

Η ΒΑΡΚΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα, ὁ ἄνεμος φυσοῦσε τόσο δυνατά, καὶ τὸ ποτάμι ἦταν τόσο ἀγριεμμένο, ὥστε σκέφθηκα ν' ἀναβάλω γιὰ τὴν ἄλλη μέρα τὸ ταχτικό μου ψάρεμα στὴν ἀπέναντι ὄχθη.

Εἶχαν περάσει ἤδη ὀχτὼ μέρες, ποὺ βρισκόμουν στὸ ὤμορφο ἐκεῖνο χωριό, τὸ χτισμένο στὴν ἀκροποταμιά. Εἶχα βαρεθεῖ πειὰ τὶς διάφορες κοσμικὲς ἐξοχὲς καὶ ἤθελα νὰ ξεκουραστῶ γιὰ λίγες μέρες σὲ μιὰ πραγματικὴ ἐξοχή, μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο, μακρυὰ ἀπὸ κάθε κίνησι.

Ἔμενα λοιπὸν στὸ σπιτάκι ἑνὸς ψαρᾶ, ἑνὸς ἀγαθοῦ ἀνθρώπου ὡς τριάντα πέντε ἐτῶν. Ἡ γυναῖκα του, δέκα χρόνια νεώτερή του, ἦταν ἐξαιρετικὰ ὤμορφη, μὰ ἦταν συγχρόνως ἐξ ἴσου καλὴ καὶ σεμνή.

Τὸ ἀντρόγυνο αὐτὸ τῶν ψαράδων εἶχε καὶ ἕνα κοριτσάκι πέντε ἐτῶν, ξανθὸ καὶ ὡραῖο σὰν ἀγγελάκι. Τὰ πρῶτα βράδυα ποὺ ἔμενα στὸ σπίτι τους, τὸ ἔπαιρνα στὰ γόνατά μου καὶ τοῦ ἔλεγα διάφορες ἱστορίες. Μὲ ἄκουγε μὲ μεγάλη προσοχὴ καὶ ἀνοίγοντας ἐκστατικὰ τὰ γαλανά του μάτια, σὰν νὰ ἔβλεπε στ' ἀλήθεια τὰ θαυμάσια πράγματα ποὺ τοῦ διηγόμουν.

Ἕνα βράδυ ὅμως, τὸ κοριτσάκι ἔπεσε ἔξαφνα ἄρρωστο. Ἐγὼ θέλησα τότε νὰ φύγω ἀπὸ τὸ σπίτι, φοβούμενος μήπως ἡ παρουσία μου ἐμπόδιζε τὸν ψαρᾶ καὶ τὴ γυναίκα του νὰ περιποιηθοῦν ὅπως ἤθελαν τὸ παιδί τους. Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν μὲ ἄφησαν.

— Δὲν εἶνε τόσο βαρειὰ ἄρρωστη ἡ Μαριέττα μας, μοῦ εἶπε ἡ μητέρα της. Σὲ λίγες μέρες θὰ εἶνε καλά.

— Μιὰ τόσο μικρὴ ἀδιαθεσία δὲν πρέπει νὰ γίνῃ αἰτία νὰ φύγετε τόσο γρήγορα ἀπὸ τὸ σπίτι μας ὅπου, καθὼς λέτε, εἶσθε τόσο εὐχαριστημένος, ἐπρόσθεσε καὶ ὁ σύζυγός της.

Ἐκεῖνο λοιπὸν τὸ ἀπόγευμα, ποὺ φυσοῦσε τόσο δυνατὰ ὁ ἄνεμος, ἡ μικρὴ Μαριέττα ἦταν λίγο καλύτερα. Καθὼς σᾶς εἶπα στὴν ἀρχή, δὲν τολμοῦσα νὰ περάσω στὴν ἀντικρυνὴ ὄχθη τοῦ ποταμοῦ, ἐκεῖ ὅπου τὰ ψάρια ἦσαν ἄφθονα. Ἀλλ' ὁ ψαρᾶς, ὁ ὁποῖος μὲ φιλοξενοῦσε καὶ μὲ πήγαινε κάθε βράδυ μὲ τὴν ἀτμάκατό του στὴν πέρα ὄχθη, μοῦ εἶπε ὅτι δὲν ὑπῆρχε κανένας λόγος νὰ φοβᾶμαι καὶ ὅτι ἤξερε νὰ ὁδηγήσῃ τὴν ἀτμάκατο καὶ μέσα στὴ μεγαλείτερη τρικυμία. Ἔτσι ἀποφάσισα νὰ πάω στὸ ψάρεμα, παρ' ὅλη τὴν κακοκαιρία.

Σὲ λίγο, πράγματι, ξεκινήσαμε. Ἡ ἀτμάκατος ἀνεβοκατέβαινε ρυθμικὰ ἐπάνω στὸ φουσκωμένο ποτάμι. Ἡ μεγάλες ἰτιὲς ποὺ ἔστεκαν ἀραδιαστὲς στὴν ἀκροποταμιά, σὰν ξωτικὲς μὲ λυτὰ μαλλιά, παράδερναν στὸν ἄνεμο.

Τὸ ποτάμι ἦταν πολὺ πλατὺ καὶ ὥσπου νὰ φθάσουμε στὴν ἀντίπερα ὄχθη, βράδυασε. Τὸ φεγγάρι εἶχε προβάλει ὁλοστρόγγυλο πίσω ἀπὸ τὶς μεγάλες ἰτιὲς καὶ τὸ ἀφρισμένο νερό, λουσμένο στὶς ἀχτῖνες του, ἔμοιαζε σὰν ἀναλυτὸ ἀσῆμι. Ἡ ψυχή μου ἦταν μαγεμένη ἀπὸ τὸ ὀνειρῶδες ἐκεῖνο φῶς καὶ τὴ μουσικὴ τῶν κυμάτων. Εἶχα ξεχάσει πειὰ τὸ ψάρεμα... Ἐξ ἄλλου ἦταν ζήτημα ἂν θὰ μποροῦσα νὰ ψαρέψω στὰ ταραγμένα νερά.

Ἔξαφνα ὁ ψαρᾶς σκίρτησε καὶ ψιθύρισε μὲ μιὰ φωνὴ ἄτονη, σιγανή:

— Ἄ, κύριε... Κυττάξτε ἐκεῖ κάτω!... Πολὺ μακρυά! Βλέπετε; Βλέπετε κάτι ἄσπρο... ποὺ περνάει;

— Ποῦ λοιπόν, Μάρκο; τὸν ρώτησα ξαφνιασμένος. Δὲν βλέπω τίποτε...

Παρ' ὅλο τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ἡ ὁμίχλη ἀρκετὰ πυκνὴ ἦταν ἁπλωμένη γύρω σὰν ἕνας λευκὸς πέπλος, σχισμένος ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ἀλλοῦ διέκρινα καλὰ κι' ἀλλοῦ καθόλου σχεδόν. Ἐκεῖ ποὺ μοῦ ἔδειχνε ὁ Μάρκος, δὲν ἔβλεπα τίποτε.

Ἡ φτωχὴ γυναῖκα θρηνοῦσε ἀπελπισμένα !...

— Πέρασε, πάει... εἶπε σὲ λίγο ὁ Μάρκος, μὲ φωνὴ πνιγμένη ἀπὸ τὴ συγκίνησι. Δῶστε μου, κύριε, δῶστε μου λίγο κονιὰκ ἀπ' αὐτὸ ποὺ ἔχετε μαζύ σας... Δὲν μπορῶ...

Ἔκπληκτος, τοῦ ἔδωσα νὰ πιῇ ἀπὸ τὸ κονιὰκ ποὺ εἶχα μαζύ μου σ' ἕνα εἰδικὸ γιὰ τὰ ταξεῖδια μπουκαλάκι.

Ἦταν κατάχλωμος καὶ τὸ μέτωπό του ἔσταζε ἱδρῶτα. Θέλησε νὰ μοῦ ἐξηγηθῇ.

— Νόμισα, μοῦ εἶπε, ὅτι εἶδα...

Ἔξαφνα ὅμως φάνηκε σὰν νὰ ἄλλαξε γνώμη.

— Ὄχι, εἶπε, καλύτερα νὰ μὴ σᾶς πῶ τίποτε...

Σιγὰ-σιγὰ ὁ ἄνεμος ἔπεσε.

Ἤθελα νὰ ἐξακολουθήσω τὸ δρόμο μας ἐπάνω στὰ ἀσημωμένα νερά. Ἀλλ' ἕνα παράξενο συναίσθημα μοῦ ἔλεγε ὅτι θὰ ἦταν καλύτερα νὰ ἐπιστρέψουμε.

Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἑτοιμαζόμουν νὰ πῶ στὸν Μάρκο νὰ γυρίσουμε, εἶδα ἔξαφνα τὸ πρόσωπό του ἀλλαγμένο, ἀγριεμμένο... Ἔντρομος κύτταζε πρὸς ἕνα σημεῖο, πέρα στὴ μακρυνὴ ὄχθη.

— Ἄχ, κυττάξτε! φώναξε τρέμοντας σύγκορμα, κυττάξτε ἐκεῖ!... Νά ἡ ἄσπρη βάρκα! Ἡ βάρκα τῆς δυστυχίας! Ἡ βάρκα τοῦ θανάτου!... Ναί, τὴ βάρκα αὐτὴ τὴν κυβερνάει ὁ θάνατος! Κυττάξτε... Κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὶς ἰτιές!... Κατάλαβε πὼς τὸν εἴδαμε!... Ἄ! ἡ καταραμένη βάρκα! Ἡ βάρκα ποὺ φέρνει τὸ θάνατο!

— Δὲν εἶσαι καλά, Μάρκο, εἶπα στὸν ψαρᾶ. Φαίνεται ὅτι σὲ ζάλισε τὸ κονιὰκ ποὺ ἤπιες. Βλέπεις ὀπτασίες. Ὀνειρεύεσαι μὲ ἀνοιχτὰ μάτια...

— Ὄχι, ὄχι, κύριε, μοῦ ἀπάντησε ὁ Μάρκος. Ξέρω πολὺ καλὰ τί λέω... Δὲν ξέρετε ἐσεῖς τί συμβαίνει. Δὲν εἶνε φαντασία μου. Εἶνε ἡ βάρκα τοῦ θανάτου. Τὴν ἀνεγνώρισα. Εἶνε αὐτὴ ποὺ φέρνει τὸν Χάρο. Ἦρθε γιὰ τὸν πατέρα μου... Ἦρθε γιὰ τὴν μητέρα μου... Τώρα γιὰ ποιὸν νἄρχεται; Ἄχ! τρέμω... Τρέμω γιὰ τὸ κοριτσάκι μου... Ἂς ἐπιστρέψουμε γρήγορα-γρήγορα!

— Μάρκο, εἶπα, δὲν ντρέπεσαι ἐσύ, ἕνας γενναῖος ἄντρας, φοβᾶσαι ἔτσι; Καὶ πιστεύεις ὅσα λένε ἡ γυναῖκες τοῦ χωριοῦ; Θὰ εἶνε μιὰ βάρκα ὅπως ὅλες, ἂν δὲν εἶνε φαντασία σου...

— Ἡ βάρκα αὐτή, κύριε, φαίνεται νὰ πηγαίνῃ ὁλομόναχη, χωρὶς ὁδηγό, χωρὶς τιμόνι...

— Μὰ δὲν καταλαβαίνεις, Μάρκο, εἶνε μιὰ βάρκα χαμένη ἴσως...

— Ἀπὸ ποῦ ἔρχεται καὶ ποῦ πάει; Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ξέρῃ. Ἄ! Νά την πάλι! Νά την!... Κυττάξτε! Ὁ ἄνεμος κόπασε καὶ αὐτὴ προχωρεῖ.

Τότε κύτταξα πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἔδειχνε ὁ Μάρκος καὶ εἶδα πράγματι μιὰ ἄσπρη βάρκα, ἡ ὁποία γλυστροβοῦσε ἐπάνω στὸ ποτάμι, σὰν νὰ τὴ διηύθυνε ἕνα ἀόρατο ὄν... Σὲ λίγο χάθηκε πάλι πίσω ἀπὸ τὶς ἰτιές, ἡ ὁποῖες ἔγερναν τὰ πυκνὰ τῶν κλαδιὰ ἐπάνω στὰ νερά.

— Εἶνε χωρὶς ἄλλο μιὰ βάρκα, τὴν ὁποίαν παρέσυρε τὸ ρεῦμα, εἶπα.

Ἀλλ' ἔννοιωθα ἕνα παράξενο ρῖγος σὲ ὅλο μου τὸ κορμί.

— Τὸ ρεῦμα! εἶπε ὁ Μάρκος. Ἀλλὰ τώρα τὰ νερὰ εἶνε ἥσυχα... Γρήγορα-γρήγορα νὰ γυρίσουμε πίσω νὰ προφτάσουμε! φώναξε ὁ δυστυχισμένος ψαρᾶς.

Ὅταν φτάσαμε στὸ σπιτάκι τοῦ ψαρᾶ, βρήκαμε τὴ γυναίκα του γονατισμένη μπροστὰ στὸ κρεββατάκι τῆς Μαριέττας. Ἔκλαιγε μὲ λυγμούς.

— Ἡ Μαριέττα! φώναξε ὁ Μάρκος. Πῶς εἶνε ἡ Μαριέττα;

— Πάει, τελείωσε! εἶπε ἀνάμεσα στοὺς λυγμούς της ἡ γυναίκα του. Ἄχ, ἦταν καλύτερα... Ἀλλ' ἄφησα γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν πόρτα ἀνοιχτή... Μονομιᾶς ἔννοιωσα μιὰ κρύα πνοὴ νὰ μπαίνῃ μέσα στὴν κάμαρα... Καὶ ἀμέσως ἡ μικρούλα μας σάλεψε ἔτσι σὰν ἕνα φύλλο, σὰν ἕνα φύλλο ποὺ τὸ κινάει ὁ ἄνεμος καὶ τὸ ξεκολλάει ἀπὸ τὸ κλαδί... Ὕστερα ἔμεινε ἀκίνητη, στέναξε καὶ πέθανε...

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἡ φτωχὴ γυναῖκα θρηνοῦσε ἀπελπισμένα.

Ὁ Μάρκος ἀμέσως ἔπεσε κάτω κλαίγοντας σπαραχτικά... Τοῦ κάκου ἐγὼ προσπαθοῦσα νὰ τὸν παρηγορήσω καὶ νὰ τὸν σηκώσω... Δὲν ἤξερα πειὰ τί νὰ πῶ καὶ τί νὰ κάνω... Μηχανικὰ τότε, ἀφίνοντας τοὺς δυὸ συζύγους στὴν ἀπελπισία τους, πλησίασα πρὸς τὸ παράθυρο τὸ ὁποῖο ἔβλεπε στὸ ποτάμι... Εἶδα τότε τὴν ἄσπρη βάρκα ἀραγμένη, ἀκίνητη, ἐκεῖ κοντά. Ἔξαφνα ἄρχισε νὰ κινεῖται. Καὶ γρήγορα πάλι προχώρησε πρὸς τὸ ποτάμι. Προχώρησε ὁλόϊσα σὰν σαΐτα. Ἔκλεισα τὰ μάτια μου γιὰ μιὰ στιγμή. Ὅταν τὰ ἄνοιξα πάλι, ἡ βάρκα εἶχε γίνει ἄφαντη. Καὶ τότε ἄρχισα νὰ διερωτῶμαι:

— Εἶχε δίκηο ὁ Μάρκος ἢ μήπως καὶ ἐγὼ εἶδα μιὰ ὀπτασία;...

ΑΝΕΜΩΝΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

Πρέπει νὰ ξέρῃ κανεὶς πολὺ καλὰ τὴ ζωὴ γιὰ νὰ μπορῇ νὰ ὑπομένῃ.

Κα ντὲ Μαιντενόν.

Κανένας δὲν εἶνε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν περιουσία του ἢ δυσαρεστημένος ἀπὸ τὸ πνεῦμα του.

Ντὲ Σουλιέ.

Εἶνε τόσο ὡραῖο τὸ δάκρυ στὰ μάτια μιᾶς ὡραίας, ὥστε καὶ ὁ ἔρως μόλις τολμᾶ νὰ τὸ σφουγγίσῃ μ' ἕνα φιλί.

Βύρων.

Ὁ Θεὸς ἔκανε ξανθὲς τὶς γυναῖκες τοῦ Βορρᾶ γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τοὺς ἀνθρώπους τῶν μερῶν ἐκείνων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐστέρησε τὸν ἥλιο.

Ρίχτερ.

Ἡ γυναῖκα διασκεδάζει περισσότερο μὲ τὰ μυθιστορήματα ποὺ δημιουργεῖ ἡ ἴδια παρὰ μὲ κεῖνα ποὺ διαβάζει.

Γκωτιέ.

Ἡ ὠχρότης καθιστᾶ θεία τὴν καλλονὴ τῶν γυναικῶν καὶ εὐγενικὴ τὴν ὄψι τῶν ἀνδρῶν.

Σάνδη.

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΕΙΣΜΑ

ΤΗΣ ΖΕΡΜΑΙΝ ΑΛΛΑΙ

Ὁ Ροβέρτος καὶ ἡ Φυλλὶς ἦσαν ἀρραβωνιασμένοι ἐπὶ ἕνα ὁλόκληρο χρόνο. Ἐκεῖνος ἦταν ψηλὸς καὶ μελαχροινός. Ἐκείνη μικροκαμωμένη καὶ ξανθοῦλα. Ἀποτελοῦσαν ἔτσι ἕνα χαριτωμένο ζευγάρι. Μὰ ὁ Ροβέρτος ἦταν ἀρκετὰ ζηλιάρης καὶ ἡ Φυλλὶς πολὺ πεισματάρα. Γι' αὐτό, παρ' ὅλη τὴν ἀγάπη ποὺ εἶχαν ὁ ἕνας πρὸς τὸν ἄλλο, μάλλωναν συχνά.

Ἡ Φυλλὶς εἶχε ἕνα φόρεμα κόκκινο, ντεκολτέ. Τῆς πήγαινε θαυμάσια, ἀλλὰ γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο, ὁ Ροβέρτος δὲν τῆς ἐπέτρεπε νὰ τὸ φορῆ. Ἕνα βράδυ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πᾶνε στὸ θέατρο, ἡ Φυλλὶς φόρεσε τὸ ἀπαγορευμένο αὐτὸ φόρεμα, κάρφωσε κι' ἕνα βυσσινὶ τριαντάφυλλο στὰ χρυσᾶ της μαλλιὰ κι' ἔγινε ὅσο ποτὲ ὡραία.

Ὁ Ροβέρτος ὅμως, ὁ ὁποῖος τὴν ἤθελε ὡραία μόνο γιὰ τὰ δικά του μάτια, θύμωσε πολύ.

—Δὲν σοῦ εἶπα, τῆς φώναξε, ὅτι δὲν θέλω νὰ φορῇς αὐτὸ τὸ φόρεμα; Βγάλε το γρήγορα καὶ φόρεσε ἕνα ἄλλο, ἀλλοιῶς δὲν θὰ πᾶμε ἀπόψε στὸ θέατρο.

—Ὄχι, δὲν θὰ τὸ βγάλω, ἀπάντησε μὲ πεῖσμα ἡ Φυλλίς. Θὰ πάω μ' αὐτὸ στὸ θέατρο.

—Θὰ τὸ βγάλης, φώναξε ὁ Ροβέρτος καὶ τὴν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ χέρι γιὰ νὰ τὴν ὁδηγήση στὸ δωμάτιό της ν' ἀλλάξη φόρεμα. Μὰ ἡ Φυλλὶς τοῦ ξέφυγε καὶ τοῦ εἶπε ἀγριεμένα:

—Μὴν ἁπλώνης ἀπάνω μου! Κατάλαβες πῶς ἔγινες ἀνυπόφορος;

—Ἔγινα ἀνυπόφορος!... Ὡραῖα! Αὐτὸ σημαίνει ὅτι δὲν μ' ἀγαπᾶς!...

—Πῶς ν' ἀγαπήσω ἕναν τόσο βάρβαρο ἄνθρωπο σὰν κι' ἐσένα;...

—Τότε λοιπόν;

—Τότε;...

—Τότε θὰ πῆ πῶς δὲν θέλεις νὰ γίνης γυναῖκα ἑνὸς τόσο βαρβάρου ἀνθρώπου.

—Καὶ βέβαια...

—Νά, λοιπόν, τὸ δαχτυλίδι σου. Πάρτο πίσω!

—Πάρε κι' ἐσὺ τὸ δικό σου.

Κι' αὐτὸ ἦταν ὅλο. Οἱ ἀρραβῶνες των διαλύθηκαν μέσα σὲ μιὰ στιγμή.

* * *

Πέρασαν ὀχτὼ μῆνες ἀπὸ τὴ βραδυὰ αὐτή. Ὁ Ροβέρτος κι' ἡ Φυλλὶς δὲν εἶχαν ξαναϊδωθεῖ πειά. Μὰ ἡ τύχη τἄφερε ἔτσι, ὥστε νὰ συναντηθοῦν ἀνέλπιστα ἕνα βράδυ μέσα στὸ βαγόνι ἑνὸς τραίνου. Κατὰ σύμπτωσι πήγαιναν κι' οἱ δυὸ στὴν ἴδια ἐπαρχιακὴ πόλι. Ὁ Ροβέρτος πήγαινε ἐκεῖ γιὰ ὑποθέσεις του. Ἡ Φυλλὶς πάλι πήγαινε γιὰ νὰ περάση μερικὲς βδομάδες σὲ μιᾶς θείας της.

Ὅταν ὁ Ροβέρτος ἀντίκρυσε ἔξαφνα τὴ Φυλλίδα μέσα στὸ βαγόνι τοῦ τραίνου, φάνηκε λίγο ταραγμένος. Ἐκείνη δὲν ἔδειξε καμμιὰ ταραχή. Πῆρε ἀμέσως ἕνα βιβλίο κι' ἔκανε πὼς διαβάζει. Τότε ὁ Ροβέρτος ἔβγαλε κι' αὐτὸς μιὰν ἐφημερίδα ἀπὸ τὴν τσέπη του κι' ἄρχισε νὰ διαβάζη. Ἔτσι πέρασε ἀρκετὴ ὥρα. Ἔξαφνα ἕνας τρομερὸς κρότος ἀντήχησε. Ὁ Ροβέρτος καὶ ἡ Φυλλὶς ἀνατινάχτηκαν ἀπότομα ἀπὸ τὶς θέσεις τους κι' ἔπεσαν ὁ ἕνας ἀπάνω στὸν ἄλλο! Τὸ τραῖνο σταμάτησε ἀμέσως κι' ἀκούστηκαν φωνές, θόρυβος τρομερός, πανδαιμόνιο. Ἡ Φυλλὶς ἔτρεμε ὁλόκληρη κι' ὁ Ροβέρτος προσπαθοῦσε νὰ τὴν καθησυχάση... Σὲ λίγο κατάλαβαν τέλος τί συνέβη. Τὸ τραῖνο εἶχεν ἐκτροχιαστεῖ!... Εὐτυχῶς τὸ βαγόνι ποὺ βρίσκονταν ἦταν ἀπὸ τὰ τελευταῖα καὶ δὲν ἔπαθε μεγάλη ζημία... Ἔπρεπε ὅμως νὰ κατέβουν καὶ ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸν τόπο τῆς καταστροφῆς. Ἀπεῖχαν ἀκόμα ἀρκετὰ ἀπὸ τὴν πόλι ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πᾶνε. Ἔπρεπε νὰ περπατήσουν μαζὺ ἐπὶ μιὰν ὥρα.

—Θὰ τὸ βγάλης! φώναξε ὁ Ροβέρτος καὶ τὴν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ χέρι...

Ἔτσι ἡ Φυλλὶς ἦταν ἀναγκασμένη νὰ δεχτῇ τὴν βοήθεια καὶ τὴ συντροφιὰ τοῦ Ροβέρτου. Ἦταν ἄλλωστε νύχτα κι' ἦταν ἀδύνατον νὰ προχωρήση μόνη.

—Δεσποινίς, τῆς εἶπε ὁ Ροβέρτος μόλις προχώρησαν λίγο, στηριχθῆτε στὸ χέρι μου.

Ἡ Φυλλίς, θέλοντας καὶ μή, ἀκούμπησε ἐπάνω του.

Ὁ Ροβέρτος ἔννοιωθε τώρα τὴ μικρή της καρδιὰ νὰ χτυπᾶ δυνατὰ καὶ γρήγορα. Ἔμοιαζε μὲ τὴν καρδιὰ ἑνὸς μικροῦ φοβισμένου πουλιοῦ. Νἆταν ἀπὸ τὸν τρόμο τοῦ δυστυχήματος μόνον, ὥραγε;

Ὅταν ἀπομακρύνθηκαν λίγο ἀπὸ τὸν τόπο τῆς καταστροφῆς, βρέθηκαν σὲ μιὰ χλοερὴ πεδιάδα. Τἄστρα ἔλαμπαν ἀμέτρητα στὸν οὐρανό. Ἡ νύχτα ἦταν διάφανη καὶ γλυκειά. Οἱ δύο νέοι προχωροῦσαν σιμὰ ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, χωρὶς νὰ μιλοῦν. Καὶ ὅμως... Κάτι ἔννοιωθε ὁ ἕνας νὰ τοῦ λέη ὁ ἄλλος. Κάτι μυστικὸ καὶ μεθυστικὸ συγχρόνως...

—Νά, εἶπεν ἔξαφνα ὁ Ροβέρτος. Βλέπετε ἐκεῖνα τὰ φῶτα ἐκεῖ κάτω, δεσποινίς; Ἐκεῖ εἶνε ὁ σταθμός.

Ἡ Φυλλὶς δὲν ἀπάντησε. Κάτι τῆς ἔπνιγε τὴ φωνή.

Σὲ λίγο ἔφτασαν στὸ σταθμὸ αὐτὸ ποὺ ἀπεῖχε ἀρκετὰ ἀπ' τὴν πόλι στὴν ὁποία πήγαιναν. Ἔπρεπε συνεπῶς νὰ περάσουν τὴ νύχτα τους ἐκεῖ. Δυστυχῶς στὸ πανδοχεῖο τοῦ σταθμοῦ δὲν ὑπῆρχε παρὰ μόνο ἕνα δωματιάκι κενό, μ' ἕνα μόνο κρεββάτι.

—Μείνετε σεῖς, δεσποινίς, εἶπε ὁ Ροβέρτος στὴ Φυλλίδα. Ἐγὼ θὰ περάσω τὴ νύχτα μου σ' ἕνα παγκάκι τοῦ σταθμοῦ.

—Κύριε, τόλμησε νὰ πῆ δειλὰ ἡ Φυλλίς, ἂν θέλετε πλαγιάστε ἐσεῖς στὸ κρεββάτι. Ἐγὼ θὰ κοιμηθῶ ἐδῶ σ' αὐτὴ τὴ πολυθρόνα.

—Δὲν εἶμαι δὰ τόσο βάρβαρος καὶ ἐγωϊστής, τῆς ἀποκρίθηκε ὁ Ροβέρτος κυττάζοντάς την κατάματα καὶ τονίζοντας τὴ λέξι βάρβαρος. Ἔχω καθῆκον νὰ παραχωρήσω σ' ἐσᾶς τὸ κρεββάτι.

—Ἔστω, εἶπεν ἡ Φυλλίς. Θὰ πλαγιάσω ἐγὼ στὸ κρεββάτι, καὶ σεῖς στὴν πολυθρόνα.

—Δεσποινίς, εἶπε σοβαρὰ ὁ Ροβέρτος, δὲν θέλω νὰ γίνω αἰτία νὰ σᾶς παρεξηγήσουν. Δὲν εἶνε σωστὸ νὰ περάσουμε τὴ νύχτα κλεισμένοι στὸ ἴδιο δωμάτιο.

—Κι' ἐγὼ δὲν θέλω, ἀπάντησε ἡ Φυλλίς, νὰ γίνω αἰτία νὰ κρυολογήσετε πλαγιάζοντας στὸ παγκάκι τοῦ σταθμοῦ. Ἀκοῦστε λοιπὸν νὰ δῆτε τί θὰ γίνη. Θ' ἀφήσουμε τὴν πόρτα ἀνοιχτὴ καὶ θὰ μείνουμε ὥς τὸ πρωὶ ἐδῶ, ἐσεῖς στὴν πολυθρόνα, ἀφοῦ θέλετε ἔτσι, κι' ἐγὼ στὸ κρεββάτι, ντυμένοι ὅπως εἴμαστε. Θὰ μιλοῦμε γιὰ διάφορα πράγματα γιὰ νὰ περάση ἡ ὥρα. Ἄλλωστε μοῦ φαίνεται ὅτι δὲν ἀργεῖ νὰ ξημερώση...

—Πολὺ καλά, δεσποινίς, εἶπε ὁ Ροβέρτος καὶ κάθησε. Ἔπειτα συνέχισε ἀτάραχα: Λοιπόν, πῶς εἶσθε, δεσποινίς; Συνήλθατε ἀπὸ τὸν τρόμο σας;

—Ναί, εἶπε ἡ Φυλλίς, χάρις στὴ δική σας εὐγένεια καὶ προστασία.

Ὁ Ροβέρτος χαμογέλασε.

—Δὲν θὰ ξεχάσω, ἐξακολούθησε ἡ Φυλλίς, πόσο μὲ ὑποχρεώσατε ἀπόψε.

—Αὐτὸ ἦταν τὸ καθῆκον μου, δεσποινίς.

—Εὐτυχῶς ποὺ βρεθήκαμε στὸ ἴδιο βαγόνι! ψιθύρισε ἡ Φυλλίς.

—Φαντασθῆτε, εἶπεν ὁ Ροβέρτος, ὅταν ἔφτασα στὸ σταθμὸ θέλησα ν' ἀνεβῶ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα βαγόνια. Ὕστερα κάποιο προαίσθημα μὲ συγκράτησε κι' ἀνέβηκα στὸ προτελευταῖο.

—Θεέ μου, φώναξε τρομαγμένη ἡ Φυλλίς. Ἂν πηγαίνατε σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα βαγόνια, θὰ εἴσαστε τώρα σκοτωμένος! Τί τρομερό!...

—Δὲν πιστεύω νὰ σᾶς ἐνδιέφερε καὶ τόσο αὐτό, δεσποινίς, εἶπε μὲ κάποια εἰρωνεία ὁ Ροβέρτος.

Ἡ Φυλλὶς δὲν ἀπάντησε.

Χαμήλωσε τὰ μάτια της σὰν νἄθελε νὰ κρύψη ἐκεῖνο ποὺ ἐξέφραζαν ἐκείνη τὴ στιγμή.

—Ὡραῖο χρῶμα ἔχει τὸ φόρεμά σας! εἶπε σὲ λίγο ὁ Ροβέρτος. Εἶνε κόκκινο, νομίζω...

—Ὄχι! Ὄχι! διαμαρτυρήθηκε ζωηρὰ ἡ Φυλλίς. Δὲν φαίνεται καλὰ τὸ χρῶμα στὸ ἀδύνατο αὐτὸ φῶς. Δὲν εἶνε κόκκινο τὸ φόρεμά μου. Δὲν εἶνε κόκκινο! Ἔχει βαθὺ κεραμυδὶ χρῶμα. Τὰ κόκκινα τ' ἀντιπαθῶ, ξέρετε...

—Κι' ὅμως κάποτε τ' ἀγαπούσατε, Φυλλίς. Συγγνώμην, δεσποινὶς Φυλλίς!

—Τώρα ὅμως τὰ μισῶ, τὰ μισῶ!...

—Ὥστε, καθὼς φαίνεται, ἀλλάξατε γοῦστα;

Ἡ Φυλλὶς κάτι θέλησε νὰ πῆ, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε κι' ἔξαφνα ξέσπασε σὲ κλάματα.

Ὁ Ροβέρτος σηκώθηκε καὶ πῆγε κοντά της.

—Φυλλίς, τῆς εἶπε, μικρούλα μου, ἀγάπη μου, μὴν κλαῖς!...

—Ροβέρτε!... μόλις μπόρεσε νὰ ψιθυρίση ἡ Φυλλίς.

—Φυλλίς, ἐξακολούθησε ὁ Ροβέρτος, δὲν θέλω νὰ κλαῖς. Εἶνε πικρὰ τὰ δάκρυα. Τὸ ξέρω γιατί ἔχω κλάψει κι' ἐγὼ πολύ... Ἀλλ' ὁ ἐγωϊσμός μου δὲν μ' ἄφινε νὰ σοῦ τὸ πῶ. Ὑπέφερα πολὺ ποὺ βρισκόμουν μακρυά σου. Ἔχω κλάψει κι' ἐγώ, Φυλλίς. Καὶ δὲν ἦσουν ἐσὺ κοντά μου νὰ μὲ παρηγορήσης, μικρούλα μου. Χωρίσαμε γιὰ ἕνα πεῖσμα, Φυλλίς. Τί τρέλλα!... Δὲν νομίζεις ὅτι εἶνε καιρὸς νὰ ἐπανορθώσουμε τὴν τρέλλα μας;

Ἡ Φυλλὶς ἔκλαιγε πάντα, ἀκουμπισμένη ἐπάνω στὸν ὦμο τοῦ Ροβέρτου.

—Λοιπόν, Φυλλίς, κύτταξε γιὰ νὰ πεισθῇς ὅτι σ' ἀγαπῶ πάντα. Ἔχω στὴν τσέπη μου τὸ δαχτυλίδι ποὺ φοροῦσες...

—Κι' ἐγὼ ἔχω μέσα στὴν τσάντα μου τὸ δικό σου, εἶπεν ἡ Φυλλίς.

—Ἀλήθεια!... Τί χαρά!... Τί ὡραῖα!... εἶπε ὁ Ροβέρτος. Λοιπὸν μποροῦμε νὰ τ' ἀνταλλάξουμε ἀκόμα μιὰ φορὰ τὰ δαχτυλίδια μας. Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ γιὰ πάντα, δὲν εἶνε ἔτσι, Φυλλίς;

—Ναί, γιὰ πάντα, Ροβέρτε...

Κι' ἐκεῖ στὸ φτωχικὸ δωματιάκι τοῦ πανδοχείου, ὁ Ροβέρτος καὶ ἡ Φυλλὶς ἀντήλλαξαν γιὰ δεύτερη φορὰ τὰ δαχτυλίδια τῶν ἀρραβώνων τους.

—Δὲν θὰ φορέσω ποτὲ πειὰ κόκκινα, εἶπε στὸ Ροβέρτο ἡ Φυλλίς, σοῦ τὸ ὑπόσχομαι, ἀγάπη μου.

—Φόρεσε ὅ,τι χρῶμα θέλεις, ἀγαπημένη μου, τώρα ποὺ ἄλλαξες γνώμη, ἀποκρίθηκε ὁ Ροβέρτος φιλῶντας την στὸ στόμα. Φόρεσε ὅ,τι σοῦ ἀρέσει... Καὶ παρδαλὰ ἀκόμα...

Καὶ τὴν ξαναφίλησε.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΞΕΡΕΥΝΗΤΩΝ

ΤΑ ΤΡΟΠΑΙΑ ΤΟΥ ΜΑΥΡΟΥ

Στὸν περίφημο Ἄγγλο ἐξερευνητὴ σὲρ Βάρτλε Φρὲρ συνέβη τὸ ἑξῆς κωμικοτραγικὸ ἐπεισόδιο, ὅταν βρισκόταν στὸ Κογκὸ ἐπὶ κεφαλῆς μιᾶς ἀποστολῆς. Μιὰ μέρα ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τοὺς ὑπόλοιπους συντρόφους του μαζὺ μὲ τὸ γυιό του καὶ ἀποπλανήθηκε μέσα σ' ἕνα ἄγριο δάσος.

Οἱ δυὸ ἐξερευνηταὶ ὕστερ' ἀπὸ μεγάλη καὶ ἐπίπονη πορεία, μόλις νύχτωσε βρῆκαν μιὰ καλύβα, μέσα στὴν ὁποία μπῆκαν χωρὶς νὰ χτυπήσουν τὴν πόρτα. Στὴν καλύβα βρισκόταν μιὰ γρηά, στὴν ὁποίαν ἔδ σαν μὲ νεύματα νὰ καταλάβη ὅτι πεινοῦσαν.

Ἡ γρηὰ ἔντρομη ἔβγαλε ἀπὸ μιὰ γωνιὰ μερικὰ αὐγὰ καὶ τὰ προσέφερε στοὺς ἐξερευνητάς, οἱ ὁποῖοι ἑτοιμάστηκαν νὰ τὰ φτιάξουν σφουγγάτο.

Ἐνῶ ὅμως ἐτηγάνιζαν τ' αὐγά, ὁ Φρὲρ σήκωσε τὰ μάτια του καὶ εἶδε μερικὰ μαῦρα ἀντικείμενα ποὺ ἦσαν περασμένα ἀπὸ μιὰ λεπτὴ κλωστὴ καὶ κρεμόντουσαν ἀπὸ τὸ ταβάνι.

Καθὼς ἦταν σκοτεινὰ καὶ δὲν ἔβλεπε καλά, τὰ πέρασε γιὰ μανιτάρια, τ' ἅρπαξε μὲ τὸ χέρι του καὶ τἄβαλε μέσα στὸ σφουγγάτο παρ' ὅλες τὶς ἀναφωνήσεις τῆς γρηᾶς ποὺ ζητοῦσε νὰ τὸν ἐμποδίση.

Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ λεπτὰ τῆς ὥρας οἱ δυὸ πειναλέοι ἐξερευνηταί, πατέρας καὶ γυιός, εἶχαν φάει τὰ τηγανισμένα αὐγὰ μὲ τὰ ... μανιτάρια καὶ ἔγλυφαν καὶ τὰ δάχτυλά τους!

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὅμως μπῆκε μέσα ὁ ἰδιοκτήτης τῆς καλύβας, ἕνας πελώριος **μαῦρος.**

— Ἄθλιοι, τοὺς φώναξε, καταβροχθίσατε τὰ τρόπαιά μου!

— Ποιὰ τρόπαια;

— Ἐκεῖνα ποὺ εἶχα κρεμάσει στὴ στέγη... Ἦσαν τ' αὐτιὰ τῶν ἐχθρῶν μου ποὺ εἶχα σκοτώσει σὲ διαφόρους πολέμους!...

Οἱ ... ἀνθρωποφάγοι ἐξερευνηταὶ ἔμειναν κόκκαλο!

ΤΑ ΑΠΡΟΟΠΤΑ ΤΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ

ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΛΑΘΗ

Πῶς ἕνα «δὲν» ἔγινε ἀφορμὴ νὰ φυλακιστῇ ἕνας δικηγόρος στὴ Βαστίλλη. Μιὰ αἱματηρὴ μονομαχία ἐξ αἰτίας ἑνὸς τυπογραφικοῦ λάθους. Τὸ πανύψηλο βουνὸ μὲ τίς... 36,000 γαϊδούρια. Τὸ παντελόνι τοῦ ἱερέως. Μπερδέματα γάμων καὶ κηδειῶν. Τυπογραφικὰ λάθη ποὺ γίνονται ἐπίτηδες, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Καὶ ἄλλοτε ἔχουμε γράψει γιὰ τὰ τυπογραφικὰ λάθη καὶ τὶς φασαρίες ποὺ προκαλοῦν πολλὲς φορὲς στοὺς ἀτυχεῖς συγγραφεῖς. Θὰ σᾶς ἀναφέρουμε καὶ σήμερα μερικὰ χαριτωμένα καὶ ἄγνωστα σχετικὰ ἀνέκδοτα:

Ὁ Βολταῖρος διηγεῖται ὅτι κάποιος σύγχρονός του δικηγόρος, ἐνῶ μιλοῦσε στὸ δικαστήριο εἶπε μεταξὺ τῶν ἄλλων στὴν ἀγόρευσί του ὅτι ὁ βασιλεὺς δὲν εἶχε φανεῖ ἀδιάφορος πρὸς τὴν δυστυχία τοῦ λαοῦ. Γιὰ κακή του τύχη ὅμως ἡ ἐφημερίδες ποὺ δημοσίευσαν τὸ λόγο του, παρέλειψαν τὸ «δὲν» καὶ ἡ μικρὴ αὐτὴ παράλειψις θεωρήθηκε ὡς δυσμένεια κατὰ τοῦ καθεστῶτος κι' ἔτσι ὁ ἀτυχὴς δικηγόρος φυλακίστηκε στὴ Βαστίλλη!...

Ὁ σατυρικὸς ποιητὴς τοῦ 19ου αἰῶνος Δεσπὰζ ἔγραψε κάποτε ἕνα ποίημα καὶ ἐσατύριζε τὸ ζωγράφο Νταβόδ, μὲ τὸν ὁποῖον τὰ εἶχε χαλασμένα. Ἀλλὰ ὁ στοιχειοθέτης ἔκανε λάθος στὸ ὄνομα καὶ ἀλλάζοντας ἕνα γράμμα ἔγραψε Ντυβόδ. Μὲ τὸ ὄνομα ὅμως αὐτό, ὑπῆρχε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη κάποιος ἄλλος ζωγράφος, ὁ ὁποῖος ἐθεώρησε τὸν ἑαυτό του προσβεβλημένο καὶ ἐζήτησε ἱκανοποίησι διὰ τῶν ὅπλων. Ὁ ποιητὴς ἐδέχτηκε τὴν πρόσκλησί του. Ἔτσι ἐπηκολούθησε μονομαχία, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Δεσπὰζ πληγώθηκε σοβαρά, καὶ ἔμεινε ἀρκετοὺς μῆνες κρεββατωμένος. Μονάχα ὅταν ἀνέρρωσε, ἀπεκάλυψε στὸν ἀντίπαλό του τὰ αἴτια τῆς παρεξηγήσεως.

— Καὶ γιατὶ δὲν τὸ λέγατε προτήτερα; τὸν ρώτησε ὁ Ντυβόδ. Μὲ μιὰ λέξι σας θὰ προλαβαίνατε τὸ ἀτύχημα.

— Δὲν ἤθελα νὰ μὲ θεωρήσετε ἄνανδρο, τοῦ ἀποκρίθηκε ὑπερήφανα ὁ ποιητής.

Ὁ περιώνυμος γεωγράφος Μὰλτ Μπρέν, ὁ ὁποῖος ἔζησε κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα στὴν περιγραφὴ ἑνὸς ὄρους, ἐσημείωσε ὅτι βρισκόταν σὲ ὕψος 36.000 ποδῶν ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Ἀλλὰ ὁ τυπογράφος ἔκανε λάθος κι' ἔγραψε 360.000 πόδας. Ὁ γεωγράφος ἔσβυσε τότε ἀπὸ τὸ δοκίμιο τὸ ἕνα μηδενικό, ἀλλὰ ὁ τυπογράφος παρενόησε καὶ πρόσθεσε ἄλλο ἕνα, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ὕψος τοῦ βουνοῦ ἀνέβηκε σὲ 3.600.000 πόδας. Τότε ὁ Μὰλτ Μπρέν, ἔξαλλος ἀπ' τὸ θυμό του, ἐσημείωσε στὸ περιθώριο: «36.000 πόδες, 36 χιλιάδες γαϊδούρια!» Μὰ ὁ τυπογράφος παρεξήγησε καὶ τὴ νέα αὐτὴ διόρθωσι κι' ἔτσι ὅταν ἐτυπώθηκε τὸ βιβλίο, οἱ ἀναγνῶσται διάβαζαν κατάπληκτοι τὴν ἑξῆς θαυμασία παράγραφο:

«Τὸ ὄρος αὐτὸ εὑρίσκεται εἰς ὕψος 36.000 ποδῶν ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης καὶ ἀριθμεῖ περὶ τὰς 36.000 ὄνων!».

Σὲ κάποιο πάλι τυπικὸ τῆς λειτουργίας ποὺ εἶχε ἐκδώσει ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῶν Παρισίων Ντενὺ Ἄφρ, ἀντὶ νὰ τυπωθῇ σ' ἕνα σημεῖο ἡ φράσις «ἐδῶ ὁ ἱερεὺς βγάζει τὸν σκοῦφον του» (γαλλιστὶ (calotte) ἐτυπώθηκε «ἐδῶ ὁ ἱερεὺς βγάζει τὸ ... culotte» δηλαδὴ τὸ ... πανταλόνι του!

Κάποτε μιὰ Γαλλίδα κυρία ἐτύπωσε μιὰ ποιητικὴ συλλογή, τὴν ὁποίαν ἔστειλε νὰ κριθῇ στὴν ἐκδιδομένη τότε «Ἐφημερίδα τῆς μόδας». Ἡ διευθύντρια τῆς ἐφημερίδος ἀφιέρωσε γιὰ τὸ βιβλίο μιὰ πολὺ κολακευτικὴ κρίσι, ὅπου μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔγραφε ὅτι «ὁ Ὄλυμπος ἀριθμεῖ μίαν ἐπὶ πλέον μοῦσαν (muse)». Ἀλλὰ ὁ στοιχειοθέτης ἀπὸ ἀβλεψία ἔγραψε buse (ἀμαθής) καὶ ἔτσι ἡ ποιήτρια, ὕστερ' ἀπὸ τόσους ἐπαίνους, διάβασε κατάπληκτη ὅτι τὴν ἐχαρακτήριζαν ὡς ... ἀμαθῆ!

Ἕνα ἀπὸ τὰ νοστιμώτερα λάθη συνέβη πρὸ ἐτῶν σὲ κάποιο Ἑλληνικὸ ἐπαρχιακὸ Ἡμερολόγιο. Κάποιος δηλαδὴ ἔγραψε σ' αὐτὸ γιὰ τὸν τότε νομάρχη τοῦ Αἰγίου Ἀμπετὶν πασᾶ μεταξὺ τῶν ἄλλων κολακευτικῶν ὅτι «ὡμίλει ἀπταίστως τὴν ἑλληνικήν». Τὸ κοπλιμέντο ὅμως αὐτὸ ἔγινε αἰτία νὰ φρυάξῃ ὁ Τοῦρκος νομάρχης κατὰ τοῦ βιογράφου του, γιατὶ κατὰ τὴν ἐκτύπωσι τὸ «ἀπταίστως» εἶχε γίνει «ἀπαισίως!»

Σὲ μιὰ παλαιὰ ἐφημερίδα τῆς πρωτευούσης μας εἶχε δημοσιευτῇ κάποτε τὸ ἑξῆς καταπληκτικὸ κοινωνικό:

«Χθὲς ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ ἐτελέσθησαν οἱ εὐτυχεῖς γάμοι τοῦ καλλίστου νέου κ. Μ. μετὰ τῆς χαριτοβρύτου δεσποινίδος Ν.

»Ἐκ τοῦ.. νεκροταφείου οἱ πολυπληθεῖς φίλοι μετέβησαν εἰς τὴν οἰκίαν τῶν συντετριμμένων ἐκ τῆς ὀδύνης γονέων καὶ συνελλυπήθησαν αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκήτῳ συμφορᾷ».

Καὶ στὴ διπλανὴ στήλη δημοσιευόταν τὸ ἐπίσης καταπληκτικό:

«Χθὲς ὡδηγήθη εἰς τὴν τελευταίαν του κατοικίαν ὁ πολύκλαυστος νέος Φ., γόνος παλαιᾶς ἀρχοντικῆς οἰκογενείας τῶν Ἀθηνῶν.

»Ἐκ τοῦ ναοῦ οἱ πολυπληθεῖς προσκεκλημένοι μετέβησαν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ ὅπου διεσκέδασαν καὶ ἐχόρευσαν μέχρι πρωΐας!».

Καταλαβαίνετε βέβαια τί εἶχε συμβεῖ. Ἡ δυὸ εἰδήσεις εἶχαν ἀνακατευτῇ καὶ ἔτσι ἀπὸ τὸ γάμο καὶ τὴν κηδεία βγῆκε τὸ τραγελαφικὸ αὐτὸ κατασκεύασμα.

Ἄλλοτε πάλι ἐδημοσιεύθη σὲ μιὰ ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα ἡ ἑξῆς εἴδησις:

«Σημερινὴ πληροφορία βεβαιοῖ ὅτι τὸ «Χαμηδιέ» διετάχθη νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὰ ὕδατα τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς ὁριστικῆς ἀνακωχῆς.

»Οἱ ἀπωλέσαντες αὐτὸ οἰκεῖοι δύνανται ὅθεν νὰ ἀποταθοῦν εἰς τὴν Νομαρχίαν, οὔσης ἀδυνάτου πάσης περαιτέρω περιθάλψεώς του, ὡς μὴ λειτουργήσαντος εἰσέτι εἰδικοῦ ἀσύλου. Ὁ νομάρχης Ἀττικῆς

ΔΑΣΙΟΣ».

Ἡ δευτέρα παράγραφος ἀνεφέρετο στὴν ἀπώλεια κάποιου κωφαλάλου παιδιοῦ, καὶ ὁ στοιχειοθέτης τὴν κόλλησε ἀπρόσεκτα σὲ μιὰ εἴδησι τῆς ἐφημερίδος περὶ τοῦ ὀνομαστοῦ πολεμικοῦ τῆς Τουρκίας «Χαμηδιέ».

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ τυπογραφικὰ λάθη ποὺ γίνονται σκοπίμως. Ὁ Μπάμπης Ἄννινος, ὅταν ἐξέδιδε τὸ «Ἄστυ» θέλοντας νὰ ξεφορτωθῇ κάποιον ποετάστρο ὁ ὁποῖος τοῦ εἶχε γίνει κουνοῦπι, τοῦ ὑποσχέθηκε νὰ τοῦ δημοσιέψη τὸ ποίημά του. Καὶ ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσί του, ἀλλὰ ἔπαιξε στὸ νεαρὸ στιχουργὸ ἕνα διαβολικὸ παιγνίδι. Σ' ἕνα του στίχο δηλαδὴ ποὺ ἔλεγε «τί μ' ὠφελοῦν τὰ μάτια μου;» ἔβαλε ἀστεράκια καὶ οἱ ἀναγνῶσται διάβαζαν στὴν παραπομπὴ ξεκαρδισμένοι στὰ γέλια:

«Ἂν δὲν τὰ θέλης βγάλτα!»

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Τὸ μεγαλείτερο ἐργοστάσιο τοῦ κόσμου κατασκευῆς κρυστάλλων βρίσκεται στὴ Φραγκφούρτη.

— Τὸ μακροβιώτερο ἀπ' ὅλα τὰ ἑρπετὰ εἶνε ὁ κροταλίας.

— Στὸ ἐνυδρεῖο τοῦ Ζωολογικοῦ Μουσείου τῆς Καλιφορνίας φυλάσσεται μία πελωρία θαλασσία σαύρα, μήκους 12 μέτρων καὶ βάρους 765 ὀκάδων.

ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΠΑΡΑΞΕΝΙΕΣ ΕΝΟΣ ΑΓΓΛΟΥ ΠΡΕΣΒΕΥΤΟΥ

Ὁ λόρδος Μπόους στὸν πόλεμο. Πῶς τὸν ἔδιωξαν ἀπὸ τὴν αὐλή. Ὁ μακροσκελέστερος τίτλος βιβλίου. Ὁ Μπόους πρεσβευτὴς στὴν Πετρούπολι. Ἡ ἐχθρότης τοῦ πρίγκηπος Σάλκαν. Μπρὸς στὸν Ἰβὰν τὸν Τρομερό. Τὸ κρέμασμα τῶν τριῶν αὐλικῶν. Ἡ παρουσίασις μὲ τὰ νυχτικά. Ἕνα μάθημα στὸν Ἰβάν. Τὸ σπαθὶ ἐπάνω στὸ στῆθος τοῦ Τσάρου.

Οἱ σύγχρονοι διπλωμάται, οἱ τόσον τυπικοὶ καὶ λεπτεπίλεπτοι οὔτε θὰ μποροῦσαν νὰ συγκριθοῦν μ' ἕνα παλαιὸ Ἄγγλο συνάδελφό τους, τὸν λόρδο σὲρ Τζέρωμ Μπόους, ὁ ὁποῖος ἔζησε πρὸ τριῶν καὶ πλέον αἰώνων, καὶ ὁ ὁποῖος ἔμεινε ὀνομαστὸς στὰ διπλωματικὰ χρονικὰ γιὰ τὶς παραξενιὲς ποὺ ἔδειχνε σ' ὅλη τὴ ζωή του καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἐκτέλεσι τῶν διπλωματικῶν του καθηκόντων.

Ἀπὸ τὴ νεότητά του, ὁ λόρδος Μπόους ἦταν δύστροπος, ἰδιόρρυθμος καὶ εἶχε τρόπους ἀλλόκοτους. Σὲ ἡλικία εἴκοσι ἐτῶν, ὑπηρέτησε στὸν ἀγγλικὸ στρατό, ὁ ὁποῖος εἶχε καταλάβει τότε τὴ Γαλλία καὶ ἔδειξε τόση ἀνδρεία ὥστε ἔγινε ξακουστός. Μετὰ τὸν πόλεμο, ἐπῆγε κι' ἐγκαταστάθηκε στὸ Λονδῖνο, ὅπου, χάρις στὴν ἀριστοκρατικὴ καταγωγή του καὶ τὴν φήμη του, τοῦ ἐδόθη κάποιο ἀξίωμα στὴν αὐλή. Ἡ παραξενιές του ὅμως, ὁ ἀπότομος χαρακτήρ του καὶ ἡ ἀθυροστομία του πολὺ γρήγορα τὸν ἔκαναν ἀντιπαθητικὸ στοὺς κύκλους τῶν ἄλλων αὐλικῶν. Μιὰ μέρα τέλος ὁ ἀδιόρθωτος σὲρ Τζέρωμ ἔβρισε τὸν πανίσχυρο τότε εὐνοούμενο τῆς βασιλίσσης Ἐλισάβετ, λόρδο Λαϊτσέστερ. Μόλις ἡ βασίλισσα ἔμαθε τὴν ἀσέβειά του αὐτὴ πρὸς τὸν εὐνοούμενό της, ἔγινε ἔξω φρενῶν καὶ τὸν ἔδιωξε ἀπὸ τὴν αὐλή.

Ὁ Μπόους, χωρὶς νὰ θελήση τότε νὰ ἀνακαλέση τὶς βρισιές του καὶ νὰ ἐπιτύχη ἔτσι τὴ βασιλικὴ συγγνώμη, ἀπεσύρθη στὰ κτήματά του ὅπου ἐπεδόθη στὸ διάβασμα, καὶ στὸ γράψιμο. Ἔπειτα δὲ ἀπὸ λίγον καιρὸ ἐξέδωκε τὴ μετάφρασι ἑνὸς γαλλικοῦ συγγράμματος μὲ τὸν κατωτέρω παράδοξο τίτλο, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς θὰ εἶνε καὶ ὁ μακροσκελέστερος τίτλος τοῦ κόσμου :

«Ἀπολογία ἢ ὑπεράσπισις τῶν Χριστιανῶν τῆς Γαλλίας, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ δόγμα τῶν διαμαρτυρομένων, καὶ περὶ τοῦ πῶς ἡ ὀρθότης τοῦ ἀνωτέρω δόγματος τῶν διαμαρτυρομένων, τόσον εἰς τὰ κύρια σημεῖα του, ὅσον καὶ εἰς τὰ ἐπουσιώδη, ἀποδεικνύεται, ὄχι μόνον σύμφωνη μὲ τὰς Ἁγίας Γραφάς, ἀλλὰ καὶ μὲ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ἱεροὺς κανόνας τοῦ παπικοῦ δόγματος. Μεταφρασμένον ἀπὸ τὸ γαλλικὸν εἰς τὰ ἀγγλικὰ ἀπὸ τὸν ἱππότην σὲρ Τζέρωμ Μπόους».

Ἡ ἔκδοσις τοῦ ἔργου αὐτοῦ συνετέλεσε ὥστε νὰ γίνη πολὺς λόγος γιὰ τὸ μεταφραστή του στὴν Αὐλή. Ἔτσι ὄχι μόνον τὸν ἐσυγχώρησε ἡ βασίλισσα, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐκάλεσε πάλι κοντά της, περιβάλλοντάς τον μὲ τὴν εὔνοιά της. Μετὰ δύο μῆνες μάλιστα τοῦ ἀνέθεσε μιὰ πολὺ λεπτὴ καὶ δύσκολη διπλωματικὴ ἀποστολή. Τὸν ἔστειλε πρεσβευτή της στὴ Ρωσσία, γιὰ νὰ διαπραγματευθῆ μὲ τὸν τότε τσάρο Ἰβὰν τὸν Τρομερό, μία ἐμπορικὴ συνθήκη, ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ διευκολύνετο ἐξαιρετικὰ τὸ ἐμπόριο τῶν δύο χωρῶν.

Ὁ αὐτοκράτωρ ὅμως τῆς Γερμανίας, μόλις ἔμαθε τὴν ἀποστολὴ τοῦ Μπόους, ἔστειλε ἀνθρώπους του στὴν Μόσχα, οἱ ὁποῖοι ἐδωροδόκησαν τὸν πρωθυπουργὸ τοῦ Ἰβάν, πρίγκηπα Σάλκαν γιὰ νὰ ματαιώση μὲ κάθε τρόπο τὴ συνομολόγησι τῆς συμβάσεως. Ὁ Σάλκαν ἔστειλε τότε ἕνα εὐπατρίδη τῆς ἐμπιστοσύνης του στὴ μεθόριο κωμόπολι Κόλμογκρο, γιὰ νὰ συνοδεύση ὡς τὴ Μόσχα τὸν ἄγγλο διπλωμάτη καὶ μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ τοῦ κάνη στὸ δρόμο ἕνα σωρὸ φασαρίες, νὰ τὸν προκαλέση ἐν ἀνάγκῃ σὲ μονομαχία, ἔτσι ποὺ νὰ τὸν ἐμποδίση μὲ κάθε τρόπο νὰ φθάση στὴ ρωσσικὴ πρωτεύουσα.

Ὁ Ρῶσσος εὐπατρίδης ἔκανε πράγματι ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ ἐκπληρώση εὐσυνείδητα τὴν ἀποστολή του. Ἀλλὰ ὁ ἄγγλος πρεσβευτής, ὁ ὁποῖος εἶχε μάθει ἐντωμεταξὺ τὴν πλεκτάνη, εὐφυέστατος καθὼς ἦταν, κατώρθωσε νὰ τὰ βγάλη πέρα, νὰ καταεξευτελίση τὸν ἀπεσταλμένο τοῦ Ρώσσου πρωθυπουργοῦ καὶ νὰ φτάση σῶος καὶ ἀβλαβὴς στὴ Μόσχα.

Μόλις ὁ λόρδος Μπόους ἔφτασε στὴ Μόσχα, τὸν ἐπεσκέφθη ὁ ἴδιος ὁ Σάλκαν καὶ τοῦ ἐζήτησε ἀγέρωχα νὰ τοῦ παραδώση τὰ διαπιστευτήρια γράμματα τῆς βασιλίσσης, γιὰ νὰ τὰ μεταβιβάση στὸν τσάρο, λέγοντάς του ὅτι ἔτσι ἐπέβαλε τὸ ρωσσικὸ πρωτόκολλο.

— Τὸ δικό μας πρωτόκολλο ἐπιβάλλει νὰ παραδίδη ὁ ἴδιος ὁ πρεσβευτὴς τὰ διαπιστευτήριά του στὸν μονάρχη, στὸν ὁποῖον εἶνε διαπιστευμένος, ἀπάντησε ψυχρὰ ὁ ἄγγλος διπλωμάτης. Γι' αὐτὸ πέστε στὸν τσάρο σας, ὅτι ἂν δὲν καταδέχεται νὰ πάρη τὰ γράμματα τῆς βασιλίσσης μου ἀπὸ ἐμένα τὸν ἀπεσταλμένο της, φεύγω αὔριο κιόλας ἀπὸ τὴ Μόσχα... Ἂς στείλη τότε ἐσένα στὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ τὰ πάρης.

— Πρόσεξε καλὰ στὰ λόγια σου! τοῦ ἀπάντησε ὁ ρῶσσος πρωθυπουργός. Θὰ ἔχης ἀκούσει ὅτι ὁ τσάρος μας εἶνε φοβερὰ ὀξύθυμος καὶ δὲν τῶχει σὲ τίποτε νὰ σὲ πετάξη μὲ τὶς κλωτσιὲς ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα του.

— Ὁ τσάρος σας μπορεῖ νὰ κάνη ὅ,τι θέλει, ἀλλὰ καὶ ἡ βασίλισσά μου, ἡ ὁποία, ὅπως ξέρετε, εἶνε πανίσχυρη, δὲν θ' ἀφήση ἀτιμώρητη μιὰ τέτοια προσβολὴ πρὸς τὸν πρεσβευτή της.

Ὁ πρωθυπουργὸς διεβίβασε ἐπὶ λέξει τὶς φράσεις τοῦ ἄγγλου διπλωμάτου στὸν τσάρο, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ τὸν ἐξηρέθιζε. Ἀλλά, ἀντιθέτως, ὁ Ἰβάν, τὸν διέταξε νὰ εἰδοποιήση τὸν πρεσβευτὴ ὅτι θὰ τὸν δεχθῆ.

Ὁ λόρδος Μπόους ἐπῆγε στὸ παλάτι, ἐχαιρέτησε τὸν τσάρο μὲ τὴ μεγαλείτερη καὶ ψυχρότερη σοβαρότητα ποὺ μπορεῖ νὰ δείξη ἕνας ἄγγλος, τοῦ παρέδωσε τὰ διαπιστευτήρια στὸ χέρι, ἔπειτα ξαναχαιρέτησε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ ἔφυγε γιὰ τὸ ξενοδοχεῖο του. Ὅσο κι' ἂν φανῆ παράξενο, ἡ ἀντιδιπλωματικὴ αὐτὴ συμπεριφορὰ ἄρεσε ὑπερβολικὰ στὸν Ἰβὰν τὸν Τρομερό, ὁ ὁποῖος ἔστειλε νὰ καλέση τὸν λόρδο Μπόους σὲ ἐπίσημο γεῦμα καὶ ἀπὸ τότε τοῦ ἐφερόταν πολὺ φιλικά.

Ἡ διαμονὴ τοῦ Μπόους στὴ Μόσχα ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἀλλεπάλληλα ἐπεισόδια, τὰ ὁποῖα τοῦ δημιουργοῦσαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ οἱ ἄλλοι αὐλικοὶ καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα πάντοτε αὐτοὶ ἔβγαιναν ζημιωμένοι.

Κάποτε, ἐνῶ ὁ Μπόους διευθυνόταν στὸ γραφεῖο τοῦ τσάρου, τρεῖς αὐλικοὶ τὸν ἐπροσπέρασαν καὶ ἐμπῆκαν πρῶτοι μέσα. Τότε ὁ λόρδος Μπόους ἔκανε μεταβολή, ἐπῆγε στὸ ξενοδοχεῖο του, κι' ἀπὸ κεῖ ἔστειλε ἕνα γράμμα στὸν τσάρο, στὸ ὁποῖο τοῦ ἔγραφε, ὅτι δὲν θὰ ξαναπατήση τὸ πόδι του στὸ παλάτι, ἂν δὲν διατάξη νὰ κρεμασθοῦν οἱ τρεῖς αὐτοὶ αὐλικοὶ ἀπὸ τὰ πόδια, μὲ τὸ κεφάλι πρὸς τὰ κάτω!

Ὁ Ἰβάν, βάρβαρος καὶ ἀπολίτιστος καθὼς ἦταν, ἱκανοποίησε πρόθυμα τὴν ἐπιθυμία τοῦ ἄγγλου πρεσβευτοῦ, τὸν ὁποῖον συμπαθοῦσε ἐξαιρετικά.

Μιὰ ἄλλη φορά, ἐνῶ ἐπήγαινε στὸ ἰδιαίτερο σαλόνι τοῦ τσάρου, ὁ εὐπατρίδης ποὺ ἐφρουροῦσε στὴν πόρτα, τοῦ ζήτησε νὰ τοῦ παραδώση τὸ ξῖφος του, γιατὶ ἀλλοιῶς ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ μὴν τοῦ ἐπιτρέψη τὴν εἴσοδο.

— Μὰ ἂν μοῦ πάρετε τὸ σπαθί μου, εἶπε ὁ πρεσβευτής, πρέπει νὰ μοῦ πάρετε καὶ τὶς μπότες μου καὶ τὴ στολή μου.

— Τέτοια διαταγὴ ἔχω, εἶπε ὁ αὐλικός.

— Πολὺ καλά, εἶπε ὁ λόρδος Μπόους.

Καί, χωρὶς νὰ χάνη καιρὸ ἔστειλε τὸν ἀκόλουθό του στὸ ξενοδοχεῖο του νὰ τοῦ φέρη τὶς παντοῦφλες του, τὸ νυχτικό του καὶ τὸ σκοῦφο του. Ὅταν τοῦ τὰ ἔφερε, ἔβγαλε τὴ στολή του, τὸ ξῖφος καὶ τὶς μπότες του, κι' ἐμπῆκε ντυμένος μὲ τὰ νυχτικὰ καὶ τὶς παντοῦφλες στὸ σαλόνι τοῦ τσάρου, ὁ ὁποῖος ἐξέσπασε σὲ ἀκράτητα γέλια, βλέποντάς τον ἔτσι. Ὅταν ὁ πρεσβευτὴς τοῦ ἐξήγησε γιὰ ποιὸ λόγο παρουσιαζόταν ἔτσι, ὁ Ἰβὰν διέταξε νὰ μαστιγωθῆ ὁ αὐλικός.

Κάποτε ποὺ θύμωσε μὲ τὸν πρεσβευτὴ τῆς Γαλλίας, ὁ Ἰβὰν διέταξε καὶ τοῦ κάρφωσαν τὸ καπέλλο στὸ κεφάλι μὲ μεγάλα καρφιά, ὡς ὅτου ὁ δυστυχὴς διπλωμάτης πέθανε. Τὸ βράδυ στὸ δεῖπνο, ἐνῶ γινόταν λόγος γιὰ τὴν φρικώδη τιμωρία τοῦ γάλλου πρεσβευτοῦ, ὁ Ἰβὰν εἶπε γελῶντας στὸν Μπόους :

— Κύτταξε μήπως καμμιὰ ὥρα ἐπιβάλλω καὶ σὲ σένα τὴν ἴδια τιμωρία.

— Ἐγὼ δὲν ἀντιπροσωπεύω τὸν βασιλέα τῆς Γαλλίας, ἀπάντησε περήφανα ὁ Μπόους, ἀλλὰ τὴν βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, ἡ ὁποία δὲν χαμηλώνει τὸ κεφάλι της μπροστὰ σὲ κανένα καὶ τῆς ὁποίας οὔτε μιὰ τρίχα δὲν εἶνε κανεὶς ἄξιος στὸν κόσμο νὰ πειράξη!

Μιὰ ἄλλη φορά, ἐνῶ καθόντουσαν σ' ἕνα μπαλκόνι τοῦ ἀνακτόρου, ὁ Ἰβὰν ἐφώναξε ἕναν αὐλικὸ καὶ τὸν διέταξε νὰ πέση ἀμέσως κάτω στὸ δρόμο. Ὁ ἀτυχὴς αὐλικὸς ὑπάκουσε καὶ σκοτώθηκε.

— Βλέπεις πῶς σκοτώνονται οἱ ὑπήκοοί μου γιὰ μένα! εἶπε τότε ὁ Ἰβὰν στὸ Μπόους.

— Ἡ βασίλισσά μου δὲν χρειάζεται τοὺς ὑπηκόους της γιὰ νὰ τσακίζουν τὸ κεφάλι τους ἔτσι ἀνώφελα! εἶπε ὁ πρεσβευτής. Ἡ βασίλισσά μου θέλει ἀλλοιῶς τοὺς ὑπηκόους της. Νά, λόγου χάριν, ἔτσι!...

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἐτράβηξε τὸ σπαθί του καί, διευθύνοντάς το πρὸς τὸ στῆθος τοῦ αὐτοκράτορος, ἐφώναξε :

— Ποιὸς ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους σου εἶνε εἰς θέσιν νὰ μοῦ πάρη τὸ σπαθὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ νὰ μ' ἐμποδίση νὰ τὸ καρφώσω στὸ στῆθος σου;

Φυσικὰ κανεὶς στὴν Αὐλὴ τῆς Μόσχας δὲν ἦταν εἰς θέσιν νὰ ἀφοπλίση τὸ λόρδο, ποὺ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς δεινοτέρους ξιφομάχους τῆς Εὐρώπης, καὶ ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ ἐπερίμενε μερικὰ λεπτά, τὸ ἐξανάβαλε στὴν θέσι του, λέγοντας :

— Ἔτσι τοὺς θέλει τοὺς ὑπηκόους της ἡ βασίλισσά μου.

Ἔπειτ' ἀπὸ λίγο καιρὸ ὁ Ἰβὰν πέθανε καὶ τότε ὁ πρωθυπουργὸς Σάλκαν ποὺ εἶχε τὴν εὔνοια τοῦ νέου τσάρου, διέταξε τὸ Μπόους νὰ μείνη ἐννηὰ βδομάδες κλειδωμένος στὸ δωμάτιό του καὶ ἔπειτα τὸν ἔστειλε ὑπὸ συνοδείαν ὡς τὰ σύνορα.

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Ὁ μεγάλος Γάλλος συγγραφεὺς Ἐρνέστος Ρενάν.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΑΚΕΦΑΛΟΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΑΣ

Ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Μπέμπου, κατὰ τὶς ἀρχὲς τῆς σταδιοδρομίας του, ὑπηρετοῦσε ὡς ὑπαξιωματικὸς σὲ κάποιο πολεμικό. Κατὰ τὴ διάρκεια μιᾶς ναυμαχίας, ἔπεσε μιὰ ὀβίδα ἡ ὁποία ἔκοψε τὸ πόδι ἑνὸς συναδέλφου του.

— Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ σταθῶ ὀρθός! φώναξε τότε ὁ τραυματίας στὸν Μπέμπου. Πάρε με, σὲ παρακαλῶ, καὶ πήγαινέ με στὸ χειρουργεῖο.

Ὁ Μπέμπου τὸν φορτώθηκε στοὺς ὤμους του καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὸ χειρουργεῖο. Ἀλλά, πρὶν φτάσουν σ' αὐτό, δευτέρα ὀβίδα ἔκοψε καὶ τὸ κεφάλι τοῦ πληγωμένου.

Ὁ Μπέμπου ὅμως δὲν τὸ ἀντελήφθη καί, ὅταν ἐπλησίασε στὸ χειρουργεῖο, ἄρχισε νὰ φωνάζη τὸ γιατρό. Ὁ γιατρὸς βγῆκε ἀμέσως, ἀλλὰ βλέποντας τὸ φορτίο τοῦ ὑπαξιωματικοῦ, φώναξε :

— Τί διάβολο θέλεις νὰ κάμω γι' αὐτόν, ἀφοῦ τοῦ λείπει τὸ κεφάλι;

— Τὸ κεφάλι! ἀπάντησε κατάπληκτος ὁ Μπέμπου κατεβάζοντας τὸ σύντροφό του. Μὰ αὐτὸς δὲν εἶπε ἕνα τέτοιο πρᾶγμα... Μοῦ μίλησε μονάχα γιὰ τὸ πόδι του...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ καλὴ τιμὴ παλαιὰ ἡμερολόγια φιλολογικά, βιογραφικά, ἐγκυκλοπαιδικὰ κ.λ.π. κ.λ.π. καθὼς καὶ Καζαμίας πρὸ τοῦ 1900 ἐκδοθέντας. Γράψατέ μας : «Οἰκογένειαν», Δέκα 7 — Ἀθήνας.

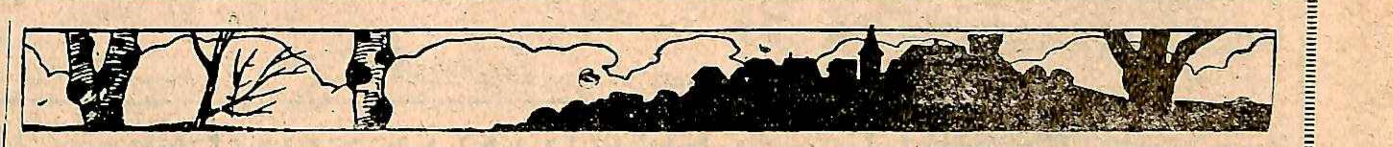

ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

— Ὁ καπνὸς ὡς δηλητήριο.

Ὡς γνωστόν, ὁ καπνὸς βλάπτει τὴν ὑγεία ὅσων καπνίζουν ὑπερβολικά. Ὁ πολὺς κόσμος ὅμως δὲν ξέρει ὅτι ἡ πολὺ μεγάλη κατάχρησις καπνοῦ μπορεῖ νὰ σκοτώση ἕναν ἄνθρωπο, ὄχι σιγὰ-σιγά, ἀλλὰ ἀπότομα, ὅπως καὶ ἡ μεγάλη δόσις ἑνὸς οἱουδήποτε δηλητηρίου.

Ὁ Γάλλος χειροῦργος τοῦ περασμένου αἰῶνος Γκοσλέν, ἀναφέρει σχετικῶς δυὸ ἀδελφούς, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ ἐκάπνισαν ὁ καθένας τους ἀπὸ δεκαοκτὼ πίπες, ἔπεσαν κατὰ γῆς ἀναίσθητοι. Τοὺς μετέφεραν ἀμέσως στὴν κλινική του, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ τοὺς σώση, παρ' ὅλα τὰ μέσα ποὺ μετεχειρίσθη. Ἔπειτα ἀπὸ τριῶν ὡρῶν ἀφασία, οἱ δυὸ ἀδελφοὶ πέθαναν, δηλητηριασμένοι ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴ δόσι τῆς νικοτίνης.

Ἐπίσης τὸ 1604, ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων Σαντέϋγ, ὁ μεγαλείτερος Ἑλληνιστὴς καὶ Λατινιστὴς τῆς ἐποχῆς του, ἦταν καλεσμένος ἕνα βράδυ σὲ δεῖπνο στὸ μέγαρο τοῦ πρίγκηπος Κοντέ.

Σὲ κάποια στιγμὴ ποὺ ὁ Σαντέϋγ ἦταν γυρισμένος ἀλλοῦ, ὁ οἰκοδεσπότης πρίγκηψ, ὁ ὁποῖος εἶχε πιῆ ἤδη παραπολύ, ἔβγαλε τὴν ταμπακιέρα του καὶ ἄδειασε, γιὰ ν' ἀστειευτῆ, ὅλον τὸν καπνὸ ποὺ εἶχε μέσα στὸ ποτῆρι τοῦ καθηγητοῦ. Ἔπειτα τοῦ πρότεινε νὰ τσουγκρίσουν καὶ νὰ πιοῦν στὴν ὑγειά του. Ἀνύποπτος ὁ Σαντέϋγ ἄδειασε τὸ ποτῆρι του, ἀλλὰ ἀμέσως τὸν ἔπιασαν πόνοι φρικτοὶ καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα πέθανε.

— Ἡ μεγαλοφυΐα τοῦ Λεονάρντο Ντὰ Βίντσι.

Ἔχουμε γράψει καὶ ἄλλοτε γιὰ τὸν μεγάλο καλλιτέχνη τῆς Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως, τὸν Λεονάρντο Ντὰ Βίντσι, ὅτι δὲν ἦταν μόνο ζωγράφος, ἀλλὰ καὶ ἀρχιτέκτων καὶ γλύπτης καὶ ποιητὴς καὶ μηχανικός, καὶ ὅτι ἀκόμη πρὸ τριῶν καὶ πλέον αἰώνων, εἶχε κατασκευάσει ἀεροπλάνο γιὰ νὰ πετάξη!

Ἐκτὸς ὅμως αὐτῶν, ὁ Ντὰ Βίντσι ἦταν μέγας μαθηματικός, μέγας βοτανολόγος, μέγας ἀστρονόμος καὶ ἀκόμη ἰατρός, φιλόσοφος, συγγραφεὺς καὶ διηγηματογράφος.

Εἶχε κάνει πάνω ἀπὸ ἑκατὸ ἐφευρέσεις, πολλὲς ἀπ' τὶς ὁποῖες χρησιμοποιοῦνται ἀκόμη καὶ σήμερα.

Ὅσοι ψάχνουν στὶς παληὲς Ἰταλικὲς Βιβλιοθῆκες μένουν ἔκθαμβοι μπροστὰ στὸν ὄγκο τῆς ἐργασίας ποὺ ἔχει κάνει ὁ ἄνθρωπος αὐτός, σ' ὅλους τοὺς κλάδους τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν τεχνῶν καὶ βρίσκουν συγγράμματά του γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα.

Αὐτὸς ἐπενόησε τὰ χειραμάξια ποὺ χρησιμοποιοῦν ἀκόμη καὶ σήμερα οἱ ἀχθοφόροι, καθὼς ἐπίσης τὴν παῦλα καὶ τὸν σταυρὸ ποὺ μεταχειριζόμαστε σήμερα στὰ μαθηματικά.

Ὁ Λεονάρντο Ντὰ Βίντσι τέλος, ὁ ὁποῖος ἐθεωρεῖτο ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους ἀστρονόμους τοῦ αἰῶνος του, ἦταν ἀπὸ τοὺς λίγους ἐκείνους σοφούς, οἱ ὁποῖοι διεκήρυσσαν ὅτι ἡ γῆ ἦταν στρογγυλή. Εἶχε φτειάξει μάλιστα καὶ ἕνα παγκόσμιο χάρτη, ὅλης τῆς γῆς, στὸν ὁποῖο περιελάμβανε καὶ τὴν Ἀμερικὴ καὶ μιὰ ἤπειρο στὸν Νότιο Πόλο. Εἶχε δὲ ὑπολογίσει ὅτι ἡ διάμετρος τῆς γῆς ἦταν 7.000 ναυτικὰ μίλλια. Καὶ ὅπως ἀπέδειξαν οἱ νεώτεροι ὑπολογισμοί, δὲν ἔπεσε ἔξω παρὰ μόνον 900 μίλλια, παρ' ὅλον ὅτι στὴν ἐποχή του δὲν ὑπῆρχαν τὰ σημερινὰ ἐπιστημονικὰ μέσα.

Πρῶτος αὐτὸς ἐπίσης, πολὺ πρὶν ἀπ' τὸν Κοπέρνικο, ἀπ' τὸν Νεύτωνα καὶ ἀπ' τὸν Γαλιλαῖο, διεκήρυξε ὅτι δὲν κινεῖται ὁ ἥλιος γύρω ἀπὸ τὴν γῆν, ἀλλὰ ἡ γῆ γύρω ἀπ' αὐτόν. Ὡσαύτως πρῶτος αὐτὸς ἔγραψε ὅτι ὑπάρχει κάποιος μηχανικὸς νόμος ἕλξεως τῶν ἄστρων, στὸν ὁποῖον ὀφείλεται τὸ φαινόμενο τῆς βαρύτητος τῶν σωμάτων ποὺ βρίσκονται ἐπάνω στὴν γῆ.

Ἐπίσης ὁ Ντὰ Βίντσι ἔφτειαξε τὸ πρῶτο τηλεσκόπιο, τὸ ὁποῖο ἀργότερα ἐτελειοποίησε ὁ Γαλιλαῖος.

Ἀλλὰ μήπως εἶνε μόνον αὐτά; Καὶ τὰ ἀλεξίπτωτα ποὺ θεωροῦνται ἐπινόησις τῆς ἐποχῆς μας, εἶνε ἁπλούστατα κι' αὐτὰ ἐφεύρεσις τοῦ Λεονάρντο Ντὰ Βίντσι, τὴν ὁποία ἐπενόησε τὸν καιρὸ ποὺ κατεσκεύαζε τὸ περίφημο ἀεροπλάνο του.

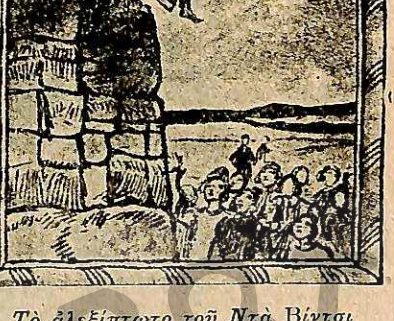

Τὸ ἀλεξίπτωτο τοῦ Ντὰ Βίντσι
(Σχέδιο Ἰταλοῦ ζωγράφου)

— Ὁ μεγαλείτερος μπεκρῆς τῆς Ὑφηλίου.

Ὁ μεγαλείτερος μπεκρῆς ποὺ εἶδε ὁ κόσμος ἀφ' ὅτου ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς γῆς, ἦταν ἀσφαλῶς ὁ ξακουστὸς ρωμαῖος πατρίκιος Νοβέλλους Τορκουάτος.

Ἡ φήμη τῶν κρασοκατανύξεων τοῦ Τορκουάτου ἔφθασε κάποτε καὶ μέχρι τοῦ αὐτοκράτορος Τιβερίου, ὁ ὁποῖος τὸν ἐκάλεσε στὸ παλάτι καὶ τὸν ρώτησε :

— Πόσο κρασὶ μπορεῖς νὰ πιῆς μονορούφι;

— Νὰ σᾶς πῶ, ἀποκρίθηκε σκεπτικὸς ὁ Τορκουάτος. Δὲν ξέρω ἀκριβῶς. Ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διάθεσι ποὺ θἄχω. Νά, λόγου χάριν αὐτὴ τὴ στιγμὴ φαντάζομαι ὅτι θὰ μποροῦσα νὰ πιῶ δώδεκα ὡς δεκατρεῖς λίτρες.

— Μονορούφι; φώναξε κατάπληκτος ὁ Τιβέριος.

— Καὶ βέβαια μονορούφι, ἀπάντησε γελαστὸς ὁ μπεκρῆς πατρίκιος.

— Φέρτε του ἕνα μεγάλο ἀμφορέα μὲ δεκατρεῖς λίτρες κρασί, ἀπὸ τὸ καλύτερο! διέταξε ὁ αὐτοκράτωρ.

Ὅταν τὸ ἔφεραν, ὁ Τορκουάτος ἀτάραχος πλησίασε τὸ δοχεῖο στὰ χείλη του καὶ τὸ ἄδειασε ἀργὰ-ἀργὰ μέσα σὲ τρία λεπτὰ τῆς ὥρας!...

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟ ΚΕΛΑΡΙ ΤΟΥ ΜΠΑΛΖΑΚ

Κάποτε ὁ Μπαλζὰκ ἀποφάσισε νὰ παραθέση τραπέζι σὲ μερικοὺς λογίους φίλους του. Ἐπειδὴ ὅμως ἤθελε νὰ φανῆ εὔπορος, κάλεσε ἀπὸ τὴν παραμονὴ τὸν ὑπηρέτη του καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἰούλιε, αὔριο ἔχω προσκαλεσμένους... Ὅταν καθήσουμε στὸ τραπέζι, θὰ σοῦ πῶ νὰ φέρης ἀπὸ τὸ κελάρι μιὰ μποτίλια ἐκλεκτοῦ κρασιοῦ...

— Μὰ δὲν ἔχουμε κελάρι, κύριε.

— Τὸ ξέρω... Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία... Ἐσὺ θὰ βγῆς ἔξω καὶ θὰ πᾶς νὰ προμηθευθῆς ἀπὸ τὸ γειτονικὸ ταβερνιάρη μιὰ μπουκάλα κρασὶ γιὰ λογαριασμό μου.

— Πολὺ καλά, κύριε.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν οἱ φίλοι κάθησαν στὸ τραπέζι, ὁ Μπαλζὰκ κάλεσε μὲ σοβαρότητα τὸν ὑπηρέτη του :

— Ἰούλιε!

— Ὁρίστε, κύριε!

— Κατέβα στὸ κελάρι καὶ φέρε μας μιὰ μποτίλια Λαφφὶτ (ἡ καλύτερη μάρκα κρασιοῦ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς).

— Ἀμέσως, κύριε, ἀποκρίθηκε ὁ ὑπηρέτης.

Ἀλλά, πρὶν βγῆ ἔξω, γύρισε πίσω καὶ ρώτησε βλακωδῶς τὸν κύριό του :

— Νὰ τοῦ τὴν πληρώσω ἢ νὰ σᾶς τὴν χρεώση, κύριε;

Κόκκαλο ὁ Μπαλζάκ!

ΣΥΓΓΡΑΦΙΚΗ ΓΟΝΙΜΟΤΗΣ

Ὁ διάσημος Γάλλος ἀκαδημαϊκὸς Ἰούλιος Ζανέν, ὁ ὀνομαστότερος κριτικὸς τῆς ἐποχῆς του, ἐκτὸς τῶν 100 περίπου τόμων τῶν μυθιστορημάτων ποὺ ἐξέδωσε, ἔγραψε ἐν ὅλῳ 2.240 κριτικὰ σημειώματα γιὰ διάφορα θεατρικὰ ἔργα, ἤτοι 1.340.000 περίπου στίχους ἐφημερίδος.

ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΝΕΚΡΑΝΑΣΤΗΜΕΝΗ

('Από ἕνα παληὸ χειρόγραφο ποὺ βρέθηκε σὲ κάποιο μοναστῆρι τῆς Ρώμης).

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 15ου αἰῶνος, οἱ καλόγηροι ἑνὸς καινούργιου μοναστηριοῦ τοῦ νεοσυστάτου μοναχικοῦ τάγματος τῶν Καπουκίνων, βρισκόντουσαν σὲ πολὺ δύσκολη θέσι. Εἶχαν ἀρχίσει νὰ χτίζουν μία μεγαλοπρεπεστάτη ἐκκλησία στὸ μοναστῆρι τους, ὅταν ἔξαφνα τὰ χρήματα ποὺ εἶχαν συγκεντρώσει γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ἐτελείωσαν, ἐνῶ τὸ κτίριο βρισκόταν ἀκόμη στὴ μέση. Μὲ τὴν ἐλπίδα μάλιστα ὅτι θὰ μάζευαν χρήματα ἀπὸ ἐράνους, τὰ περισσότερα ὑλικὰ τὰ εἶχαν πάρει ἐπὶ πιστώσει καὶ οἱ προμηθευταί τους τοὺς ἐπίεζαν ζητῶντας τὰ λεπτά τους καὶ φοβερίζοντάς τους ὅτι, ἂν δὲν τοὺς πλήρωναν, θὰ κατέφευγαν στὸν Πάπα καὶ θὰ δημιουργοῦσαν σκάνδαλο. Ἂς σημειωθῇ ὅτι τοὺς δανειστὰς αὐτοὺς τοὺς ὑποκινοῦσαν οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ τάγματος τῶν Φραγκισκανῶν, ἀπὸ τὸ ὁποῖο εἶχαν ἀποσπασθῇ οἱ Καπουκῖνοι, γιὰ νὰ ἱδρύσουν τὸ δικό τους, ἀνεξάρτητο τάγμα.

Σ' ὅλην αὐτὴ τὴν κίνησι γιὰ τὸ χτίσιμο τῆς ἐκκλησίας, καὶ γιὰ τὴ συλλογὴ τῶν ἐράνων εἶχε πρωτοστατήσει ἕνας δόκιμος καλόγηρος, ἀπὸ καλὴ οἰκογένεια, ὁ ὁποῖος ἄγνωστο γιὰ ποιὸ λόγο εἶχε περιβληθῇ τὸ μοναχικὸ σχῆμα καὶ εἶχε διαθέσει μάλιστα ὑπὲρ τοῦ μοναστηριοῦ του ὅλη τὴν πατρική του περιουσία. Ὁ δόκιμος αὐτὸς ἦταν ἔξυπνος, δραστήριος κι' ἐγύριζε ἀκούραστος, μαζεύοντας λεπτὰ γιὰ τὴν ἐκκλησία τοῦ μοναστηριοῦ. Ἀλλὰ παρ' ὅλη τὴν ἐξυπνάδα καὶ τὴ δραστηριότητά του, βρισκόταν πειὰ σὲ ἀδιέξοδο. Ἔβλεπε συγχρόνως τοὺς ἄλλους καλογήρους καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν ἡγούμενο νὰ τὸν κυττάζουν μ' ἕνα ὕφος, σὰν νὰ τὸν κατηγοροῦσαν ὅτι αὐτὸς μὲ τὴν αἰσιοδοξία του καὶ τὶς ὑποσχέσεις του τοὺς εἶχε παρασύρει σὲ μιὰ προσπάθεια ἀνώτερη τῶν δυνάμεών τους. Ὁ φτωχὸς δόκιμος ἦταν καταστενοχωρημένος καὶ ἂν δὲν τὸν ἐμπόδιζαν ἡ θρησκευτικές του πεποιθήσεις, θὰ εἶχε αὐτοκτονήσει.

Ἔξαφνα, τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ἐπέθανε ἡ μοναχοκόρη τοῦ πρίγκηπος Κολόννα, ἀκριβῶς τὸ πρωῒ τῆς ἡμέρας ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ὁ γάμος της, μ' ἕνα νέο καὶ πλούσιο ἀριστοκράτη τῆς Ρώμης. Τὸ πλῆγμα ἦταν πολὺ βαρὺ γιὰ τὴν οἰκογένειά της καὶ γιὰ τὸν μνηστῆρα της, ὁ ὁποῖος τὴν ἐλάτρευε.

Ὁ πατέρας τῆς νέας παρακάλεσε τότε τοὺς Καπουκίνους νὰ τὴν θάψουν σ' ἕνα ὑπόγειο παρεκκλήσιο τοῦ μοναστηριοῦ τους. Οἱ μοναχοὶ δέχτηκαν μὲ χαρὰ τὴν παράκλησί του ἐλπίζοντας σὲ καμμιὰ γενναία δωρεά του. Ἔβαλαν λοιπὸν τὸ φέρετρό της μὲ τὰ νυφικά της φορέματα, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ φορέσῃ τὸ ἀπόγευμα γιὰ τὸ γάμο της καὶ μὲ ὅλα της τὰ κοσμήματα, τὰ ὁποῖα ἦταν πειὰ ἄχρηστα στὴν ἄκληρη καὶ πάμπλουτη οἰκογένειά της.

Ἐκτὸς ἀπ' τὸ πλῆθος τῶν ἀριστοκρατῶν, συγγενῶν καὶ φίλων τῆς πεθαμένης, ποὺ εἶχαν συρρεύσει στὸ μοναστῆρι, καὶ ὅλοι οἱ Καπουκῖνοι, ἐν σώματι παρηκολούθησαν τὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία ποὺ ἐψάλη στὴν μισοχτισμένη ἐκκλησία τους. Μεταξὺ αὐτῶν, κρυμμένος σὲ μιὰ γωνιά, καὶ ἀπορροφημένος ἀπ' τὶς σκέψεις του γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τοῦ οἰκονομικοῦ ἀδιεξόδου, βρισκόταν καὶ ὁ δόκιμος καλόγηρος. Καθὼς ἐκύτταζε τὴν πεθαμένη νέα καὶ τὰ ἀμέτρητα κοσμήματά της ποὺ ἐγέμιζαν τὴν ἐκκλησία μὲ τὶς ἐκτυφλωτικὲς λάμψεις τους, σκεφτόταν πόσο ἄδικο ἦταν νὰ πᾶνε χαμένοι ὅλοι αὐτοὶ οἱ θησαυροί. Σκεφτόταν ὅτι οἱ Καπουκῖνοι θὰ μποροῦσαν μ' αὐτοὺς ὄχι μόνο ν' ἀποτελειώσουν τὴν ἐκκλησία τους, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν στολίσουν ἔτσι ὥστε νὰ γίνῃ μιὰ ἀπ' τὶς ὡραιότερες ἐκκλησίες τῆς Ρώμης.

Ἡ σκέψις αὐτὴ κυριαρχοῦσε στὸ μυαλό του, ὅλο τὸ ἀπόγευμα, ὅλο τὸ βράδυ καὶ ὅλη τὴ νύχτα ἀκόμη. Τὸν ἐβασάνιζε τόσο, ὥστε δὲν τὸν ἄφισε νὰ κοιμηθῇ. Ἔξαφνα σηκώθηκε ἀπ' τὸ κρεββάτι του, τρέμοντας κι' ὁ ἴδιος γιὰ τὴν τολμηρὴ ἀπόφασί του. Εἶχε ἀποφασίσει νὰ πάρῃ τὰ κοσμήματα τῆς πεθαμένης καὶ νὰ τὰ διαθέσῃ γιὰ τὴν ἐκκλησία! Ἐβγῆκε ἀδίστακτα ἀπὸ τὸ κελλί του, ἐπροχώρησε προσεκτικὰ καὶ ἀθόρυβα στοὺς διαδρόμους, κατέβηκε μιὰ σκάλα καὶ μπῆκε στὸ ὑπόγειο παρεκκλήσιο ὅπου ἦταν θαμμένη ἡ πριγκηποπούλα.

Κρύος ἱδρὼς ἔτρεχε ἀπὸ ὅλο τὸ κορμί του, ποὺ ἔτρεμε σὰν τὸ καλάμι. Τὸν ἐνεθάρρυνε ὅμως ἡ σκέψις ὅτι εἶχε μὲ τὸ μέρος του τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὴν ἐκκλησία τοῦ ὁποίου ἐπρόκειτο νὰ διαπράξῃ τὴν ἱεροσυλία. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὅμως ἐκύτταζε μὲ φόβο τριγύρω του κι' ἐνόμιζε ὅτι ἀπὸ κάθε σκοτεινὴ γωνία τοῦ ὑπογείου θὰ ἐπρόβαλε κι' ἀπὸ ἕνα φάντασμα.

Ἐπὶ τέλους βρέθηκε μπρὸς στὸν τάφο τῆς πριγκηποπούλας καὶ μὲ δύναμι ὑπεράνθρωπη ποὺ τοῦ τὴν ἔδινε ἡ νευρικὴ ὑπερδιέγερσίς του, ἀνασήκωσε τὸ σκέπασμα τοῦ φερέτρου της. Μὲ χέρια ποὺ ἔτρεμαν τράβηξε τότε τὸ σάβανο καὶ εἶδε τὸ γαλήνιο πρόσωπο τῆς νέας. Τὸ στόμα της ἦταν μισάνοιχτο, καὶ δυὸ πτυχὲς ποὺ ἐσχημάτιζαν ἡ ἄκρες τῶν χειλέων της τὴν ἔκαναν νὰ φαίνεται σὰν νὰ χαμογελοῦσε.

Ἔτρεξε καὶ εἰδοποίησε τὸν ἡγούμενο καὶ τοὺς ἄλλους μοναχούς.

Γρήγορα-γρήγορα μὲ νευρικὲς κινήσεις ὁ καλόγηρος ἔβγαλε τὸ περιδέραιο καὶ τὰ βραχιόλια τῆς πεθαμένης. Ἔπειτα ἄρχισε νὰ τῆς βγάζῃ καὶ τὰ δακτυλίδια της, τὰ ὁποῖα εἶχαν μεγάλη ἀξία, γιατὶ ἦταν στολισμένα μὲ τὰ πιὸ φημισμένα στὸν κόσμο πετράδια. Κάποιο ἀπ' τὰ δακτυλίδια ὅμως ἦταν πολὺ στενὸ καὶ ὁ δόκιμος, γιὰ νὰ τὸ βγάλῃ τὸ ἐτράβηξε μὲ ὑπερβολικὴ δύναμι καὶ πολὺ ἀπότομα. Τότε περίτρομος εἶδε τὸ σῶμα τῆς πριγκηποπούλας νὰ σαλεύῃ καὶ συγχρόνως τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε ἕνα στεναγμὸ νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὰ χείλη της. Ὁ μοναχὸς στάθηκε ἀμέσως παγωμένος.

— «Τί νὰ συμβαίνῃ ἄραγε; σκέφτηκε μὲ ἀγωνία. Μήπως δὲν εἶνε πεθαμένη;

Ὅταν συνῆλθε κάπως ἀπὸ τὸν ἀρχικό του τρόμο, ἀκούμπησε τ' αὐτί του στὴν καρδιὰ τῆς πριγκηποπούλας καὶ τὴν ἄκουσε τότε νὰ χτυπάῃ ἀργὰ-ἀργά, ἀλλὰ καθαρὰ καὶ εὐδιάκριτα. Δὲν τοῦ ἔμενε πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία. Ἡ νέα εἶχε ταφῇ ζωντανή. Εἶχε περιπέσει ἁπλῶς σὲ κατάστασι ληθάργου, τὴν ὁποία ἡ οἰκογένειά της καὶ οἱ γιατροί της παρεξήγησαν κι' ἐθεώρησαν ὡς θάνατο. Χωρὶς νὰ διστάσῃ πειὰ οὔτε στιγμή, ὁ μοναχὸς σήκωσε τὴ νέα, τὴν ἔβγαλε ἀπ' τὸ φέρετρο, τὴν φορτώθηκε στὶς πλάτες του καὶ τὴν ἀνέβασε στὴν ἐκκλησία, ὅπου τὴν ἐξάπλωσε σ' ἕνα τραπέζι. Ἔπειτα ἔτρεξε καὶ εἰδοποίησε τὸν ἡγούμενο καὶ τοὺς ἄλλους μοναχούς.

Ἔτσι σὲ λίγα λεπτά, ὅλοι οἱ καλόγηροι βρισκόντουσαν στὸ πόδι. Ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς ἔφεραν νερὸ γιὰ νὰ βρέξουν τὰ χείλη τῆς νέας, ἄλλοι τῆς ἔτριβαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια της καὶ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς τέλος, ἐπῆγε καὶ εἰδοποίησε τοὺς συγγενεῖς της, οἱ ὁποῖοι ἔφτασαν σὲ λίγο γεμᾶτοι ἀγωνία, μὴ τολμῶντας νὰ πιστέψουν τὴν ἀπίστευτη ἐκείνη εἴδησι.

Ὡστόσο ὅταν εἶδαν τὴν κόρη τους μὲ τὰ μάτια ἀνοιχτά, νὰ τοὺς χαμογελᾷ σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβῆ τίποτε, ἔτρεξαν καὶ τὴν ἀγκάλιασαν μὲ λαχτάρα.

Ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα, ὅταν ἐπέρασε ἡ πρώτη συγκίνησις καὶ ἡ νέα ἀνέκτησε τελείως πειὰ τὶς αἰσθήσεις της, ὁ καλόγηρος τὴν ἐπλησίασε καὶ γονατίζοντας μπροστά της μὲ συντριβή, καὶ μπροστὰ σὲ ὅλους τοὺς ἄλλους, τῆς ὡμολόγησε ποιὰ σκέψις τὸν εἶχε ὁδηγήσει ὡς τὸν τάφο της. Ἡ νέα ὄχι μόνο δὲν ἐθύμωσε, ἀλλὰ ἐπῆρε ὅλα τὰ κοσμήματά της ποὺ τὰ εἶχαν περιμαζέψει ἐντωμεταξὺ οἱ ἄλλοι καλόγηροι, τὰ ἔβαλε μέσα σ' ἕνα κουτὶ καὶ τὰ προσέφερε στὸ μοναχὸ λέγοντας:

— Ὅταν πάω στὸ σπίτι μου θὰ σᾶς στείλω καὶ χρήματα γιὰ ν' ἀποτελειώσετε καὶ νὰ διακοσμήσετε τὴν ἐκκλησία σας.

Ἔτσι ἡ ἐκκλησία τοῦ μοναστηριοῦ τῶν Καπουκίνων χτίστηκε μεγαλοπρεπὴς καὶ χωρὶς οἰκονομικὲς πειὰ στενοχώριες, χάρις στὶς ἀλλεπάλληλες συνδρομὲς τῆς πριγκηποπούλας καὶ τῆς οἰκογενείας της.

ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Οἱ τρελλοὶ λένε κάποτε τὴν ἀλήθεια κι' οἱ γνωστικοὶ τὴν ἀκοῦνε καὶ γελοῦν.

Ἂν ἦσαν ἔξυπνοι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, τότε ἡ μωρία θὰ ἦταν ἀρετή.

ΕΥΘΥΜΟΙ ΜΟΝΟΛΟΓΟΙ

ΤΗΣ ΕΡΡΙΕΤΤΑΣ ΜΠΕΖΑΝΣΟΝ

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ!...

(Μέσα σὲ μιὰ σοφίτα, ὁ ποιητὴς κάθεται μπρὸς σ' ἕνα τραπέζι, γεμᾶτο ἀπὸ μουντζουρωμένα χειρόγραφα. Σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ τραπεζιοῦ βρίσκονται ἕνα κομμάτι ψωμί, μιὰ μποτίλια μὲ νερὸ καὶ ἕνα ποτῆρι. Ὁ ποιητής, ἀναμαλλιασμένος, ὅπως ὅλοι οἱ μποέμ, διαβάζει δυνατὰ τὸ τέλος μιᾶς ἐπιστολῆς).

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ.— Μὰ τί εἶν' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφει ὁ πατέρας μου; «*Ἡ Μοῦσα σου, παιδί μου, ἂς σὲ θρέψει !...*» Ἔξοχα !... Ἂς δοῦμε τί λέει παρακάτω: (Διαβάζει): «*Ὅσο γιὰ σένα, ἰδοὺ ἡ ἀπόφασίς μου. Ἢ θὰ ἔλθῃς ἐδῶ, στὴν πατρίδα σου, νὰ γίνῃς συνέταιρός μου στὸ Ἐδωδιμοπωλεῖο μου ἢ θὰ σοῦ κόψω ἀμέσως τὸ ἐπίδομα...*» Τί λέει; Διάβασα καλά;.. Νὰ γίνω συνέταιρός του στὸ Ἐδωδιμοπωλεῖο του; Στὸ Ἐ—δω—δι—μο—πω—λεῖ—ο του!... Μὰ ὄχι!... Δὲν θὰ γίνω ποτὲ μπακάλης!... Τίποτε δὲν θὰ μ' ἐμποδίσῃ ν' ἀκολουθήσω τὴν ἀποστολή μου στὸν κόσμο ὡς ποιητής... Θὰ φάω τὸ ξερὸ ψωμί μου χωρὶς νὰ παραπονεθῶ... *(Δείχνοντας τὸ ψωμὶ καὶ τὸ νερὸ στὴ γωνία τοῦ τραπεζιοῦ).* Ἕνας ποιητὴς μπορεῖ περίφημα νὰ τραφῇ μὲ τὸ ψωμὶ ποὺ γίνεται ἀπ' τὰ χρυσᾶ στάχια καὶ μὲ τὸ νερὸ ποὺ βγαίνει ἀπ' τὶς κρουσταλλένιες πηγές... *('Ακούγοντας νὰ σημαίνῃ ἡ ὥρα σ' ἕνα γειτονικὸ ρολόϊ)*... Μεσημέρι.... *('Απαγγέλλει δυὸ στίχους):*

Μεσημέρι, ὥρα ποὺ οἱ κάμποι
μέσ' στὸν ἥλιο ἔχουν λουστεῖ...

('Αλλάζοντας ἔξαφνα τόνο): Ὄχι.... Ὄχι!... Μεσημέρι, ὥρα τοῦ φαγητοῦ! Καὶ τί θὰ φᾶμε τώρα; *(Παίρνοντας τὸ ψωμί του καὶ κόβοντάς το):* Χμ!... Ἂς φᾶμε τὸ λευκὸ ψωμὶ ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὰ χρυσᾶ στάχια!... *(Γεμίζοντας τὸ ποτῆρι μὲ νερό):* Αὐτὸ τὸ νερὸ εἶνε καθαρὸ σὰν διαμάντι!... *(Πίνει λίγο).* Μπρρ!... Εἶνε πολὺ κρῦο!... *(Παίρνει μιὰ πέννα καὶ ἕνα κομμάτι χαρτί):* Ἐνῶ θὰ τρῶμε, ἂς ἐργαστοῦμε συγχρόνως στὸ μεγάλο μας ποίημα, τὴν «Ἐβελίνα»!... Ἐβελίνα εἶνε μιὰ γυναῖκα, ἡ ὁποία δὲν ὑπῆρξε ποτὲ καὶ τὴν ὁποία λατρεύω... *(Διαβάζει δυνατά):* «*Ἐβελίνα, εἶμαι πεινασμένος γιὰ ἕνα χαμόγελό σου!...*» *(Διακόπτοντας γιὰ νὰ δαγκώσῃ τὸ ξεροκόμματό του):* Τί ὡραῖο ποὺ θὰ ἦταν ἕνα μπιφτέκι!... *(Ξαναρχίζοντας νὰ γράφῃ):* «*Ἐβελίνα, εἶμαι διψασμένος γιὰ τὰ μάτια σου!...*» *(Πίνοντας μιὰ γουλιὰ νερό):* Τί ὡραῖο ποὺ θὰ ἦταν λίγο κρασὶ τοῦ Μπορντῶ! *('Εμπνεόμενος):* «*Ἐβελίνα, εἶμαι διψασμένος... εἶμαι πεινασμένος...*» Ὦ, ἡ Ἐβελίνα δὲν μ' ἐμπνέει σήμερα... Καλύτερα θὰ μὲ ἐνέπνεε μιὰ ὀμελλέτα... *(Πετῶντας μακρυὰ τὴν πέννα του):* Τὸ πρῶτο μου φαγητὸ μὲ ξερὸ ψωμί... Ὣς σήμερα ἔτρωγα στὸ ἑστιατόριο ποὺ εἶνε ἀπὸ κάτω... Ἔτρωγα μάλιστα συχνὰ καὶ λαγό, γιατὶ ἡ γάτα του γεννοῦσε συχνά... Μὰ ὁ ξενοδόχος μοῦ ἔκοψε τὴν πίστωσι... *(Ξαναπαίρνοντας τὴν ἐπιστολὴ τοῦ πατέρα του):* «*Ἡ Μοῦσα σου, παιδί ἂς σὲ θρέψει...*» Ἀλλοίμονο!... πατέρα μου, ἡ μοῦσα μου οὔτε μαγείρισσα εἶνε, οὔτε διευθυντὴς ἑστιατορίου... *(Πετιέται ἀπὸ τὴ θέσι του, ἀγανακτισμένος).* Μὰ τί λέω; Εἶμαι ποιητής; Ναὶ ἢ ὄχι;... Ναί... Τότε βρίσκομαι στὸ ρόλο μου. Ὅλοι οἱ ἀδελφοί μου στὴν ποίησι ὑπέφεραν τὰ ἴδια μὲ μένα... Πολλοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς πέθαναν ἀπὸ τὴν πεῖνα...

Νὰ πεθάνῃ κανεὶς ἀπὸ πεῖνα!... Ὦ! θὰ εἶνε πολὺ φριχτό!... Ἄμα μάλιστα ἔχει ὄρεξι σὰν τὴ δική μου... Ἔτσι πέθαναν ὁ Σάττερτον, ὁ Γκιλμπέρ, ὁ Ἡγίσιππος Μορώ... Ὦ! πόσο τοὺς λυπᾶμαι τοὺς δυστυχισμένους!... Ἂν πεθάνω ἔτσι σὰν κι' αὐτούς, σὲ πενῆντα χρόνια θὰ μοῦ στήσουν ἄγαλμα στὴν πατρίδα μου... Θ' ἀπαγγείλουν λόγους, ἐνῶ θὰ πέφτῃ ψιλὴ βροχούλα... Βρέχει, κατὰ κανόνα, ὅταν γίνονται τ' ἀποκαλυπτήρια τῶν ἀνδριάντων τῶν ποιητῶν... Ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅμως, ἂς ἐργαστοῦμε... (Ξαναπαίρνει τὴν πέννα του). «*Ἐβελίνα... διψάω... πεινάω..*» *(Μυρίζεται).* Κάποιο ὡραῖο φαγητὸ μαγειρεύουν κάτω... Ὦ, τί ὑπέροχη μυρωδιά... Αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὸ σπίτι μου βρίσκονται στὸ τραπέζι... Νά, τοὺς βλέπω μὲ τὸ μυαλό μου... Νά, ὁ πατέρας μου μὲ τὴ χοντρὴ καλοκάγαθη ὄψι του... Νὰ ἡ καλή μου μητέρα... Νὰ καὶ ἡ ξαδελφούλα μου ἡ Ἀννέττα ποὺ ἦταν ἄλλοτε ἀρραβωνιαστικιά μου πρὶν νὰ γίνω ποιητής... Δὲν εἶνε καθόλου ποιητικὴ ἡ Ἀννέττα... Ὦ! ὄχι!... Οὔτε μορφωμένη... Μιὰ μικρὴ νοικοκυρούλα... Μὰ εἶνε χαριτωμένη... Ροδαλὴ σὰν τριαντάφυλλο καὶ γλυκειὰ σὰν τὴ ζάχαρι... Καὶ ἔχει τόσο καλὴ καρδιά... Εἶμαι βέβαιος πὼς τώρα θὰ εἶνε θλιμμένη... ἐξ αἰτίας μου... Ἀρνήθηκε ἤδη δυὸ πρώτης τάξεως συνοικέσια... Φτωχὴ Ἀννέττα!... Ἂν δὲν τὴν παντρευτῶ, εἶνε ἱκανὴ νὰ γίνῃ καλόγρια!... *(Βάζει τὸ χέρι του στὸ μέτωπό του).* Ἂς ἐργαστοῦμε!... *(Γράφοντας καὶ μασώντας συγχρόνως):* Ὦ Ἐβελίνα... Ἐβελίνα... Ἐβελίνα... Πάει πειά... Δὲν ἔχω ἔμπνευσι σήμερα. *(Βγάζοντας ἔξαφνα μιὰ ἀδύνατη κραυγή, κλείνοντας τὰ μάτια του καὶ βυθιζόμενος σὲ ἔκστασι).* Ὦ! τὴ βλέπω... τὴ βλέπω!... Ὄχι τὴν Ἐβελίνα... Βλέπω τὴ Μαρία, τὴ μαγείρισσα τοῦ σπιτιοῦ μας!... Κρατάει στὰ χέρια της τὴ μεγάλη ἀπλάδα μὲ τὸ ψητό... *('Ανοιγοκλείνει ἐπανειλημμένως τὸ στόμα του σὰν νὰ μασάῃ, κυττάζοντας τὸ ψωμί του).* Ὦ!... πῶς νὰ τὸ φάω... τὴ στιγμὴ ποὺ συλλογίζομαι τὰ ὀρεκτικὰ φαγητὰ ποὺ θὰ ὑπάρχουν αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὸ σπίτι μας... Ἂν γίνω ποτὲ πλούσιος—ἂν καὶ οἱ ποιηταὶ δὲν γίνονται ποτὲ πλούσιοι—θὰ καταργήσω ἀπὸ τὸ σπίτι μου τὸ ψωμί, ποὺ εἶνε τόσο ἀνούσιο!... *(Γράφοντας).* Ἐβελίνα!... Ἐβελίνα!... Ἐβελίνα!... *(Μὰ διακόπτεται καὶ βγάζει μερικὲς σπασμωδικὲς κραυγές).* Ὦ!... Ὦ!... Ὦ... Τοὺς βλέπω... Βλέπω τοὺς δικούς μου ποὺ πίνουν τώρα τὸν καφέ τους... Τί ἄρωμα!... Τὸν σερβίρει ἡ Ἀννέττα!... Τί ὡραῖο χέρι ποὺ ἔχει... *('Εκστατικά):* Ὦ, Ἀννέττα!... *(Καταβάλλοντας μιὰ προσπάθεια).* Ὄχι... Ὦ Ἐβελίνα... Ἐβελίνα... Ἐβελίνα!.. Δὲν μπορῶ νὰ συμπληρώσω ἕνα στῖχο σήμερα... Τί κακὸ εἶνε αὐτό...

(Σηκώνεται ἔξαφνα). Καὶ ἂν δὲν ἔχω ταλέντο... *('Αγανακτισμένος).* Ἀδύνατον νὰ μὴν ἔχω ταλέντο.... Ἐγώ!... ἐγώ!... ὁ συγγραφεὺς ὅλων αὐτῶν ἐδῶ τῶν χειρογράφων... *(Μαζεύει ἀπὸ τὸ τραπέζι τὰ χειρόγραφά του...)*

Χμ!... Δὲν βλέπω τίποτε ἄλλο σ' αὐτὰ τὰ χαρτιὰ ποὺ ἀποτελοῦν ὁλόκληρο τὸ ἔργο μου, παρὰ μουντζουρώματα καὶ σβυσίματα... Μιὰ φράσις σωστὴ δὲν ὑπάρχει πουθενά... *('Αργὰ-ἀργά, σὰν νὰ φωτίστηκε ἔξαφνα).* Καὶ ἂν δὲν εἶμαι ἀληθινὸς ποιητής,... Ἂν δὲν εἶμαι τίποτε ἄλλο παρὰ ἕνας φιλόδοξος νέος; Ἂν ὁ πατέρας μου ἔχει δίκηο;... Ἂν εἶνε πράγματι ἀλήθεια, ὅτι προσποιοῦμαι τὸν ποιητή, γιὰ νὰ ἔχω μιὰ πρόφασι νὰ μὴν κάνω τίποτε;...

(Μελαγχολικά)... Νὰ τρώῃ κανεὶς ψωμὶ καὶ νερό!... Εἶνε τρομερό... Καὶ τὸ βράδυ πάλι τὰ ἴδια θὰ φάω... Ὦ! δὲν ἀντέχω... Στὴ στιγμὴ ποὺ στὸ σπίτι μου ἔχουν ὅλα τ' ἀγαθὰ τοῦ Θεοῦ!... Καὶ πόσο μὲ ἀγαποῦν ἀκόμα ἐκεῖ κάτω... Ἡ φτωχή μου μητέρα μοῦ ἔγραφε στὸ τελευταῖο της γράμμα ὅτι εἶνε πολὺ δυστυχισμένη ἐξ αἰτίας μου. Κάθε βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ ἑτοιμάζονται νὰ κοιμηθοῦν, ὁ πατέρας μου ἀφίνει ὅλη τὴ θλίψι του νὰ ξεσπάσῃ. Κόβει βόλτες στενοχωρημένος μέσα στὸ δωμάτιο καὶ φαίνεται ἕτοιμος νὰ κλάψῃ... Ὦ! ἂν ξαναγύριζα, θὰ μὲ δεχόντουσαν μὲ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά... *(Ζωηρά).* Ἐξ ἄλλου, εὐτυχῶς γιὰ μένα, ὅπως φαίνεται, δὲν ἔχω κανένα ταλέντο!... Ἔτσι δὲν θὰ ὑποχρεωθῶ νὰ πεθάνω τῆς πείνας, γιὰ νὰ μοῦ στήσουν μιὰ μέρα, ὅταν θὰ ἔχω πεθάνει πειά, τὸ ἄγαλμά μου..

Θὰ τοιμάζουνται νὰ κοιμηθοῦν. Ὁ πατέρας μου θὰ κόβει βόλτες στενοχωρημένος.

(Σὰν νὰ τοῦ ἦρθε ἔξαφνα κάποια ἔμπνευσις). Μὰ ἀφοῦ δὲν ἔχω ταλέντο, δὲν ἔχω χρήματα, τί κάθομαι καὶ κάνω ἐδῶ πέρα... Ἂς φύγουμε!.. Ἂς φύγουμε ἀμέσως!... *(Τρέχει πρὸς μιὰ βαλίτσα καὶ τὴ γεμίζει μὲ τ' ἀσπρόρρουχά του, σιγοτραγουδῶντας εὔθυμα κάποιο σκοπό).* Πώ! Πώ!... Τί φτωχικὲς ποὺ εἶνε ἡ ποιητικές μου ἀποσκευές... Ἂς χτενίσουμε τώρα τὰ ἀναστατωμένα μαλλιά μας... *(Μὲ περιφρονητικὸ τόνο).* Αὐτὰ εἶνε μαλλιὰ μποέμ... Ἂς κάνουμε μιὰ καλὴ χωρίστρα, ἀξία τοῦ συνεταίρου τοῦ πατέρα μου... Ναί, ναί, θὰ γίνω συνέταιρος τοῦ πατέρα μου. Ἡ Μοῦσα μου πέθανε πειά!... *(Κάνοντας ἕναν ἐλαφρὸ μορφασμό).* Ὦ!... Λά!... λά!.. λά!... Χαῖρε μοῦσα...

(Εὔθυμα). Καὶ τώρα, ἂς πάρουμε ἀμέσως τὸ τραῖνο γιὰ νὰ προφτάσω νὰ φάω τὸ βράδυ στὸ σπίτι μου...

ΕΡ. ΜΠΕΖΑΝΣΟΝ

ΕΝΑ ΒΑΡΒΑΡΟ ΕΘΙΜΟ

Στὴ νῆσο Κῶ ἐπικρατοῦσε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἕνα σκληρὸ καὶ ἀπάνθρωπο ἔθιμο. Κάθε γέρος δηλαδὴ μόλις πατοῦσε στὰ ἑβδομῆντα χρόνια, θεωροῦσε ὑποχρέωσί του νὰ ἀφήσῃ τὸν κόσμο ἑκουσίως δηλητηριαζόμενος μὲ κώνειο. Τὸ ἔθιμο αὐτὸ διετηρήθη μέχρι τοῦ αὐτοκράτορος Ἀδριανοῦ, ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ παραστῇ κάποτε αὐτόπτης μάρτυς μιᾶς τέτοιας τραγῳδίας, καὶ τὸ κατήργησε.

ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΣΕΛΗΜ ΜΠΟΧΑΡΕΔΙΝ

ΤΟ ΜΑΧ-ΤΑΠΙ (*)

— Μπέη μου, πῶς εἶσαι ἀπόψε ; Ἔλα, δός μου τὸ χέρι σου νὰ κυττάξω... Ἄχ, ἔχεις πάλι πυρετό...

— Ὄχι, εἶμαι πολὺ καλά, Πετιγιέ. Ἀπόψε νὰ βγῇς στὸν περίπατο. Ἦρθαν τὰ γαϊδούρια ποὺ παράγγειλα ;

— Παιδάκι ἔγινες, Ἀλῆ μου ; Ποιὰ νύχτα βγῆκα στὸν περίπατο μὲ τὸ γαϊδοῦρι γιὰ νὰ βγῶ κι' ἀπόψε ; Τώρα κιόλας ποὺ ἐσὺ εἶσαι βαρειὰ ἄρρωστος...

— Καὶ τί πειράζει, εἶπε ὁ Ἀλῆς στὴ γυναῖκα του μὲ τρυφερότητα, ἂν πάη κανεὶς στὸν περίπατο μὲ τὸ γαϊδοῦρι ; Ὅλο τὸ καλοκαῖρι ἡ Πετιγιέ μου μὲ περιποιόταν καὶ μοὔδινε παρηγοριὰ μὲ τὰ γιατρικά, χωρὶς ν' ἀπομακρύνεται ἀπὸ κοντά μου. Ἀπόψε εἶνε ἡ τελευταία φεγγαρόφωτη βραδυὰ τοῦ Αὐγούστου. Ἴσως θἆναι κι' ἡ τελευταία ὡραία βραδυὰ τοῦ χρόνου... Δὲν εἶνε κρῖμα τὸ τριανταφυλλένιο πρόσωπο τῆς Πετιγιέ μου νὰ μὴ χρυσωθῇ ἀπόψε μὲ τ' ὠχρὸ καὶ τρεμουλιασμένο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ; Δὲν εἶνε κρῖμα τὰ διαμαντένια της, τὰ κομψά της αὐτὰ στολίδια, νὰ μὴ στείλουν τὴ λάμψι τους ἀπάνω στὰ μισάνοιχτα τριαντάφυλλα ;...

— Μπέη μου, ποτὲ δὲν μοὔδωσες ὥς τώρα τὴν ἄδεια νὰ βγῶ στὸν περίπατο μὲ γαϊδοῦρι...

— Σοῦ τὴ δίνω τώρα, Πετιγιέ, γιατὶ θέλω νὰ σὲ δῶ γελαστή. Ἀπόψε δὲν θέλω νἆσαι λυπημένη, θέλω νὰ χαρῇς καὶ νὰ γλεντήσῃς. Ὁ ἄντρας σου ἔβγαλε πειὰ τὴν ὑποψία ποὺ ἔχει κάθε ἄντρας γιὰ τὴ γυναῖκα του. Ἡ μόνη σκέψι τοῦ ἀντρός σου ἀπόψε εἶνε νὰ σὲ δῇ γελαστή. Ἂν θέλῃς νὰ μὲ καλοκαρδίσῃς, Πετιγιέ, πήγαινε ἐκεῖ ποὺ σοῦ λέω. Ἐγὼ θὰ σὲ περιμένω στὸ παράθυρο...

— Πολὺ καλά, Ἀλῆ μου. Ἀφοῦ τὸ θέλεις, θὰ πάω. Μάθε ὅμως πὼς δὲν θὰ διασκεδάσω στὸν περίπατο. Δὲν θἆταν καλύτερα νὰ καθήσω κοντά σου καὶ νὰ σοῦ πῶ γιὰ τὶς προξενειὲς τῆς Νετιμέ ;

— Πήγαινε... Πήγαινε γρήγορα.... Μὴ μοῦ χαλᾷς τὸ χατῆρι. Ἀλλὰ πρὶν φύγῃς, ἔλα... Ἔλα κοντά μου ποὺ σὲ θέλω... Ἔλα νὰ φιλήσω τὰ μαλλιά σου τὰ ξανθὰ γιὰ νὰ νομίσω πὼς βγῆκα κι' ἐγὼ στὸ φεγγαρόφωτο... Ἆ, ἔτσι... Αὐτὸ ἦταν γιὰ μένα τὸ μάχ—τάπι... Τώρα μπορεῖς νὰ πᾷς, Πετιγιέ...

Ἡ ἄμοιρη Πετιγιέ, συγκινημένη καὶ κλαμμένη, βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τράβηξε πρὸς τὴν πύλη τοῦ Νεχὰτ πασᾶ.

Στὸ δρόμο ἀντάμωσε δυὸ χανούμισσες γνωστές της ποὺ πήγαιναν κι' αὐτὲς καβάλλα στὰ γαϊδούρια. Μόλις τὴν εἶδαν, ἄρχισαν νὰ μουρμουρίζουν καὶ σὲ λίγο τὴ ρώτησαν μὲ φανερὸ σαρκασμό :

— Πῶς πάει ὁ μπέης σου ;

— Σὰν καλύτερα...

— Πῶς τὸν ἄφησες ; φώναξε ἡ δεύτερη.

— Κάπως στενοχωρημένο...

— Ἐκεῖνος ψυχομαχάει κι' αὐτὴ βγῆκε νὰ πάρῃ τὸν ἀέρα της, ψιθύρισε μιὰ ἄλλη ποὺ ἀντιπαθοῦσε τὴν ὄμορφη Πετιγιέ.

Ὁ Ἀλῆς, μόλις βγῆκε ἡ Πετιγιέ του, σηκώθηκε ἀμέσως ἀπὸ τὸ παράθυρο ὅπου καθόταν καὶ τράβηξε γιὰ τὴ τζαμωτὴ βεράντα τοῦ σπιτιοῦ του μὲ βῆμα κλονισμένο.

Στὸ δρόμο σταμάτησε δυὸ φορὲς γιὰ νὰ ξεκουραστῇ καὶ ψιθύρισε :

— Ἄχ, δὲν μπορῶ πειὰ νὰ περπατήσω... Σέρνομαι σὰν παιδί...

Ἐπὶ τέλους ἔφτασε στὸ μέρος ἀπ' ὅπου φαινόταν ὁ δημόσιος δρόμος. Κάθησε μπρὸς στὰ συρματόπλεχτα παραθυρόφυλλα κι' ἔφερε τὸ χέρι στοὺς κροτάφους του.

Ὁ Ἀλῆς τράβηξε τὸν μπερντὲ καὶ κύτταξε ἔξω...

Ἄρχισε τότε νὰ συλλογίζεται. Ἀπὸ τὸ νοῦ του περνοῦσαν οἱ ἴδιοι ἐκεῖνοι συλλογισμοὶ ποὺ τὸν ἀπασχολοῦσαν πρὶν λίγους μῆνες, ὅταν βρισκόταν στὸ κιόσκι τοῦ σπιτιοῦ μαζὺ μὲ τὴ γυναῖκα του. Ἤθελε καὶ τώρα νὰ φιλήσῃ τὰ ξανθά της μαλλιά. Ζητοῦσε τὰ δάχτυλά της γιὰ νὰ τὰ χαϊδέψῃ καὶ γιὰ νὰ δροσίσῃ μ' αὐτὰ τὸ φλογισμένο μέτωπό του. Ἤθελε καὶ πάλι αὐτὸ τὸ γιατρικὸ καὶ τράβηξε τὸ μπερντὲ καὶ κύτταξε ἔξω. Εἶδε τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ποὺ ἦταν ἁπλωμένο ἀπάνω στὴν πόλι σὰν ἕνα φωτεινὸ δίχτυ ριγμένο ἐπίτηδες γιὰ νὰ πιάσῃ τὴν ἐρωτοχτυπημένη του καρδιά. Ἔπειτα κύτταξε μὲ δειλία τὰ τζαμωτὰ τῶν γειτονικῶν σπιτιῶν κι' ἀναστέναξε... Μονάχα αὐτὸς ἦταν ἔρημος καὶ δυστυχισμένος.

Ἀδιάκοπες φωνὲς καὶ γέλια γέμιζαν τὴν ἀτμόσφαιρα γύρω του. Ἡ εὐθυμία ἐκείνων ποὺ εἶχαν βγεῖ ἔξω μὲ τ' ἁμάξια καὶ μὲ τὰ γαϊδούρια ἔφτανε στὸν Ἀλῆ σὰν παράπονο. Αὐτὸς ἔμοιαζε μ' ἕνα λυπημένο κι' ἀρρωστημένο παιδὶ ποὺ πέφτει, χωρὶς κι' αὐτὸ νὰ ξέρῃ γιατί, στὴν ἄβυσσο τῆς ἀνεξήγητης μελαγχολίας.

Ἄξαφνα ἄκουσε ἀπὸ πέρα μιὰ συναυλία χαρούμενων φωνῶν.

Ἦταν μιὰ συντροφιὰ ἀπὸ χανούμισσες ποὺ εἶχαν βγεῖ στὸν περίπατο μὲ τὰ γαϊδούρια. Ἡ χανούμισσες αὐτὲς φαινόντουσαν λεπτοκαμωμένες, συμπαθητικὲς καὶ πολὺ δειλές.

Στὸ κεφάλι τους εἶχαν ρίξει μὲ χάρι χρυσοκεντημένα πέπλα μὲ ἀραιὲς χρυσὲς βοῦλες, κι' ἦσαν ντυμένες μὲ ἄσπρες μεταξωτὲς κάππες.

Πετοῦσαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ φοβισμένες, καὶ ζωηρὲς ματιὲς κι' ἡ κινήσεις των ἦσαν πότε σοβαρές, πότε τρελλές.

Χαλοῦσαν τὸν κόσμο μὲ τὶς φωνές των καὶ χτυποῦσαν μὲ τὰ σκαρπίνια τὰ γαϊδούρια στὴν κοιλιά.

Ἡ ἀχτίδες τοῦ φεγγαριοῦ, ποὺ ἔπεφταν στὰ μεταξωτὰ φορέματα καὶ στὰ χρυσοκέντητα πέπλα τους, ἔμοιαζαν μὲ κομμάτια ποὺ εἶχαν κυλήσει ἀπὸ τὸ Γαλαξία στὴ γῆ κι' ἔλαμπαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ.

Ὅσο χτυποῦσαν ἡ χανούμισσες τὰ γαϊδούρια μὲ τὰ ἀκριβὰ σκαρπίνια τους γιὰ νὰ προχωρήσουν, ἄλλο τόσο αὐτὰ πήγαιναν ἀργά. Ὡστόσο τὰ ζῶα ἔδειχναν πὼς ἦσαν εὐχαριστημένα ἀπὸ τὰ γέλια καὶ τὶς φωνὲς τῶν εὔθυμων αὐτῶν γυναικῶν, ποὺ ἔμοιαζαν μὲ πουλιά, πρὸ πάντων ὅταν ἅπλωναν τὰ φορέματά τους κι' ἄφιναν ἐλεύθερη τὴν ἄκρη τῶν πέπλων τους.

— Χάϊντε, Πιπῖκο ! Χάϊντε, Μιμῖκο ! φώναζαν οἱ γαϊδουριάρηδες καὶ χτυποῦσαν ἀλύπητα τὰ γαϊδούρια.

Ὁ Ἀλῆς στεκόταν ἀκίνητος στὴ θέσι του. Ἡ λάμψι τῶν ματιῶν του θύμιζε τὸ τρεμουλιάρικο καὶ πένθιμο φῶς δυὸ καντηλιῶν ἀπάνω στὸν ἴδιο τάφο.

Ὡστόσο τοῦ παρουσιάστηκε ξαφνικὰ ἡ ἐπιθυμία νὰ ζήσῃ, νὰ δράσῃ, νὰ δοξαστῇ. Ἐνῶ ὅμως ἦταν παραδομένος σ' αὐτὲς τὶς γλυκειὲς σκέψεις, ἔνοιωσε μιὰ δυνατὴ φαγοῦρα στὸ λαιμό του κι' ἕναν ἀνυπόφορο πόνο στὸ στῆθος. Σὲ λίγο ἄρχισε νὰ βήχῃ δυνατά, χωρὶς διακοπή.

— Ὁ βήχας, ὁ βήχας... ἔλεγε μονολογῶντας. Αὐτὸς ὁ βήχας ἔκανε τὴ γυναῖκα μου νὰ μὲ βαρεθῇ. Καὶ σάμπως ἔχει ἄδικο ἡ καϋμένη ; Δὲν τῆς ἀφίνω ἡσυχία τὴ νύχτα, δὲν τὴν ἀφίνω νὰ κλείσῃ μάτι...

Τώρα εἶμαι βέβαιος πὼς πολὺ γρήγορα θὰ πεθάνω. Θὰ μὲ βάλουν μέσα στὸ μαῦρο χῶμα ποὺ πατῶ τώρα, κάτω ἀπ' τὰ σκοτεινὰ κυπαρίσσια, σ' ἐκεῖνο τὸ ἔρημο καὶ φοβερὸ μέρος... Θὰ κλείσω τὰ μάτια μου καὶ πειὰ δὲν θὰ τὰ ματανοίξω στὸ φῶς...

Ἡ μητέρα μου κι' ἡ γυναῖκα μου μόνο θὰ μὲ κλάψουν γιὰ λίγες μέρες... Οἱ φίλοι μου θὰ ποῦν «Βρὲ τὸν καϋμένο τὸν Ἀλῆ ! Πέθανε...» καὶ τίποτε ἄλλο... Σὲ λίγες βδομάδες θὰ λησμονηθῶ... Ἡ γυναῖκα μου θὰ ριχτῇ στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς ἄλλου... Ξένα χείλη θὰ φιλήσουν τὰ μαλλιά της τὰ ξανθά...

Τοὐλάχιστο, ἂν μποροῦσα ν' ἀφήσω ἕνα παιδί, δὲν θὰ σβυνόταν τ' ὄνομά μου. «Ὅποιος κάνει παιδιὰ δὲν πεθαίνει» λένε, κι' αὐτὸ εἶνε σωστό. Πόσο εὐτυχισμένος θἆμουν ἂν ἤξερα πὼς θὰ ζοῦσα καὶ θ' ἀγαπιόμουν ἀπ' τὴ γυναῖκα μου ! Ἀλλὰ τώρα δὲν ἔχω οὔτε αὐτὴ τὴ μικρὴ ἐλπίδα...

Δυστυχισμένε Ἀλῆ ! Πᾶν ἡ ἐλπίδες σου... Ἀπὸ τὸ σύννεφο γίνεται ἡ βροχή... Ἕνα λουλοῦδι σὰν ξεραθῇ θ' ἀφήσῃ λίγη σκόνη... Μ' ἀπὸ τὴ ζωὴ τὴ δική μου τί θὰ μείνῃ ;...

Στοὺς δρόμους ἐπεκράτησε ἀπόλυτη σιγὴ γιὰ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας. Ἡ νυχτερινὴ δροσιὰ ἄρχισε νὰ δροσίζῃ τὸ φλογισμένο κορμὶ τοῦ ἐξαντλημένου ἀρρώστου.

Ὁ Ἀλῆς ἔβγαλε τὸ φέσι ἀπ' τὸ κεφάλι του, κούμπωσε τὸ πανωφόρι του κι' εἶπε μὲ τὸν ἴδιο τόνο :

— Σὲ λίγο θὰ γυρίσῃ ἡ γυναῖκα μου γελαστὴ καὶ θὰ μοῦ πῇ τί τῆς ἔλεγαν ἡ ἄλλες ἡ χανούμισσες ποὺ ἀπάντησε. Ἀλλὰ θὰ μπορέσω νὰ τῆς ἀποκριθῶ κι' ἐγὼ μὲ τὴν ἴδια εὐθυμία ;...

Ἆ, αὐτὸς ὁ βήχας, αὐτὴ ἡ φαγοῦρα τοῦ λαιμοῦ, αὐτὸς ὁ πόνος τοῦ στήθους ποὺ μὲ βασανίζει... Δὲν ὑπάρχει καμμιὰ σωτηρία... Ὅπως ἤμουν ἐχτές, θἆμαι καὶ σήμερα, θἆμαι καὶ αὔριο... Θὰ μ' ἔχουν βαρεθῇ πειὰ κι' ἡ γυναῖκα μου κι' ἡ μητέρα μου κι' οἱ ὑπηρέτες μου καὶ θὰ παρακαλοῦν ἴσως τὸ Θεό : —«Ὅ,τι εἶνε νὰ γίνῃ, ἂς γίνῃ τὸ γρηγορώτερο !».

Γι' αὐτὸ δὲν μὲ φιλάει ἡ γυναῖκα μου κι' ἡ μητέρα μου κι' οὔτε θέλουν πειὰ νὰ τὶς φιλῶ... Ὤ, ἂν ἐξακολουθήσῃ αὐτὸς ὁ βήχας, θὰ πεθάνω... Κι' εἶμαι τόσο νέος ἀκόμα !...

Σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο σταμάτησε τὶς ἀπελπισμένες του σκέψεις, γιατὶ ἄκουσε ἕνα τραγοῦδι κάτω ἀπ' τὸ δρόμο :

Μάθε, ἄρρωστη ψυχή,
πὼς ἡ τελευταία πνοὴ
λευτερώνει τὸ πουλὶ
ἀπ' τὸ σάρκινο κλουβί...

Ἦσαν δυὸ μεθυσμένοι ἀπάνω σ' ἕνα ἁμάξι ποὺ περνοῦσε ἀργὰ μπρὸς ἀπ' τὸ σπίτι του. Ὁ Ἀλῆς ἄκουσε τὴ μελωδία καὶ δάκρυσε. Τὰ σβυσμένα του μάτια ὑψώθηκαν στὸν οὐρανὸ καὶ προσηλώθηκαν πάλι στὸ φεγγάρι.

— Ὤ, Θεέ μου ! ψιθύρισε μὲ σπαραγμό. Γιατὶ νὰ παιδεύωμαι τόσους μῆνες τώρα ; Γιατὶ νὰ μὲ τραβάῃ ὁ τάφος ; Γιατὶ νὰ ἀναστενάζω καὶ νὰ βογγῶ ; Γιατὶ νὰ σαπίζω καὶ νὰ λυώνω ; Γιατὶ νὰ μὲ ἀηδιάζῃ ἡ γυναῖκα μου ; Γιατὶ νὰ μὴ μὲ κυττάζουν πειὰ ὅπως πρῶτα τὰ γελαστὰ μάτια της ; Γιατὶ νὰ φοβᾶται νὰ μὲ χαϊδέψῃ ὅπως ἄλλοτε ; Θέλω νὰ μάθω, Θεέ μου... Γιατί ;...

Σφούγγισε τότε μὲ τὰ παγωμένα του χέρια τὰ μάτια του καὶ ξανακύτταξε τὸ φεγγάρι ποὺ κατέβαινε μὲ μεγαλοπρέπεια στὴ δύσι.

Θυμήθηκε μὲ λαχτάρα τὶς καλοκαιρινὲς βραδυὲς ποὺ περνοῦσε στὸ φεγγαρόφωτο μὲ τὴ γυναῖκα του, ὅταν ἦταν γερός, κι' ἔννοιωσε τὴν καρδιά του νὰ σφίγγεται σὰν νἄθελε νὰ γίνῃ κομμάτια.

— Ἄχ, θὰ πεθάνω ! ψιθύρισε. Ἂς γίνῃ τοὐλάχιστο τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ σάβανό μου... Γκούχ, γκούχ... Τ' ἀγέρι ἂς εἶνε τὸ παράπονο..

Ἀλλὰ ὁ βήχας τὸν ἔπνιξε. Ἀπότομα σωριάστηκε κάτω ἀναίσθητος. Σάλεψε δυὸ-τρεῖς φορὲς καὶ τίποτα ἄλλο πειά. Εἶχε πεθάνει καὶ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἔγινε, ὅπως τὸ ζήτησε, σάβανό του !...

(*) Μάχ—τάπι=τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ.

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΑΤΑΙ Η ΔΟΞΑ

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΠΩΛΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΟΜΜΑΤΙ ΨΩΜΙ!

Ἡ δεινὴ φτώχεια τοῦ Πόε. Πῶς ἔγραψε τὸν «Κόρακα». Ἕνα ἀριστούργημα ποὺ παραγνωρίζεται. «...Ἀκατάλληλο κι' ἀκατανόητο γιὰ τὸ κοινόν!....». Τὰ βάσανα τοῦ Τακεράϋ. Ὁ Τζόνσον κι' ὁ ἐκδότης του. Οὔτε τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας. Ὁ «Πίκουϊκ» τοῦ Ντίκενς. Ἡ σημερινὴ ἀξία τῶν παραγνωρισμένων ἀριστουργημάτων, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἔχουμε γράψει καὶ ἄλλοτε γιὰ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν ποὺ εἶνε σήμερα περιζήτητα καὶ πανάκριβα καὶ τὰ ὁποῖα οἱ δημιουργοί των ἀναγκάστηκαν νὰ τὰ πουλήσουν γιὰ ἕνα κομμάτι ψωμί!

Τὸ ἴδιο λοιπὸν ποὺ συνέβη στοὺς μεγάλους ζωγράφους, ἔχει συμβεῖ καὶ σὲ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς μεγάλους συγγραφεῖς, τῶν ὁποίων τὰ ἔργα πουλήθηκαν ἐπίσης γιὰ ἕνα κομμάτι ψωμὶ στὴν ἐποχή τους. Ἀργότερα ὅμως τὰ ἔργα τους αὐτὰ ἀναγνωρίστηκαν ὡς ἀριστουργήματα καὶ ἐπλούτισαν τοὺς ἐκδότας των. Ἰδοὺ μερικὰ παραδείγματα :

Ὅταν ὁ μέγας Ἀμερικανὸς συγγραφεὺς καὶ ποιητὴς Ἔντγαρ Πόε ἔγραψε τὸ πασίγνωστο σήμερα ποίημά του «Ὁ Κόρακας» κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦ 1843, βρισκόταν στὸ χειρότερο σημεῖο τῆς ἀνέχειας, ἐλιμοκτονοῦσε κυριολεκτικῶς. Συχνὰ κι' αὐτὸς καὶ ἡ γυναῖκα του ἔκαναν δυὸ καὶ τρεῖς μέρες νὰ βάλουν μπουκιὰ στὸ στόμα τους!...

Μόλις τελείωσε τὸ ποίημά του αὐτό, ὁ Πόε, βέβαιος ὅτι ἦταν ἀριστούργημα, ἔτρεξε στὸν Τζώρτζ Γκράχαμ, τὸν μεγαλείτερο ἐκδότη τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ τοῦ τὸ παρέδωσε. Ἐκεῖνος ὅμως, ἀφοῦ τὸ ἐδιάβασε, κύτταξε μὲ οἶκτο τὸν ρακένδυτο ποιητή, ἐκούνησε τὸ κεφάλι του καί, προσπαθῶντας νὰ μετριάσῃ τὴν πίκρα ποὺ θὰ τοῦ προξενοῦσε, τοῦ εἶπε εὐγενικὰ ὅτι «τὸ κοινὸ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ νοιώσῃ τὸ ποίημά του αὐτό». Ἔτσι ὁ Πόε ἔφυγε ἄπρακτος. Δὲν ἀπελπίστηκε ὅμως.

Πῆγε καὶ σ' ἄλλους ἐκδότες, ἀλλὰ κανεὶς δὲν θέλησε νὰ ἀγοράσῃ τὸ ποίημά του. Ἐπὶ τέλους ἕνας ἀπὸ ὅλους, ὁ Γκόντεϋ, ποὺ συμπαθοῦσε τὸν ποιητή, τοῦ ἐπρότεινε νὰ τοῦ δώσῃ «ἔτσι, ἀπὸ λύπη», δέκα πέντε δολλάρια. Ὁ ποιητὴς ὅμως προσεβλήθη καὶ δὲν ἐπούλησε τὸ ἀριστούργημά του. Τὸ κλείδωσε στὸ συρτάρι του μὲ πόνο καὶ περίμενε καλύτερη εὐκαιρία.

Ἔπειτα ὅμως ἀπὸ μερικὲς βδομάδες, ὅταν τὸν ἔσφιξε περισσότερο ἡ ἀνάγκη, ξαναπῆγε στὸν Γκόντεϋ, ὁ ὁποῖος θυμωμένος γιὰ τὴν προηγουμένη ἄρνησί του, δὲν δέχτηκε τὸ ποίημα.

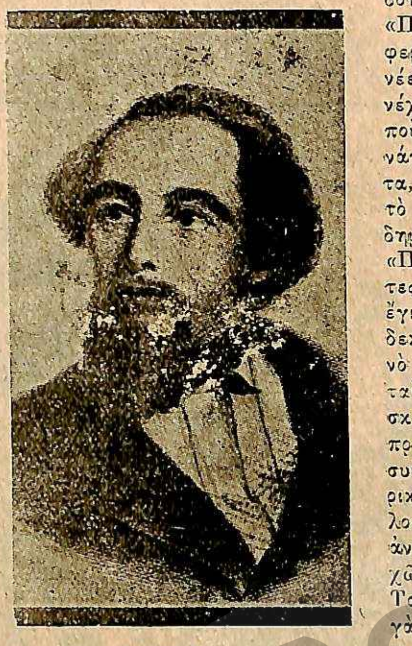

Ὁ Ντίκενς

Ἀπελπισμένος πειά, ὁ Πόε ἄρχισε νὰ γυρίζῃ στὶς ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικά, ἂν καὶ ἤξερε ὅτι θὰ τοῦ τὸ πλήρωναν λιγώτερο ἀπὸ τοὺς ἐκδότες. Ἀλλὰ κι' ἀπὸ τοὺς ἀρχισυντάκτας τῶν ἐφημερίδων, δυὸ — τρεῖς δὲν τὸ βρῆκαν καλό. Μόνον ὁ διευθυντὴς τῆς «Ἀμερικανικῆς Φιλελευθέρας Ἐπιθεωρήσεως» τοῦ ἔδωκε 10 δολλάρια τὰ ὁποῖα, ὁ ποιητὴς ἐπῆρε «ἀμέσως ἀπὸ φόβο μήπως ὁ διευθυντὴς μετανοήσῃ», ὅπως ἔγραφε ἀργότερα ὁ ἴδιος.

Τὸν Φεβρουάριο λοιπὸν τοῦ 1845, «Ὁ Κόρακας» δημοσιεύθηκε στὴν «Ἀμερικανικὴ Φιλελευθέρα Ἐπιθεώρησι». Τὴν ἴδια ἡμέρα, μιὰ ἀπογευματινὴ ἐφημερίς, ὁ «Ἑσπερινὸς Καθρέφτης» τὸ ἀναδημοσίευε. Κι' ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς βδομάδες δὲν ὑπῆρχε ἄνθρωπος στὴν Νέα Ὑόρκη ποὺ νὰ μὴν εἶχε ἀποστηθίσει τοὺς στίχους τοῦ «Κόρακα», ὁ ὁποῖος ἔγινε τὸ δημοφιλέστερο ποίημα στὴν Ἀμερική.

Τὸ ἀντίτυπο τοῦ «Κόρακα», τὸ ὁποῖον εἶχε πάρει ἀπὸ τὸν ἐκδότη του ὁ Πόε, ὅταν πρωτοεξεδόθη τὸ ποίημα καὶ τὸ ὁποῖον εἶχε στὴ βιβλιοθήκη του, πουλήθηκε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, 7.600 δολλάρια. Τὸ χειρόγραφο δὲ τοῦ ποιήματος ἀγοράστηκε πέρυσι ἀπὸ κάποιον Ἀμερικανὸ συλλέκτη διακόσιες χιλιάδες δολλάρια, δηλαδὴ δεκαπέντε ἑκατομμύρια δραχμῶν!...

* * *

Ἐπίσης ὅταν ὁ διάσημος Ἄγγλος συγγραφεὺς Τακεράϋ ἔγραψε τὸ περίφημο μυθιστόρημά του «Βάνιτυ Φέαρ», εἰς μάτην προσπαθοῦσε ἐπὶ ἑβδομάδες νὰ πείσῃ τὸν Ἔνρυ Κόλμπουρν, διευθυντὴν τῆς «Μηνιαίας Ἐπιθεωρήσεως» νὰ τὸ πάρῃ καὶ νὰ τὸ δημοσιεύσῃ. Ἀπηυθύνθη ἐπίσης καὶ σ' ἄλλους διευθυντὰς ἐφημερίδων, μὰ ὅλοι τοῦ ἀρνήθηκαν, ἕως ὅτου οἱ ἐκδόται τοῦ σατυρικοῦ «Πώντς» τοῦ προσέφεραν πενῆντα γκινέες γιὰ ὅλη τὴ συνέχεια. Ὁ Τακεράϋ, ποὺ εἶχε μεγάλη ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα, δέχτηκε. Ἔτσι τὸ ἔργο ἄρχισε νὰ δημοσιεύεται στὸ «Πώντς». Ἡ πρῶτες ὅμως συνέχειες ἔγιναν πολὺ ψυχρὰ δεκτὲς ἀπὸ τὸ κοινὸ καὶ οἱ διευθυνταὶ τοῦ περιοδικοῦ σκέφτηκαν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ποῦν στὸν συγγραφέα νὰ τὸ περικόψῃ, γιὰ νὰ βάλουν κανένα ἄλλο ἀνάγνωσμα. Εὐτυχῶς ὅμως γιὰ τὸν Τακεράϋ, σιγὰ - σιγὰ τὸ ἔργο του ἄρχισε ν' ἀρέσῃ κι' ἔτσι δημοσιεύτηκε ὁλόκληρο, χωρὶς νὰ περικοπῇ, ὅταν δὲ ἀργότερα ἐξεδόθη σὲ βιβλίο, τοῦ ἀπέδωκε καθαρὰ κέρδη δυὸ χιλιάδες λίρες στερλίνες.

Ἕνα ἀντίτυπο τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ πουλήθηκε τελευταίως σὲ μιὰ δημοσία δημοπρασία στὸ Λονδῖνο πεντακόσιες πενῆντα χιλιάδες δραχμές!...

* * *

Ὁ διάσημος Ἄγγλος συγγραφεὺς τοῦ 18ου αἰῶνος Σάμουελ Τζόνσον ἔχασε ἑφτὰ ὁλόκληρα χρόνια, ἐργαζόμενος ἐντατικῶς, νυχθημερόν, γιὰ νὰ γράψῃ τὸ περίφημο λεξικό του, ποὺ μέχρι τοῦ 1880 ἐθεωρεῖτο τὸ καλύτερο ἀπὸ ὅσα εἶχαν ἐκδοθεῖ μέχρι τότε καὶ τὸ ὁποῖον περιελάμβανε ἑξῆντα χιλιάδες λέξεις. Γιὰ ὅλη αὐτὴ τὴν τεραστία ἐργασία, ὁ Τζόνσον πῆρε ἀπὸ τὸν ἐκδότη του 1575 λίρες, δηλαδὴ διακόσιες εἴκοσι λίρες τὸν χρόνο! Ὅταν δὲ παρέδωσε στὸν ἐκδότη του καὶ τὸ τελευταῖο του χειρόγραφο κι' ἐπῆρε τὰ τελευταῖα σελλίνια τῆς ἀμοιβῆς του, ὁ ἐκδότης γύρισε, μετὰ τὴν ἀναχώρησί του, πρὸς τοὺς παρισταμένους φίλους του καὶ εἶπε :

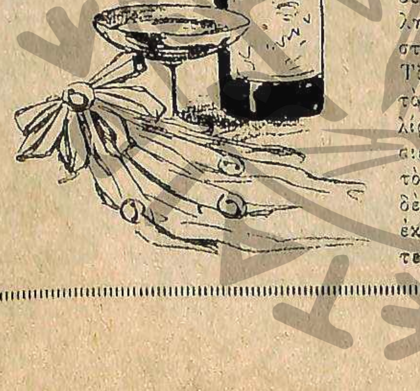

— Δόξα σοι ὁ Θεός! Εὐχαριστῶ τὸν Ὕψιστο ποὺ ξεμπέρδεψα καὶ μ' αὐτὸν τὸν Τζόνσον!...

Οἱ φίλοι τοῦ ἐκδότου ἀνέφεραν ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες στὸν συγγραφέα τὰ λόγια του. Ὁ Τζόνσον ὅμως, χωρὶς νὰ θυμώσῃ καθόλου γιὰ τὴν ἀχαριστία τοῦ ἐκδότου του, ὁ ὁποῖος κέρδισε τεράστια ποσὰ ἀπὸ τὸ λεξικό του, ἀπάντησε :

— Εἶμαι ἱκανοποιημένος ποὺ ὁ ἐκδότης μου εὐχαρίστησε τὸν Θεὸ γιὰ κάτι ἐξ αἰτίας μου!....

Ὅταν ἡ μητέρα τοῦ Σάμουελ Τζόνσον πέθανε, ὁ συγγραφεὺς δὲν εἶχε οὔτε ἕνα σελλίνι γιὰ νὰ κάνῃ τὴν κηδεία της. Ἐκάθησε λοιπὸν στὸ γραφεῖο του καὶ σὲ τριάντα ἔξη ὥρες ἔγραψε τὸ περίφημο ἔργο του «Ράσλας», τὸ ὁποῖον περιέφερε κατόπιν ἀπὸ ἐκδότη σὲ ἐκδότη, γιὰ νὰ πάρῃ χρήματα γιὰ τὴν κηδεία. Τὸ ποσὸν ὅμως ποὺ τοῦ ἔδωσαν ἦταν τόσο, ὥστε δὲν ἔφτανε νὰ καλύψῃ ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας, καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐδανείστηκε καὶ ἄλλα χρήματα γιὰ νὰ τὰ βγάλῃ πέρα.

* * *

Ὁ Κάρολος Ντίκενς, δύο ἡμέρες πρὸ τοῦ γάμου του, ἔγραφε στὴν ἀρραβωνιαστικιά του, ὅτι τοῦ εἶχαν προσφέρει δεκατέσσερες λίρες τὸν μῆνα γιὰ νὰ γράφῃ ἕνα μυθιστόρημα τὸ ὁποῖον θὰ ἐξεδίδετο εἰς αὐτοτελῆ φυλλάδια, καὶ τῆς προσέθετε ὅτι τοῦ εἶχαν προκαταβάλει δύο μηνῶν μισθούς, δηλαδὴ εἰκοσιοχτὼ λίρες, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ κάνῃ τὸν γάμο του! Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀμοιβὴ ποὺ ἐπῆρε ὁ μέγας ἄγγλος συγγραφεύς, γιὰ τὸ περίφημο μυθιστόρημά του «Πίκουϊκ», ἀπὸ τὸ ὁποῖο στὴν ἀρχὴ ἐπουλήθησαν μόνο ἑκατὸ φυλλάδια. Μετὰ τὸ ἕκτο φύλλο ὅμως, ἡ κυκλοφορία του αὔξησε τόσο πολὺ ὥστε ἔφτασε νὰ πουλάῃ σαράντα χιλιάδες φυλλάδια ἡμερησίως!...

Σήμερα τὰ ἀντίτυπα τῆς πρώτης ἐκδόσεως, τοῦ «Πίκουϊκ» ἀγοράζονται ἀπὸ τοὺς συλλέκτας, τὸ λιγώτερο, πέντε χιλιάδες στερλίνες, δηλαδὴ δυὸ ἑκατομμύρια δραχμὲς τὸ καθένα περίπου!...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Χρηματιστηρίου τοῦ Λονδίνου ἀνέρχονται σὲ 12.375.

— Ἡ Σικελία εἰσπράττει κάθε χρόνο 175.000.000 λιρέττες ἀπὸ τὴν ἐξαγωγὴ τῶν λεμονιῶν της.

— Ἀπὸ τὴν Ἑταιρείαν τῶν Ζωοφίλων τοῦ Βερολίνου ἱδρύθηκε τελευταῖα στὴ γερμανικὴ πρωτεύουσα ἕνα «Ἄσυλον κατοικιδίων ζώων».

— Στὸ ἄσυλο αὐτὸ μπορεῖ ὁ καθένας νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ σκύλο του ἢ τὴ γάτα του, ὅταν πρόκειται νὰ ταξειδέψῃ.

Ὁ κ. Νιρβάνας

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟ ΑΤΕΛΕΙΩΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΤΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

Ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ, καλησπέρα τῆς ἀφεντιᾶς σας.

Στριμωχτήκαμε ὅλοι γύρω ἀπ' τὴ γιαγιὰ κι' ἐγὼ ἀκούμπησα σὰν πάντα στὰ γόνατά της καὶ τὴν κύτταζα στὰ μάτια.

— Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἤτανε μιὰ μεγάλη βασίλισσα...

— Τὴν εἶδες μὲ τὰ μάτια σου, γιαγιά ;

— Τὴν εἶδα, παιδάκια μου. Μιὰ μεγάλη βασίλισσα σὰν τὴν αὐγή. Τὸ βασίλειό της ἤτανε μεγάλο καὶ πλούσιο. Χρόνια καὶ χρόνια ἤθελες νὰ ταξειδέψῃς γιὰ νὰ φτάσῃς ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη στὴν ἄλλη. Κι' εἶχε τὸ βασίλειό της ὅλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου κι' ὅλες τὶς ὠμορφιὲς τῆς πλάσης. Ἀπ' ὅλες τὶς χῶρες της φορτώματα φτάνανε τὸ χρυσάφι, τ' ἀσῆμι καὶ τ' ἀτίμητα πετράδια κι' ὅσα καλὰ ἔβγαζε στερηὰ καὶ θάλασσα.

Κι' ἡ βασίλισσα, ποὺ ἦταν καλόκαρδη καὶ πονετική, χάριζε ὅλα τὰ πλούτη της στοὺς φτωχούς. Καὶ πάλι τίποτε δὲν τῆς ἔλειπε. Μὰ μὲ ὅλα της τὰ καλὰ ἡ βασίλισσα εἶχε ἕναν πόνο στὴν καρδιά, γιατὶ δὲν εἶχε παιδί.

Ὁ βασιλῆς ὁ ἄντρας της τὴν ἔβλεπε καὶ τοῦ καιγότανε ἡ καρδιά. Ἔφερε ὅλους τοὺς γιατροὺς καὶ τοὺς μάγους τοῦ βασιλείου, μὰ κανένας δὲν μπόρεσε νὰ τὴ γιατρέψῃ. Καὶ ἡ βασίλισσα ἔκλαιγε μερόνυχτα καὶ τὰ μάτια της εἶχαν μαραθῆ ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν ἀγρύπνια.

Ἡ βασίλισσα καθόπανε ὅλη τὴν ἡμέρα στὸ μεγάλο περιβόλι τοῦ παλατιοῦ κι' ἔκλαιγε τὸν πόνο της. Ὅμοιο περιβόλι δὲν εἶχε καταγίνει στὸν κόσμο. Ὅλου τοῦ κόσμου τὰ λουλούδια, ἀπὸ τοὺς πιὸ μακρυνοὺς τόπους κι' ἀπὸ τὶς ἀλαργινώτερες χῶρες, φύτρωναν πλάϊ—πλάϊ ἐκεῖ μέσα καὶ σκόρπιζαν μυρωδιὲς παράξενες καὶ μεθυστικές.

Ὅλης τῆς γῆς τὰ δέντρα μὲ τοὺς πιὸ πλούσιους κι' ὡραίους καρποὺς ἐφούντωναν καὶ δροσολογοῦσαν μέσα στὸ ἀπέραντο περιβόλι. Ποταμάκια μικρὰ καὶ χαριτωμένα περνοῦσαν γύρω ἀπ' τὶς ρίζες τῶν ψηλῶν δέντρων, καὶ μικρὲς λίμνες σπαρμένες μέσα στὴν πρασινάδα καθρέφτιζαν τὰ πυκνόφυλλα κλαδιὰ μὲ τοὺς χρυσοὺς καρπούς.

Τὰ φειδωτὰ δρομαλάκια τοῦ περιβολιοῦ ἦσαν στρωμένα μὲ ψιλὸ ἄμμο ἀπὸ διαμάντια καὶ ζαφείρια ποὺ λαμποκοποῦσαν στὸν ἥλιο μὲ χίλια χρώματα. Τὰ πουλιὰ τραγουδοῦσαν ἀδιάκοπα μέσα στὰ φύλλα, ἄλλα τὴν ἡμέρα κι' ἄλλα τὴ νύχτα στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, κι' οἱ κάτασπροι κύκνοι ταξείδευαν ἀργὰ καὶ καμαρωτὰ σὰν μικρὰ καραβάκια μ' ἁπλωμένα πανιὰ ἀπάνω στὶς λίμνες.

Τὰ δέντρα καὶ τὰ λουλούδια ἤξεραν τὸν πόνο της. Ἡ λίμνες καὶ τὰ ποταμάκια γνώριζαν τὸν καϋμό της. Τὰ πουλάκια ἀπάνω ἀπ' τὰ κλαδιὰ κι' οἱ κύκνοι μέσ' ἀπ' τὰ νερά, μιὰ μέρα ποὺ ἔκλαψε πολύ, τὴ συμπόνεσαν κι' ἔσκυψαν ἀπάνω της πονετικά. Καὶ τῆς εἶπαν ὅλα μαζύ :

— Μὴν κλαῖς, ὤμορφη βασίλισσα... Ἐμεῖς θὰ σοῦ χαρίσουμε μιὰ βασιλοπούλα, ποὺ τὰ κάλλη της δὲν ἐματαστάθηκαν στὸν κόσμο...

Ἡ ὤμορφη βασίλισσα ἀναστέναξε καὶ δὲν ἐμίλησε. Τῆς φάνηκε πὼς ὀνειρεύεται.

Τὴν ἄλλη ἄνοιξι ἡ ὤμορφη βασίλισσα γέννησε μιὰ βασιλοπούλα ποὺ ἡ ὠμορφιά της δὲν εἶχε ματασταθῆ στὸν κόσμο.

Σὰν ἐμεγάλωσε ἡ βασιλοπούλα, ἀγάπησε τ' ὡραῖο περιβόλι μὲ τὰ μεγάλα δέντρα, τὰ ὡραῖα λουλούδια, τὶς λίμνες, τὰ ποταμάκια, τὰ χαριτωμένα πουλιὰ καὶ τοὺς λευκοὺς κύκνους. Ὅλη τὴ μέρα ἡ ὤμορφη βασιλοπούλα σεργιανοῦσε μέσα στὸ μεγάλο περιβόλι καὶ μιλοῦσε μὲ τὰ λουλούδια καὶ τὰ πουλιά, γιατὶ ἤξερε τὴ γλῶσσα τους.

Μιὰ μέρα ἕνα βασιλόπουλο, ποὺ στὸ μακρυνό του βασίλειο εἶχε φτάσει ἡ φήμη τῆς ὤμορφης βασιλοπούλας, πήδησε κρυφὰ μέσα στὸ περιβόλι καὶ ἀντάμωσε τὴ βασιλοπούλα, τὴν ὥρα ποὺ κολυμποῦσε μαζὺ μὲ τοὺς κύκνους μέσα στὰ νερὰ τῆς λίμνης.

Ἡ βασιλοπούλα τρόμαξε κι' ἔκρυψε τὸ κεφάλι της κάτω ἀπὸ τὴ φτεροῦγα ἑνὸς κύκνου. Μὰ μέσα στὰ μάτια της τὰ κλειστὰ ἔμεινε χαραγμένη ἡ ζωγραφιὰ τοῦ παλληκαριοῦ μὲ τὰ μακρυὰ ξανθὰ μαλλιὰ καὶ τὰ ὁλόχρυσα ροῦχα.

Τὸ βασιλόπουλο σὰν εἶδε τὴν ὠμορφιά της, θάμπωσαν τὰ μάτια του καὶ τὰ πόδια του καρφώθηκαν στὸ χῶμα. Ἀκούμπησε ἀπάνω σ' ἕνα δέντρο σὰν λιγοθυμισμένο. Τότε τὰ δέντρα ἄρχισαν νὰ βουΐζουν δυνατά, τὰ ποταμάκια νὰ βογγοῦν σὰν θάλασσα καὶ τὰ πουλιὰ νὰ φωνάζουν δυνατὰ ὅλα μαζύ.

Ἄκουσε ὁ βασιλῆς τὴ μεγάλη ταραχὴ κι' ἔτρεξε στὸ περιβόλι. Σὰν εἶδαν τὰ μάτια του τὸ βασιλόπουλο, ἐβγῆκε ἀπὸ τὰ λογικά του, ἔγινε ἄγριος σὰν θηρίο καὶ μὲ μιὰ σφυριγματιὰ ἐφώναξε τοὺς στρατιῶτες του. Πρόσταξε τότε νὰ δέσουν τὸν ξένο ποὺ ἀποκότησε νὰ πατήσῃ τὸ περιβόλι τοῦ βασιλῆ καὶ νὰ τὸν πάρουνε μακρυὰ ἀπ' τὴ χώρα του νὰ τὸν ρίξουν μέσα σὲ ἄγρια θηρία.

Μάλωσε ἀκόμα τὴν κόρη του καὶ πρόσταξε νὰ χτίσουν ἕνα σιδερένιο πύργο καὶ νὰ τὴν κλείσουν μέσα. Ἡ βασιλοπούλα ἄρχισε τὰ κλάμματα καὶ τὰ παρακάλια, μὰ ὁ βασιλῆς δὲν ἄλλαζε γνώμη. Σὰν ἐχτίστηκε ὁ πύργος ἔκλεισε μέσα τὴ βασιλοπούλα καὶ κλείδωσε ὅλες τὶς σιδερόπορτες καὶ κρέμασε τὰ χρυσᾶ κλειδιὰ στὴ μέση του.

Σὰν ἐκλείστηκε ἡ βασιλοπούλα μέσα στὸν πύργο, ἄρχισε νὰ τὴν τρώῃ τὸ μαράζι. Ἔβγαινε ἀπάνω στὸ ψηλὸ παράθυρο καὶ κύτταζε μακρυὰ τὸ περιβόλι μὲ τὰ μεγάλα δέντρα, τὰ λουλούδια καὶ τὶς λίμνες, ὅπου εἶχε ἀντικρύσει, κρυμμένη κάτω ἀπ' τὴ φτεροῦγα τοῦ κύκνου, τ' ὡραῖο βασιλόπουλο.

Τὰ δέντρα κουνοῦσαν ἀπὸ μακρυὰ τὶς ψηλὲς κορυφές τους καὶ τὴ χαιρετοῦσαν, τὰ λουλούδια τῆς ἔστελναν χαιρετίσματα μὲ τὶς πιὸ γλυκειὲς μυρωδιές τους, κι' ἡ λίμνη ποὺ γυάλιζε σὰν καθρέφτης κάτω ἀπ' τὸν ὡραῖο ἥλιο τὴν προσκαλοῦσε νὰ πάῃ πάλι νὰ λουστῇ στὰ νερά της. Κι' ἡ βασιλοποῦλα ἔκλαιε, ὅλο ἔκλαιε...

Συλλογιζότανε τὸ βασιλόπουλο ποὺ ἡ προσταγὴ τοῦ πατέρα της τὸ εἶχε στείλει μακρυὰ νὰ τὸ φᾶνε τὰ θηρία. Τὰ δάκρυά της ποὺ πέφτανε ζεματιστὰ ἀπάνω στὰ μάγουλά της καὶ τὰ στήθη της μαράνανε σιγὰ-σιγὰ τὰ τριαντάφυλλα καὶ τὰ κρῖνα τοῦ κορμιοῦ της. Κι' ἡ βασιλοποῦλα, σὰν ἔβλεπε τὰ κάλλη της τὰ μαραμμένα, ἔκλαιε μὲ διπλὰ δάκρυα, γιὰ τὸ βασιλόπουλο καὶ γιὰ τὸν ἑαυτό της.

Καὶ τὰ τριαντάφυλλα καὶ τὰ κρῖνα τοῦ κορμιοῦ της ὅλο μαραγκιάζανε ἀπ' τὰ ζεματιστά της δάκρυα. Μόνο τὰ ζαφείρια τῶν ματιῶν της λάμπανε πιὸ γλυκὰ μέσα στὰ δάκρυά της.

Ἕνα βράδυ καλοκαιριάτικο, ποὺ καθότανε στὸ παράθυρο ἡ βασιλοποῦλα, ἕνα τραγοῦδι γλυκὸ ἀκούστηκε μέσα στὴ σιγαλιὰ τοῦ φεγγαριοῦ. Ἡ βασιλοποῦλα ἀνατρίχιασε. Γνώρισε τὴ φωνὴ ποὺ εἶχε πρωτακούσει στὰ νερὰ τῆς λίμνης, κρυμμένη κάτω ἀπ' τὴ φτεροῦγα τοῦ κύκνου...

* * *

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ βασιλῆ, ποὺ εἶχαν πάρει τὸ ξένο βασιλόπουλο νὰ τὸ ρίξουν στὰ θηρία λυπήθηκαν τὰ νειᾶτα του, τὸ πήρανε μακρυὰ ἔξω ἀπ' τὰ σύνορα τῆς χώρας καὶ τοῦ χαρίσανε τὴ ζωή.

Καὶ τὸ βασιλόπουλο ξεκίνησε πάλι, διάβηκε ὄρη καὶ βουνά, πέρασε θάλασσες καὶ ποτάμια κι' ἔφτασε ἕνα δειλινὸ στὸ μαγεμμένο περιβόλι. Τὰ δέντρα σὰν τὸ εἶδαν ἀπὸ μακρυά, μετάνοιωσαν ποὺ τὸ εἴχανε προδώσει μὲ τὸ βουητό τους, τὸ λυπηθήκανε καὶ τοὔδειξαν στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, τὸν πύργο ποὺ ἦταν κλεισμένη ἡ βασιλοποῦλα.

Σὰν ἐτέλειωσε τὸ γλυκὸ τραγοῦδι, ἡ βασιλοποῦλα ἔσκυψε ἀπ' τὸ ψηλὸ παράθυρο καὶ τὰ δάκρυά της στάζανε κάτω στὸ χῶμα. Τὸ φεγγάρι φιλοῦσε τὰ δάκρυά της καὶ τἄκανε μαργαριτάρια.

Τότε τὸ βασιλόπουλο σήκωσε ψηλὰ τὰ μάτια του κι' εἶδε δυὸ ζαφείρια νὰ λάμπουν σὰν ἄστρα μέσα στὸ σκοτάδι τοῦ παραθυριοῦ. Καὶ σὰν τὰ εἶδε, εἶπε μέσα του :

— Αὐτὰ εἶνε τὰ μάτια τῆς ἀγαπημένης μου!

Ζύγωσε τότε κάτω ἀπ' τὸ ψηλὸ παράθυρο κι' εἶπε μὲ μιὰ φωνὴ ποὺ πέταξε ἀπ' τὰ χείλη του σὰν τραγοῦδι μέσα στὴ σιγαλιὰ τοῦ φεγγαριοῦ :

— Μέρες καὶ μῆνες περπατῶ στὸ φῶς καὶ στὸ σκοτάδι, γιὰ νὰ σᾶς βρῶ, γλυκά μου μάτια. Πέρασα βουνὰ καὶ θάλασσες, διάβηκα ποτάμια καὶ γκρεμνούς. Ρίξε τὰ μαλλιά σου τὰ ξανθά, ἀγάπη μου, κάντα σκάλα τὰ μαλλιά σου ν' ἀνεβῶ καὶ νὰ πεθάνω στὰ πόδια σου. Γιατὶ εἶμαι ἀποσταμένος ἀπὸ τὸ δρόμο καὶ θέλω νὰ κοιμηθῶ γιὰ πάντα σιμά σου...

Ἡ βασιλοποῦλα δὲν ἀποκρίθηκε. Γύρισε κι' εἶδε τὰ τριαντάφυλλα καὶ τὰ κρῖνα τοῦ κορμιοῦ της ποὺ τἄχαν μαράνει τὰ δάκρυα κι' εἶπε μέσα της :

— Νἆχα τὸ ἀθάνατο νερὸ ποὺ ἀνασταίνει τὰ λουλούδια, θὰ κοσμοῦσα τὰ μαλλιά μου ἀπ' τὸ παράθυρο καὶ θὰ τἄκανα σκάλα ν' ἀνεβῆ ὁ ἀγαπημένος μου.

Κι' ὅλο ἔκλαιγε μέσ' στὸ σκοτάδι.

* * *

Ἡ γιαγιὰ ἀκούμπησε ἥσυχη τὸ κεφάλι της στὴν καρέκλα, πῆρε βαθειὰ τὴν ἀναπνοή της καὶ σταμάτησε. Ἔτσι ἔκανε πάντοτε τὰ νάζια της ἡ γιαγιὰ καὶ σταματοῦσε στὴ μέση τοῦ παραμυθιοῦ. Ἤθελε χάδια καὶ παρακάλια. Σὰν πέρασε λίγη ὥρα, τὴν ἐσκούντησα καὶ τῆς χάϊδεψα τὰ γόνατα.

— Ἔλα, γιαγιά, πές μας τώρα τί ἀπόκανε τὸ βασιλόπουλο...

Ἡ γιαγιὰ δὲν ἐμιλοῦσε. Μόνο μᾶς κύτταζε μὲ κάτι μάτια παράξενα.

Σηκωθήκαμε ὅλοι καὶ τὴν τριγυρίσαμε. Ἐγὼ τὴν ἔβλεπα στὰ μάτια καὶ τὴν παρακαλοῦσα :

— Ἔλα, γιαγιακοῦλα, ἄφησε τώρα τὰ νάζια καὶ πές μας τί ἔκανε τὸ βασιλόπουλο...

Ἡ γιαγιὰ μᾶς κύτταζε μὲ τὰ μάτια ἀνοιχτὰ χωρὶς νὰ μᾶς μιλῇ. Ἡ ματιά της ὅμως ἤτανε παράξενη καὶ μᾶς ἔκανε φόβο. Ἆ! χωρὶς ἄλλο κάτι θἄπαθε τὸ βασιλόπουλο καὶ δὲν ἤθελε νὰ μᾶς τὸ πῇ.

— Πές το, γιαγιά, πές το μας. Πέθανε τὸ βασιλόπουλο ;...

Ἡ γιαγιὰ δὲν ἐμιλοῦσε. Ἡ γιαγιὰ δὲν ἐμίλησε καθόλου ἐκείνη τὴ βραδυά. Ἤτανε βαρειὰ ἄρρωστη. Ἦρθαν καὶ τὴν πῆραν στὸ κρεββάτι της. Ἔτρεξαν οἱ γιατροί, μαζεύτηκαν ὅλοι γύρω της.

Μὰ ἡ γιαγιὰ δὲν ἐμίλησε. Μέρες πολλὲς δὲν ἔβγανε λόγο. Καθότανε σὰν πεθαμένη στὸ κρεββάτι της καὶ μόνο κουνοῦσε κάποτε-κάποτε τὸ δεξί της χέρι στὸν ἀέρα γιὰ νὰ ζητήσῃ κάτι.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ἔκλεισε τὰ μάτια της καὶ πέθανε. Ἦρθαν καὶ τὴν πήρανε μὲ ψαλμωδίες καὶ λιβάνια. Πήγαινα κι' ἐγὼ πίσω μὲ τὰ δάκρυα στὰ μάτια. Ἡ γιαγιὰ ἔφευγε γιὰ πάντα κι' ἔπαιρνε μαζύ της τὸ μυστικό. Τὸ πῆρε μαζύ της κάτω ἀπ' τὰ ψηλὰ κυπαρίσσια. Ποτέ μου δὲν ἔμαθα τὸ τέλος τοῦ παραμυθιοῦ. Ρώτησα κόσμο καὶ κόσμο, μὰ κανένας δὲν ἤξερε νὰ μοῦ πῇ τίποτε.

Ἡ γιαγιὰ κοιμᾶται ἀκόμα κάτω ἀπὸ μιὰ μαρμαρένια πλάκα, φαγωμένη ἀπ' τὸν καιρό, κιτρινισμένη ἀπὸ τὰ χρόνια. Ὅλα τὰ μνήματα τριγύρω εἶνε βουβά. Μὰ τὸ πιὸ βουβὸ μνῆμα εἶνε τὸ μνῆμα τῆς γιαγιᾶς...

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

Ἡ βασιλοπούλα ἄρχισε τὰ κλάμματα καὶ τὰ παρακάλια...

ΤΑ ΑΜΙΜΗΤΑ

ΤΑ ΑΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑΣ

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Τσάρων στὴ Ρωσσία τὰ πρὸς ἔκδοσιν φιλοσοφικὰ ἔργα ὡς καὶ τὰ παντὸς εἴδους συγγράμματα ἔπρεπε νὰ περάσουν προηγουμένως ἀπὸ τὴ λογοκρισία. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἦσαν ἐπιτετραμμένοι γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ δὲν καταλάβαιναν τίποτε συνήθως ἀπὸ τέχνη καὶ ἔπεφταν σὲ διάφορες γκάφφες. Ἰδοὺ λ.χ. τί παρατηρήσεις ἐπέφερε ἕνας λογοκριτὴς σὲ κάποιο μυθιστόρημα :

«...*Τὸ οὐράνιο χαμόγελο τῶν χειλιῶν σου*», ἔγραφε ὁ συγγραφεύς.

Σημ. λογ. «*Εἶνε ἀντιθρησκευτικὸ τὸ νὰ γράφῃ κανείς, ὅτι ἡ γυναῖκα ἔχει οὐράνιο χαμόγελο. Διαγράφεται συνεπῶς ἡ φράσις*».

Καὶ παρακάτω :

«*Γιατὶ νὰ μὴ μπορῶ νὰ σοῦ προσφέρω τὴ ζωή μου ;...*», γράφει ὁ συγγραφεύς.

Σημ. λογ. «*Τὸ δικαίωμα αὐτὸ ἀνήκει μόνο στὸ Θεό. Ἡ φράσις συνεπῶς διαγράφεται*» !...

«*Ἄσε με ν' ἀναπάψω τὸ κεφάλι μου ἀπάνω στὸ στῆθος σου...*».

Σημ. λογ. «*Ἔκφρασις ὑπερβολικὰ ρεαλιστική. Διαγράφεται*» !..

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ ΧΑΪΝΕ

Ὁ κουρέας τοῦ ποιητοῦ καὶ τὸ καινούριο του ἐπανωφόρι. Μιὰ παροιμιώδης φράσις. Ἡ δυσμένεια τοῦ Γκαῖτε πρὸς τὸ Χάϊνε. Ὁ Χάϊνε διδάκτωρ τῆς Νομικῆς. Τὸ καμάρι του γιὰ τὸ δίπλωμά του. Ὁ πλούσιος θεῖος τοῦ ποιητοῦ. Τὰ γλέντια τοῦ Χάϊνε στὸ Λονδῖνο. Ἡ ἐπιστροφὴ στὴ Γερμανία, κ.τ.λ.

Ὅταν ὁ Χάϊνε φοιτοῦσε στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βόννης, πῆγε μιὰ μέρα στὸ ράφτη του καὶ τοῦ παράγγειλε ἕνα πανωφόρι ἀπὸ γαλάζιο βελοῦδο, γιατὶ τὸ παληό του, ποὺ ἦταν ἀπὸ μαῦρο βελοῦδο, εἶχε τριφτεῖ πειά. Εἶχε ὑποσχεθεῖ μάλιστα στὸν κουρέα του νὰ τοῦ τὸ χαρίσῃ, μόλις θἄπαιρνε τὸ καινούργιο.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ὁ ράφτης τοῦ ἐπῆγε ἕτοιμο τὸ πανωφόρι. Ὁ Χάϊνε τὸ εἶδε, τὸ δοκίμασε καὶ ἀφοῦ ἔμεινε εὐχαριστημένος, παρακάλεσε τὸ ράφτη, καθὼς θὰ ἔβγαινε ἔξω, νὰ τὸ κρεμάσῃ στὸ προθάλαμο, στὴ θέσι ὅπου ὁ ποιητὴς συνήθιζε νὰ κρεμάῃ καὶ τὸ παληό του πανωφόρι.

Ὅταν σὲ λίγο πῆγε ὁ κουρέας του γιὰ νὰ τὸν ξυρίσῃ, ὁ νεαρὸς σπουδαστής, ἀφοῦ τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι ὁ ράφτης του εἶχε ἐκτελέσει τὴν παραγγελία του, ἐπρόσθεσε στὸ τέλος :

— Τώρα ποὺ θὰ βγαίνῃς μπορεῖς νὰ πάρῃς τὸ ἐπανωφόρι ποὺ σοῦ ἔταξα. Ξέρεις ποῦ εἶνε κρεμασμένο.

Ὁ πονηρὸς κουρέας, ἀφοῦ τὸν εὐχαρίστησε θερμὰ γιὰ τὸ δῶρο του, βγῆκε ἔξω καί, ξεκρεμῶντας τὸ καινούργιο πανωφόρι ποὺ ἦταν ἀκόμη ἀφόρετο, τὸ πῆρε κι' ἔφυγε.

Ὁ Χάϊνε παραξενεύτηκε πολύ, ὅταν σὲ λίγο ζήτησε τὸ πανωφόρι του γιὰ νὰ τὸ φορέσῃ καὶ δὲν τὸ βρῆκε. Ὅταν δὲ κατάλαβε τί εἶχε συμβεῖ χωρὶς νὰ θυμώσῃ καθόλου, εἶπε :

— Ὁ κουρέας ἦταν τυχερός !

Κι' οὔτε ἐνδιαφέρθηκε πειὰ γιὰ τὸ πανωφόρι του.

Ἀπὸ τότε ἡ φράσις αὐτὴ ἔμεινε παροιμιώδης στὴ Γερμανία, καὶ λέγεται γι' αὐτοὺς ποὺ ἐπιτυγχάνουν μιὰ εὔνοια τῆς τύχης χωρὶς νὰ τὴν ἀξίζουν.

* * *

Ὁ Χάϊνε ἐθαύμαζε τὸ Γκαῖτε καὶ τὸ θαυμασμὸ αὐτὸν διατηροῦσε σ' ὅλη του τὴ ζωή, ἂν καὶ ὁ ποιητὴς τοῦ «Φάουστ» δὲν ἔδειξε ποτὲ τὴν παραμικρὴ εὔνοια καὶ ἐκτίμησι πρὸς αὐτόν.

Ὅταν ὁ Χάϊνε ἦταν ἀκόμη νέος, σπρωγμένος ἀπὸ τὸ νεανικό του ἐνθουσιασμό, ἀποφάσισε νὰ πάῃ στὴ Βεϊμάρη, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ ἐπισκεφτῇ τὸν ἔνδοξο ποιητὴ τοῦ «Βερθέρου».

Ὁ Γκαῖτε τὸν ὑποδέχτηκε μὲ ψυχρότητα, ἂν καὶ ὁ Χάϊνε ἦταν ἤδη εὐφημότατα γνωστὸς στὸ φιλολογικὸ κόσμο τῆς Γερμανίας, κατόπιν τῆς δημοσιεύσεως τῶν πρώτων του ποιημάτων.

— Καὶ σὲ τί καταγίνεστε τώρα ; τὸν ρώτησε ἔξαφνα ὁ Γκαῖτε.

— Σ' ἕνα ἔργο μου γιὰ τὸ Φάουστ, ἀποκρίθηκε ὁ νέος ποιητής.

Ὁ Γκαῖτε, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε ἐκδώσει ἀκόμα τὸ δεύτερο μέρος τοῦ δικοῦ του «Φάουστ», δυσαρεστήθηκε πολὺ ἀπὸ τὴν ἀπάντησι αὐτὴ καί, μαζεύοντας τὰ φρύδια του, εἶπε ξερά :

— Κύριε Χάϊνε, δὲν ἔχετε καμμιὰ ἄλλη δουλειὰ στὴ Βεϊμάρη ;

— Ὄχι, ἀπάντησε ὁ νεαρὸς ποιητής. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ πέρασα τὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ σας, ὅλες μου ἡ ὑποθέσεις σ' αὐτὴ τὴν πόλι, ἐτελείωσαν.

Καὶ κάνοντας μιὰ βαθειὰ ὑπόκλισι, βγῆκε ἔξω...

* * *

Ὁ Χάϊνε ἀποπεράτωσε τὶς σπουδές του καὶ ἀνεκηρύχθη διδάκτωρ τῆς νομικῆς κατὰ τὸ 1825. Ἐζήτησε τότε μιὰ δημοσία θέσι ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι, ἀλλὰ παρ' ὅλα τὰ ἰσχυρὰ μέσα ποὺ διέθετε, δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν ἐπιτύχῃ.

Ὁ Χάϊνε ποτὲ δὲν ἐξήσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου. Ἐν τούτοις κολακευόταν πολὺ ἀπὸ τὸν τίτλο τοῦ διδάκτορος τῆς νομικῆς καὶ τὸν ἀνέφερε σὲ κάθε εὐκαιρία. Ἰδοὺ τί γράφει σχετικῶς στὰ ἀπομνημονεύματά του :

«*Ἀνεκηρύχθην διδάκτωρ τῆς νομικῆς στὴ Γοτίγγη κατόπιν ἰδιαιτέρας καὶ δημοσίας ἐξετάσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ περιώνυμος κοσμήτωρ Οὖγο ἐξήσκησε εἰς βάρος μου ὅλη του τὴ σχολαστικὴ μικρολογία. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ τὸ τονίζω, ἂν καὶ μοῦ φαίνεται παιδαριῶδες, γιατὶ σὲ κάποιο λίβελλο ποὺ δημοσιεύθηκε τελευταῖα ἐναντίον μου ἔγραφαν ὅτι... ἀγόρασα τὸ δίπλωμά μου ! Ἂς λέγουν ὅ,τι θέλουν γιὰ μένα : ὅτι εἶμαι νόθος, γυιὸς δημίου, ληστής, ἄθεος, κακὸς ποιητής... Ἀλλὰ ἡ καρδιά μου πληγώνεται, ὅταν βλέπω νὰ μοῦ θίγουν τὴν διδακτορική μου ἀξιοπρέπεια. Θὰ προσθέσω ἐδῶ καὶ κάτι ἄλλο, ἀλλ' αὐτὸ ἐντελῶς... ἐμπιστευτικά. Ἂν καὶ ἔχω δίπλωμα νομικῆς, ἡ ἐπιστήμη ποὺ κατέχω λιγώτερο ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες εἶνε ἡ νομική !...*»

* * *

Στὰ 1827 ὁ Χάϊνε ταξείδεψε στὸ Λονδῖνο, ὅπου παρέμεινε ἐπὶ ἀρκετὸ διάστημα, περνῶντας τὸν καιρό του μὲ γλέντια, χάρις στὴν οἰκονομικὴ ὑποστήριξι τοῦ θείου του, τοῦ πλουσίου τραπεζίτου τοῦ Ἀμβούργου, Σολομῶντος Χάϊνε.

Ὁ ἑκατομμυριοῦχος Ἑβραῖος εἶχε δώσει στὸν ἀνεψιό του, ὅταν ἔφευγε χάριν ἀσφαλείας, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδιοῦ, καὶ μιὰ συναλλαγματικὴ τετρακοσίων λιρῶν πληρωτέα στὸν τραπεζιτικὸ οἶκο τοῦ Ρότσιλδ.

Ἐνῶ ὅμως τοῦ εἶχε δώσει ρητὴ ἐντολὴ νὰ μὴν τὴ χρησιμοποιήσῃ, ἀλλὰ νὰ τὴν ἐπιδεικνύῃ ὡς ἕνα εἶδος συστατικοῦ, ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες εἰδοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ρότσιλδ ὅτι ἡ συναλλαγματικὴ αὐτὴ εἶχε ἐξαργυρωθεῖ ἀπὸ τὸν σπάταλο ἀνεψιό του.

Ἡ ὀργὴ τοῦ Σολομῶντος Χάϊνε, μόλις τὸ ἔμαθε αὐτό, ἦταν ἀπερίγραπτη. Γι' αὐτό, ὅταν ὁ ἀνεψιός του γύρισε στὴ Γερμανία καὶ πῆγε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ, τοῦ ἔκαμε πολὺ ἄσχημη ὑποδοχή.

— Ἄχ, κακοκέφαλε ! τοῦ φώναξε ὁ τραπεζίτης. Τεμπέλη, χαραμοφάγη, ἄσωτε, δήμιε τῆς περιουσίας μου ! Ὅλο χαρτιὰ θὰ μουντζουρώνῃς ἐσύ ; Δὲν θὰ κάνῃς ποτὲ μιὰ χρήσιμη ἐργασία ;...

— Γιατί φωνάζετε, ἀγαπητέ μου θεῖε ; τοῦ ἀποκρίθηκε ἀτάραχος ὁ ποιητής. Μήπως ἔχετε τὴν ἀξίωσι, ἐνῶ εἶστε πολὺ πλούσιος, νὰ φέρετε ἕνα τόσο ἔνδοξο ὄνομα σὰν τὸ δικό μου χωρὶς νὰ πληρώνετε... φόρο ;

Ὁ Ἐρρῖκος Χάϊνε

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΕΘΙΜΑ

ΠΩΣ ΚΗΔΕΥΟΝΤΑΙ ΟΙ ΑΤΣΙΓΓΑΝΟΙ

Ὅταν πεθαίνῃ κανένας Ἀτσίγγανος, οἱ ἄλλοι σύντροφοί του δένουν στὰ μαλλιά του κόκκινους ἢ κίτρινους φιόγκους. Τὸ ἴδιο κάνουν συγχρόνως καὶ στὰ γαϊδούρια τοῦ μακαρίτη, ἂν ἔχῃ, φυσικά, γαϊδούρια.

Ἔπειτα πηγαίνουν καὶ ἀποθέτουν στὸ στῆθος τοῦ νεκροῦ ἀπὸ ἕνα δῶρο ἀσήμαντο, ποὺ συνίσταται συνήθως σὲ κάποιο μεταλλικὸ ἀντικείμενο. Κατόπιν ἁπλώνουν ἀπὸ πάνω του μιὰ τράπουλα, φροντίζοντας νὰ βάλουν στὴ μέση τὸν ἄσο κοῦπα.

Τὸ φέρετρο, βαμμένο κατακόκκινο, τοποθετεῖται μέσα στὴ σκηνή, μπρὸς ἀπ' τὴν ὁποία οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι τοῦ νεκροῦ ἀνάβουν φωτιὰ καὶ κάθονται γύρω της.

Τὴν κηδεία ἀκολουθοῦν ὅλοι οἱ Ἀτσίγγανοι, ἔχοντας ἐπὶ κεφαλῆς ἕξη ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι προχωροῦν ἔφιπποι καὶ ψάλλουν χαρούμενους σκοπούς. Στὸ τέλος, μετὰ τὴν ταφή, γυρίζουν στὸ σπίτι τοῦ πεθαμένου καὶ πίνουν τὸ λεγόμενο «κρασὶ τοῦ μακαρισμοῦ».

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΝΥΧΤΟΠΟΥΛΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΤΟΥ LUGIEN VERNAT

Μόλις τελειώσαμε τὸ δεῖπνο, ἡ κ. Μεριὲρ σηκώθηκε ἀπ' τὸ τραπέζι καί, λέγοντας πὼς ἦταν λίγο ἀδιάθετη, μᾶς ἐζήτησε τὴν ἄδεια ν' ἀποσυρθῇ.

— Δὲν εἶνε τίποτε σοβαρό, εἶπα ἀπὸ λεπτότητα στὸ αὐτὶ τοῦ συζύγου της, τοῦ ὁποίου ἤμουν ξένος.

— Ὄχι, μοῦ ἀπάντησε. Ἡ γυναῖκα μου ὑπόκειται πράγματι σὲ συχνὲς νευρικὲς διαταράξεις. Μονάχα μὲ τὴν ἀνάπαυσι ἀνακουφίζεται κάπως... Τώρα, ποὺ μείναμε μόνοι, ἂν θέλετε, θὰ καθήσουμε κοντὰ στὸ τζάκι καὶ θὰ καπνίσουμε τὴν πίπα μας κουβεντιάζοντας.

Πλησιάσαμε πράγματι στὸ τζάκι καὶ ἀρχίσαμε τὴ συζήτησι. Εἴχαμε περάσει ὁλόκληρη τὴν ἡμέρα μας, κυνηγῶντας στοὺς γειτονικοὺς βάλτους, καὶ εἴχαμε γυρίσει μὲ τὰ σακκίδιά μας ἄδειανά.

— Τύχη ποὺ τὴν εἴχαμε σήμερα! εἶπε ὁ Μεριέρ. Κάψαμε τοῦ κάκου δυὸ ντουζίνες φυσίγγια, χωρὶς νὰ πιάσουμε οὔτε μιὰ μπεκάτσα.

— Μπᾶ! ἔκανα ἐγὼ ἀπὸ εὐγένεια. Τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ἔχει καὶ τόση σημασία. Τὸ σπουδαῖο εἶνε ὅτι σήμερα περάσαμε μιὰ ἡμέρα ἐξαιρετικὰ εὐχάριστη.

Ἔξαφνα, τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε ἀπ' ἔξω, ἀπὸ πολὺ κοντά, ὁ πένθιμος θρῆνος μιᾶς κουκουβάγιας.

— Ἄκουσες; μοῦ εἶπε ὁ Μεριέρ, χλωμιάζοντας.

— Ναί, τοῦ ἀπάντησα ἀδιάφορα.

Μὰ τὸ νυχτοπούλι ἐξακολουθοῦσε νὰ κλαίῃ κι' ὁ Μεριὲρ μὲ τὰ μάτια διεσταλμένα ἀπ' τὸν τρόμο, εἶχε χλωμιάσει ἀκόμα περισσότερο.

— Μοῦ φαίνεται, εἶπε σὲ λίγο, ὅτι βρίσκεται ἐπάνω στὴ στέγη.

Καί, θέλοντας νὰ δικαιολογηθῇ γιὰ τὸν τρόμο του, ἐπρόσθεσε:

— Δὲν φαντάζεσαι τί τρόμο μοῦ προκαλοῦν αὐτὰ τὰ πουλιά! Μοῦ προκαλοῦν ἕνα εἶδος μυστηριώδους ἀγωνίας, ἡ ὁποία μὲ πιέζει τόσο ὥστε νὰ μὴ μπορῶ ν' ἀναπνεύσω... Τὸ μέρος αὐτὸ ἐδῶ εἶνε ἡ πατρίδα μου... Καὶ ὅμως τὸ ἀποστρέφομαι, ἐπειδὴ ἔχει ἄφθονες κουκουβάγιες... Ἂν τύχῃ καὶ ξυπνήσω τὴ νύχτα, ἐνῷ μιὰ κουκουβάγια θρηνάει ὁλόγυρα, χάνω τὸν ὕπνο μου ὥς τὸ πρωΐ... Δὲν μπορῶ νὰ τὶς ὑποφέρω... Ἔτσι, μοῦ ἔρχεται νὰ πάρω τὸ δίκανό μου, νὰ βγῶ ἔξω καὶ νὰ πυροβολήσω γιὰ νὰ τὶς διώξω.

— Μὴν τὸ κάνεις αὐτό!... τὸν ἱκέτευσα. Ἡ κ. Μεριὲρ μόλις θὰ ἔχῃ κοιμηθεῖ καὶ θὰ τὴν ξυπνήσῃς...

— Ἔχεις δίκηο, μοῦ ἀπάντησε. Κοντεύω νὰ χάσω τὸ μυαλό μου μ' αὐτὲς τὶς κουκουβάγιες. Μὰ δὲν ἔχω ἄδικο νὰ τὶς φοβᾶμαι τόσο. Μιὰ μέρα, πρὸ ἐτῶν, εἶχα πάει στὸ κυνῆγι μὲ κάποιο νεαρὸ φίλο μου μόλις εἴκοσι χρόνων... Εἴχαμε σκοτώσει καμμιὰ δωδεκαριὰ μπεκάτσες. Στὸ γυρισμό μας εἶχε νυχτώσει πειὰ κι' ἀναγκαστήκαμε νὰ πάρουμε ἕνα στενὸ μονοπάτι, ὅταν ἄξαφνα μιὰ κουκουβάγια, προβάλλοντας ἄξαφνα μπροστά μας, ἄγγιξε μὲ τὴν ἄκρη τοῦ φτεροῦ της τὸ φίλο μου...

— »Μ' ἄγγιξε ἡ κουκουβάγια! φώναξε τότε ὁ δυστυχισμένος νέος. Ἂν πιστέψω στὴ λαϊκὴ πρόληψι, ἡ μέρες μου εἶνε μετρημένες. Ἐντωμεταξὺ ὅμως θὰ βάλω ἕνα φυσίγγι στὸ δίκανό μου κι' ἂν ξαναϊδῶ τὴν καταραμένη αὐτὴ κουκουβάγια θὰ τὴ σκοτώσω...»

Κουβεντιάζοντας εἴχαμε προχωρήσει ὥς τὴν ἄκρη τοῦ λιβαδιοῦ. Ὑπῆρχε ἐκεῖ μιὰ μεγάλη τάφρος, ἀρκετὰ βαθειά. Μ' ἕνα πήδημα τὴν ἐπέρασα πρῶτος κι' ἐξακολούθησα τὸ δρόμο μου, χωρὶς ν' ἀνησυχήσω γιὰ τὸ σύντροφό μου. Ἔξαφνα μιὰ ἐκπυρσοκρότησις μ' ἔκανε νὰ γυρίσω πίσω... Ὁ δυστυχισμένος φίλος μου κοίτοταν νεκρὸς μέσα στὴν τάφρο... Μέσ' στὸ σκοτάδι ποὺ ἐπικρατοῦσε, δὲν τὴν εἶχε ἀντιληφθεῖ καὶ καθὼς ἔπεσε μέσα, τὸ ὅπλο του ἐκπυρσοκρότησε καὶ τὸν ἐσκότωσε.

— Καταλαβαίνω τώρα, εἶπα στὸ Μεριὲρ τὴν ἀπέχθεια ποὺ σᾶς προκαλοῦν αὐτὰ τὰ πουλιά.

— Ὤ! δὲν εἶνε αὐτὴ ἡ μόνη δυσάρεστη ἀνάμνησις ποὺ ἔχω ἀπ' αὐτά. Ξέρεις βέβαια ὅτι ἔχασα τὸν πατέρα μου πολὺ νέο. Ἤμουν τότε δεκαπέντε χρόνων καὶ κατοικούσαμε σ' ἕνα ἐξοχικὸ κτῆμα μας κοντὰ στὸ Ρομοραντέν. Μιὰ νύχτα λοιπόν, καθὼς ἡ ὥρα ἐσήμαινε ἕντεκα, ἐξύπνησα ἀπότομα... Μιὰ κουκουβάγια, ὅπως αὐτὴ ἀπόψε, θρηνοῦσε στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ μας... Ἕνας ἀπερίγραπτος τρόμος ποὺ μ' ἔπνιγε, μὲ κυρίευσε ἀμέσως... Θὰ ἤθελα νὰ φωνάξω, νὰ ξυπνήσω τοὺς γονεῖς μου ποὺ κοιμόντουσαν στὴ διπλανὴ κάμαρη, μὰ ὁ παιδιάστικος ἐγωϊσμός μου δὲν μ' ἄφινε... Δὲν μποροῦσα ὡστόσο νὰ ξανακοιμηθῶ καὶ ἡ κουκουβάγια ἐξακολουθοῦσε νὰ οὐρλιάζῃ στὰ κεραμύδια... Ἔ λοιπόν, γιὰ νὰ μὴ σοῦ τὰ πολυλαγῶ, τὸ πρωΐ μοῦ ἀνήγγειλαν ὅτι ὁ πατέρας μου εἶχε πεθάνει τὴ νύχτα ἀπὸ συγκοπή... Ἡ μητέρα μου, ξυπνῶντας, τὸν εἶχε βρεῖ ξερὸ καὶ παγωμένο στὸ πλευρό της...

Ὁ Μεριὲρ σώπασε. Ἐγὼ τὸν ἐκύτταζα ξαφνιασμένος. Ἦταν πελιδνὸς καὶ στὰ βλοσυρὰ μάτια του ζωγραφιζόταν ὁ τρόμος.

— Κύτταξε! μοῦ εἶπε ἔξαφνα τραυλίζοντας.

— Τί;

— Νά, κύτταξε ἐκεῖ!... μοῦ ξαναεῖπε, δείχνοντάς μου μὲ τὸ χέρι του τὸ παράθυρο.

Κύτταξα πράγματι καὶ εἶδα μέσ' ἀπ' τὶς κουρτίνες δυὸ μάτια ποὺ ἔλαμπαν, δυὸ μάτια φωσφορίζοντα νὰ κυττάζουν μέσ' στὸ δωμάτιο. Ἀμέσως σηκώθηκα καὶ ἄνοιξα τὸ παράθυρο. Ἄκουσα τότε ἕνα μαλακὸ ἦχο καὶ ξεχώρισα τὴ μαύρη σιλουέττα μιᾶς κουκουβάγιας ποὺ ἀπομακρύνθηκε μέσ' στὸ σκοτάδι.

Ξανάκλεισα τὸ παράθυρο καὶ γύρισα κοντὰ-κοντὰ στὸ φίλο μου.

— Πάει!... Ἔφυγε, τοῦ εἶπα.

— Εἶσαι βέβαιος; μὲ ρώτησε μὲ ἀγωνία.

— Βεβαιότατος, τοῦ ἀπάντησα.

Ἔκανε τότε πὼς φταρνίζεται καὶ ἔβγαλε τὸ μαντῆλι του, μὰ τὸ χρησιμοποίησε γιὰ νὰ σκουπήσῃ τὸν κρύο ἱδρῶτα ποὺ ἔτρεχε ἀπ' τοὺς κροτάφους του.

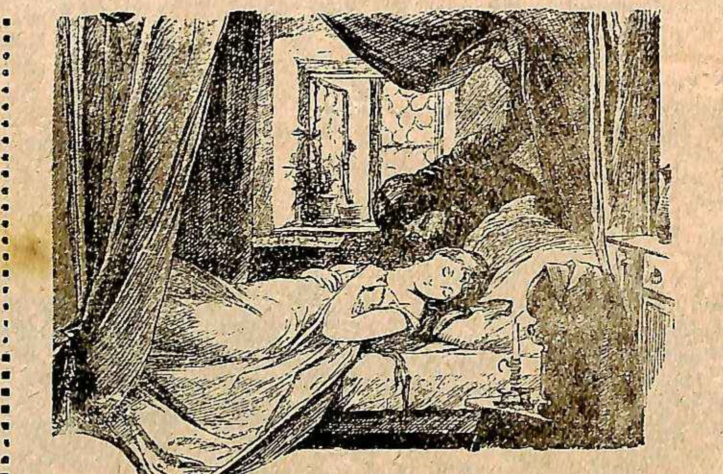

Περίτρομος ἄγγιξα τ' αὐτί μου στὸ στῆθος της!...

— Ἔλα! τοῦ εἶπα γιὰ νὰ τὸν ἐνισχύσω. Βγάλε αὐτὲς τὶς παιδιάστικες ἰδέες ἀπ' τὸ μυαλό σου. Πᾶμε τώρα νὰ καταφύγουμε στὶς ἀγκαλιὲς τοῦ Μορφέως.

Ἀμέσως ὁ φίλος μου σηκώθηκε καί, παίρνοντας μιὰ λάμπα, βγῆκε ἔξω. Ἐγὼ τὸν ἀκολούθησα. Μόλις ἀνεβήκαμε τὴ σκάλα ποὺ ὁδηγοῦσε στὰ δωμάτια τοῦ ὕπνου, γύρισε καὶ μοῦ εἶπε μὲ πνιγμένη φωνή:

— Ξέρεις τὴν κάμαρή σου; Δὲν εἶν' ἔτσι;... Λοιπόν, καλὴ νύχτα!...

— Καληνύχτα, τοῦ εἶπα.

Συγχρόνως ὁ φίλος μου μοῦ ἔτεινε τὸ χέρι του. Τὸ πῆρα καὶ τὸ ἔσφιξα ἐπὶ δυὸ δευτερόλεπτα μέσα στὸ δικό μου. Ἤτανε φλογισμένο καὶ κατάλαβα μιὰ νευρικὴ τρεμούλα.

— Ἔχεις πυρετό, φίλε μου, τοῦ εἶπα μὲ σιγανὴ φωνή. Ἂν θέλῃς νὰ σοῦ δώσω μιὰ καλὴ συμβουλή, ἄκουσέ με... Διάβασε κανένα καλὸ εὐθυμογράφημα, πρὶν ἀποκοιμηθῇς...

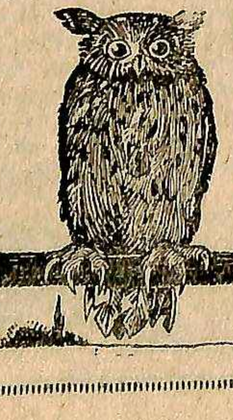

Εἶχα ἀπομακρυνθεῖ ἀρκετὰ μέσ' στὸ σκοτεινὸ διάδρομο, ὅταν ἕνα: «ψίτ»! τοῦ φίλου μου μὲ προσκάλεσε πάλι κοντά του.

— Θέλεις νὰ μοῦ κάνῃς μιὰ μεγάλη ὑπηρεσία; μοῦ ψιθύρισε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε.

— Πολὺ εὐχαρίστως, τοῦ ἀπάντησα. Φτάνει νὰ μπορῶ...

— Ἔμπα λοιπόν, ἐτραύλισε ὁ Μεριέρ, σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν κάμαρη... Εἶνε ἡ κάμαρη τῆς συζύγου μου. Ἔμπα καὶ βεβαιώσου ἂν πράγματι κοιμᾶται.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ νόμισα πὼς ὁ φίλος μου ἀστειευόταν καὶ τοῦ ἀπάντησα:

— Καὶ γιατί δὲν μπαίνεις μόνος σου;

Μὰ εἶδα συγχρόνως ἕναν ἄπειρο τρόμο ζωγραφισμένο στὸ πρόσωπό του...

— Δὲν μπορῶ... μοῦ ἀπάντησε τραυλίζοντας.

— Μὰ μὴν κάνῃς σὰν παιδί... τοῦ εἶπα γελῶντας. Τί φοβᾶσαι, ἐπὶ τέλους. Ἐσὺ ὁ ἴδιος μοῦ εἶπες ὅτι ἡ σύζυγός σου ὑπόκειται συχνὰ σ' ἐλαφρὲς νευρικὲς διαταράξεις, ἡ ὁποῖες τὶς περνοῦν μὲ τὴν ἀνάπαυσι.

Μὰ ὁ φίλος μου μὲ ρώτησε μὲ ἀγωνία:

— Λοιπὸν δὲν θέλεις νὰ μπῇς μέσα;

— Εὐχαρίστως, τοῦ ἀπάντησα. Δὲν θέλω τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ σ' ἐξυπηρετήσω. Σκέψου ὅμως τί μοῦ ζητᾶς;... Θέλεις νὰ μπῶ στὸ δωμάτιο τῆς συζύγου σου καὶ νὰ πλησιάσω στὸ κρεββάτι της μὲ μιὰ λάμπα στὸ χέρι. Ἂν ξυπνήσῃ ἔξαφνα, τί θὰ σκεφθῇ γιὰ μένα;

— Θὰ σὲ ἀκολουθήσω κι' ἐγώ, εἶπε ὁ φίλος μου.

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς του ἦταν τόσο ἱκετευτικός, τόσο ἀπελπισμένος, ὥστε ἀποφάσισα νὰ πραγματοποιήσω τὴν ἐπιθυμία του. Πῆρα τὴ λάμπα ἀπ' τὰ χέρια του καὶ μισάνοιξα σιγὰ-σιγὰ τὴν πόρτα τοῦ δωματίου. Στὸ βάθος, ἀκριβῶς ἀπέναντι στὴν πόρτα, ἦταν ἕνα μεγάλο κρεββάτι, ρυθμοῦ Ἀμπέρ. Διέκρινα ἀόριστα τὸ κεφάλι τῆς κ. Μεριὲρ ἀκουμπισμένο λίγο λοξὰ στὸ μαξιλάρι. Τὸ λευκό της χέρι βρισκόταν ἔξω ἀπ' τὰ σκεπάσματα.

— Κοιμᾶται, εἶπα σιγὰ στὸ φίλο μου. Μπορεῖς λοιπὸν κι' ἐσὺ νὰ κοιμηθῇς ἥσυχος.

Μὰ ὁ Μεριὲρ δὲν ἡσύχασε... Καὶ μοῦ εἶπε μὲ σβυσμένη φωνή:

— Πλησίασε ἀκόμα!... Βεβαιώσου ὅτι ἀναπνέει...

Συγκρατῶντας ἕνα νευρικὸ κίνημα ἀνυπομονησίας, διευθύνθηκα ἀθόρυβα πρὸς τὸ κρεββάτι...

Ἔπιασα τὸ χέρι τῆς κ. Μεριέρ... Ἦταν παγωμένο...

Περίτρομος ἄγγιξα τὸ αὐτί μου στὸ στῆθος της...

Ἡ καρδιά της εἶχε πάψει πειὰ νὰ χτυπάῃ...

LUCIEN VERNAT

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ὁ γιατρός, ἀφοῦ ἐξήτασε τὸν ἄρρωστο, ἑτοιμάζεται νὰ φύγῃ καὶ τὸν ρωτάει τί ὥρα εἶνε.

— Μὰ τὸ ξέρετε πῶς... δὲν πάω καλά, γιατρέ μου, ἀπαντᾷ ὁ πνευματώδης ἀσθενής.

* * *

— Παντρεύτηκες, ἔμαθα, Γιάννη;

— Ναί, ἐδῶ κι' ἕνα μῆνα.

— Καὶ πῶς δὲν μοῦ ἀνάφερες τίποτε;

— Μά, φίλε μου, ἐπειδὴ ἔκανα μιὰ ἀνοησία, ἔπρεπε νὰ τὴ διατυμπανίσω σ' ὅλο τὸν κόσμο;...

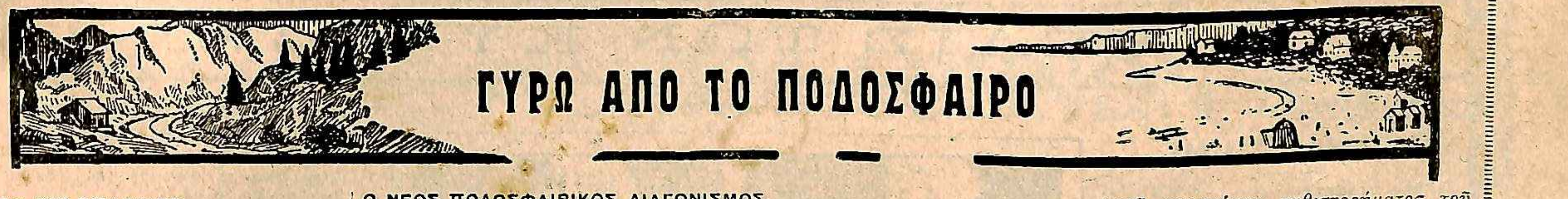

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΑΡΧΙΕΣ

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΑ ΝΕΑ

ΔΟΜΟΚΟΣ.— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, 7ην τρέχοντος, εἰς τὸ γήπεδον τῆς Κοινότητος Δομοκοῦ ἐγένετο Ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μεταξὺ τῆς ὁμάδος τοῦ «Ἀχιλλέως» Δομοκοῦ καὶ τῆς ὁμάδος τοῦ «Ἀχιλλέως» Φαρσάλων.

Εἰς τὰς 4.30΄ ἤρχισε τὸ α΄ ἡμιχρόνιον τοῦ ἀγῶνος.

Τὴν ὑπεροχὴν εἶχε ὁ «Ἀχιλλεὺς» Δομοκοῦ, ἀλλὰ δὲν πετυχαίνει κανένα τέρμα καθὼς καὶ ἡ ἀντίπαλος ὁμάς, καὶ ἔτσι λήγει τὸ α΄ ἡμιχρόνιον. Μετὰ δεκάλεπτον ἀνάπαυσιν ἄρχεται τὸ β΄ ἡμιχρόνιον μὲ μεγάλην ὑπεροχὴν τοῦ «Ἀχιλλέως» Δομοκοῦ καὶ ἐντὸς 7΄ λεπτῶν ἐπιτυγχάνονται 3 τέρματα εἰς βάρος τῶν Φαρσαλινῶν. Οἱ παῖκται τῆς Φαρσαλινῆς ὁμάδος ἐγκαταλείπουσι τὸ γήπεδον κατόπιν μικροῦ ἐπεισοδίου, ἀναγνωρίσαντες νικήτριαν τὴν ὁμάδα τοῦ «Ἀχιλλέως» Δομοκοῦ.

Β. ΚΟΥΤΣΟΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΧΙΟΣ.— Τὴν Κυριακὴν 7ην Σεπτεμβρίου συνηντήθησαν σὲ φιλικὸν μὰτς αἱ ὁμάδες «Ἀστραπὴ» Κάμπου καὶ «Κεραυνὸς» Καλιμασίας.

Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ «Ἀστραπὴ» διὰ τερμάτων 3—1.

Τὴν νικήτριαν ὁμάδα ἀπετέλουν οἱ κ.κ. Λάζ. Μελετιάδης (ἀρχηγός), Θ. Καμπερόπουλος Ι, Δημ. Καμπερόπουλος ΙΙ, Κωνστ. Κουτσουμίδης, Τασ. Ἀγραφιώτης, Μαν. Μαντούβαλος, Γεώρ. Καφοῦρος, Ἀντ. Δημητρακόπουλος, Γ. Συμεωνίδης, Νικ. Πολυγενίδης καὶ Τ. Ἀγγελόπουλος.

Μ. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΑΤΡΑΙ.— Εἰς τὸ γήπεδον τῆς Παναχαϊκῆς Γυμν. Ἑνώσεως ἔλαβον χώραν αἱ ἑξῆς συναντήσεις:

1ον). Μικτὴ Β΄ καὶ Γ΄ Παν. Γυμ. Ἑνώσ. μὲ τὴν Α΄ Ἡρακλέους. Νικήτρια ἐξῆλθε ἡ Παναχαϊκὴ μὲ τέρματα 4 ἔναντι 3.

Ἀπὸ τὸν «Ἡρακλῆ» διεκρίθησαν οἱ ἑξῆς: 1ον Τερματ. Δημήτριος Καρβούνης, Μπὰκ Κοκοτῆς καὶ Στάθης Τσιτούρας, Χαφ. Πανάγος Παναγόπουλος. Ἔξω δεξιὰ Κοτόνας, Ἀποστόλου ἡ Ὑπουργὸς καὶ Μπάμπης Ἀναγνωστόπουλος.

Φίλαθλος Γ. Ν. Σ.

ΚΑΛΛΙΘΕΑ.— Συνηντήθησαν ἐνταῦθα τὴν Κυριακὴν 31ην Αὐγούστου αἱ ὁμάδες Φοῖνιξ (Καλλιθέας) καὶ Φωστὴρ (Σφαγείων). Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρώτη μὲ τέρματα 2—0.

Εἰς ἑτέραν συνάντησιν μεταξὺ Ἑρμοῦ (Καλλιθέας) καὶ Ἑνώσεως Φιλάθλων Νεαπόλεως (Πειραιῶς) ἀνεδείχθησαν ἀμφότεροι ἰσόπαλοι μὲ τέρματα 2—2.

Ἐπίσης συνηντήθησαν ἐνταῦθα τὴν Κυριακὴν 7ην Σεπτεμβρίου αἱ ὁμάδες «Καλλιθαϊκὸς» καὶ Ἀχιλλεὺς (Ἀχαρνῶν). Νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ δευτέρα μὲ τέρματα 2—1.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΦΟΣ

Ο ΝΕΟΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΕΥΖΩΝΑΚΙ

Ἐξακολουθοῦμε τὴν δημοσίευσι τοῦ νέου ποδοσφαιρικοῦ διαγωνισμοῦ.

Ὁ νέος διαγωνισμὸς εἶνε εὐχάριστος, ἔχει τὸ μυστήριό του, τὸ γοῦστο του.

Δημοσιεύουμε, καθὼς βλέπετε, τὴν φωτογραφία ἑνὸς μικροῦ, χαμογελαστοῦ εὐζωνάκου.

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ ΑΥΤΟΣ;...

Διὰ νὰ σᾶς διευκολύνουμε μάλιστα ἀρκετά, σᾶς λέμε καὶ τὶς ἑξῆς λεπτομέρειες:

Τὸ χαριτωμένο, τὸ λυγερό, τὸ καμαρωτὸ αὐτὸ εὐζωνάκι, ποὺ χαμογελάει τόσο συμπαθητικὰ καὶ ποὺ θυμίζει τὸ ἀθάνατο τετράστιχο τοῦ ἀειμνήστου Πολυβίου Δημητρακοπούλου:

Φουστανέλλα, τσαροῦχι, φοῦντα, φέσ'
Καμάρ' λιβιντιά, πιρηφάνεια,
Σουστὸς διπλουμένος κατφές!...

εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ συμπαθεῖς, τοὺς πιὸ ἀγαπητοὺς καὶ ἐκλεκτοὺς Ἕλληνας ποδοσφαιριστὰς σὲ παιδικὴ ἡλικία.

Ποιὸς εἶνε ὅμως;

Αὐτὸ σᾶς ζητᾶμε νὰ βρῆτε, ἔχοντας ὑπ' ὄψιν τὸν ἴδιο ἢ φωτογραφίες καὶ σκίτσα του, δημοσιευθέντα στὶς ἐφημερίδες.

* * *

Αἱ λύσεις θὰ γίνωνται δεκταὶ μέχρι τῆς 15ης Ὀκτωβρίου. Πρέπει δὲ ἀπαραιτήτως νὰ ἀποκόπτετε καὶ νὰ στέλνετε τὸ εἰς τὴν ὄπισθεν, τελευταίαν σελίδα, κάτω—κάτω δημοσιευόμενο δελτίο συμπληροῦντες αὐτό. Στοὺς φακέλλους μὲ τὰ δελτία τῆς λύσεως τοῦ διαγωνισμοῦ πρέπει νὰ γράφετε ἀπ' ἔξω σὲ μιὰ ἄκρη: «Λύσις Διαγωνισμοῦ».

* * *

Ἡ κλήρωσις γιὰ τὴν ἀπονομὴ τῶν δώρων θὰ γίνῃ ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς στὶς 25 Ὀκτωβρίου.

Ὁ λύτης, τοῦ ὁποίου τ' ὄνομα θ' ἀνασυρθῇ πρῶτο ἐκ τῆς κληρωτίδος, θὰ πάρῃ ὡς δῶρο ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟ ἀπὸ τὸν οἶκο Στὰρ (Στοὰ Ἀρσακείου).

Ὁ δεύτερος ΜΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΗΧΑΝΗ.

Ὁ τρίτος ΕΝΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ.

Οἱ δέκα ἀκόλουθοι λύται ἀπὸ μιὰ ΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ.

Ἕτεροι δέκα λύται ἀπὸ ἕνα τόμο τοῦ περιφήμου μυθιστορήματος τοῦ Πὼλ Φεβὰλ «Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ».

Δέκα ἀκόμη λύται ἀπὸ ΕΝΑ ΛΑΧΕΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝ. ΣΤΟΛΟΥ, εἰκοσιπεντάδραχμον.

Καὶ τέλος πενῆντα λύται ἀπὸ ἕνα εἰκοσάδραχμο φιλολογικὸ «ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ» ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ».

Θὰ πάρουν δηλαδὴ δῶρα 83 (ΟΓΔΟΝΤΑΤΡΕΙΣ) ἐν ὅλῳ λύται!...

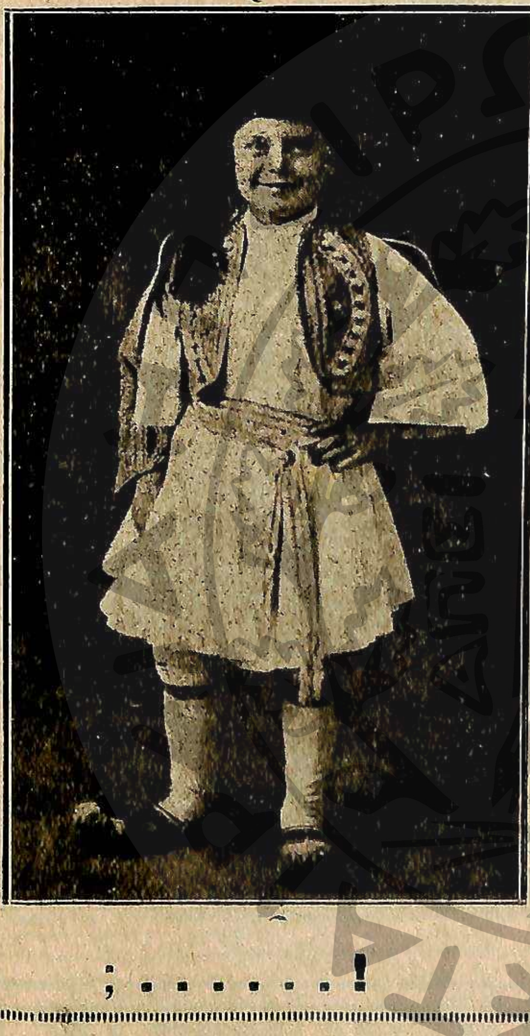

;.......!

ΜΕ' ΔΥΟ ΛΟΓΑΚΙΑ

ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΜΑΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

Ἐλ. Βουλγαράκην, Βίλλια. Στέλνετε κίνησι. Μὲ συντομίαν ὅμως. Τὸ ποίημά σας γιὰ τὸν «Ὀλυμπιακό», ὄχι καλὸ δυστυχῶς. Θ Α Σ., Βίλλια. Τὸ ποίημά σας γιὰ τὴν συνάντησι τῶν ὁμάδων Βιλλίων — Κριεκουκίου, ὄχι πετυχημένο. Β. Κουτσοδημήτρην, Δομοκόν. Δημοσιεύεται. Στέλνετε ὅ,τι θέλετε. Δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ διαθέσουμε, πρὸς τὸ παρὸν τοὐλάχιστον, ἄλλη σελίδα. Εὐάγγ. Κάλλον, Ἐνταῦθα. Ἀπὸ τὰ δυὸ ποιήματα κάπως πετυχημένο τὸ δεύτερο. Ἰδού το:

ΣΤΟΝ «ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ»

Ὀλυμπιακέ, Ὀλυμπιακέ,
μεγάλε καί... λεκέ,
ποὔχασες τὴν νίκη
στὴν Θεσσαλονίκη!...

Ἡ χάρι ποὺ μᾶς ζητᾶτε εἶνε παράλογη καὶ ἄδικη, γιὰ τοὺς ἄλλους λύτας. Δὲν μποροῦμε νὰ τὸ κάμουμε αὐτό. Σκεφθῆτε το λιγάκι. Πάει πολύ... Τί λέτε;... Τ. Διακάκην, Πειραιᾶ. Οἱ στῖχοι σας ὄχι καλοί. Νίτσαν Μπαλέα, Βαθὺ (Σάμου). Ἀπὸ τὸ ποίημά σας γιὰ τὸν «Ὀλυμπιακό», δημοσιεύουμε τὰ κάτωθι τετράστιχα:

Παιδιά τοῦ Ὀλυμπιακοῦ
Τοῦ Πειραιῶς καμάρι
ποὔχετε πάρῃ τό ρεκόρ
στή λεβεντιά, στή χάρι
Ἔχετ' ἐλπίδα στό Θεό
ὡς καί στόν ἀρχηγό σας
στή τέχνη σας, στή μπάλα σας
καθώς καί στό ἐγώ σας.
Ἦρθ' ὁ καιρός κι' ὁ κάβουρας
πού ἔγινε χταπόδι
θά πατηθῇ θά χτυπηθῇ
ἀπ' τό δικό σας πόδι!...

Θ. Ἀδαμαντίδην, Πειραιᾶ. Ἀπ' τὸ ποίημά σας γιὰ τὸν κ. Γεώργ. Ἀδριανόπουλο, δημοσιεύουμε τὸ κάτωθι τετράστιχο, τὸ μόνο πετυχημένο:

Κυπαρισένιο μας κορμὶ
μὲ τὴν περίσια χάρι
στὸ Βουκουρέστι σ' ἔφαγε
τὸ ἄτιμο χορτάρι!...

Ἀναγνώστην. Τὸ ποίημά σας στὸν κ. Μεσσάρη, ὄχι ἐπιτυχές, δυστυχῶς. Οὔτε μέτρο ἔχει, οὔτε ρίμες. Στέλνετε ὅ,τι θέλετε. Φ. Δημητρακόπουλον, Ἐνταῦθα. Ἡ λύσις γιὰ νὰ γίνῃ δεκτὴ πρέπει νὰ ρθῇ γραμμένη πάνω στὸ δελτίο τοῦ διαγωνισμοῦ μας. Στέλνετε ὅσες λύσεις θέλετε.

ΟΙ ΛΥΤΑΙ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν τοῦ Ποδοσφ. διαγωνισμοῦ θ' ἀρχίσουμε νὰ τὰ δημοσιεύουμε ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς φύλλου.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΣ ΕΡΩΣ

Σ' ἀγάπαγα, σὲ λάτρευα
καὶ σ' ἤθελα, γιὰ ταίρι
καὶ πρόθυμα σοῦ πρόσφερα
τὸ χέρι...

Μὰ ἐσὺ μὲ περιφρόνησες
Μοὔπες: —«Γαϊδούρι, βῶδι,
δὲν θέλω ἐγὼ τὸ χέρι σου,
μὰ τὸ κλεινό σου... πόδι!...»
Τότε κι' ἐγὼ μία κλωτσιὰ
σοῦ ἔδωκα φρικώδη
ἔβαλα... τέρμα τοῦ ἔρωτος
καὶ σοῦπα: «Πάρε... πόδι!...»

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Καθὼς προαναγγέλλουν τὰ τελευταῖα Παρισινὰ περιοδικὰ Μόδας, θὰ φορεθοῦν πολὺ τὸ φθινόπωρο καὶ τὸν χειμῶνα, ἀνσάμπλ ἀπὸ λεπτὸ σέρζ, ἀπὸ ντρᾶ καὶ ἀπὸ βελοῦδο.

— Ἀπὸ μαῦρο ντρᾶ θὰ γίνωνται πρὸ πάντων ἀπογευματινὰ ἀνσάμπλ, καὶ φορέματα, τὰ ὁποῖα θὰ γαρνίρωνται μὲ πλαστρὸν ἀπὸ βελοῦδο μεταξωτό, ρόζ, πολὺ μαλακὸ καὶ λεπτό.

— Ἐπανωφόρια ἀπὸ μαῦρο ντρᾶ, θὰ γαρνίρωνται μὲ ἀστρακὰν γκρίζο πολὺ ἀνοιχτό. Θὰ φορεθοῦν ἐπίσης πολὺ πράσινα ἀνσάμπλ.

— Ἐπανωφόρια ἀπὸ πράσινο ντρᾶ, θὰ γαρνίρωνται μὲ μαῦρο ἀστρακάν.

— Τὰ ἐπανωφόρια τῶν ἀνσάμπλ θὰ σκεπάζουν τὴν φούστα κατὰ τὰ τρία τέταρτα.

— Ἐπίσης, κατὰ τὸ φθινόπωρο καὶ τὸ χειμῶνα, θὰ ἰδοῦμε καὶ χαριτωμένα ταγιεράκια ἀπὸ βελοῦδο. Ἡ ζακέτες τῶν ταγιὲρ αὐτῶν θὰ εἶνε κοντές. Ἐνῶ, ἀντιθέτως ἡ ζακέτες τῶν ταγιὲρ ἀπὸ λαινὰζ θὰ εἶνε μακρυές.

— Τὰ βελούδινα ταγιὲρ θὰ εἶνε μαῦρα, καφὲ ἢ μπλὲ-μαρέν. Θὰ εἶνε πρὸ πάντων τῆς μόδας γιὰ τὰ βελούδινα ταγιὲρ τὸ ζωηρὸ μπλὲ-μαρέν.

— Συχνὰ ἡ φοῦστες τῶν βελούδινων ταγιὲρ θὰ εἶνε πλισσὲ στὰ πλάγια. Τὰ κορσάζα ποὺ θὰ φορέσουμε μὲ τὰ βελούδινα ταγιέρ, θὰ εἶνε ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σίν, ἄσπρο, ρὸζ ἢ κίτρινο.

— Μερικὰ ταγιὲρ βελούδινα θὰ γαρνίρωνται μὲ ἀσημένιες βελονιὲς καὶ ἡ ζῶνες των μὲ ἀσημένιες ἀγκράφες.

— Ἂν ἔχετε κανένα φόρεμα ντεμοντὲ ἀπὸ μαῦρο βελοῦδο, μπορεῖτε περίφημα νὰ τὸ μετατποιήσετε σὲ μακρυὰ μοντέρνα φούστα, τὴν ὁποία θὰ φορέσετε μὲ μιὰ βελούδινη βέστα μαύρη μὲ σχέδια γκρίζα καὶ ρόζ, καὶ μὲ μία μπλούζα γκρίζα ἢ ρόζ. Ἔτσι θὰ ἔχετε ἕνα ὡραιότατο καὶ μοντέρνο ἀνσάμπλ.

— Ἂν ἐπίσης τὸ περυσινό σας φόρεμα χοροῦ, ἀπὸ μαύρη δαντέλλα σᾶς φαίνεται πολὺ ντεμοντέ, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ τὸ μεταβάλετε σὲ μία φοῦστα μακρυὰ ὥς τοὺς ἀστραγάλους, καὶ νὰ τὴν προσαρμόσετε σ' ἕνα κορσάζο ἀπὸ ἄσπρη δαντέλλα ἐλαφρῶς μπλουζὰν στοὺς γοφούς. Μία ζώνη ἀπὸ ἀσημένιο λαμέ, μὲ ἀγκράφα ἀπὸ στράς, θὰ σημειώνῃ τὴν τάγια, ἀρκετὰ ὑψηλά. Τὸ ντεκολτὲ θὰ εἶνε στρογγυλὸ καὶ ἕνα μεγάλο ἄσπρο μπουκέτο θὰ τὸ γαρνίρῃ ἀριστερά.

— Θέλετε νὰ δώσετε στὸ καλοκαιρινό σας φόρεμα ἀπὸ μουσελίνα εὐπριμέ, μιὰ ὄψι πιὸ φθινοπωρινή; Ρίξτε ἐπάνω στοὺς ὤμους σας μία μικρὴ κάπα ἀπὸ λεπτὸ λαινάζ, ἢ ἀπὸ βελοῦδο, ντουμπλαρισμένη μὲ μουσελίνα, ὅμοια μὲ τὸ φόρεμα.

— Ἐφέτος μία ἀπὸ τὶς κυριώτερες γαρνιτοῦρες τῆς μόδας, θὰ εἶνε τὰ κεντήματα ἀπὸ χάνδρες καὶ μαργαριτάρια. Θὰ ἰδοῦμε γκαλὸν ἀπὸ χρωματιστὲς χάνδρες ἴσια ρεγέ, ἢ μὲ μικρὰ μοτίφ. Τὰ γκαλὸν αὐτὰ θὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ ὡς ζῶνες, πλαστρὸν καὶ μπαρέττες.

— Φορέματα χοροῦ θὰ γαρνίρωνται γύρω στὸ ντεκολτὲ μὲ χάνδρινα γκαλόν, ποὺ θὰ μοιάζουν μὲ ἀντρντέ. Γιὰ τὸ βράδυ θὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας τὰ περιδέραια ἀπὸ χρωματιστὲς μεγάλες χάντρες. Τὰ περιδέραια αὐτὰ θὰ προσαρμόζωνται ἀκριβῶς στὸ λαιμό, καὶ θὰ κλείνουν πίσω μὲ μιὰ μαύρη κορδέλλα, δεμένη σὲ σχῆμα πεταλούδας, καὶ ντουμπλαρισμένη μὲ κορδέλλα τοῦ αὐτοῦ χρώματος τοῦ περιδεραίου. Ὁ φιόγκος αὐτὸς σὲ σχῆμα πεταλούδας, μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἀπὸ μαῦρο τοῦλι, καθὼς καὶ μὲ τοῦλι τοῦ ἰδίου χρώματος μὲ τὶς χάντρες τοῦ περιδεραίου.

— Μερικὰ νέα περιδέραια θὰ ἀποτελοῦνται τὰ μισὰ ἀπὸ μαῦρες χάντρες, καὶ τὰ μισὰ ἀπὸ ἄσπρες, ἢ ἀπὸ ἄλλου χρώματος χάντρες.

— Θὰ ἰδοῦμε ἐφέτος ἐσάρπες πολὺ πλατειές, ἀπὸ ὕφασμα ἐλαφρό, πρὸ πάντων ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σίν. Ἡ ἐσάρπες αὐτὲς θὰ γαρνίρωνται μὲ μετάλλινες πούλιες χρυσές, ἀσημένιες ἢ χρωματιστές. Ἡ γαρνιτούρα αὐτὴ ἢ θὰ σκεπάζῃ ὅλη τὴν ἐσάρπα, ἢ θὰ τὴν στολίζῃ μόνο ὡς μπορντούρα.

— Τώρα τελευταῖα συνηθίζουν πολὺ ἡ κομψὲς Παρισινὲς νὰ φοροῦν τὸ βράδυ στὸ κεφάλι των ἐσάρπες, μὲ τὸν τρόπον ποὺ τὶς φοροῦν ἡ Ἱσπανίδες. Γι' αὐτὸ ἡ ἐσάρπες πρέπει νὰ εἶνε πλατειὲς καὶ μακρυὲς γιὰ νὰ περιβάλλουν συγχρόνως τὸν λαιμό, τοὺς ὤμους καὶ τὰ μαλλιά, ὅπως συνηθίζεται στὴν Ἱσπανία.

— Θὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας ἐφέτος, μικρὰ κιμονὸ ἀπὸ βελοῦδο, τὰ ὁποῖα θὰ δένουν ἐμπρὸς μ' ἕνα μεγάλο φιόγκο.

— Θὰ ἰδοῦμε τὸ βράδυ μεγαλοπρεπεῖς κάπες ἀπὸ ταφτᾶ. Ἀργότερα θὰ φορέσουμε καὶ κάπες ἀπὸ βελοῦδο.

— Ἀρκετὰ φορέματα θὰ γαρνίρωνται στὰ κορσάζα μὲ μικρὲς πελερίνες, ἡ ὁποῖες θὰ δένωνται πίσω μὲ μακρυὰ πάν.

— Μία ἀπὸ τὶς τελευταῖες νουβωτέ, εἶνε ὅτι ἐφέτος, ἡ κάλτσες, ἀντὶ νὰ ἔχουν τὶς μπαγκέτες στὰ πλάγια, θὰ τὶς ἔχουν πίσω. Ἡ μπαγκέτες ἔτσι θὰ κάμουν νὰ φαίνωνται λεπτότερα τὰ σφυρά, πίσω.

— Πολλὰ φθινοπωρινὰ φορέματα, καὶ πρὸ πάντων τὰ παιδικὰ φορεματάκια, θὰ γαρνίρωνται μὲ μάλλινα γκαλόν.

— Τὰ μάλλινα αὐτὰ γκαλὸν πηγαίνουν πολὺ στὶς μάλλινές βέστες.

— Τὰ φορέματα «παγιετὲ» τὰ ὁποῖα φορέθηκαν τόσον ἄλλοτε, θὰ φορεθοῦν καὶ ἐφέτος πολύ, τὰ βράδυα. Θὰ ἰδοῦμε λοιπὸν φορέματα «παγιετὲ» δηλαδὴ κεντημένα μὲ πούλιες ὅλων τῶν χρωμάτων. Θὰ εἶνε πρὸ πάντων τῆς μόδας τὰ μαῦρα, τὰ καφὲ καὶ τὰ ἀσημένια «παγιετέ». Τὰ φορέματα αὐτὰ εἶνε πολὺ «σίκ», ἀλλὰ δὲν πηγαίνουν παρὰ μόνο σὲ κυρίες. Ἡ δεσποινίδες ἂς τἀποφεύγουν.

— Τὰ σκωτζέζικα καὶ χαντριγιὲ ὑφάσματα θὰ εἶνε πολὺ «ἀν-βὸγκ» ἐφέτος.

— Ἀπὸ ὑφάσματα σκωτζέζικα θὰ γίνωνται πρὸ πάντων κοστουμάκια γιὰ παιδιά, καὶ γιὰ πολὺ νεαρὲς δεσποινίδες. Τὰ χαντριγιὲ ὑφάσματα εἶνε πιὸ κατάλληλα γιὰ κυρίες.

— Τὰ μπολερό, τὰ ὁποῖα φορέθηκαν τόσο ὅλο τὸ καλοκαῖρι, θὰ φορεθοῦν πολὺ καὶ τὸ φθινόπωρο, καὶ τὸν χειμῶνα. Τ' ἀπογευματινὰ πρὸ πάντων φορέματα, θὰ συμπληρώνωνται μὲ μπολερό, λίγο μακρύτερα πίσω.

— Ἀπογευματινὰ φορέματα ἀπὸ κρὲπ-ντὲ-σὶν θὰ ἔχουν συχνά, φοῦστες ἀποτελούμενες ἀπὸ ἀλλεπάλληλα βολάν. Τὰ βολὰν αὐτὰ θὰ εἶνε τοποθετημένα ἔτσι ἐπάνω στὴν φούστα, ὥστε ἐμπρὸς νὰ εἶνε στρογγυλὰ καὶ πίσω μυτερά. Ἔτσι ἡ φούστα θὰ εἶνε πιὸ μακρυὰ πίσω.

— Θὰ ἰδοῦμε ἐφέτος καὶ φορέματα πιὸ ἁπλᾶ, ἀπὸ μαῦρο μαροκαίν. Συχνὰ τὰ φορέματα αὐτὰ θὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ μπολερὸ καὶ φοῦστα. Καὶ θὰ συνοδεύωνται ἀπὸ ἕνα ζιλὲ καμωμένο ἀπὸ ἄσπρη ζωρζέττα.

Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ

ΤΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ ΜΑΣ

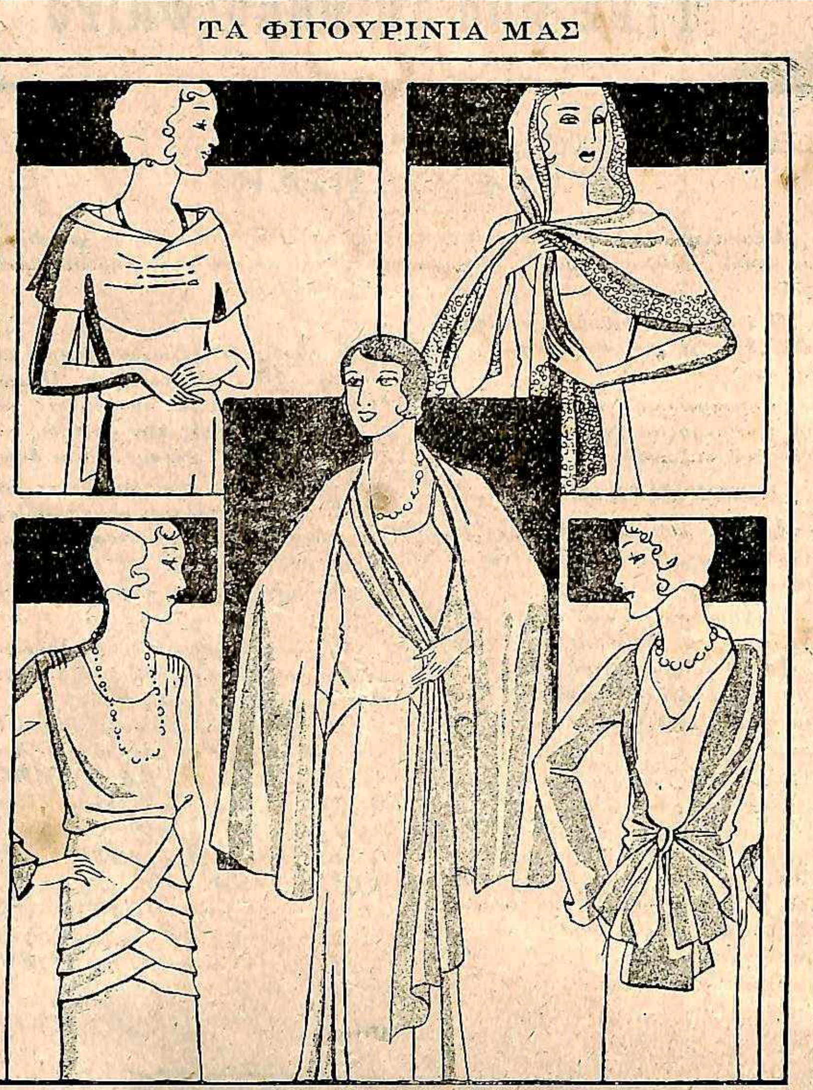

1) *Φόρεμα γαρνιρισμένο μὲ πελερίνα, ἡ ὁποία δένεται πίσω στὴν πλάτη.*
2) *Ἐσάρπα κεντημένη ὁλόγυρα μὲ πούλιες.*
3) *Φόρεμα γαρνιρισμένο μὲ διαγώνια βολάν.*
4) *Κάπα βραδυνὴ ἀπὸ ταφτᾶ.*
5) *Μικρὸ κιμονὸ ἀπὸ βελοῦδο.*

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Τὸ Εὐζωνάκι τῆς φωτογραφίας, εἶνε ὁ κ. . . . .

Ὀνοματεπώνυμο Λύτου . . . .
Πόλις διαμονῆς . . . .
Ὁδὸς καὶ ἀριθμὸς κατοικίας . . . .
Ἐν 1930

***ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ** σὲ καλὴ τιμὴ παλαιὰ ἡμερολόγια φιλολογικά, γελοιογραφικά, ἐγκυκλοπαιδικὰ κ.λ.π. κ.λ.π. καθὼς καὶ **Καζαμίας** πρὸ τοῦ 1900 ἐκδοθέντας. Γράψατέ μας: «Οἰκογένεια», Λέκα 7—Ἀθῆνας.*

Η ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ Α. Ε.

ΣΤΑΔΙΟΥ 28β ΤΗΛ. 58-67

ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΤΗΝ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑΝ ΚΑΙ ΠΛΟΥΣΙΩΤΕΡΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

ΧΑΡΤΟΥ ΤΑΠΕΣΑΡΙΑΣ

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. — ΛΑΜΠΕΣ (ΚΡΕΜΑΣΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑΙ) ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ. — ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΑΙ

ΕΑΝ ΥΠΟΦΕΡΕΤΕ ΑΠΟ ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΕΙΤΕ Ν' ΑΔΥΝΑΤΙΣΕΤΕ ΤΟΠΙΚΩΣ

ν' ἀπαλλαγῆτε δηλαδὴ ἀπὸ τὸ περιττὸν λίπος τῆς κοιλίας, στομάχου, γλουτῶν, μηρῶν, κνημῶν, βραχιόνων κλπ. προμηθευθῆτε τὸ νέον καὶ ἀποτελεσματικότατον Γερμανικὸν spécialité

CAJASANK

ΜΟΝΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΧΡΗΣΙΣ

Ἄνευ εἰδικῆς διαίτης καὶ γυμναστικῆς δύνασθε ν' ἀδυνατίσητε εἰς οἱονδήποτε μέρος τοῦ σώματος ἐπιθυμῆτε διὰ τοπικῶν ἐπαλείψεων. Αἱ παραγγελίαι τῶν ἐπαρχιῶν ἐκτελοῦνται τάχιστα.

Ζητοῦνται σοβαροὶ ἀντιπρόσωποι διὰ τὰς ἐπαρχίας.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος. — Ἀποκλειστικὴ χονδρικὴ καὶ λιανικὴ πώλησις

ΕΡΜΑΝ ΜΑΡΧ, ΝΙΣΥΡΟΥ 4 - ΑΘΗΝΑΙ
(Μικρὸν Ζάππειον)

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΑΤΕ ΤΑ ΓΗΡΑΤΕΙΑ ΣΑΣ,
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ,
ΤΗΝ ΠΡΟΙΚΑ ΤΩΝ ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ ΣΑΣ

ΤΟ ISTITUTO NAZIONALE DELLE ASSICURAZIONI
(ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΡΩΜΗΣ)

Σᾶς προσφέρει κάθε εὐκολίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνωτέρου σκοποῦ.
Κεφάλαια ἠσφαλισμένα μέχρι σήμερον. Τεσσαράκοντα δισεκατομμύρια δραχμαί.
Ἀσφαλιστήρια ἠγγυημένα παρὰ τοῦ Θησαυροφυλακείου τοῦ Ἰταλικοῦ Κράτους

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ:
Γωνία Σταδίου 47 - Γ. Σταύρου 2, (2ος ὄροφος).

ΔΡΑΓΑΤΣΕΙΟΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ
ΟΔΟΣ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 14

Πλῆρες Δημοτικὸν Σχολεῖον καὶ πλῆρες Γυμνάσιον ἑξατάξιον. Δεκτοὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι ἐξωτερικοί, ἡμίτροφοι καὶ ἐξωτερικοί. Διδασκαλία ἀποτελεσματική. Ἐπιτυχία ἐξησφαλισμένη εἰς τὰς ἀπολυτηρίους ἐξετάσεις τῆς Ἕκτης Γυμνασίου. Ξέναι γλῶσσαι ὑπὸ εἰδικῶν καθηγητῶν. Ἐπίβλεψις πατρική. Δίαιτα ἐσωτερικῶν μαθητῶν οἰκογενειακή.
Αἱ ἐγγραφαὶ ἤρχισαν. Ζητήσατε κανονισμόν.

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης: Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ περάσετε εὐχάριστα τὸ καλοκαῖρι σας εἶνε νὰ προμηθευθῆτε τὰ βιβλία τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου». Ὅπου κι' ἂν βρίσκεσθε, στὴν ἐξοχή, σὲ ταξείδια, στὶς λουτροπόλεις, εἴτε ἂν παραμείνετε εἰς τὰς πόλεις σας, ἡ «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» θὰ εἶνε ὁ πιὸ διασκεδαστικὸς σύντροφος.

Εἰς τὴν «ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» συμπεριλαμβάνονται ἔργα τῆς Παγκοσμίου Λογοτεχνίας, ἀριστουργηματικά, τὰ ὁποῖα ἔχουν μεταφρασθεῖ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου καὶ ἔχουν κυκλοφορήσει εἰς ἑκατομμύρια ἀντιτύπων καὶ ποὺ μόνον τὸ ὄνομα τῶν συγγραφέων των ἀποτελεῖ ἐγγύησιν περὶ τῆς ἀξίας των.

Ἰδοὺ ὁ λεπτομερὴς κατάλογος τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου:

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ

(Σελίδες μέγ. σχημ. 640. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 60, ἐξωτ. δρ. 80).

Ὁ «Καπετὰν Φάντασμα», ἔργον μυστηριῶδες, αἰσθηματικώτατον, περιπαθέστατον, πλῆρες δραματικῶν καὶ τραγικῶν ἐπεισοδίων, ἐξελίσσεται εἰς τὴν Ἱσπανίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Ναπολέοντος, περὶ τὸν πύργον ἑνὸς εὐγενοῦς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου βαρύνει ἡ σκληροτέρα μοῖρα.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

Τοῦ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ

(Σελίδες 424. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 30, ἐξωτ. δρ. 40).

Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» δὲν χρειάζεται ἄλλη σύστασις εἰς ὅσους δὲν τὸν ἔχουν διαβάσει, παρὰ νὰ ἐρωτήσουν ἕναν ποὺ νὰ τὸν ἐδιάβασεν ὅταν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ «Μπουκέτο». Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἐσημείωσε τὴν μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν ἐξ ὅσων μυθιστορημάτων ἐδημοσιεύθησαν ὡς τώρα στὴν Ἑλλάδα.

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ

Τοῦ ΕΝΤΚΑΡ ΠΟΕ

(Δύο τόμοι. Ἕκαστος τόμος ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Ἕνα ἀπὸ τὰ ἀθάνατα ἔργα τῆς φιλολογίας εἶνε καὶ αἱ «Περιπέτειαι τοῦ Πύμ», αἱ ὁποῖαι ἔχουν μεταφρασθεῖ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου. Ἕνα τραγικὸ ταξεῖδι στὸν Νότιον Πόλον, πρὸ τῶν τραγικῶν μυστηρίων τοῦ ὁποίου παλαίουν σκληρὸν ἀγῶνα οἱ ἥρωες τοῦ ρωμάντζου, γραμμένο ἀπὸ ἕναν τῶν μεγαλειτέρων ποιητῶν τοῦ κόσμου.

Η ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

Τοῦ ΟΝΟΡΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

(Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20, ἐξωτ. δρ. 30).

Μέσα στὶς σελίδες τῆς «Πληγωμένης Καρδιᾶς» περιγράφεται ἕνα τρυφερώτατον εἰδύλλιον μεταξὺ μιᾶς κόρης καὶ τοῦ ἐξαδέλφου της, μὲ βασανιστὴν τῶν δύο αὐτῶν ἁγνῶν ἐραστῶν τὸν σκληρὸν καὶ ἀφαντάστως φιλάργυρον πατέρα τῆς κόρης.

Η ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

Τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

(Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20, ἐξωτ. δρ. 30).

Ἡ «Σφὶγξ τῶν Πάγων» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τοῦ μυθιστοριογράφου τῶν παραδόξων ταξειδίων Ἰουλίου Βέρν. Μυστηριῶδες, τρομακτικόν, πολύπλοκον, κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου.

Η ΣΟΝΙΑ

Τῆς ΕΡΡ. ΓΚΡΕΒΙΛ

(Σελίδες 150. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Αἰσθηματικώτατον μυθιστόρημα, γραμμένο ἀπὸ τὴν τρυφερὰν Γκρεβίλ, ἐκτυλίσσεται μέσα στοὺς κύκλους τῶν εὐγενῶν τῆς Ρωσσίας, τῶν ὁποίων μ' ἐξαιρετικὴ λεπτότητα περιγράφει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔθιμα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ

Τοῦ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ

(Σελίδες 120. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Περιεργότατον καὶ τρομακτικώτατον μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰς συνεχῆ ἀγωνίαν τὸν ἀναγνώστην μὲ τὴν δραματικὴν πλοκήν του καὶ τὸ μυστήριόν του, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὸ τέλος διαφωτίζεται.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ

Τῆς ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ

(Σελίδες 100. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Ἡ Λάγκερλεφ εἶνε ἡ μεγαλειτέρα συγγραφεὺς τοῦ αἰῶνος μας καὶ ἔχει βραβευθεῖ μὲ τὸ Παγκόσμιον Βραβεῖον Νόμπελ. Αὐτὸ μόνον δύναται νὰ ἐγγυηθῆ διὰ τὴν «Κόρην τοῦ Μεγάλου Βάλτου», ἡ ὁποία εἶνε ἀληθὲς ἀριστούργημα.

Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ

Τοῦ ΜΥΡΖΕ

(Σελίδες 183. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Ἡ «Μονμάρτρη» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς τέχνης, γραμμένο ἀπὸ τὸν ἀθάνατο συγγραφέα τῶν «Μποέμ». Ἡ ζωὴ τῶν φοιτητῶν στὸ Παρίσι, οἱ ἔρωτές των, ἡ φτώχειες των, περιγράφονται μὲ δραματικότητα εἰς τὰς σελίδας τῆς «Μονμάρτρης».

Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ

(Σελίδες 136. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. δρ. 20).

Ἕνα μικρὸ Ἀθηναϊκὸ μυθιστόρημα, γραμμένο μ' ἐξαιρετικὴ τέχνη καὶ χάρι, γεμᾶτο αἴσθημα καὶ ἐνδιαφέρον.

ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ

Τοῦ ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ

(Σελίδες 48. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 5, ἐξωτ. δρ. 8).

Σμυρναϊκὸ μυθιστόρημα τοῦ ἀποθανόντος Ἕλληνος λογοτέχνου, τὸ ὁποῖον διακρίνει ἡ ποιητικὴ του περιγραφή, ἡ εὐχάριστη πλοκή του καὶ τὸ βαθύ του αἴσθημα.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω βιβλίων τῆς Βιβλιοθήκης ὑπάρχουν καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας οἱ προηγούμενοι τόμοι τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ», οἱ ὁποῖοι πωλοῦνται ὁ μὲν πρῶτος πρὸς δραχμὰς 375, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς δραχμὰς 250 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχμὰς 375 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Ἕκαστος τόμος τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» εἶνε ὁλόκληρος βιβλιοθήκη, ἡ ἐκλεκτικότης τῆς ὁποίας εἶνε ἐξαιρετική. Εἰς ἕκαστον τόμον περιέχονται ὑπερπεντακόσια διηγήματα καὶ ἑκατοντάδες ποιημάτων, ἀνεκδότων, κωμωδιῶν, ποικίλων, περιέργων, καὶ ὑπερχίλιαι εἰκόνες, χρωματισταὶ καὶ μή.

Εἰς τὸν πρῶτον τόμον τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ὑπάρχουν τὰ μυθιστορήματα «Ἡ γυναῖκα τοῦ ἄλλου», «Ἡ διαβολογυναῖκα», «Τὸ Ἡμερολόγιο τῆς Εὔας», «Δυὸ καρδιὲς ποὺ ἀγαπήθηκαν» καὶ τὸ δρᾶμα τοῦ Μαίτερλιγκ «Ἡ πριγκήπισσα Μαλλαίν».

Εἰς τὸν δεύτερον τόμον «Ὁ Καπετὰν Βρυκόλακας», «Ἡ δολοφονημένη», «Ἡ ἀγάπη καὶ ὁ θάνατος», ἡ ἀρχὴ τοῦ «Ἐξαδέλφου τοῦ Διαβόλου» καὶ τῆς «Μούμιας ποὺ ζωντάνεψε».

Εἰς τὸν τρίτον ἡ συνέχεια τοῦ «Ἐξαδέλφου τοῦ Διαβόλου» καὶ τῆς «Μούμιας ποὺ ζωντάνεψε», «Ἡ καινούρια ἀγάπη καὶ παληά», «Τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Γαβριηλίδη», «Τὰ Ἀνέκδοτα ἐξεχόντων Ἑλλήνων» καὶ τὸ μυθιστόρημα τοῦ κ. Ξενοπούλου «Πιστὴ στὸν Ἔρωτα».

Εἰς τὸν τέταρτον τόμον ὁ «Μπαλασό», «Ἡ τελευταῖες ἐπιστολὲς τοῦ Ἰακώβου Ὄρτις», «Μέσα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς νύχτας» καὶ «Τὰ φιλολογικὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Παύλου Νιρβάνα».

Ἐπίσης πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας τὰ περίφημα Ἡμερολόγια τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» τῶν ἐτῶν 1926, 1927, 1928 καὶ 1929 πρὸς δραχμὰς 25 ἕκαστον, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.

Ὁμοίως εἰς τὰ Γραφεῖα μας πωλοῦνται καὶ οἱ προηγούμενοι τόμοι τοῦ περιοδικοῦ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ», οἱ ὁποῖοι πωλοῦνται ὁ μὲν Α΄ Τόμος ἀντὶ δραχ. 300, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς δραχ. 250 ἕκαστος. Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 375 ἕκαστος.

Ὅλαι αἱ ἀνωτέρω ἐκδόσεις μας εὑρίσκονται παρὰ τῷ Γεν. Ἀντιπροσώπῳ μας Αἰγύπτου—Σουδὰν ΧΡ. ΣΑΡΑΦΗ (Γραφεῖον μας Ἀλεξανδρείας 12, ὁδὸς Σὲχ Σολιμὰν Πασᾶ) καὶ πωλοῦνται εἰς τὰς ἀναφερομένας τιμάς. Ἀποστέλλονται δὲ εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Αἰγύπτου καὶ Σουδὰν πλέον ταχυδρομικῶν ἐξόδων ἔναντι πληρωμῆς κατὰ τὴν παραλαβήν.